

Шести извештај о напретку у увођењу родно одговорног буџетирања у систем планирања јавних финансија у Републици Србији у 2020. години (буџет за 2021. годину)

Припремили: Сања Николин, Александра Владисављевић, Александра Миленковић
Букумировић и Милан Вујовић.

САДРЖАЈ

Листа скраћеница	5
Сажетак	6
О извештају	11
РОБ у Републици Србији – законска обавеза и примена	11
Примена родно одговорног буџетирања	12
Примена РОБ-а на нивоу Републике Србије	12
Примена РОБ-а на нивоу Аутономне покрајине Војводина	14
Примери добре праксе у примени РОБ-а у буџету за 2021. годину	15
Ниво Републике Србије	15
Ниво Аутономне покрајине Војводине	17
Подршка увођењу РОБ-а	18
Препоруке на основу примене РОБ-а у буџету за 2021. годину	18
Важне методолошке напомене за буџетске кориснике	21
Детаљни преглед примене РОБ-а у буџету за 2021. годину – Република Србија	25
НАРОДНА СКУПШТИНА	25
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ВЛАДЕ	27
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА САРАДЊУ СА МЕДИЈИМА	29
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА КОСОВО И МЕТОХИЈУ	29
МИНИСТАРСТВО ЗА ЉУДСКА И МАЊИНСКА ПРАВА И ДРУШТВЕНИ ДИЈАЛОГ	35
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ И ЕЛЕКТРОНСКУ УПРАВУ	39
ДРЖАВНО ВЕЋЕ ТУЖИЛАЦА	40
ВИША ЈАВНА ТУЖИЛАШТВА	41
ОСНОВНА ЈАВНА ТУЖИЛАШТВА	42
АПЕЛАЦИОНА ЈАВНА ТУЖИЛАШТВА	43
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА	44
ПОВЕРЕНИК ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА И ЗАШТИТУ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ	51
ПОВЕРЕНИК ЗА ЗАШТИТУ РАВНОПРАВНОСТИ	53
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА	58
ФИСКАЛНИ САВЕТ	59
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА	60
КРИМИНАЛИСТИЧКО-ПОЛИЦИЈСКИ УНИВЕРЗИТЕТ	63
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА	65
УПРАВА ЦАРИНА	65
ПОРЕСКА УПРАВА	66
МИНИСТАРСТВО СПОЉНИХ ПОСЛОВА	66
ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНА ПРЕДСТАВНИШТВА	67
МИНИСТАРСТВО ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ	67

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ	69
МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	72
МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ	75
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ.....	78
МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ.....	82
УПРАВА ЗА ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА	83
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ	84
УПРАВА ЗА АГРАРНА ПЛАЋАЊА	84
УПРАВА ЗА ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	85
УПРАВА ЗА ШУМЕ	87
МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	87
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА.....	88
ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА.....	96
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА	97
МИНИСТАРСТВО РУДАРСТВА И ЕНЕРГЕТИКЕ.....	102
МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	103
МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА	111
РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА ЗА МИРНО РЕШАВАЊЕ РАДНИХ СПОРОВА	115
МИНИСТАРСТВО ОМЛАДИНЕ И СПОРТА	116
МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ, ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА	120
РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ	123
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ.....	124
РЕПУБЛИЧКИ ГЕОДЕТСКИ ЗАВОД.....	126
ЗАВОД ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНУ СВОЈИНУ	129
ЗАВОД ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ	130
СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ.....	131
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ	132
КОМЕСАРИЈАТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ И МИГРАЦИЈЕ	133
НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЈА ЗА ЈАВНУ УПРАВУ	135
 Детаљни преглед примене РОБ-а у буџету за 2021. годину – Аутономна покрајина	
Војводина.....	137
СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ	137
СЛУЖБА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ	137
ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА	138
СЕКРЕТАРИЈАТ ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ	139
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО.....	140

ПОКРАИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ-НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ	142
ПОКРАИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА КУЛТУРУ, ЈАВНО ИНФОРМИСАЊЕ И ОДНОСЕ С ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА	146
ПОКРАИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО	149
ПОКРАИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ, ДЕМОГРАФИЈУ И РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА.....	152
ПОКРАИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ.....	163
ПОКРАИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ, МЕЂУРЕГИОНАЛНУ САРАДЊУ И ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ	166
ПОКРАИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	167
ПОКРАИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ И НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ	167
ПОКРАИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И САОБРАЋАЈ	170
ПОКРАИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СПОРТ И ОМЛАДИНУ	170
ПОКРАИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ.....	175
УПРАВА ЗА КАПИТАЛНА УЛАГАЊА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ	179
ДИРЕКЦИЈА ЗА РОБНЕ РЕЗЕРВЕ АП ВОЈВОДИНЕ	180
УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ ПОКРАИНСКИХ ОРГАНА	181
УПРАВА ЗА ИМОВИНУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ	182
СЛУЖБА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА РАЗВОЈА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ.....	183
СЛУЖБА ЗА УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА.....	185
СЛУЖБА ЗА ИНТЕРНУ РЕВИЗИЈУ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ	187
СЛУЖБА ЗА БУЏЕТСКУ ИНСПЕКЦИЈУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ	188
ПОКРАИНСКИ ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА - ОМБУДСМАН.....	189
ПРАВОБРАНИЛАШТВО АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ	191
 Report Summary.....	192
About the Report	197
GRB in the Republic of Serbia - legal obligation and implementation	197
Implementation of gender responsive budgeting	198
GRB implementation at the level of the Republic of Serbia	198
GRB implementation in Autonomous Province of Vojvodina.....	200
Examples of good practice in GRB implementation in the budget for 2021	201
Level of the Republic of Serbia	201
Level of the Autonomous Province of Vojvodina	203
Support to GRB introduction.....	204
Recommendations based on the application of GRB in the budget for 2021.....	204
Important methodological considerations for budget users	206

Листа скраћеница

АП	Аутономна покрајина
АПВ	Аутономна покрајина Војводине
БМПО	Биомедицински потпомогнуто оплођење
ВС	Војска Србије
ГЕНСЕК	Генерални секретаријат
ДБК	Директни буџетски корисник
ДВТ	Државно веће тужилаца
ДКП	Дипломатско конзулатарно представништво
ДРИ	Државна ревизорска институција
ЕУ	Европска унија
ЗБС	Закон о буџетском систему
ИКТ	Информационо комуникационе технологије
ИПА	Енг. Instrument for Pre-Accession Assistance (Инструмент за претприступну помоћ)
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
КПЗ	Казнено поправни завод
КЦ	Колективни центар
ЛГБТИ	Лезбејке, геј, бисексуалне, трансродне особе
МГСИ	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
МО	Министарство одбране
МОС	Министарство омладине и спорта
МСП	Мала и средња предузећа
МСПП	Мала и средња предузећа и предузетништво
МПНТР	Министарство просвете, науке и технолошког развоја
МПШВ	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
МРЕ	Министарство рударства и енергетике
МУП	Министарство унутрашњих послова
НИО	Научно истраживачке организације
НСЗ	Национална служба за запошљавање
НСРС	Народна скупштина Републике Србије
ОВП	Омладински волонтерски пројекат
ОЈП	Обавеза јавног превоза
ОСИ	Особе са инвалидитетом
ОЦД	Организације цивилног друштва
ПА	Програмска активност
ПС	Покрајински секретаријат
РГЗ	Републички геодетски завод
РОБ	Родно одговорно буџетирање
РПГ	Регистровано пољопривредно газдинство
РС	Република Србија
САНУ	Српска академија наука и уметности
СФРЈ	Социјалистичка Федеративна Република Југославија
УАП	Управа за аграрна плаћања
УКП	Управа криминалистичке полиције

Сажетак

Шести Извештај о напретку у увођењу родно одговорног буџетирања у систем планирања јавних финансија у Републици Србији у 2020. години (у даљем тексту: Извештај о напретку)¹ приказује преглед свих планираних улагања у унапређење родне равноправности у Републици Србији на националном нивоу и на нивоу Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: АПВ или АП Војводина) у буџету за 2021. годину. Извештај је сачињен на основу усвојеног Закона о буџету за 2021. годину² и усвојене Покрајинске одлуке о буџету за 2021. годину³. Детаљан преглед на нивоу јединица локалне самоуправе (ЈЛС) није део овог Извештаја. Израду овог извештаја је подржала Агенција УН за родну равноправност и оснаживање жена (UN Women) кроз регионални пројекат „Трансформативно финансирање за унапређење родне равноправности: ка транспарентнијем, инклузивнијем и одговорнијем управљању на западном Балкану“ који финансира Влада Шведске – Шведска агенција за међународни развој и сарадњу (SIDA).

Законом о буџетском систему⁴ (у даљем тексту: ЗБС) прописано је постепено увођење родно одговорног буџетирања (РОБ) у планирање, извршење и извештавање о буџету на свим нивоима, почевши од 2016. и најкасније до 2024. године, када би РОБ требало да буде у потпуности примењен и прерасте у саставни и редовни део буџетског циклуса. Постепеност ове реформе у управљању јавним финансијама захтева континуирани напредак од стране свих буџетских корисника на националном, покрајинском и локалном нивоу.

Преглед примене РОБ-а код појединачних буџетских корисника на националном нивоу и на нивоу АП Војводине, као и њихова анализа, налазе се у Прилогу 1 и 2 овог извештаја. На посебно добре примере у овој фази РОБ-а указано је обележавањем зеленом бојом у коментарима испод релевантног РОБ циља и индикатора. Тамо где је захтев РОБ-а испуњен, али постоји простор за унапређење циљева и индикатора у које је уведена родна перспектива, коментари су обележени наранџастом бојом. Детаљније информације о методологији оцењивања налазе се у делу „Важне методолошке напомене за буџетске кориснике“.

Посматрано у односу на претходну годину може се закључити да је код буџетских корисника на националном нивоу дошло до повећања примене РОБ-а на нивоу програма, програмских активности и пројекта, као и до увећања броја уродњених циљева и индикатора.

У буџету за 2021. годину, на националном нивоу, од 47 буџетских корисника који су били предвиђени Планом увођења РОБ-а, њих 42 је увело РОБ у програмску структуру и исказало га кроз РОБ циљеве и / или РОБ индикаторе.

У АП Војводини, свиц 26 директних буџетских корисника је увело РОБ у своју програмску структуру и исказало га кроз РОБ циљеве и / или РОБ индикаторе.

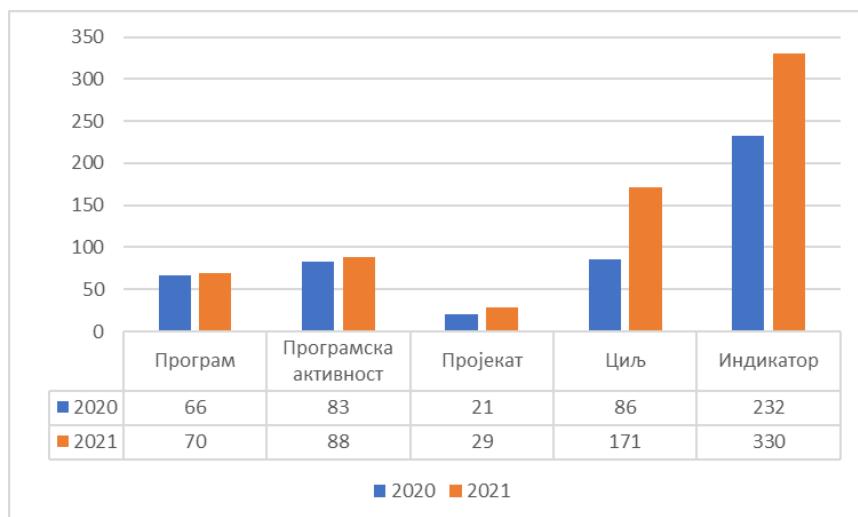
¹ Овај извештај је настао у оквиру регионалног пројекта „Трансформативно финансирање за унапређење родне равноправности: ка транспарентнијем, инклузивнијем и одговорнијем управљању на западном Балкану“ који финансира Влада Шведске – Шведска агенција за међународни развој и сарадњу (SIDA).

² „Службени гласник РС“, бр. 149 од 11. децембра 2020. године, 40 од 22. априла 2021. године

³ Службени лист АП Војводине бр. 66 од 17. децембра 2020. године

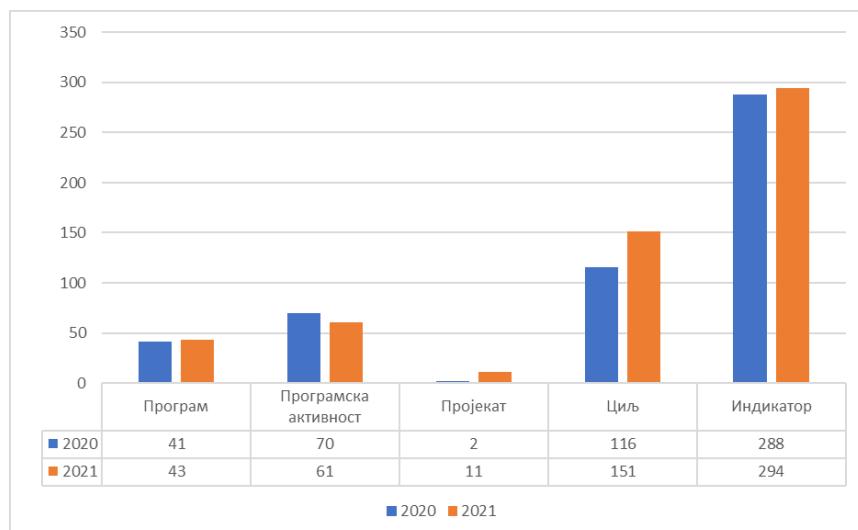
⁴ "СЛ. Гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019 и 149/2020

График 1: Однос уродњености програмског буџета у 2020. и 2021. години, на нивоу републике

Код буџетских корисника на нивоу АП Војводине дошло до је увећања броја уродњених програма, пројекта, циљева и индикатора, док је евидентирано смањење уродњених програмских активности.

График 2: Однос уродњености програмског буџета у 2020. и 2021. години, на нивоу АП Војводине

Процес постепеног увођења РОБ-а током 2020. године су водили Министарство финансија, Координационо тело за родну равноправност и Покрајински секретаријат за финансије, уз стратешку и техничку подршку UN Women - Агенције УН за родну равноправност и оснаживање жена.

Ово је шести по реду Извештај о примени РОБ-а. Циљеви извештавања о примени РОБ-а су да:

- Афирмишу ову добру и иновативну праксу** која се развија у Републици Србији, захваљујући сарадњи надлежних органа јавне власти и посвећености родној равноправности, у складу са Уставом Републике Србије⁵, Законом о родној равноправности⁶, Националном стратегијом за родну равноправност од 2016. до 2020. године⁷, Законом о буџетском систему и ратификованим конвенцијама у овој области и

⁵ „Службени гласник РС”, бр. 98 од 10. новембра 2006. године

⁶ "Службени гласник РС", број 52 од 24. маја 2021. године

⁷ Нова стратегија за родну равноправност је у изради

другим субсидијарним законима који се односе на забрану дискриминације и једнаке могућности и равноправност грађана и грађанки. Родно одговорно буџетирање је алат који подстиче примену преузетих обавеза у пракси, а у складу са надлежностима органа јавне власти;

2. **Допринесу институционализацији РОБ-а у буџетском систему и у процесима планирања**, доношења, финансирања и мерења резултата јавних политика, мера и активности органа које су усмерене на унапређење родне равноправности и отклањање родног јаза у Републици Србији, на свим нивоима;
3. **Подрже процес међусобног учења и заједничког напредовања свих буџетских корисника.** Коментари и сугестије у извештају треба да помогну буџетским корисницима у примени, као и да укажу на све неопходне кораке које је потребно предузети како би се примена РОБ-а даље унапређивала, што доприноси пуној употреби алата чији је крајњи циљ побољшање квалитета свакодневног живота жена и мушкараца, девојчица и дечака уз достизање родне равноправности у Републици Србији.

Након завршеног шестог циклуса подршке примени РОБ-а у Србији, може се закључити да:

1. **РОБ процес и даље напредује.** Међутим, како на националном нивоу тако и на нивоу АП Војводине, примећује се блага стагнација у контексту продубљивања РОБ-а и усмеравања расхода ка већем броју програма и програмских активности као и ка родно трансформативним интервенцијама. И поред тога што је дошло до повећања броја уродњених циљева и индикатора, примећује се или недовољна динамика у повећању броја програма и програмских активности које су уродњене или, у неким случајевима, чак и смањење њиховог броја.
2. **Значај израде родне анализе** као првог корака у увођењу РОБ-а, посебно у секторима у којима не постоје информације о родном језу, препознат је код већег броја буџетских корисника, посебно на националном нивоу, што представља позитиван помак ка сврсисходнијим улагањима у будућности.
3. Иако је у апсолутном износу дошло до повећања броја циљева и индикатора на које је примењен РОБ, и на националном и на нивоу АП Војводине, **приметна је стагнација и недоследност у продубљивању РОБ обавезе код буџетских корисника.** Ово се објашњава чињеницом да је дошло до смањења броја програма и/или програмских активности на које је примењен РОБ, да нису у потпуности спроведене препоруке из петог Извештаја о напретку у примени РОБ⁸, да се вредности индикатора нису значајније мењале у односу на прошлу годину, као и да недостаје раст у броју родно трансформативних циљева.
4. Само је један буџетски корисник на националном нивоу који је у петом Извештају о напретку био препознат да није испунио обавезу увођења РОБ-а то учинио. Остали буџетски корисници који су у петом Извештају о напретку препознати да нису испунили обавезу увођења РОБ-а у своју програмску структуру и **даље ту обавезу нису испунили.**
5. Буџетски корисници у оквиру својих програмских структура, циљева и индикатора нису на јасан начин усмерили ресурсе како би одговорили на потребе изазване пандемијом вируса COVID-19.
6. Препоручује се буџетским корисницима да, приликом израде РОБ циљева и индикатора, **узму у обзир препоруке из претходних Извештаја о напретку у постепеном увођењу РОБ-а, као и доступних извештаја о учинку по РОБ циљевима и индикаторима.**

⁸ Извештај је доступан на наредном линку: <https://rodnaravnopravnost.gov.rs/sr/rodna-ravnopravnost/rodno-odgovorno-budzetiranje?page=1>

7. У наредним циклусима, потребно је да буџетски корисници интензивније усмеравају средства у затварање препознатог родног јаза. Једна од основних сврха РОБ-а јесте да скрати време које је потребно за остваривање пуне родне равноправности кроз реалокацију ресурса за попуњавање родног јаза и отклањање баријера равноправном учешћу жена и мушкараца из различитих група. Сходно томе у наредном периоду је потребно да буџетски корисници јасније артикулишу родно трансформативне РОБ циљеве и индикаторе у програмској структури буџета.
8. Потребно је процедурално уредити процес рада на РОБ-у код самих буџетских корисника. И даље често недостаје нужна синергија која настаје укрштањем и адекватним повезивањем родно одговорних политика са секторским политикама. Није до краја уходано ни препознавање родног јаза у оквиру надлежности буџетског корисника, односно родно одговорно планирање, које се онда рефлектује код израде приоритетних области финансирања (ПОФ образац), и касније буџета. У наредном периоду потребно је ојачати и улогу контакт особа за родну равноправност као кључних функција за унапређење РОБ процеса.
9. Потребно је наставити на интензивирању процеса институционализације РОБ процеса јачањем заједничког рада и координације Министарства финансија и Покрајинског секретаријата за финансије, Координационог тела за родну равноправност и Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, UN Women и буџетских корисника на националном и покрајинском нивоу. Само се на овај начин може обезбедити одрживост РОБ процеса.
10. Потребно је интензивирати укључивање индиректних буџетских корисника у РОБ процес како би се остварило потпуно интегрисање РОБ-а на нивоу свих корисника јавних средстава и обезбедило да јавна средства којима располажу индиректни буџетски корисници такође буду усмерена на унапређење родне равноправности и затварање препознатог родног јаза у областима политика за које су они надлежни. На овај начин се између осталог доприноси свеобухватнијем остваривању ефекта РОБ процеса на усмеравање јавних средстава на унапређење родне равноправности.
11. Јачање контролне и надзорне улоге коју треба да врше национални механизам за родну равноправност (на техничком нивоу и на нивоу укрштања са родном агеном) и Народна скупштина Републике Србије и Скупштина АПВ (у смислу поштовања намере Закона о буџетском систему и антидискриминационих закона) представља најважнији замајац у правцу изврсности домаћег модела РОБ-а.
12. Потребе које су препознате у петом Извештају о напретку и даље важе. Оне су додатно потврђене у пракси, а уколико се на њих не одговори, примена РОБ-а неће моћи да напредује адекватном брзином и у очекиваном правцу ка значајном и опипљивом унапређењу родне равноправности у Републици Србији, у складу са намером законодавца. Да би се увођењу РОБ-а пружила адекватна подршка, потребно је да се заокружи:
 - израда Правилника о РОБ-у, односно, методологија која би сваком појединачном буџетском кориснику помогла да, у оквиру планирања, интегрише РОБ. Сами буџетски корисници су више пута указали да имају ту потребу и да овакав правилник спада у подзаконска акта која подржавају спровођење закона.
 - пуну интеграција РОБ-а у напредак програмског буџетирања;
 - стабилизација РОБ процеса кроз успостављање и јачање стубова подршке да би се обезбедила:

- координација РОБ процеса са остатком буџетског процеса коју раде Министарство финансија и Покрајински секретаријат за финансије;
 - координација родних политика и приоритета и квалитета садржаја РОБ циљева и индикатора⁹, што је улога националног механизма за родну равноправност у сарадњи са механизмима на покрајинском и локалном нивоу и другим телима и организацијама која имају специфична секторска знања, и
 - контрола ефеката кроз сагледавање и мерење квалитета исхода РОБ процеса, како на нивоу појединачних буџетских корисника, тако и као целина родно одговорног буџета. Ову важну улогу могли би да имају различити актери укључујући Народну скупштину, а посебно Одбор за финансије, Одбор надлежан за родну равноправност и Женска парламентарна мрежа¹⁰, Државна ревизорска институција, Фискални савет и организације цивилног друштва које у статуту имају јачање родне равноправности и оснаживање жена као приоритетни циљ;
- **правовремено и стратешко укључивање нових актера у РОБ процес;**
- **доступност постојећих материјала и ресурса о увођењу и примени РОБ-а** у Републици Србији и АП Војводини (приручници, упутства, смернице, филм) који су настали уз подршку UN Women;
- **подршка буџетским корисницима** који представљају најбоље примере у спровођењу ове реформе, да капитализују на свом успеху у земљи и у иностранству, кроз студијске посете, публикације и учешће на конференцијама;
- **промовисање укупног доприноса РОБ-а родној равноправности** у Србији и појединачних примера добре праксе.

13. У наредном периоду, неопходно је да се отвори и приходна страна буџета, као и да се размотри могућност интегрисања РОБ-а и у друге буџетске класификације поред програмске (нпр. у функционалну класификацију која врши категоризацију трошкова на основу сврхе, нпр. плате, добра, услуге, трансфери, камате или капитална улагања. Можда би се затварање родног јаза могло тестирати као део функционалне класификације, тј. подврста капиталних улагања).
14. Радити на томе да се трајније интегрише РОБ у рад Министарства финансија у целини. На пример, ПЕФА¹¹ (енгл. Public Expenditure and Financial Accountability) можда пружа такав почетни оквир у коме би Република Србија могла да да значајан допринос.
15. Неопходно је укључивање цивилног друштва у РОБ сада када је процес увођења у највећој мери заокружен. Да би се водио квалитетан дијалог у вези са родно одговорним буџетом, нужно је да се ојачају капацитети организација цивилног друштва за разумевање и праћење буџетског процеса у целини, као и специфичности самог РОБ процеса.

⁹ У Републици Аустрији, на пример, ово је решено кроз рад Федералне канцеларије за управљање резултатима (Federal performance management Office, ФПМО). Ова канцеларија задужена је за контролу квалитета, ефеката и извештавање. Федерална канцеларија за управљање резултатима гледа само информације о ефектима, док Министарство финансија прати финансијске аспекте, јер та два елемента, као ни код нас, нису директно апсолутно повезана. На пример, ФПМО прати да ли су РОБ циљеви релевантни, конзistentни, свеобухватни, контекстуализовани са вредностима индикатора које су упоредиве током времена, проверљиве и утемељене у подацима.

¹⁰ На пример, у Републици Аустрији постоји Парламентарна буџетска канцеларија чији је задатак, између остalog, да за народне посланице и посланике припреми анализу РОБ предлога свих буџетских корисника пре усвајања буџета, како би буџетска расправа била што конструктивнија и кориснија.

¹¹ Више информација доступно на следећем линку: <https://www.pefa.org/>

О извештају

Извештај¹² је намењен превасходно **буџетским корисницима** који су укључени у процес увођења РОБ-а, како би имали у виду целину процеса и сагледали своју улогу у њему, као и да би на основу научених лекција и препорука могли даље да унапређују процес у својим институцијама, органима и/или секторима.

Извештај је намењен **руководиоцима органа јавне власти** који имају одговорност за припрему докумената јавних политика и/или прописа. Он представља користан преглед који допушта и поређење са другим органима, искључиво у сврху охрабрења и ширења идеја и простора за рад.

Извештај даље треба да послужи као водич **учесницима у РОБ процесу** за даље унапређење процеса, уз свест о томе да је ова реформа, иако у шестој години, ипак у раној фази и да је важно да се стално има у виду цео пут који је потребно прећи до сврсисходне примене. Зато је важно да препознајемо растуће капацитете, као и потребу за њиховим даљим јачањем, који представљају предуслов продубљивања интервенција које су усмерене на трајно отклањање неравноправности.

Извештај ће бити од користи за **народне посланике/це**, а посебно за **Одбор за финансије као и Женску парламентарну мрежу**, који из године у годину, од самог почетка, подржавају и прате овај процес и имају у мандату и контролну улогу, отварајући на тај начин простор за дијалог о најбољим решењима за препознате проблеме којима је родна неравноправност узрок или последица.

Извештај ће такође бити користан за **експерткиње и експерте** који/е раде на унапређењу родне равноправности, за активисткиње и активисте у женским организацијама и другим организацијама цивилног друштва, за новинаре и новинарке и, посредно, ширу јавност.

Надамо се да ће извештај бити повод за **отварање дијалога и размену идеја** које ће, заједно, водити унапређењу РОБ-а у Републици Србији на свим нивоима, али и, што је најважније, конкретним побољшањима у квалитету живота за све жене и мушкице, девојчице и дечаке, а посебно оне који живе на селу, немају једнак приступ добрима и услугама које се финансирају из буџета, не учествују равноправно у доношењу одлука, економским шансама и добитима од употребе ресурса, мањинским групама чија су права пренебрегнута или потиснута на маргине, као и свим женама које носе диспропорционално велики терет неплаћеног или потплаћеног кућног рада и бриге о деци, старијим и хронично оболелим члановима домаћинства или заједнице у којој живе.

РОБ у Републици Србији – законска обавеза и примена

РОБ процес у периоду 2015 – 2019. године: Процес постепеног увођења РОБ-а у систем планирања и извршења буџета Републике Србије, АП Војводине и локалних самоуправа започео је **након усвајања измена и допуна ЗБС**¹³, децембра 2015. године. Рокови за увођење РОБ-а у планирање, извршење и извештавање о буџету на свим нивоима су неколико пута мењани. Прво је у ЗБС-у било прописано постепено увођење РОБ-а почевши од 2016. године па најкасније до 2020. године, да би изменама ЗБС-а у 2019. години тај рок био померен на 2021. годину. Законом је дефинисано да РОБ¹⁴ представља увођење принципа родне равноправности у буџетски процес, што подразумева родну анализу буџета и реструктуирање прихода и расхода са циљем унапређења родне равноправности.

¹² Извештај је израђен уз финансијску подршку UN Women, а припремио га је тим експерткиња и експерт за РОБ: Сања Николин, Александра Владисављевић, Александра Миленковић Букумировић и Милан Вујовић.

¹³ „Сл. гласник РС”, бр. 103/2015

¹⁴ Члан 2. Закона о буџетском систему

РОБ процес током 2020. године: Рок за увођење РОБ-а у планирање, извршење и извештавање о буџету на свим нивоима поново је продужен те је Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему¹⁵ из 2020. године прописано да до доношења буџета Републике Србије и буџета локалних власти за 2024. годину РОБ буде примењен у свим програмима, програмским активностима и пројектима свих буџетских корисника, на свим нивоима.

Унапређење родне равноправности, један је од циљева Закона о буџетском систему Републике Србије¹⁶. Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему дефинисано да је, како би се остварила пуна примена РОБ-а до 2024. године, неопходно сваке године остваривати видљиви напредак, па је чланом 16 (c7)¹⁷ истог Закона дефинисано да најкасније до 31. марта текуће године министар надлежан за финансије, покрајински секретар за финансије и орган надлежан за финансије јединица локалне самоуправе, у сарадњи са институционалним механизмом за родну равноправност, доносе годишњи План поступног увођења РОБ-а, којим одређују који буџетски корисници су у обавези да приликом припреме буџета за наредну годину започну примену РОБ-а. Планом се упућују корисници у начин саме примене, а што се додатно потврђује и у самом упутству за припрему буџета.

Усвајањем додатних измена и допуна Закона о буџетском систему¹⁸, од децембра 2016. године, буџетски корисници су дужни да извештавају по програмској структури. Почевши од 2020. године, када се припремао годишњи извештај о извршењу буџета за 2019. годину, буџетски корисници су у обавези да известе по програмској структури, и од тог тренутка је могуће сагледати реализацију буџета по зацртаним циљевима и показатељима учинка. Чланом 79. Закона дефинисано је да завршни рачун буџета садржи годишњи извештај о извршењу чији је саставни део извештај о учинку програма, укључујући и учинак на унапређењу родне равноправности. Ови извештаји, односно њихова анализа, омогућиће стварно сагледавање ефеката потрошње у односу на зацртане циљеве.

Примена родно одговорног буџетирања

Примена РОБ-а на нивоу Републике Србије

Преглед примене РОБ-а у периоду до 2019. године

Након пилот фазе током 2015. године, увођење РОБ-а у складу са ЗБС у процес планирања буџета на нивоу Републике Србије започиње током 2016. године, односно приликом припреме буџета за 2017. годину. У складу са Планом постепеног увођења РОБ-а у поступак припреме и доношења буџета Републике Србије за 2017. годину, обавезу да примени РОБ на минимално један програм/програмску активност и/или пројекат имало је 28 буџетских корисника. Обавезу је испунило 26 од 28 буџетских корисника, применивши РОБ на 45 програмских активности и пројекта.

Током 2017. године, у поступку припреме буџета за 2018. годину, Планом министра надлежног за финансије 35 буџетских корисника на националном нивоу је било у обавези да примени РОБ и њих 33 је испунило ову обавезу применивши РОБ на 42 програма и 57 програмских активности.

¹⁵ "Сл. Гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019 и 149/2020

¹⁶ Члан 4. Закона о буџетском систему

¹⁷ Самосталан члан Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему "Службени гласник РС", бр. 103/2015, 72/2019 и 149/2020

¹⁸ „Сл. гласник РС”, бр. 99 од 12. децембра 2016. године

У марту 2018. године, министар надлежан за финансије је Планом постепеног увођења РОБ-а у буџет за 2019. годину обавезао је укупно 40 буџетских корисника да примене РОБ. Од овог броја, укупно 34 буџетска корисника је испунило ову обавезу и увело РОБ у 44 програма.

Током 2019. године Планом за постепено увођење РОБ-а у поступак припреме буџета за 2020. годину обухваћено је 47 буџетских корисника, од чега 7 нових буџетских корисника је по први пут требало да примене РОБ на минимално један програм и/или припадајућу програмску активност. Буџетски корисници који су већ укључени у процес били су у обавези да РОБ примене на најмање још један програмски циљ и припадајуће програмске активности и пројекте који нису били обухваћени РОБ-ом. Ову обавезу испунио је 41 буџетски корисник применивши РОБ на 66 програма, 83 програмске активности и 21 пројекту.

Примена РОБ-а у 2020. години у поступку израде буџета за 2021. годину

У марту 2020. године, према Плану за постепено увођење РОБ-а у поступак припреме буџета за 2021. годину није предвиђено укључивање нових буџетских корисника у РОБ процес, већ 47 буџетских корисника који су од раније били укључени у процес имају обавезу да наставе са применом и даљим унапређењем родно одговорног буџетирања, односно да ураде родну анализу расхода и издатака. РОБ је применило 42 буџетска корисника у оквиру 70 програма, 88 програмске активности и 29 пројекта, а исказан је кроз 171 РОБ циљева и 330 родно осетљива индикатора.

Табела 2: *Број буџетских корисника који су били у обавези да примене РОБ и број корисника који је ту обавезу испунио по годинама*

НАЦИОНАЛНИ НИВО					
	2017	2018	2019	2020	2021
Број буџетских корисника обухваћених обавезом РОБ-а	28	35	40	47	47
Број корисника који су испунили обавезу	26	33	34	41	42
У процентима	92,8%	94,3%	85%	87,2%	89,4%

Захтев за буџетске кориснике на који начин да примене РОБ се разликовао у односу на то колико дуго се налазе у процесу примене РОБ-а. Код тзв. старих корисника РОБ је требало да обухвати још минимум један програмски циљ поред оног који је дефинисан претходне године, а за тзв. нове буџетске кориснике који тек започињу процес је истакнут захтев да се РОБ примени на минимално једном програмском циљу и припадајућим програмским активностима/пројектима.

У буџету за 2021. годину, 42 од 47 буџетских корисника је испунило своју обавезу. РОБ је примењен у 70 програма, 88 програмске активности и 29 пројекта, а исказан је кроз 171 РОБ циљева и 330 родно осетљива индикатора.

Важно је напоменути да су Законом о министарствима¹⁹ а након одржаних избора у јуну 2020. године, у октобру исте године формирана три нова министарства, Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог, Министарство за бригу о породици и демографију и Министарство за бригу о селу. С обзиром да је у тренутку формирања ових Министарстава буџетски процес за 2021. годину већ започео, Министарства су програме, програмске активности и пројекте као и припадајућа средства преузела из институција и/или организационих јединица које су престале да постоје од тренутка њиховог формирања²⁰. Сходно томе План за увођење родно одговорног буџетирања у поступак припреме и доношења буџета Републике Србије за 2021. годину није обухватио ова ново-формирана министарства.

¹⁹ „Сл. гласник РС”, бр. 128/2020

²⁰ На пример: Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом и Канцеларија за људска и мањинска права су престале да постоје, а надлежности је преузело Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог.

Међутим због конзистентности представљања информација, Шести извештај о напретку је анализирао циљеве и индикаторе на нивоу програма, програмских активности и пројекта Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог с обзиром да је то Министарство преузело две институције обухваћене Планом увођења РОБ-а за 2021. годину, Канцеларију за људска и мањинска права и Канцеларију за сарадњу са цивилним друштвом. Планом увођења родно одговорног буџетирања у поступак припреме и доношења буџета за 2022. годину три новоформирана министарства ће бити обухваћена наредним извештајем о напретку.

Преглед примене и анализа налазе се у Прилогу 1 овог извештаја. Буџетски корисници који нису испунили обавезу у 2020. години обухваћени су извештајем у 2021. години и од њих је само Високи савет судства увео РОБ у један индикатор на нивоу циља програма²¹, док остали корисници и даље нису испунили своју обавезу²². Они ће поново бити обухваћени извештајем за 2022. годину.

Циљ је да се процес увођења РОБ-а стално унапређује, и да се при планирању буџета родно осетљиви циљеви и индикатори преиначе у родно трансформативне, који ће довести до трајних побољшања у предметној области, а заједно до унапређења родне равноправности у Републици Србији.

Примена РОБ-а на нивоу Аутономне покрајине Војводина

Преглед примене РОБ-а у периоду до 2019. године

На нивоу Аутономне покрајине Војводине, а након пилот фазе током 2015. године, РОБ је обухваћен процесом планирања буџета у складу са Законом о буџетском систему. Приликом припреме буџета за 2017. годину, 10 буџетских корисника је имало обавезу да примени РОБ на минимално један програм/програмску активност или пројекат, у складу са Планом постепеног увођења РОБ-а покрајинског секретара за финансије из марта 2016. године. Обавезу су испунили сви буџетски корисници одређени Планом.

Током 2017. године и припреме буџета за 2018. годину, обавеза увођења РОБ-а повећала се на 14 буџетских корисника и РОБ је применило свих 14 буџетских корисника који су били обухваћени Планом за ту годину. РОБ је примењен на 23 програма и 36 програмских активности/пројеката.

Према Плану за постепено увођење РОБ-а за припрему буџета за 2019. годину, обавезом примене РОБ-а обухваћено је укупно 18 од 26 буџетска корисника. РОБ је примењен на 31 програму, кроз 83 родно одговорна циља и 133 родно осетљива индикатора.

Сходно Плану за постепено увођење РОБ-а у припрему буџета за 2020. годину, РОБ процесом обухваћено је 25 буџетских корисника. РОБ је примењен у 41 програму, 70 програмских активности, 2 пројекта, а исказан кроз 116 родно одговорних циљева и 288 родно осетљива индикатора.

Примена РОБ-а у 2020. години у поступку изrade буџета за 2021. годину

У току 2020. године и припрема буџета за 2021. годину, 26 буџетских корисника је применило РОБ у својој програмској структури кроз 43 програма, 61 програмских активности, 11 пројекта кроз 151 родно одговорна циља и 294 родно осетљива индикатора.

²¹ Реч је о заједничком програму чији је носилац Министарство правде, тако да је Високи савет судства формулиса индикатор на нивоу програма, али није у обавези да извештава о њему.

²² Међу њима су: Канцеларија за управљање јавним улагањима, Републички секретаријат за законодавство, Уставни суд (уз посебну дозволу Министарства финансија), Агенција за спречавање корупције, Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки.

Табела 3: *Број буџетских корисника који су били у обавези да примене РОБ и број корисника који је ту обавезу испунио по годинама*

НИВО АП ВОЈВОДИНЕ					
	2017	2018	2019	2020	2021
Број буџетских корисника обухваћених обавезом РОБ-а	10	14	18	26	26
Број корисника који су испунили обавезу	10	14	18	25	26
У проценитима	100%	100%	100%	96%	100%

Захтев се разликовао за буџетске кориснике, код тзв. корисника РОБ-а који су раније ушли у процес, и где год је било могуће, проширен је дефинисањем родног циља на више програмских активности, пројекта поред оних који су дефинисани у претходним годинама, а код тзв. нових корисника који тек започињу увођење РОБ-а, захтев је био да се РОБ примени на минимално један програмски циљ и припадајуће програмске активности/пројекте.

РОБ је примењен у 43 програма, 61 програмских активности, 11 пројекта кроз 151 родно одговорна циља и 294 родно осетљива индикатора.

У буџету за 2021. годину сви буџетски корисници испунили су своју обавезу.

Преглед примене РОБ-а се налази у Прилогу 2 овог Извештаја. Буџетски корисници ће даље продубљивати примену током 2022. године. Циљ је да се процес увођења РОБ-а даље унапређује, и да се при планирању буџета родно осетљиви индикатори преиначе у родно трансформативне мере које ће се финансирати из буџета и унапредити родну равноправност у АПВ и Републици Србији.

Примери добре праксе у примени РОБ-а у буџету за 2021. годину

Ниво Републике Србије

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ ће кроз своје активности утицати на повећање броја припадника Војске Србије женског, односно мушких пола обучених за отклањање последица елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа. Ово је значајан помак и у светлу прошлогодишњег ванредног стања, проглашеног са циљем да се грађани и грађанке Републике Србије и здравствени систем заштите од КОВИДА-19, у чему су значајну улогу имали припадници и припаднице Војске Србије.

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА остварило је велики помак у примени РОБ-а у великим броју програма, програмских активности и пројекта. Један од циљева истиче подстицање родне равноправности у самом називу, у питању је повећање броја научнотопуларних садржаја за младе у циљу подршке будућим генерацијама научника и подстицање родне равноправности у науци и повећање интересовања жена за каријеру у науци. Истраживања показују да у академској заједници постоје родне неједнакости, тим више је од значаја у што већој мери дефинисање и остваривање циљева који смањују и укидају родне стереотипе и неједнакости засноване по полу. Родна перспектива уведена је и кроз постављање циља усмереног ка јачању превенције насиља и дискриминације у основним и средњим школама. Такође, РОБ подржава повећање доступности образовања и васпитања, као и превенцију осипања, чиме се пружа подршка појединим осетљивим категоријама становништва, кроз образовање мањина и социјалну инклузију.

ВИША ЈАВНА ТУЖИЛАШТВА, ОСНОВНА ЈАВНА ТУЖИЛАШТВА И АПЕЛАЦИОНА ЈАВНА ТУЖИЛАШТВА кроз РОБ доприносе повећању заступљености жена на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима, што је дефинисано у самом циљу. На тај начин се родна перспектива уводи кроз повећање учешћа мање заступљеног пола на руководећим функцијама, што једно представља пример родно трансформативне употребе РОБ-а.

ЗАВОД ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНУ СВОЈИНУ је у претходним годинама планиране активности на затварању родног јаза који постоји у сфери заштите интелектуалне својине спровео увођењем показатеља у оквиру циља затварање родног јаза у заштити патената, који гласи *број жене подносилаца пријава*, чиме је овај индикатор преформулисан и јасније осликова родни карактер (сада је нагласак на подноситељкама пријава, док је пре био на пријавама). Завод планира да објави и монографију "Жене проналазачи у Србији 1920-2020. године" што је од великог значаја за повећање видљивости и доприноса жена сегменту који је значајан за развој економије и друштва. Оствареност овог циља прати се кроз Извештај о учинку.

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ И ЕЛЕКТРОНСКУ УПРАВУ поново се истиче као пример добре праксе пошто је у буџету за 2021. годину отишла и корак даље увећавањем броја озвучених докумената на својој интернет презентацији чиме показује јасну намеру да настави са унапређивањем и повећањем обухвата својих услуга. Овај пример примене РОБ-а је добар јер показује на који начин РОБ може да се усмери на затварање родног јаза у приступу јавним услугама -у случају Канцеларије то се остварује озвучавањем докумената и повећањем доступности докумената за оне групе мушкараца и жена на чије потребе не одговара уобичајен начин пружања услуге. Овај пример, такође, показује како РОБ доприноси спровођењу препорука по Конвенцији о правима особа са инвалидитетом, као и Националног акционог плана за родну равноправност у делу који се односи на вишеструку дискриминацију и рањиве групе.

МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ се определило да изради родну анализу и план активности на основу родне анализе захваљујући којим би могли да се одреде начини за допринос унапређењу родне равноправности у сектору. У ситуацији када не постоје дефинисане родне политike у сектору, ово је најсврсисходнији начин планирања ресурса у оквиру РОБ-а.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА је један од буџетских корисника који су до сада на свеобухватан начин интегрисали родну перспективу у свој рад и у буџет. Постављањем циљева који предвиђају развијен систем управљања људским ресурсима који укључује и политику једнаких могућности и унапређење људских и материјалних капацитета, као и припадајућих показатеља који су родно сензитивни, изграђују се и унапређују родне компетенције садашњих руководилаца/руководитељки и улаже се у родну равноправност будућих полицајки и полицајца.

УПРАВА ЗА АГРАРНА ПЛАЋАЊА у односу на претходну годину, РОБ уводи у још један пројекат у оквиру кога се истиче јасна намера корисника за вођење родно одговорне пољопривредне политike. Праћење удела жена у одобреним грантовима, посебно у контексту постављеног циља да тај удео буде 50% корисника, веома је важно за унапређење економског положаја жена у пољопривреди и олакшан приступ финансијским средствима.

РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ, у складу са Законом о планском систему, надлежан је и за контролу примене теста утицаја на родну равноправност приликом израде докумената јавних политика и прописа. Сходно томе, овај корисник је увео РОБ у програмску активност која се односи на анализу ефеката прописа и показао је јасну намеру да, у складу са својим изворним надлежностима, прати испуњавање обавеза предлагача закона да анализирају ефекте закона на родну равноправност и тиме непосредно допринесе итегрисању родне перспективе у законски оквир у широком спектру делатности.

ПОВЕРЕНИК ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА И ЗАШТИТУ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ се истиче као пример добре праксе тиме што ће јачати родне компетенције руководилаца/тељки што представља важан корак у правцу унапређења родне равноправности и јачања капацитета доносилаца одлука за креирање и спровођење родно одговорних политика и мера. Такође, овај корисник је својим буџетом предвидео и реализацију препорука из родне анализе што потврђује намеру корисника да континуирано спроводи активности на унапређењу родне равноправности.

ПОВЕРЕНИК ЗА ЗАШТИТУ РАВНОПРАВНОСТИ је један од првих органа који је родну перспективу увео у цео свој буџет и предузима велики број активности и мера које се односе на заштиту од дискриминације и унапређење равноправности. Такође, овај буџетски корисник доследно унапређује РОБ процес у сваком циклусу у складу са Планом увођења РОБ-а и инструкцијом Министарства финансија, што се огледа у константном повећању броја циљева и индикатора на које је примењен РОБ.

УПРАВА ЗА ШУМЕ се определила да изради родну анализу на основу које би могла да одреди начине за допринос унапређењу родне равноправности у сектору. У ситуацији када не постоје дефинисане родне политike у сектору, ово је најсврсисходнији начин планирања активности.

Ниво Аутономне покрајине Војводине

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА КУЛТУРУ, ЈАВНО ИНФОРМИСАЊЕ И ОДНОСЕ С ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА кроз унапређење садржаја пројеката у установама културе у области заштите културних добара са циљем подизања свести о значају родне равноправности значајно доприноси разбијању родних стереотипа и неравноправности које из њих произилазе. Наиме, родни аспекти културе проистичу из чињенице да је она друштвено одређена и да сама утиче на вредности које једно друштво негује; стога је важно и релевантно што је ова институција препознала родну равноправност, односно културни садржај, а не форму, као вредност коју негује и унапређује.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО је препознао специфичне потребе како појединих категорија становништва, тако и потребе и захтеве који стоје на страни здравствених радника, а у вези са едукацијом у реализацији посебних програма здравствене заштите (са чиме је повезана и родна сегрегација када је у питању приступ усавршавању, односно у овом контексту отклањање родне сегрегације). У складу са наведеним је кроз циљеве усмерио активности како ка благовременој дијагностици и лечењу оболелих од појединих врста болести које су специфичне за аутономну покрајину, односно појединих категорија становништва узимајући у обзир родне, старосне, полне и друге карактеристике, тако и ка едукацији докторки и доктора медицине укључених у реализацију посебних програма.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И САОБРАЋАЈ постављањем циљева у виду повећања коришћења обновљивих извора енергије кроз веће учешће жена носилаца пољопривредних газдинстава и повећања учешћа регистрованих пољопривредних газдинстава чији су носиоци жене у коришћењу средстава уводи родну перспективу у ову област и доприноси бољем увиду у стање и потребе жена у руралним подручјима, која представљају значајан потенцијал за радно ангажовање жена, али и област у којој је идентификована значајна неравноправност утемељена на традиционалним схватањима и наслеђу (посебно у погледу својине, тачније, власништва). На овај начин се доприноси разбијању родних стереотипа и афирмише се учешће жена, што доприноси родној равноправности.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ определио се за израду родне анализе која ће обухватити делокруг рада овог буџетског корисника, а на основу које ће бити утврђени приоритети за јачање родне равноправности на којима ће овај буџетски корисник радити у периоду од 3 до 5 година.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ је код програма подстицаја развоју конкурентности привреде дефинисао РОБ циљ *развијање родно осетљивог приступа привредном развоју*, док је родни индикатор број мера за *унапређење положаја жена у области привреде*. Ово је родно трансформативни приступ и може имати снажан утицај на дефинисање будућих мера усмерених на подстицање женског предузетништва и положаја жена у привреди.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ, МЕЂУРЕГИОНАЛНУ САРАДЊУ И ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ пружа подршку приступању Србије Европској унији (ЕУ). Током овог процеса, секретаријат ради на јачању свести о вези између родне равноправности и друштвено економског развоја. Додатно, Секретаријат представља пример добре праксе због тога што се није ограничио само на праћење учешћа жена и мушкараца у обукама већ је укључио и праћење интегрисања родних садржаја у све обуке. РОБ и јесте алат који помаже буџетским корисницима да родну перспективу интегришу у свој редован рад, као и да препознају и одговоре на додатне потребе за инвестицијама у областима у којима постоји документовани родни јаз.

СЛУЖБА ЗА ИНТЕРНУ РЕВИЗИЈУ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ пример је добре праксе јер у оквиру својих изворних надлежности проверава и примену Закона који се односи на примену РОБ-а приликом планирања, спровођења и извештавања буџета. Ово је изузетно важно зато што јача тражњу и контролу примене РОБ-а код свих корисника.

Подршка увођењу РОБ-а

Агенција UN Women је и током 2020. године пружила техничку подршку Министарству финансија и Покрајинском секретаријату за финансије, међутим сама подршка је прилагођена новим условима рада проузрокованим пандемијом вируса COVID-19, и мањом је пружана онлајн, директно у контакту са буџетским корисницима и у складу са њиховим потребама.

Одржан је онлајн тренинг намењен специфично контакт особама за родну равноправност, којем су присуствовали представници 7 министарстава (6 жена и један мушкарац).

Препоруке на основу примене РОБ-а у буџету за 2021. годину

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему из 2020. године, рок за пуну примену РОБ-а померен је до буџета за 2024. годину. Имајући у виду посвећеност Министарства финансија и Покрајинског секретаријата за финансије, као и Координационог тела за родну равноправност процесу увођења РОБ-а, неопходно је да се уложи додатни напор ка очувању резултата, пре свега кроз јачање институционализације процеса, а што би укључивало следеће препоруке:

Препорука 1. Израда предлога Правилника о РОБ-у и процедуралних смерница

Ова препорука је постојала и у оквиру претходних Извештаја о напретку у увођењу родно одговорног буџетирања у систем планирања јавних финансија у Републици Србији, али није

рађено на реализацији те препоруке. Примена РОБ-а за 2021. годину је још једанпут потврдила оправданост те препоруке зато што се код корисника који су дуже у процесу и даље уочава стагнација, а што је резултат тога да је након постигнутог основног нивоа примене сада неопходно да се унутар институција утиче на процес планирања на начин да се препозна родни јаз и да се дефинишу интервенције које ће допринети трајном укљању неједнакости.

Након усвајања Закона о родној равноправности, као и Закона о планском систему²³, родно одговорно буџетирање део је ширег система управљања јавним политикама у Републици Србији и, као такво, не може се посматрати само као део процеса израде финансијског плана односно буџета корисника. Након шестог циклуса увођења РОБ-а, фокус у наредном периоду треба да буде на томе да РОБ као алат треба да омогући укрштање родно одговорних политика са документима јавних политика буџетског корисника. Сходно томе, у процес РОБ-а поред представника организационих јединица задужених за израду финансијског плана институције треба интензивније и на организован начин укључити и представнике свих организационих јединица буџетског корисника који су одговорни за израду докуменатата јавних политика и прописа.

Са друге стране израда родно одговорног буџета подразумева двосмерни процес планирања:

- „одозго према доле”, па је неопходно да у РОБ-у учествује руководство институције које има мандат за доношење стратешких одлука и утврђивање приоритетних мера и активности у складу са циљевима јавне политике и Владе;
- „одоздо према горе”, односно да се у поступку израде родно одговорног буџета ангажују они запослени који су директно укључени у спровођење јавних политика и имају релевантна секторска знања.

Ова препорука претпоставља потребу израде додатних подзаконских аката и смерница које ће помоћи операционализацији РОБ процеса унутар институција. Практично, овим документом би се формализовали кључни кораци, процедуре и алати који ће се користити у различитим процесима везаним за РОБ, њихов редослед, као и линије одговорности и комуникације.

Препорука 2. Укључивање РОБ компоненте у даљи развој програмског буџетирања

И ова препорука се понавља из претходних Извештаја о напретку у увођењу родно одговорног буџетирања у систем планирања јавних финансија у Републици Србији, с обзиром да је за успех потпуног увођења РОБ неопходно уложити додатне напоре за његово укључивање у даљи развој програмског буџетирања. Сходно томе, интензивније укључивање РОБ компоненте у развој програмског буџетирања може се остварити кроз Савет за унапређење програмског буџетирања, модификације у буџетском софтверу Министарства финансија и додатном подршком координаторки РОБ-а у Министарству финансија, како би се до краја уједначили захтеви у односу према буџетским корисницима и у односу на друге захтеве у вези са програмским буџетирањем. Конкретно, унапређење софтвера подразумевало би укључивање места за РОБ (циљеви, индикатори, извештавање) а што ће омогућити лакше праћење напретка и адекватнију подршку корисницима. Предлог како да се унапреди софтвер је урађен од стране експерткиња за РОБ уз подршку UN Women. АП Војводина је унапредила софтвер у 2017. години, што се показало као велика подршка процесу.

Препорука 4. Стабилизовање РОБ процеса

Ово је још једна препорука која се понавља из претходних Извештаја о напретку у увођењу родно одговорног буџетирања у систем планирања јавних финансија у Републици Србији. Ову препоруку могуће је реализовати кроз успостављање јачих ослонаца на четири „стуба“, без којих

²³ "Сл. Гласник РС", бр. 30/2018

постоји опасност да ће РОБ процес остати недовршен, рањив, само парцијално примењен и делимично сагледан. Стабилан процес почива на:

- **координацији РОБ процеса са остатком буџетског процеса** који спроводе Министарство финансија и Покрајински секретаријат за финансије. Потребно је да се оба ова процеса даље унапређују на усаглашен начин и уз близку сарадњу током целог буџетског процеса, као и до сада. На тај начин се обезбеђује да РОБ боље сраста са главним токовима буџетског процеса, али да се не утопи у њему већ да настави да му даје додатну вредност. У том делу, процес се може додатно унапредити увођењем промена у буџетски софтвер, тако да се РОБ циљеви и индикатори морају унети за буџетске кориснике на које се обавеза РОБ односи, омогућавајући да се унети циљеви могу једноставније излистати. Најзад, неопходне су додатне смернице за извештавање, инструкције у вези са променама на нивоу циљева, индикатора и циљаних вредности и њиховим усаглашавањем;
- **координацији родних политика и приоритета и квалитета садржаја РОБ циљева и индикатора**. Ову функцију данас обавља UN Women у близкој сарадњи са Координационим телом за родну равноправност и Покрајинским секретаријатом за социјалну политику, демографију и родну равноправност. Сврха овог другог стуба подршке јесте да обезбеди добар квалитет садржаја и стратешку оријентацију РОБ циљева и индикатора. Временом би извештај о напретку у примени РОБ, на пример, могао да постане стална активност националног механизма за родну равноправност;
- **сагледавању и мерењу квалитета исхода на нивоу појединачних буџетских корисника, као и целине буџета у који је уведен РОБ**. Различити актери би могли овоме да допринесу појединачно, или заједничким напором, укључујући Народну скупштину, а посебно Одбор за финансије, Женску парламентарну мрежу Републике Србије и АП Војводине, Државну ревизорску институцију, Фискални савет и организације цивилног друштва које у статуту имају јачање родне равноправности и оснаживање жена као један од разлога постојања. Сваком од ових актера потребно је додатно јачање капацитета, како би на себе у потпуности преузели ове улоге;
- **доступности постојећих материјала о увођењу и примени РОБ-а** (приручници, упутства, смернице), који су настали уз подршку UN Women, а који би што пре требало да постану доступни корисницима, кроз нпр. постављање на интернет страницу.

Препорука 5. Измене и/или допуне за планирање РОБ-а на нивоу јединица локалне самоуправе.

Заокружен поступак увођења РОБ-а у систем планирања јавних финансија Републике Србије није могуће остварити без обезбеђивања увођења РОБ-а у буџете јединица локалних самоуправа. Иако је овај извештај усмерен на национални и покрајински ниво, различита методологија, односно, предефинисан оквир за буџетске програме на локалном нивоу отежавају увођење РОБ-а на адекватан начин, а самим тим се слаби и резултат и националних и покрајинских политика, с обзиром да се велики део услуга за грађане и грађанке управо реализује на локалном нивоу а средства се обезбеђују управо трансферима из буџета Републике Србије и / или АП Војводине. Предлог је да се унапређење родне равноправности уведе као додатна програмска активност у све програме ЈЛС. На тај начин омогућиће се сврсисходније увођење РОБ-а које је на нивоу ЈЛС у највећем заостатку, а због чега се обавеза о његовој пуној примени у Закону о буџетском систему одложила за једну годину.

Важне методолошке напомене за буџетске кориснике

Са задовољством констатујемо да су претходни Извештаји о напретку у постепеном увођењу РОБ-а у Републици Србији успели да одговоре на свој задатак - да покрену процес међусобног учења међу буџетским корисницима и да створе тражњу за подацима о квалитету примене РОБ-а у процесу планирања буџета. Преглед оквира за мерење доприноса родној равноправности приказан је у следећој табели, која садржи пет могућих нивоа родно одговорних интервенција, од родно негативне до родно трансформативне.

Скала уродњености	Објашњење	Боја којом се обележава у извештају
Родно негативне интервенције	Родне неједнакости се подстичу/задржавају током остварења циља програма или програмске активности. Пример: <i>плата за мајчинство</i>	Црвена
Родно неутралне интервенције	Род се, приликом планирања, не узима у обзир као релевантан за дистињуирање програмског циља. Пример: <i>конкурси који су општи „отворени за све“, без родно осетљивих индикатора и података доступних и по полу</i>	Црвена
Родно осетљиве интервенције	Род се, приликом планирања, сматра значајним за постижење програмског циља, а подаци су, бар делимично, доступни по полу. Нема суштинског прилагођавања програмског циља у односу на узорке родне неравноправности, али се прати стање. Пример: <i>конкурси који прате учешће и по полу</i>	Наранџаста
Родно позитивне интервенције	Род се сматра кључним за дистињуирање програмског циља, а родна анализа представља један од најважнијих параметара у планирању и одлучивању. Посебно су дизајнирани програми који циљају мање заступљен пол како би се смањио родни јаз и отклонили специфични родно засновани проблеми. На овај начин долази до побољшања ограничених домета за учеснике у скупу који је обухваћен интервенцијом. Пример: <i>превентивни уролошки прегледи за мушкице или ИКТ обука за жене итд.</i>	Наранџаста
Родно трансформативне интервенције	Делује се на узорак родног јаза и циљ је да се он трајно отклони интервенцијом. Суштина је промена из неравноправног у равноправан положај. Са становишта родне равноправности, као и буџета, ово је најефикаснија промена. Делује се што ближе узорку проблема, у оквиру надлежности буџетског корисника. Пример: <i>родно одговорно образовање, родно одговорна фискална политика, системска превенција насиља у партнерским односима у раном детињству, одрживи инструменти за праћење спровођења и исхода јавних политика.</i>	Зелена

У складу са овим, буџетски корисници који су дефинисали РОБ циљеве и индикаторе који имају трансформативни потенцијал су, у прегледу примене РОБ-а датом у Прилогима 1 и 2, обележени зеленом бојом.

Буџетски корисници чији су РОБ циљеви и индикатори **обележени наранџастом** бојом испунили су своје законске обавезе и обавезе које проистичу из Плана министра финансија, односно покрајинске секретарке за финансије. Код њих, међутим, није препозната тежња да оду и корак даље, односно, њихови циљеви и индикатори су сврстани међу родно позитивне или родно сензитивне, а не родно трансформативне. Сврха обележавања наранџастом бојом јесте да се потврди да је буџетски корисник испунио минималне захтеве процеса, као и скретање пажње да постоји простор за допуне и измене у циљу налажења најсврсисходнијег начина за улагање средстава из буџета у отклањање родног јаза.

На крају, **црвеном бојом** обележени су они корисници који нису испунили своју обавезу која проистиче из Закона о буџетском систему, односно годишњег Плана о постепеном увођењу родно одговорног буџетирања.

UN Women и експерткиње за РОБ су на основу свог глобално релевантног искуства у примени РОБ-а и у пружању подршке буџетским корисницима дефинисали критеријуме и факторе за мерење места одређеног РОБ циља и пратећих индикатора на горњој скали:

1. Да ли је буџетски корисник тек ушао у РОБ процес или је у њему већ више циклуса – **знање о захтевима РОБ процеса;**
2. Да ли постоје адекватни подаци о родно заснованим неравноправностима и родном јазу у сектору који покривају надлежности буџетског корисника? Ако не постоје адекватни подаци, да ли је буџетски корисник приступио изради родне анализе како би обезбедио доступност података – **ослоњеност на родну статистику и податке и њихово унапређење;**
3. Да ли је буџетски корисник кроз РОБ циљеве и индикаторе подржао реализацију препознатих приоритета у области родне равноправности (НАП за родну равноправност и други релевантни стратешки оквири) – **деловање на приоритетне области и аспекте како би се што пре отклонио родни јаз;**
4. Да ли буџетски корисник може јасно да одговори на препознати родни јаз у оквиру својих надлежности – **утемељеност промене у родним аспектима надлежности буџетског корисника;**
5. Да ли је буџетски корисник искористио препознати простор на који указују родне статистике, родне анализе, РОБ тренинг и инфо-сесије, као и доступне препоруке – **спремност да се ради на унапређењу родне равноправности**, у складу са надлежностима, Уставом Републике Србије, Законом о буџетском систему и ширим оквиром који чине препоруке по Конвенцијама УН, закони и стратегије у вези са родном равноправношћу;
6. Да ли је родна перспектива укључена на системски начин тако да мења институционалну праксу и трајно, системски доприноси родној равноправности – **амбициозност РОБ циља;**
7. Да ли су РОБ циљ и припадајући индикатори технички јасно приказани и да ли свако може да разуме логичку поставку, правац промене и обухват који промена треба да оствари – **техничке карактеристике РОБ циља и индикатора.**

Према томе, допринос сваког буџетског корисника родној равноправности се мери на основу истих критеријума, али је суштински гледано, сваки корисник у другачијој ситуацији и има свој посебан ток укључивања у РОБ процес. **Намера је да буџетски корисници континуирано унапређују квалитет РОБ-а кроз овакав флексибилан и отворен процес заједничког учења.**

Допринос родној равноправности се кроз примену РОБ-а може повећавати на следеће начине:

- **Континуирано унапређење циљева и индикатора**, поготово у раним фазама примене РОБ-а, као што је случај у Републици Србији;
- Као што је горе напоменуто, **најтрансформативнији РОБ циљеви највише доприносе родној равноправности за најкраће време**. То је, са становишта буџета, најефикасније.

Насупрот томе, подфинансиране или ситне интервенције малог обухвата недовољно утичу на искорењивање узрока неравноправности или на њихово трајно отклањање. То је, из угла буџета, скupo и неефикасно;

- **Детаљније сагледавање и рашчлањивање програмске структуре и њено сагледавање из комбиноване перспективе секторских и родних приоритета** је добар начин да се стратешки усмери употреба РОБ алата за искорењивање родно заснованих неравноправности. Зато је важно да се на пуној примени РОБ ради заједнички, како унутар сваке институције, кроз сарадњу целог РОБ тима, тако и у сарадњи са другим буџетским корисницима који решавају „друге делове заједничког проблема“ неравноправности, која је по својој природи нужно и увек међу-секторска. Ово је у складу и са Законом о планском систему, који регулише систем планирања у државној управи и локалним самоуправама, и експлицитно наводи међу-секторске стратегије као одговор на проблеме који имају међу-секторске карактеристике и узрочнике који настају у јазу између онога што радимо у појединачним секторима;
- **Чвршћа утемељеност РОБ циљева у приоритетима у области родне равноправности** је још један од типских савета за унапређење процеса. Међутим, реалност је таква да се буџетски корисници понекад руководе другим критеријумима који се не тичу ових приоритета, као што су мањи отпор једног одељења или сектора увођењу РОБ-а у односу на друге, или постојање пројекта који се не финансирају из буџета где родна равноправност представља и вредност која је прихватљива за донатора, или истицање нечега што се иначе ради као 'родно одговорног' пошто је доступно или је намењено женама;
- **Јача веза између жељене промене и начина на који се она мери**, тј. РОБ циља и РОБ индикатора. Амбициозност циља одређује се и циљаним вредностима индикатора и зато је важно да постоји јасна веза између онога што је планирано, онога што је остварено и онога што је измерено. Када је у питању извештавање, неопходно је да се ојачају капацитети за праћење напретка у остварењу циља, као и за давање јасних и поткрепљених образложења одступања од циљаних вредности и плана за наредни период, у односу на резултате који су остварени, а који одступају од првобитног плана;
- **Примена препорука добијених на инфо-сесијама и кроз Извештај о напретку у постепеном увођењу РОБ-а.** Дешава се да буџетски корисници развију одличне предлоге на инфо-сесијама али да ови предлози не уђу у буџет, већ их замене мање квалитетни РОБ циљеви и индикатори. Да се ово не би дешавало, важно је да на инфо-сесијама, као и током целог циклуса припреме, извршења и извештавања по РОБ циљевима, у процес буде укључен цео РОБ тим, који укључује доносиоце одлука, представнике одељења за финансије, као и представнике програмског дела ресора. Такође је неопходно да остане писани траг о целокупном процесу примене РОБ-а, од предлога који настаје на почетку, када након доношења Плана министра у марта буџетски корисници започињу рад на примени РОБ-а, па све до финалног предлога РОБ циљева и индикатора који ће се наћи у буџету. У АПВ је овај практика документовања већ започета, и показало се да омогућава лакше праћење процеса унутар институција, и напредак у сврсисходности самих предлога.

Током рада са буџетским корисницима, најчешће су постављана два питања:

1. Зашто РОБ није ограничен само на дихотомију жене и мушкарци?

- a. РОБ не подразумева посебне буџете за жене и за мушкарце, већ изискује узимање у обзир и других карактеристика, попут места становиња, степена образовања, имовинског статуса, старости, припадности одређеној (мањинској) етничкој групи, инвалидитета, сексуалне оријентације и сл. Због те 'интерсекционалности' која је уткана и у релевантне домаће нормативне стратешке оквире и коју препознају сви релевантни оквири (УН, ОЕБС, ЕУ),

РОБ треба да почива на анализама и никада се не бави искључиво женама или искључиво мушкарцима већ настоји да увек сагледава целу слику.

2. Шта да радимо ако је наша институција мали буџетски корисник или ако је наш посао да се боримо против вишеструких неравноправности или дискриминације па се РОБ недовољно истиче у нашем програмском буџетском оквиру?

- а. Испоставило се да већи буџетски корисници, који имају сложенију програмску структуру и већи број програмских циљева, имају наизглед више простора за препознавање РОБ циљева у свом буџету и већу могућност избора да у своју структуру удену или јој наменски додају РОБ циљ. Мањи буџетски корисници, који имају само један програмски циљ, често мисле да се њихове могућности исцрпљују у првој години увођења РОБ-а. Уз то, независне институције, које такође спадају у 'мале' буџетске кориснике и чијим су надлежностима покривене вишеструке рањиве групе сматрају да имају мало простора у програмској структури да одговоре на захтеве РОБ процеса. Међутим, већ је горе објашњено да је РОБ процес усмерен на стратешко деловање у трајном отклањању родних неравноправности у оквиру надлежности буџетског корисника, као и да се РОБ процес занима за унапређење положаја свих рањивих група, дакле и жена и мушкараца са инвалидитетом, Ромкиња и Рома, жена на селу, девојчица које су принуђене да ступају у ране бракове, жена са истинством партнёрског насиља, жена/мушкараца/девојчица/дечака са истинством трговине људима, мушкараца који су лишени приступа превентивној уролошкој здравственој заштити, жена које немају једнак приступ универзалним услугама у јавном сектору, и свим другим подгрупама грађанки и грађана који, најчешће случајно, испадају из обухвата добра и услуга које се финансирају из буџета.

Оно што је могуће унапредити, када су у питању независне институције, јесте **стратешка усмереност на отклањање одређених проблема** који су препознати у области деловања. То би значило да се кроз годишње или вишегодишње пројекте буџетски корисник усмери на одређени приоритет за који успоставља пројектну активност и издваја део буџетских средстава.

Поред тога, **евиденције и регистри** свих буџетских корисника треба да доследније и систематичније прикупљају и приказују податке разврстане по полу (и другим релевантним карактеристикама), посебно узимајући у обзир захтев вођења родно одговорне статистике Закона о родној равноправности (члан 12). Јавна доступност тих података представља додатну вредност.

Најзад, могуће је **унапредити квалитет индикатора** тј. показатеља учинка, тако да они адекватније мере намеру циља. Минимум испод кога не би требало ићи јесте исказивање по полу свих индикатора који се односе на лица (у складу са чланом 12 Закона о родној равноправности, родно осетљива статистика је обавезна).

Детаљни преглед примене РОБ-а у буџету за 2021. годину – Република Србија

ДБК
Назив ДБК

Програм
Назив програма
Програмска активност/Пројекат
Назив ПА/П

20100
НАРОДНА СКУПШТИНА
2101
Политички систем
0001
Вршење посланичке функције

Назив циља		Справођење законодавне и контролне функције						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Народна скупштина је надлежна да доноси законе. Проценат разматраних предлога закона на седницама Народне скупштине који садрже: а) родну анализу, б) фискалну анализу и в) анализу са аспекта људских права, у односу на укупан број донетих закона	Народна скупштина	Процент	2015	5	5	5		
Народна скупштина је надлежна да позива чланове Владе на седницу Народне скупштине на којој се постављају посланичка питања или питања у вези са актуелном темом	Народна скупштина	да/на	2015	0	да/на	да/не		

Коментар

Овај индикатор је потенцијално трансформативан зато што јача улогу НСРС у процесу примене РОБ-а, понавља се већ пету годину у буџету, па ће од великог значаја бити извештај за 2020. годину када ће моћи да се сагледа и ефекат примене. Могуће је да се у наредном периоду примена РОБ-а продуби препознавањем додатних индикатора који су непосредније усмерени на отклањање родног јаза у делокругу рада буџетског корисника.

Такође, буџетски корисник је више пута изразио забринутост у контексту прикупљања података, па би било значајно да се осим финансијске службе укључе и друге службе Скупштине у праћење овог индикатора. Конкретне препоруке за унапређење индикатора даване су и у ранијим извештајима о напретку у примени РОБ-а. Један од начина на које би се намера законодавца у вези са интегрисањем РОБ-а у буџетски процес јаче остварила јесте и кроз израду интерних аката која се односе на обавезе свих служби у оквиру Народне скупштине Републике Србије у прикупљању родне статистике и праћењу овог индикатора. Праћењем резултата рада Одбора за родну равноправност у НСРС такође би се унапредила институционализација РОБ-а у буџетског корисника, а у складу са надзорном улогом коју има Народна скупштина. Напредак у унапређењу родне равноправности кроз рад НСРС могао би се учинити доступним јавности кроз посебне периодичне извештаје.

Поред праћења података одвојено, препорука је и да овај буџетски корисник укључи нове индикаторе, од којих би један могао свакако да буде везан за рад Одбора за родну равноправност у Скупштини РС. Наведени индикатор је значајан из угла родне равноправности и у складу је са надзорном улогом коју има Народна скупштина. Међутим, препорука је да се обезбеди прикупљање података одвојено, а не обједињено, како би се тачно знало које анализе су биле садржане уз предлоге закона, пошто се прате З

врсте анализа. Додатно, у контексту очекиване трансформативне промене, циљане вредности би требало да се повећавају. Није сасвим јасно на основу чега је одређена циљана вредност од 5%.

Програмска активност/Пројекат

0003

Назив ПА/П

Стручна и административно-техничка подршка раду посланика

Назив циља		Обезбеђивање континуираног развоја Службе, отвореност за увођење савремених технологија, јачање одговорности запослених у Служби у циљу благовременог и квалитетног обављања послова и стварање основа заstellno стручно усавршавање и напредовање запослених у Служби, сагласно потребама и могућностима Народне скупштине						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Израда родне анализе кадровских потенцијала	Одељење за људске ресурсе	да/не	2017	не	да	да	да	
Информације о раду Народне скупштине постављају се континуирано на интернет страницу	Секретаријат Народне скупштине и сајт НС	да/не	2013	да	да	да	да	

Коментар

Имајући у виду да је индикатор о спроведеној родној анализи кадровских потенцијала планиран буџетом за 2017, 2018, 2019 и 2020. годину, произилази да ова анализа није урађена нитоком 2020. године. Уколико јесте реализована, онда би требало да се иде корак даље, односно да се налази и препоруке добијене родном анализом преточе у конкретне активности којима би се отклањао родни јаз.

Препорука је да се свакако уради и родна анализа надлежности Народне скупштине РС, а не само кадровских потенцијала, пошто из угла родне равноправности постоји потреба да се помогне НСРС да препозна на које све начине унутар својих надлежности може да допринесе остваривању родне равноправности. Родна анализа ће помоћи у дефинисању родно одговорних приоритета и мера, а који ће се као РОБ иницијативе наћи у буџету НСРС наредних година. Израда родне анализе има трансформативни потенцијал, уколико дође до њене израде.

Програмска активност/Пројекат

7055

Назив ПА/П

Избори за председника Републике

Назив циља		Повећати заступљеност мање заступљеног пола, у овом случају жена, чланова и заменика чланова бирачких одбора					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Стопа жена чланова и заменика чланова бирачких одбора у односу на укупан број чланова бирачких одбора	Републичка изборна комисија	Проценат	2020	0		39	

Коментар

Нови циљ, постављен у буџету за 2021. годину; за похвалу је што је НСРС препознала унутар своје надлежности и овај циљ који може допринети остваривању родне равноправности. Следећи корак требало би да буде паритет. Препорука за следећи циклус израде буџета је да се дефинишу вредности индикатора за све три године како би могао да се прати напредак у реализацији циља.

Програмска активност/Пројекат
Назив ПА/П

7073

Избори за националне Савете националних мањина

Назив циља		Повећати заступљеност мање заступљеног пола, у овом случају жена, чланова и заменика чланова бирачких одбора						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Стопа жена чланова и заменика чланова бирачких одбора у односу на укупан број чланова бирачких одбора	Републичка изборна комисија	Процент	2022	0		40		
Коментар Као и за претходни циљ, коментар је позитиван и тиче се препознавања начина доприношењу родне равноправности у оквиру надлежности НСРС и у складу са Законом. Препорука за следећи циклус израде буџета је да се дефинишу вредности индикатора за све три године како би могао да се прати напредак у реализацији циља.								

ДБК

10200

Назив ДБК

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ВЛАДЕ

Програм

2102

Назив програма

Подршка раду Владе

Назив циља		Праћење именовања, постављења и разрешења из надлежности Владе по полу						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Годишњи извештај на основу евиденције о именовањима, постављењима и разрешењима по полу	Извештај	да/не	2017	не	да	да	да	
Успостављена евиденција о именовањима, постављењима и разрешењима по полу	Извештај	да/не	2017	не	да	да	да	

Коментар

Овај родно одговорни циљ постављен је 2018. године, и од тада се у континуитету понавља и у буџету за 2021. годину. Циљ и оба индикатора су у складу са надлежностима буџетског корисника и показују допринос ГЕНСЕКА унапређењу родне равноправности, пре свега осигуравајући податке на основу којих друга министарства и Влада могу да доносе одговарајуће мере. Имајући у виду да је разврставање података по полу обавезно и по члану 12 Закона о родној равноправности, овај буџетски корисник овом активношћу испуњава и ту обавезу.

Петим Извештајем о напретку у увођењу РОБ-а у систем планирања јавних финансија за 2020. годину дата је препорука буџетском кориснику да уколико је евиденција успостављена, да се уведе нов индикатор за 2021. годину: „Годишњи извештај о именовњима, постављенима и разрешењима по полу доступан на сајту Владе РС“. С обзиром да се понавља исти индикатор као и у буџету за 2020. годину, као и да није уведен нов, понавља се иста препорука.

Предлог за буџетског корисника за 2022. годину је да Извештај о именовањима, постављењима и разрешењима учини доступан јавности те да у складу са тим дефинише и нов индикатор: „Извештај о

именовањима, постављењима и разрешењима доступан нају Владе РС". Препорука је такође да буџетски корисник унапреди податке тако да буду доступни и појну у Информатору о раду Владе у складу са Законом о РР.

Програмска активност/Пројекат

0008

Назив

Стручни и оперативни послови Генералног секретаријата Владе

Назив циља		Праћење именовања, постављења и разрешења из надлежности Владе по полу						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Годишњи извештај на основу евиденције о именовањима, постављењима и разрешењима по полу	Извештај	да/не	2017	не	да	да	да	
Успостављена евиденција о именовањима, постављењима и разрешењима по полу	Извештај	да/не	2017	не	да	да	да	

Коментар

Погледати коментар изнад.

Програмска активност/Пројекат

4009

Назив

Подршка развоју и промоцији женског иновационог предузетништва

Назив циља		Програм развоја и промоције женског иновационог предузетништва						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број подржаних иновационих пројекта	Извештај	Број подржаних иновационих пројекта	2020	100	100	100	100	

Коментар:

Буџетски корисник и буџетом за 2021. годину планира да прати реализацију пројекта који има за циљ да подржи иновационо предузетништво жена. Из предложених индикатора видљиво је да је планирано да се подржи 100 пројекта годишње и вредност индикатора је остала непромењена у односу на претходну годину. Пројекти те врсте су потребни како би се затворио родни јаз у овој области, а о чему је указала и родна анализа Фонда за иновациону делатност спроведена 2019. године. Претходним РОБ Извештајем о напретку предложено је да буџетски корисник ради свеобухватнијег праћења напретка у области иновационог предузетништва жена и бољег препознавања и одговора на потребе жена у овој области на које је потребно усмерити буџетска средства додатно прати: број пројекта подржаних у високо растућим секторима у односу на укупан број подржаних пројекта; секторска распоређеност и регионална распоређеност подржаних пројекта; број подржаних пројекта од укупног броја пријављених; однос подржаних пројекта који су поднеле предузетнице које послују више од три године сл. Међутим и поред препоруке буџетски корисник није увео додатне индикаторе који би омогућили свеобухватније праћење учинка активности на развој женског предузетништва. Препорука се стога понавља. Ове информације би требало да се нађу као део извештаја о учинку, како би могле да се доносе одлуке о наставку и/или модификацији активности.

ДБК
Назив ДБК

10201
**КАНЦЕЛАРИЈА ЗА САРАДЊУ СА
МЕДИЈИМА**

Програм
Назив програма
Програмска активност/Пројекат
Назив ПА/П

2102
Подршка раду Владе
0016
Медијско праћење рада Владе

Назив циља		Покривеност приоритета у НАП за родну равноправност текстовима на сајту Владе Републике Србије						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Информације од значаја за покривеност приоритета у НАП за родну равноправност текстовима на сајту Владе Републике Србије	Званични сајт Владе РС	Број	2016	5	40	40	-	
Праћење броја текстова и учсталости појављивања теме увођења принципа родне равноправности као медијског садржаја, као и области у које је уведена родна перспектива.	Званични сајт Владе РС	Број	2016	40	55	55	-	

Коментар
Овај буџетски корисник понавља оба индикатора из буџета за 2020. годину и експлицитно узима у обзир родну равноправност приликом постављања циља и индикатора. Овим се даје одличан пример комплементарног интерсекторског институционалног деловања у циљу спровођења већ усаглашених приоритета за унапређење родне равноправности. Постављени индикатори су наставак из 2018. године. Позитивно је и што буџетски корисник планира већу покривеност и што се повећава број текстова и праћења објава и тиме доприноси унапређењу и афирмацији културе родне равноправности. Препорука за овог буџетског корисника је да повећа вредности оба индикатора узимајући у обзир да је у току израда нове Стратегије родне равноправности те би кроз повећање покривености и броја праћења тема у области родне равноправности процес израде Стратегије био додатно промовисан.

ДБК
Назив ДБК

Програм
Назив програма
Програмска активност/Пројекат
Назив ПА/П

10228
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА КОСОВО И МЕТОХИЈУ

0603
Подршка функционисању установа и организација на територији АП Косово и Метохија
0002
Подршка функционисању васпитно-образовних институција у складу са мрежом школа и предшколских установа

Назив циља		Основне, средње школе и предшколске установе на Ким неометано функционишу у оквиру мреже Министарства просвете РС.						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	

Број активних основних, средњих школа и предшколских установа на АП Ким	Закон о основама система васпитања и образовања	Број	2015	123	132	132	132
Број ученика и ученица који похађају основне, средње школе и предшколске установе на територији АП Ким.	Закон о основама система васпитања и образовања	Број	2015	21.100	21.900	21.900	21.900
Проценат девојица које су уписале средњу школу од броја девојица које су завршиле основну школу	Закон о основама система васпитања и образовања	Проценат	2018	90	91	92	93

Коментар

Вођење родне статистике је обавезно по важећем Закону о родној равноправности, члан 12, па би било важно да предвиђени индикатори буду разврстани по полу, нарочито имајући у виду да школе и предшколске установе имају податке разврстане по полу. Препорука је да се прати и број дечака и девојица који су завршили школовање, као и број оних који су одустали од школовања, а не само број уписаних девојица и дечака.

Програмска активност/Пројекат 0003

Назив ПА/П Подршка функционисању здравствених институција у складу са мрежом здравствених институција

Назив циља		Обезбеђени адекватни услови рада здравствених институција на Ким.						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број активних здравствених установа на АП Ким које пружају адекватну здравствену заштиту становништву оба пола у свим животним добима	Закон о здравственој заштити	Број	2015	14	6	6	6	

Коментар

Пројектоване вредности овог индикатора понављају се из буџета за 2020. годину. Буџетски корисник није унапредио формулацију индикатора у складу са препоруком из петог Извештаја о напретку, те у складу са тим и даље није могуће утврдити да ли се циљана вредност односи на број активних здравствених установа или додатних 6 установа. Препорука за буџетског корисника је да приликом израде буџета за 2022. годину у коментару индикатора додатно појасни овај индикатор, као и код – месечног извештавања.

Програм 0604

Назив програма Подршка унапређењу квалитета живота српског и неалбанског становништва на територији АП Косово и Метохија

Програмска активност/Пројекат 0001

Назив ПА/П Подстицај економског развоја

Назив циља	Унапређени услови за повећање запослености српског и неалбанског становништва и укупне економске активности привредних субјеката на Ким

Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број активних регистрованих пољопривредних газдинстава и удружења пољопривредника	Интерна евиденција Канцеларије за КиМ и званични статистички подаци	Број	2015	7.200	8.200	8.200	8.300
Број активних регистрованих пољопривредних газдинстава у власништву жена	Интерна евиденција Канцеларије за КиМ и званични статистички подаци	Број	2015	нема	1.000	1.200	1.300
Број активних регистрованих пољопривредних газдинстава у власништву мушкараца	Интерна евиденција Канцеларије за КиМ и званични статистички подаци	Број	2015	нема	7.100	6.900	7.000
Број новозапослених жена у срединама са већинским српским становништвом	Интерна евиденција Канцеларије за КиМ и званични статистички подаци	Број	2015	нема	105	110	120
Број новозапослених лица у срединама са већинским српским становништвом	Интерна евиденција Канцеларије за КиМ и званични статистички подаци	Број	2015	120	200	200	200
Број новозапослених мушкараца у срединама са већинским српским становништвом	Интерна евиденција Канцеларије за КиМ и званични статистички подаци	Број	2015	нема	95	90	95
Коментар							
Буџетски корисник уводи РОБ у Програмску активност: <i>Подстицај економског развоја</i> дефинисањем родно одговорних индикатора и њиховим разврставањем по полу. Ово је одличан пример како се РОБ уводи у програмску структуру корисника, дефинисањем индикатора разврстаних по полу који прате напредак у спровођењу надлежности, у овом конкретном случају усмерене на подстицање економског напретка и стварање услова за побољшање квалитета живота српског и неалбанског становништва на КиМ. Разврставање индикатора по полу даће буџетском кориснику, а и широј јавности, увид у конкретне резултате спроведених активности усмерених на подстицање економског развоја и њихових ефеката на мушкарце и жене усмеравањем средстава на пружање подршке за повећање броја активних регистрованих пољопривредних газдинстава, повећање броја новозапослених жена и мушкараца у срединама са већинским српским становништвом. Праћење ефеката мера усмерених на економски развој средина са већинским српским становништвом на КиМ, сагледавањем прво ефеката на укупан број лица							

на које су активности усмерене а потом и однос броја мушкараца и жена допринеће бољем разумевању стварних потреба мушкараца и жена и тиме креирању родно одговорнијих политика.
Разврставањем индикатора према полу буџетски корисник је испунио и обавезу која проистиче из Закона о родној равноправности и члана 12.

Програмска активност/Пројекат

0003

Назив ПА/П

Пружање правне помоћи српском и неалбанском становништву

Назив циља		Смањен број кривичних поступака који се из политичких разлога воде против српског и неалбанског становништва на Ким путем финансирања професионалне адвокатске одбране.						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број активних кривичних поступака који се воде против српског и неалбанског становништва (жена)	Интерна евиденција Канцеларије за Ким и званични статистички подаци	Број	2015	нема	0	0		
Број активних кривичних поступака који се воде против српског и неалбанског становништва (мушкараца)	Интерна евиденција Канцеларије за Ким и званични статистички подаци	Број	2015	нема	3	4		
Број активних кривичних поступака који се воде против српског и неалбанског становништва на Ким	Интерна евиденција Канцеларије за Ким и званични статистички подаци	Број	2015	32	3	4		
Број ослобођених жена	Интерна евиденција Канцеларије за Ким и званични статистички подаци	Број	2015	нема	0	0		
Број ослобођених лица	Интерна евиденција Канцеларије за Ким и званични статистички подаци	Број	2015	16	3	4		
Број ослобођених мушкараца	Интерна евиденција Канцеларије за Ким и званични статистички подаци	Број	2015	нема	3	4		

Коментар

Ови индикатори су важни са становишта вођења статистике и чињенице да се пружа правна помоћ грађанима и грађанкама. Буџетски корисник је у Програмску активност: *Пружање правне помоћи српском и неалбанском становништву*, увео РОБ дефинисањем неколико индикатора и њиховим разврставањем по полу. Међутим оно што недостаје су базне вредности као и чињеница да су вредности индикатора поновљене из буџета за 2020. годину и препоруке из петог Извешата о напретку нису спроведене. Такође, нејасно је да ли када корисник у вредности пише реч „нема“ то значи да није било поступака или да нема податка, те је ово потребно појаснити. Из свега наведеног није сасвим јасно на основу чега је урађена пројекција па је за овог буџетског корисника можда сврхисходније да прати пружену помоћ за оне који су били у стању потребе, а на нивоу циља да се одреди: Вођење родно осетљиве статистике о пруженој правној помоћи лицима против којих се из политичких разлога води кривични поступак.

Са друге стране, буџетски корисник сагледавањем укупног броја ослобођених лица као и броја активних поступака који се воде против српског и неалбанског становништва на КИМ, реализује активности из своје надлежности водећи рачуна да сагледава ефекте остварених резултата и на мушкарце и жене у контексту пружања правне помоћи. Након спровођења препорука, оваквим праћењем реализованих активности ствара се добра основа за разумевање дубљих изазова са којима се суочавају мушкарци и жене на КИМ којима је потребна правна помоћ и последично дефинисање родно одговорних мера и политика.

Програмска активност/Пројекат 0003

Назив ПА/П

Пружање правне помоћи српском и неалбанском становништву

Назив циља		Пружање адекватне правне помоћи у кривичним поступцима који се из политичких разлога воде против српског и неалбанског становништва на КИМ путем финансирања професионалне адвокатске одбране.					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број активних кривичних поступака који се воде против српског и неалбанског становништва у којима Канцеларија за Косово и Метохију финансира професионалну одбрану окривљених (жена/мушкараца)	Интерна евиденција Канцеларије за КИМ и званични статистички подаци	Однос ж/м	2015	2/32	0/3	0/4	0/4
Број ослобођених лица (жена/мушкараца)	Интерна евиденција Канцеларије за КИМ и званични статистички подаци	Однос ж/м	2015	0/2	0/3	0/4	0/4

Коментар

Ови индикатори су важни са становишта вођења статистике и чињенице да се пружа правна помоћ грађанима и грађанкама. Буџетски корисник је у Програмску активност: *Пружање правне помоћи српском и неалбанском становништву*, увео РОБ дефинисањем неколико индикатора и њиховим разврставањем по полу. Буџетски корисник је применио препоруку из претходног РОБ Извештаја о напретку и увео је додатни циљ који је усемрен на пружање адекватне правне помоћи у кривичним поступцима који се из политичких разлога воде против српског и неалбанског становништва и реализацију циља прати кроз два родно осетљива индикатора: број активних кривичних поступака по полу и број ослобођених лица по полу. Буџетски корисник сагледавањем односа броја мушкараца и жена у броју ослобођених лица као и броју активних поступака који се воде против српског и неалбанског становништва на КИМ, реализује активности

из своје надлежности водећи рачуна да сагледава ефекте остварених резултата и на мушкарце и жене у контексту пружања правне помоћи. На овај начин се ствара добра основа за разумевање дубљих изазова са којима се суочавају мушкарци и жене на Ким којима је потребна правна помоћ и последично дефинисање родно одговорних мера и политика.

Програмска активност/Пројекат 0004

Назив ПА/П Подршка социјално угроженом становништву и процесу повратка

Назив циља		Пружена подршка социјално угроженим породицама на Ким					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број корисника народних кухиња	Интерна евиденција Канцеларије за Косово и Метохију и званични статистички подаци	Број	2015	2.000	2.000	1.900	1.900
Број породица које су оствариле социјалну помоћ	Интерна евиденција Канцеларије за Косово и Метохију и званични статистички подаци	Број	2015	1.720	1.100	1.100	1.100
Број породица које су оствариле хуманитарну помоћ	Интерна евиденција Канцеларије за Косово и Метохију и званични статистички подаци	Број	2015	10.000	10.000	10.000	10.000

Коментар

Код циља Пружена подршка социјално угроженим породицама на Ким дефинисана су 3 индикатора. Препорука из претходног РОБ Извештаја о напретку није реализована односно 2. и 3. родни индикатори нису преформулисани у: Удео жена носилаца домаћинства у укупном броју породица које примају социјалну помоћ, односно хуманитарну помоћ како би се број индикатора смањио. Сходно томе понавља се иста препорука.

Програмска активност/Пројекат 0005

Назив ПА/П Подршка организацијама цивилног друштва

Назив циља		Унапређење квалитета живота становништва на и са АП Ким кроз подршку у реализацији програма/пројекта организација цивилног друштва.					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Подигнути капацитети организација цивилног друштва ради решавања проблема становништва ван	Интерна евиденција Канцеларије за Косово и Метохију и званични	Број	2016	нема	7	7	7

домета и надлежности државних институција	статистички подаци						
Проценат успешно реализованих пројекта у текућој години у односу на укупан број финансијираних пројекта	Интерна евиденција Канцеларије за Косово и Метохију	Проценат	2018	49/58=84,48%	88	90	90
Коментар							
Намера буџетског корисника је да кроз пројектну активност Подршка организацијама цивилног друштва допринесе унапређењу квалитета живота становништва на и са АП Ким. У том контексту дефинисана су два индикатора која ће пратити напредак у остваривању постављеног циља. Први индикатор прати број организација цивилног друштва код којих су унапређени капацитети у контексту решавања проблема становништва ван домета надлежности државних институција. Напомена буџетском кориснику и препорука је да се приликом дефинисања буџета за 2022. годину за базну годину дефинише она година за коју постоје подаци о броју организација цивилног друштва код којих су подигнути капацитети. С обзиром да за базну 2016. годину не постоји базна вредност индикатора, овај индикатор није добро дефинисан, јер без податка о верности индикатора у базној години се не може оценити да ли је дошло до напретка у остваривању овог индикатора и циља. Други индикатор прати проценат успешно реализованих пројекта у текућој години. Напомена буџетском кориснику да у буџету за 2022. годину покуша да прати и број пројекта који су допринели родној равноправности или реформулацијом постојећег индикатора или увођењем новог индикатора: Проценат успешно реализованих пројекта у текућој години у односу на укупан број финансијираних пројекта који су доприлени родној равноправности. Индикаторима како их је дефинисао буџетски корисник не може се непосредно утврдити у којој мери се допринело циљевима родне равноправности.							

ДБК

Назив ДБК

Програм

Назив програма

Програмска активност/Пројекат

Назив ПА/П

МИНИСТАРСТВО ЗА ЉУДСКА И МАЊИНСКА ПРАВА И ДРУШТВЕНИ ДИЈАЛОГ

1001

Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода

-

-

Назив циља		Унапређење људских и мањинских права кроз примену међународних и регионалних уговора о људским правима						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Реализоване родно одговорне препоруке које је РС прихватила од стране механизама УН	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог	Број	2020	50	50	50	50	

Коментар

Ово је пример родно трансформативног РОБ циља и индикатора због тога што је буџетски корисник укрстио родно одговорне циљеве са секторским политикама, и делује у оквиру својих надлежности, али на нивоу система. Поред тога, праћење спровођења препорука на овај начин додатно унапређује родну

равноправност кроз јачање приступа подацима који омогућавају надзор и јача културу извештавања и мерења резултата, што доприноси одрживости РОБ процеса. На тај начин, прави се простор и за документовање добрих пракси захваљујући РОБ процесу, што је такође од значаја за препознавање напретка и наставак рада у овој области. Ови подаци једном доступни кроз извештаје о учинку помоћи ће и у активностима јавног заговарања и код дефинисања нових приоритета приликом припреме нове Стратегије за родну равноправност.

Програм	1001
Назив програма	Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода
Програмска активност/Пројекат	0005
Назив ПА/П	Стварање услова за политику једнаких могућности

Назив циља		Број израђених/представљених извештаја пред механизмом УН за људска права					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број израђених извештаја за УПР и представљених извештаја пред уговорним телима УН	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог	Број	2020	3	6	4	3

Коментар

Универзални периодични преглед је нови механизам надзора поштовања људских права у земљама чланицама Уједињених нација који је, Резолуцијом Генералне скупштине УН 60/251 од 15. марта 2006. године, дат у мандат Савету за људска права. Универзални периодични преглед Савет за људска права остварује разматрањем три основна документа (државни извештај о стању људских права, извештај Канцеларије високог комесара за људска права који се заснива на извештајима уговорних тела УН и информацијама специјалних процедура УН, извештај Канцеларије високог комесара УН за људска права који се заснива на информацијама невладиних организација и других заинтересованих субјеката) и усменим дијалогом са државном делегацијом. Преглед се спроводи у оквиру Радне групе Савета за људска права. Ови извештаји су значајни али је препорука да се прати у којој мери се добијене препоруке примењују, што има више смисла из угла једногодишњег буџетског планирања, пре свега зато што је реално да ће за примену неких препорука можда морати да се одвоје средства. Додатно, препорука је да се посебно води евиденција о примени препорука које се односе на родну или равноправност неких посебних рањивих група .

Програмска активност/Пројекат	0005
Назив ПА/П	Стварање услова за политику једнаких могућности

Назив циља		Спровођење антидискриминационих политика у Републици Србији					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број удружења подржаних у оквиру конкурса који за циљ имају унапређење положаја осетљивих друштвених група	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог	Број	2020	28	20	20	20

Коментар

Код циља Спровођење антидискриминационих политика у Републици Србији дефинисан је индикатор Број удружења подржаних у оквиру конкурса. Предлаже се да се индикатор преформулише у Број пројекта, а да се код извештавања разложи према циљним групама како би се боље сагледао обухват програмом. Било би значајно кроз извештај пратити учешће на конкурсу ОЦД, које су усмерене на родну равноправност, а посебно женских организација.

Програмска активност/Пројекат	0005
-------------------------------	------

Назив ПА/П**Стварање услова за политику једнаких могућности**

Назив циља		Унапређење положаја осетљивих друштвених група						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број припремљених прописа (нацрта законских и стратешких докумената)	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог	Број	2020	2	2	1	1	
Коментар Буџетски корисник преко РОБ циља Унапређење положаја осетљивих друштвених група и индикатора Број припремљених прописа представља пример добре праксе како се политике за стварање услова једнаких могућности хоризонтално интегришу у системске политике и законодавни оквир. Буџетском кориснику се предлаже да уместо представљања номинланог износа припремљених прописа представи однос припремљених прописа у односу на годишњи укупно планирани број прописа.								

Програмска активност/Пројекат 0007

Назив ПА/П**Унапређење положаја националних мањина**

Назив циља		Подршка раду националним саветима националних мањина						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број регистрованих националних савета	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог	Број	2020	23	23	23	23	

Коментар

Сам број националних савета не представља РОБ индикатор. Буџетском кориснику је током инфо-сесија предложено да прати број и врсту активности коју спроводе национални савети за мањине кроз своје редовне годишње активности, а које се финансирају из буџета Републике Србије. То би захтевало прилагођавање и самог формата за извештавање, о чему се такође разговарало током инфо-сесија са корисником. Буџетски корисник није применио препоруку из претходног Извештаја о напретку у оквиру кога је сугерисано да се приликом планирања буџета за 2021. годину ова препорука реализује, с обзиром на то да буџетски корисник има директан утицај на формат извештаја.

Програмска активност/Пројекат 0007

Назив ПА/П**Унапређење положаја националних мањина**

Назив циља		Оснаживање ОЦД кроз расписивање конкурса за финансирање програма и пројеката организација чији су оснивачи НСНМ или које се баве заштитом и унапређењем права националних мањина						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
% утрошених средстава у односу на обезбеђена средства Законом о буџету РС из Буџетског фонда за националне мањине за програме и пројекте конкретне приоритетне области финансирања	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог	Број	2020	90%	85%	90%	90%	

Коментар

Буџетски корисник треба да уједначи назив индикатора са јединицом мере. Уколико индикатор прати проценат утрошених средстава онда је потребно да и јединица мере изражава проценат. Формулисан индикатор није РОБ индикатор с обзиром да проценат утрошених средстава не указује на степен реализације циља односно податак о проценту утрошених средстава не указује на то да ли су ОЦД и у којој мери оснажене у вршењу својих послова. Буџетском кориснику се предлаже да у наредним буџетским циклусима поред дефинисаног индикатора дефинишу и додатне индикаторе, на пример:

- Број програма или пројекта додељених ОЦД и усмерених на заштиту и унапређење права националних мањина
- Број подржаних ОЦД средствима Буџетског фонда за националне мањине
- Број корисника који су обухваћени програмима или пројектима финансијирани средствима Буџетског фонда за националне мањине

Програмска активност/Пројекат 0008

Назив ПА/П

Администрација и управљање

Назив циља		Сервисирање унутрашњих јединица Министарства						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Извршење буџета	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог	Проценат	2020	85	100	100	100	

Коментар

Циљ и индикатор буџетског корисника нису родно одговорни. Иако је намера јасна, а то је праћење ефикасности трошења средстава Министарства на обављање изворних надлежности, индикатор није специфичан, јер се из њега не може утврдити у којој мери ће допринети унапређењу родне равноправности као и у којој мери су активности министарства усмерене на одткањање родних неједнакости. Праћење степена извршења буџета део је вођења одговорне јавне политике али се у контексту родно одговорног буџетирања средства морају специфичније усмеравати на активности које доводе до отклањања родних неједнакости и постављањем специфичних индикатора пратити напредак у остваривању циљева родне равноправности.

Програм 1002

Назив програма

Стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва

Програмска активност/Пројекат -

Назив ПА/П

Назив циља		Унапређен институционални,финансијски и правни оквир за развој цивилног друштва						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број иницијатива упућених у циљу унапређења институционалног, финансијског и правног оквира за развој цивилног друштва	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог	Број	2020	5	6	6	6	

Коментар

Иако је позитивно што буџетски корисник има намеру да прати иницијативе ка унапређењу оквира за развој цивилног друштва, циљ и индикатор буџетског корисника нису родно одговорни. Индикатор није специфициран и не може се јасно утврдити ко је предлагач иницијатива, да ли је то Министарство или су то организације цивилног друштва. Такође, утврђивање номиналног износа броја упућених иницијатива не указује и на допринос достизању планираног циља. Буџетском кориснику се предлаже да индикатор преформулише на следећи начин: *Број реализованих иницијатива у односу на број упућених иницијатива*

*у циљу унапређења институционалног, финансијског и правног оквира за развој цивилног друштва.
Такође потребно је и прецизирати ко је предлагач иницијатива.*

**ДБК
Назив ДБК**

10251

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ И ЕЛЕКТРОНСКУ УПРАВУ

Програм

0614

Назив програма

Информационе технологије и електронска управа

Програмска активност/Пројекат

4008

Назив ПА/П

Озвучење докумената на Web презентацији ИТЕ

Назив циља		Унапређење приступачности веб презентације ИТЕ кроз озвучавање докумената						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број озвучених докумената	Интерна статистика	Број	2018	0	25	30	35	

Коментар

Буџетски корисник је поновио овај индикатор из буџета за 2020. годину али и дао добар пример да је отишао корак даље и увећао пројектоване вредности индикатора. Ово указује на јасну намеру буџетског корисника да унапређује своје услуге и повећава доступност садржаја грађанима и грађанкама, посебно онима који због инвалидитета немају једнак приступ услугама. Овај буџетски корисник утиче на отклањање такве неравноправности озвучавањем докумената, и још више повећава доступност својих услуга слепим и слабовидим женама и мушкарцима. Такође, овај циљ доприноси спровођењу препорука по Конвенцији о правима особа са инвалидитетом. Ово је и добар пример како сваки буџетски корисник може да допринесе остваривању родне агенде.

Програм

0614

Назив програма

Информационе технологије и електронска управа

Програмска активност/Пројекат

5007

Назив ПА/П

Унапређење услуга електронске управе

Назив циља		Унапређење приступа, квалитета и ефикасности изабраних административних услуга електронске управе						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број грађана и привредних субјеката са приступом електронским сервисима управе, разврстано по полу и величини привредног субјекта	Портал eУправе и Завод за статистику	Број	2019	1.270.000	1.270.000	1.370.000	1.400.000	
Број сервиса дигитализованих и доступних за коришћење на еПорталу, циљано за привредне субјекте и грађане	Статистика портала eУправе	Број	2019	4	4	5	5	
Просечни раст задовољства корисника	Резултати истраживања	Процент	2019	0	15	20	25	

одабраним услугама разврстано по полу и величини привредних субјеката							
Коментар							
Увођење родне перспективе кроз унапређење приступа, квалитета и ефикасности административних услуга електронске управе, представља добар пример како увођење родне перспективе у буџет не мора искључиво да буде спроведено на првом аналитичком нивоу, односно разврставању индикатора по полу. Намера родно одговорног буџета је да прати правац и ефекте политика и мера на различите групе грађана и грађанки, јер се неравноправности у пракси често налазе на тим дубљим нивоима. Овај буџетски корисник утиче на отклањање такве неравноправности омогућавајући доступност докумената у електронском формату како грађанима и грађанкама тако и привредним субјектима. Ово је и добар пример како сваки буџетски корисник може да допринесе остваривању родне агенде.							

ДБК

Назив ДБК

30215

ДРЖАВНО ВЕЋЕ ТУЖИЛАЦА

Програм

1602

Назив програма

Уређење и управљање у систему правосуђа

Програмска активност

0003

Назив ПА

Рад већа Државног већа тужилаца

Назив циља		Повећати број жена на руководећим позицијама у јавним тужилаштвима свих нивоа						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број жена на руководећим позицијама	Извештај о раду	Процент	2019	2019	58	60		

Коментар

Државно веће тужилаца увело је још родну перспективу кроз Циљ: *Повећати број жена на руководећим позицијама у јавним тужилаштвима свих нивоа*. Индикатор *Број жена на руководећим позицијама* мери удео жена у односу на неспецификовану базну вредност. За 2022. годину пројектована је циљна вредност од 60%. Из угла родне равноправности раст пројектованих вредности указује на то да је намера била да руководеће позиције приближније осликавају реалност у односима броја запослених по полу. Пројектована промена не иде у правцу родне равноправности, јер је циљани проценат за учешће мање заступљеног пола испод 40%. Препорука је да се у наредном периоду употреба РОБ као алата усмери на допринос родној равноправности у делокругу рада буџетског корисника. Буџетски корисник није добро дефинисао базну вредност индикатора.

Програмска активност

0004

Назив ПА

Рад административне канцеларије Државног већа тужилаца

Назив циља		Обуке и семинари за запослене државне службенике и намештенике у Канцеларији						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. Вред. 2021	Пројек. Вред. 2022	Пројек. Вред. 2023	
Стопа жена које похађају обуке	Извештаји	Процент	2019	2019	55	60		
Стопа мушкараца који похађају обуке	Извештај	Процент	2019	2019	55	60		

Коментар

Циљ *Обуке и семинари за запослене државне службенике и намештенике у Канцеларији* прати индикатор који мери стопу учешћа жена и мушкараца који похађају обуке. На овај начин буџетски корисник доприноси

формирању родне статистике. Поред тога, овај орган је донео одлуку да једнака стопа жена и мушкараца буде обухваћена обукама и да ова стопа за оба пола расте у наредне три године. Ово је добар начин да се прати допринос родној равноправности кроз обухват запослених оба пола, а да се истовремено ради на јачању капацитета запослених кроз повећање обухвата у обукама. Из угла родне равноправности, значајно је и да ли саме обуке интегришу родно одговорне садржаје.

Буџетски корисник није добро дефинисано базну вредност индикатора.

Назив циља		Повећање број жена на руководећим позицијама у јавним тужилаштвима свих нивоа						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број жена на руководећим позицијама у канцеларији	Извештај о раду	Проценат	2019	2019	65	70		
Коментар								
Државно веће тужилаца увело је родну перспективу кроз Циљ: <i>Повећати број жена на руководећим позицијама у јавним тужилаштвима свих нивоа</i> . Индикатор <i>Број жена на руководећим позицијама</i> мери удео жена у односу на неспецификовану базну вредност. За 2022. годину пројектована је циљна вредност од 70%. Из угла родне равноправности раст пројектованих вредности указује на то да је намера била да руководеће позиције приближије осликавају реалност у односима броја запослених по полу. Пројектована промена не иде у правцу родне равноправности, јер је циљани проценат за учешће мање заступљеног пола испод 40%. Препорука је да се у наредном периоду употреба РОБ као алата усмири на допринос родној равноправности у делокругу рада буџетског корисника.								
Буџетски корисник није добро дефинисао базну вредност индикатора.								

ЈАВНА ТУЖИЛАШТВА

ДБК

Назив ДБК

30228

ВИША ЈАВНА ТУЖИЛАШТВА

Програм

1604

Назив програма

Рад тужилаштва

Програмска активност/Пројекат

-

Назив ПА/П

-

Назив циља		Повећати заступљеност жена на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Полна структура у Вишим јавним тужилаштвима	ДВТ	Проценат	2016	41	50			

Коментар

Постављени циљ *Повећати заступљеност жена на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима* адекватно интегрише родну перспективу. Како би индикатор био тачно одређен, недвосмислен и јасан, потребно је да се преформулише у *Проценат жена на руководећим функцијама у Апелационим јавним тужилаштвима*. За похвалу је чињеница да су циљне вредности одлучно и амбициозно постављене и да иду у правцу пуне родне равноправности у заступљености руководилаца оба пола. Очекује се да се паритет постигне у 2021. години. Да би се боље разумео значај ове промене, потребно је да се ови подаци укрсте са учешћем жена и мушкараца у укупном броју запослених у јавним тужилаштвима.

Програмска активност/Пројекат

0011

Назив ПА/П

Справођење тужилачких активности Виших јавних тужилаштава

Назив циља		Повећати заступљеност жена на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Полна структура у Вишим јавним тужилаштвима	ДВТ	Проценат	2016	32	50			
Коментар								
Постављени циљ <i>Повећати заступљеност жена на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима</i> адекватно интегрише родну перспективу. Како би индикатор био тачно одређен, недвосмислен и јасан, потребно је да се преформулише у <i>Проценат жена на руководећим функцијама у Апелационим јавним тужилаштвима</i> . За похвалу је чињеница да су циљне вредности одлучно и амбициозно постављене и да иду у правцу пуне родне равноправности у заступљености руководилаца оба пола. Очекује се да се паритет постигне у 2021. години. Да би се боље разумео значај ове промене, потребно је да се ови подаци укрсте са учешћем жена и мушкараца у укупном броју запослених у јавним тужилаштвима.								

ДБК

30229

Назив ДБК

ОСНОВНА ЈАВНА ТУЖИЛАШТВА

Програм

1604

Назив програма

Рад тужилаштва

Програмска активност/Пројекат

-

Назиц ПА/П

-

Назив циља		Повећати заступљеност жена на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Полна структура руководилаца у Основним јавним тужилаштвима	ДВТ	Проценат	2016	41	50			
Коментар								
Постављени циљ <i>Повећати заступљеност жена на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима</i> адекватно интегрише родну перспективу. Како би индикатор био тачно одређен, недвосмислен и јасан, потребно је да се преформулише у <i>Проценат жена на руководећим функцијама у Апелационим јавним тужилаштвима</i> . За похвалу је чињеница да су циљне вредности одлучно и амбициозно постављене и да иду у правцу пуне родне равноправности у заступљености руководилаца оба пола. Очекује се да се паритет постигне у 2021. години. Да би се боље разумео значај ове промене, потребно је да се ови подаци укрсте са учешћем жена и мушкараца у укупном броју запослених у јавним тужилаштвима.								

Програмска активност/Пројекат

0013

Назив ПА/П

Справођење тужилачких активности Основних јавних тужилаштава

Назив циља		Повећати заступљеност жена на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Полна структура руководилаца у Основним јавним тужилаштвима	ДВТ	Проценат	2016	41	50			

Коментар

Постављени циљ *Повећати заступљеност жена на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима* адекватно интегрише родну перспективу. Како би индикатор био тачно одређен, недвосмислен и јасан, потребно је да се преформулише у *Проценат жена на руководећим функцијама у Апелационим јавним тужилаштвима*.

тужилаштвима. За похвалу је чињеница да су циљане вредности одлучно и амбициозно постављене и да иду у правцу пуне родне равноправности у заступљености руководилаца оба пола. Очекује се да се паритет постигне у 2021. години. Да би се боље разумео значај ове промене, потребно је да се ови подаци укрсте са учешћем жена и мушкараца у укупном броју запослених у јавним тужилаштвима.

ДБК
Назив ДБК

30236

АПЕЛАЦИОНА ЈАВНА ТУЖИЛАШТВА

Програм

1604

Назив програма

Рад тужилаштва

Програмска активност/Пројекат

-

Назив ПА/П

-

Назив циља		Повећати заступљеност жена на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. Вред. 2021	Пројек. Вред. 2022	Пројек. Вред. 2023	
Полна структура руководилаца у Апелационим јавним Тужилаштвима	ДВТ	Проценат	2016	25	50			

Коментар

Родна перспектива се уводи кроз повећање учешћа мање заступљеног пола на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима. Индикатор 1 Полна структура руководилаца у Апелационим јавним тужилаштвима није довољно прецизан јер се из формулатије не разуме шта мери и на основу коментара разуме се да прати заступљеност жена, па би требало да се преформулише у Проценат жена на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима, како би адекватно мерио постављени циљ. Циљане вредности су амбициозно постављене, што је добро и у складу са повећањем учешћа жена у одлучивању као једним од циљева Националне стратегије за родну равноправност за период од 2016. до 2020. године. Такође је за похвалу чињеница да је остварење паритета пројектовано за 2021. годину. Да би се боље разумео значај ове промене, потребно је да се ови подаци укрсте са учешћем жена и мушкараца у укупном броју запослених у јавним тужилаштвима.

Програмска активност/Пројекат 0009

Назив ПА/П Справођење тужилачких активности Апелационих јавних тужилаштава

Назив циља		Повећати заступљеност жена на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. Вред. 2021	Пројек. Вред. 2022	Пројек. Вред. 2023	
Полна структура руководилаца у Апелационим јавним Тужилаштвима	ДВТ	Проценат	2016	25	50			

Коментар

Родна перспектива се уводи кроз повећање учешћа мање заступљеног пола на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима. Индикатор 1 Полна структура руководилаца у Апелационим јавним тужилаштвима није довољно прецизан јер се из формулатије не разуме шта мери и на основу коментара разуме се да прати заступљеност жена, па би требало да се преформулише у Проценат жена на руководећим функцијама у јавним тужилаштвима, како би адекватно мерио постављени циљ. Циљане вредности су амбициозно постављене, што је добро и у складу са повећањем учешћа жена у одлучивању као једним од циљева Националне стратегије за родну равноправност за период од 2016. до 2020. године. Такође је за похвалу чињеница да је остварење паритета пројектовано за 2021. годину. Да би се боље разумео значај ове промене, потребно је да се ови подаци укрсте са учешћем жена и мушкараца у укупном броју запослених у јавним тужилаштвима.

ДБК	42700						
Назив ДБК	ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА						
Програм	1001						
<i>Назив програма</i>	Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода						
Програмска активност/Пројекат	-						
<i>Назив ПА/П</i>	-						
Назив циља	Повећати доступност Заштитника грађана и информисаност грађана и грађанки о надлежностима						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Укупан број јавних иступања Заштитника грађана у вези са родном равноправношћу	Извештаји Заштитника грађана са статистиком, вебсајт Заштитника грађана, извештаји државних органа, Службени гласник Републике Србије, вебсајт Народне скупштине, извештаји НПМ-ово Југоисточне Европе	Број	2017	15	30	40	50
Укупан број обраћања грађана и грађанки	Извештаји Заштитника грађана са статистиком, вебсајт Заштитника грађана, извештаји државних органа , Службени гласник Републике Србије, вебсајт Народне скупштине , извештаји НПМ-ово Југоисточне Европе	Број	2018	9.120	10.000	10.200	10.400
Коментар							

Буџетски корисник је у оквиру програма 1001 увео нови циљ *Повећати доступност Заштитника грађана и информисаност грађана и грађанки о надлежностима* и у складу са тим дефинисао два родно одговорна индикатора. И циљ и индикатори су добар пример РОБ-а с обзиром да експлицитно узимају у обзир родну равноправност приликом њиховог формулисања. Ово је одличан пример комплементарног институционалног деловања у циљу спровођења већ усаглашених приоритета за унапређење родне равноправности. Позитивно је и што се повећава број обраћања Заштитника грађана у вези са родном равноправношћу и тиме доприноси унапређењу и афирмацији културе родне равноправности. Позитивно је што овај буџетски корисник планира повећану покривеност.

Назив циља		Оснаживање жена да се обраћају за заштиту и остваривање својих права						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Повећање броја притужби жена жртава насиља, припадница националних мањина, жена са инвалидитетом, старијих жена и ЛГБТИ жена	Извештаји Заштитника грађана са статистиком, вебсајт Заштитника грађана, извештаји државних органа, Службени гласник Републике Србије, вебсајт Народне скупштине, извештаји НПМ-ово Југоисточне Европе	Број	2018	110	120	135	140	
Проценат притужби које су поднеле жене	Извештаји Заштитника грађана са статистиком, вебсајт Заштитника грађана, извештаји државних органа, Службени гласник Републике Србије, вебсајт Народне скупштине, извештаји НПМ-ово Југоисточне Европе	Проценат	2018	30	33	35	37	

Коментар

Заштитник грађана увео је родну перспективу у Програм 1001 Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода, Циљ 4 Оснаживање жена да се обраћају за заштиту и остваривање својих

права. Кроз овај индикатор буџетски корисник на правилан начин употребљава РОБ како би мерио ефикасност јавних средстава усмерених на пружање додатне подршке мање заступљеном полу за коришћење институције Заштитника грађана као подршке у заштити и остваривању својих права. Оба индикатора су била дефинисана и у буџету за 2020. годину међутим није јасно зашто су пројектоване вредности оба индикатора у односу на прошлу годину смањене.

Индикатор 1 *Повећање броја притужби жена жртава насиља, припадница националних мањина, жена са инвалидитетом, старијих жена и ЛГБТИ жена* прецизира које групе жена су од посебног интереса за Заштитника грађана. У базној години (2018.) било је укупно 110 притужби. Без додатног објашњења у коментару, није јасно због чега су пројектоване вредности за 2021 – 2023. годину смањене у односу на вредности из 2020. године. Посматрано у континуитету финансирања политика између два буџетска циклуса, чини се да ове промене вредности индикатора без адекватног образложења а посебно посматрајући и жељене промене нису у сагласности са жељеним правцем промене.

Индикатор 2. *Проценат притужби које су поднеле жене*, мери равномерно обраћање жена Заштитнику грађана. Овај индикатор се такође понавља у односу на 2020. годину, међутим, као и у случају Индикатора 1, његове пројектоване вредности се смањују у односу на оне планиране буџетом за претходну годину. Без додатног коментара није јасно због чега је дошло до смањења пројектованих вредности индикатора посебно посматрајући два буџетска циклуса као континуиране процесе у оквиру којих се финансирају мере јавних политика. Сходно томе, није јасна одлука да се у два буџетска циклуса вредности индикатора измене у негативном правцу без адекватног образложења. Препорука је да се у извештају о учинку објасни ова одлука.

Програмска активност/Пројекат 0009

Назив ПА/П

Контрола законитости поступања органа јавне управе

Назив циља	Промоција људских права и слобода са фокусом на права националних мањина, особа са инвалидитетом, права детета, права лишених слободе, права ЛГБТИ особа и остваривање принципа родне равноправности							
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број активности посвећених подизању свести и оснаживању жена из руралних крајева за учешће у јавном животу и доношење одлука на локалном нивоу (у Саветима месних заједница), у сарадњи са локалним механизмима за родну равноправност и женским организацијама	Извештаји Заштитника грађана са статистиком, вебсајт Заштитника грађана, извештаји државних органа, Службени гласник Републике Србије, вебсајт Народне скупштине, извештаји НПМ-ово Југоисточне Европе	Број	2018	2	3	4	5	
Број активности у вези са Панелом младих саветника Заштитника грађана	Извештаји Заштитника грађана са статистиком, вебсајт Заштитника грађана,	Број	2017	80	80	90	100	

	извештаји државних органа , Службени гласник Републике Србије, вебсајт Народне скупштине , извештаји НПМ-ово Југоисточне Европе						
Број едукативних и промотивних активности о правима ЛГБТИ особа	Извештаји Заштитника грађана са статистиком, вебсајт Заштитника грађана, извештаји државних органа, Службени гласник Републике Србије, вебсајт Народне скупштине, извештаји НПМ-ово Југоисточне Европе	Број	2018	4	7	8	9
Број едукативних и промотивних активности у вези са унапређењем положаја и правима националних мањина, особама са инвалидитетом, права детета, права лица лишених слобода, права ЛГБТИ особа и остваривање принципа родне равноправности	Извештаји Заштитника грађана са статистиком, вебсајт Заштитника грађана, извештаји државних органа , Службени гласник Републике Србије, вебсајт Народне скупштине , извештаји НПМ-ово Југоисточне Европе	Број	2017	50	52	54	55

Коментар

Буџетски корисник је адекватно и у складу са препорукама за РОБ дефинисао Циљ 3: *Промоција људских права и слобода са фокусом на права националних мањина, особа са инвалидитетом, права детета, права лишених слободе, права ЛГБТИ особа и остваривање принципа родне равноправности којим јасно интегрише родну равноправност.*

Индикатор 1. *Број активности посвећених подизању свести и оснаживању жена из руралних крајева за учешће у јавном животу и доношење одлука на локалном нивоу (у Саветима месних заједница), у сарадњи са локалним механизмима за родну равноправност и женским организацијама усмерен је на важну и недовољно укључену групу жена, а то су оне које живе на селу, као и на сарадњу са женским организацијама, што је важно за остваривање родне равноправности. Иако је број активности дуплиран у односу на базну вредност, препорука је да се активности сукцесивно повећавају како би се у краћем временском року остварили видљиви ефекти у циљу подизања свести и оснаживања жена.*

Индикатор 2. *Број активности у вези са Панелом младих саветника Заштитник грађана прати још једну важну групу која се састоји од младића и девојака. Бројчани подаци о учесницима у панелима доступни су и разврстани по полу у Извештају Заштитника грађана, а обезбеђено је равномерно учешће девојака и младића у Панелима.*

Индикатор 3. *Број едукативних и промотивних активности о правима ЛГБТИ особа такође припада РОБ индикаторима.*

Индикатор 4. *Број едукативних и промотивних активности у вези са унапређењем положаја и правима националних мањина, особама са инвалидитетом, права детета, права лица лишених слободе, права ЛГБТИ особа и остваривање принципа родне равноправности такође припада РОБ индикаторима.*

Назив циља	Унапређење ефикасности и транспарентности рада органа јавне власти а нарочито у односу на права националних мањина, особама са инвалидитетом, права детета, права лица лишених слободе, права ЛГБТИ особа и остваривање принципа родне равноправности						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број поступака у којима су органи јавне власти отклонили пропуст током поступка контроле њиховог рада који је покренуо Заштитник грађана	Извештаји Заштитника грађана са статистиком, вебсајт Заштитника грађана, извештаји државних органа, Службени гласник Републике Србије, вебсајт Народне скупштине, извештаји НПМ-ово Југоисточне Европе	Број	2017	490	505	510	515
Број поступака у којима су органи јавне власти отклонили пропуст током поступка контроле њиховог рада који је покренуо Заштитник грађана, а да се односе на рањиве	Извештаји Заштитника грађана са статистиком, вебсајт Заштитника грађана, извештаји	Број	2018	83	65	67	70

группе (фокус на правима националних мањина, особама са инвалидитетом, права детета, права лишених слободе, права ЛГБТИ особа и остваривање принципа родне равноправности)	државних органа, Службени гласник Републике Србије, вебсайт Народне скупштине, извештаји НПМ-ово Југоисточне Европе						
Проценат окончаних у односу на број примљених предмета у току године	Извештаји Заштитника грађана са статистиком, вебсайт Заштитника грађана, извештаји државних органа, Службени гласник Републике Србије, вебсайт Народне скупштине, извештаји НПМ-ово Југоисточне Европе	Проценат	2018	70	70	72	74
Коментар У Програмској активности: 0009 - Контрола законитости поступања органа јавне управе, родна перспектива уведена је кроз артикулацију Циља: Унапређење ефикасности и транспарентности рада органа јавне власти а нарочито у односу на права националних мањина, особе са инвалидитетом, права детета, права лишених слободе, права ЛГБТИ особа и остваривање принципа родне равноправности. Индикатор 1. Број поступака у којима су органи јавне власти отклонили пропуст током поступка контроле њиховог рада који је покренуо Заштитник грађана усмерен је на заштиту права грађана и грађанки кроз контролу рада органа јавне власти, и понавља се из буџета за 2020. годину. Међутим, вредности овог индикатора су у претходној години биле веће, са тенденцијом раста током 2021 и 2022. Међутим, у буџету за 2021. годину вредност овог индикатора се у 2021 и 2022 смањио. Без адекваног обrazloženja није јасна намера буџетског корисника да у сукцесивним буџетима смањује вредности индикатора ако је тенденција политike да се повећава број поступака у којима су органи јавне власти отклонили пропуст. Препорука је да буџетски корисник у извештају о учинку обrazloži ово одступање. Индикатор 2. Број поступака у којима су органи јавне власти отклонили пропуст током поступка контроле њиховог рада који је покренуо Заштитник грађана, а да се односе на рањиве групе (фокус на правима националних мањина, особа са инвалидитетом, права детета, права лишених слободе, права ЛГБТИ особа и остваривање принципа родне равноправности) усмерен је специфично на ефикасну заштиту права рањивих група и родне равноправности. Међутим, и у овом случају је дошло до смањења вредности индикатора у односу на вредности дефинисане у буџету за 2020. годину. Препорука је да се у извештају о учинку објасни ово одступање. Такође у односу на базну вредност из 2018. године, циљане вредности су мање. Уколико постоји веродостојно обrazloženje за ово смањење, оно треба да буде наведено у коментару. Уколико је до промена вредности индикатора 1 и 2 дошло због смањења буџета							

буџетског корисника и прилагођавања вредности индикатора том мањем буџету, опет је важно да се ово нађе у коментарима јер би то онда значило да се подинвестира у родну равноправност, односно да су намера изражена кроз циљ и индикатор у супротности са правцем промене.

Индикатор 3. *Број поступака у којима су органи јавне власти отклонили пропуст током поступка контроле њиховог рада који је покренуо Заштитник грађана* је добро дефинисан индикатор у складу са препорукама РОБ.

Програмска активност/Пројекат

Назив ПА/П

0010

Справођење Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других суворих, нељудских или понижавајућих казни или поступака (НПМ)

Ускладити поступање државних органа према лицима лишеним слободе са важећим прописима и међународним стандардима							
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број посете установама где се налазе лица лишена слободе ради увида у положај и остваривање права лица лишених слободе	Извештаји Заштитника грађана са статистиком, вебсајт Заштитника грађана, извештаји државних органа, Службени гласник Републике Србије, вебсајт Народне скупштине, извештаји НПМ-ово Југоисточне Европе	Број	2018	44	80	85	90
Број посете установама у којима се налазе жене и ЛГБТИ особе лишене слободе (затворима, притворима, психијатријским болницама, социјалним установама, миграционим центрима, центрима за азил, итд.)	Извештаји Заштитника грађана са статистиком, вебсајт Заштитника грађана, извештаји државних органа, Службени гласник Републике Србије, вебсајт Народне скупштине, извештаји НПМ-ово Југоисточне Европе	Број	2018	26	35	40	45

Број тематских извештаја о положају жена и ЛГБТИ лишених слободе	Извештаји Заштитника грађана са статистиком, вебсајт Заштитника грађана, извештаји државних органа, Службени гласник Републике Србије, вебсајт Народне скупштине, извештаји НПМ-ово Југоисточне Европе	Број	2018	0	1	1	1
--	--	------	------	---	---	---	---

Коментар

Буџетски корисник је добро дефинисао циљ 1: *Ускладити поступање државних органа према лицима лишеним слободе са важећим прописима и међународним стандардима у оквиру Програмске активности 0010.* Ово је добар пример циља буџетског корисника који планира и усмерава средства на испуњење међународних обавеза водећи рачуна и о вођењу родно одговорних политика. Сва три индикатора су формулисана у складу са препорукама РОБ-а, вредности индикатора се повећавају по годинама и представљају добру основу за праћење напретка у спровођењу Конвенције против тортуре и других суворих, нељудских или понижавајућих казни или поступака.

ДБК

Назив ДБК

4260

ПОВЕРЕНИК ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА И ЗАШТИТУ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

Програм

Назив програма

1001

Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода

Програмска активност/Пројекат

-

Назив ПА/П

-

Назив циља		Родна анализа органа						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Повећање капацитета и знања руководилаца и запослених о родној равноправности кроз обуке	Извештај Повереника	Број лица	2019	3	3	3	2	
Спровођење препорука из спроведене родне анализе органа	Извештај Повереника	Комад	2019	1	1	1	1	

Коментар

Овај буџетски корисник је увео родну перспективу у Програм 1001 - Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода, код циља 3: Родна анализа органа, и то кроз оба индикатора 1. Повећање капацитета и знања руководилаца и запослених о родној равноправности кроз обуке и 2. Спровођење препорука из спроведене родне анализе органа. Јачање родних компетенција руководилаца/тельки је свакако важан корак у правцу родне равноправности и јачања капацитета за креирање и спровођење родно одговорних политика и мера. Буџетски корисник је применио препоруку из петог извештаја о напретку у увођењу РОБ у систем јавних финансија. а даље унПростор запређење а посебно у складу са Законом о родној равноправности и чланом 12 који обавезује све органа јавне власти да воде родну статистику, види се у коришћењу могућности које овај орган има за развој и унапређење родне статистике кроз додавање индикатора: Уведена родна перспектива у стандардни формулар за припрему Информатора о раду органа јавне власти код циља 1: Унапређено остваривањеправа на приступ информацијама од јавног значаја. Када то буде урађено, овај орган може да прати број објављених информатора о раду органа јавне власти у које је уведена родна перспектива, а који су објављени на интернет страници органа.

Програмска активност/Пројекат

0011

Назив ПА/П

Доступност информација од јавног значаја и заштита података о личности

Назив циља		Родна анализа органа						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Похађање обука о родној равноправности релевантних и применљивих у раду Службе Повереника у циљу развоја институције у овој области.	Извештај Повереника	Број лица	2019	0	3	3	3	

Коментар

У оквиру Програмске активности: 0011 - Доступност информација од јавног значаја и заштита података о личности постављен је циљ Родна анализа органа, предложени индикатор 1. Похађање обука о родној равноправности релевантних и применљивих у раду Службе Повереника у циљу развоја институције у овој области прати број обука које су запослени/е у овом органу похађали/е, а тичу се вођења родно осетљиве статистике, од статистике запослених разврстане по полу до других видова који могу бити релевантни и применљиви у раду Службе Повереника, што је важно и релевантно. У родној анализи надлежности органа, указала се потреба да овај орган прати број упућених захтева органима јавне власти за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја који се односе на родно одговорну статистику, као и да припреми упутство за прикупљање родно одговорне статистике у складу са принципима и стандардима заштите података о личности, а који нису у супротности са прикупљањем родно одговорне статистике. Пошто се ово питање у пракси јавило као недовољно јасно протумачено, разјашњење које би било јавно доступно би дало значајан допринос родној равноправности у Републици Србији. На пример, такав индикатор могао би да гласи: Број доступних упутстава о равнотежи између права на заштиту података о личности и обавезе вођења родно одговорне статистике. Пошто се ово питање у пракси јавило као недовољно јасно протумачено, разјашњење које би било јавно доступно би дало значајан допринос родној равноправности у Републици Србији. На пример, такав индикатор могао би да гласи: Број доступних упутстава о равнотежи између права на заштиту података о личности и обавезе вођења родно одговорне статистике.

ДБК
Назив ДБК

43300
**ПОВЕРЕНИК ЗА ЗАШТИТУ
РАВНОПРАВНОСТИ**

Програм
Назив програма

1001
**Унапређење и заштита људских и мањинских права и
слобода**

Програмска активност/Пројекат
Назив ПА/П

-
-

Назив циља		Повећање нивоа заштите равноправности						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вред.	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број пружених информација грађанима и примљених притужби грађана	Годишњи извештај	Број	2017	265	330	330	330	
Број пружених информација грађанкама и примљених притужби грађанки	Годишњи извештај	Број	2017	250	330	330	330	
Број пружених информација другим субјектима и примљених притужби других субјеката	Годишњи извештај	Број	2017	103	140	140	140	
Однос између броја упућених и спроведених препорука и препорука мера	Годишњи извештај Повереника. У годишњем извештају биће приказан и однос између броја упућених и спроведених препорука и препорука мера у циљу унапређења родне равноправности	Проценат	2016	85,3	88	88	88	
Коментар								
Буџетски корисник је родну перспективу увео у цео свој буџет, у складу са намером израженом у Закону о буџетском систему, надлежностима овог органа и антидискриминационим законодавним оквиром. Буџет овог органа већ је стекао рутину у усклађивању са захтевима РОБ-а. У Програму 1001 - Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода, Циљ 1: Повећање нивоа заштите равноправности, родна перспектива је конзистентно исказана доследном применом родно осетљивих индикатора. Код индикатора 1. Број пружених информација грађанима и грађанкама и примљених притужби грађана и грађанки циљна вредност је усмерена на паритет. Код индикатора 3. Број пружених информација другим субјектима и примљених притужби других субјеката вредност је исказана у апсолутним бројевима и увећена је у односу на 2017. годину са константном вредношћу у периоду 2021-2023. година. Индикатор								

4. Однос између броја упућених и спроведених препорука и препорука мера има константну вредност исказану у процентима, након повећања до кога је дошло у односу на базну вредност из 2016. године. Сада се ова циљана вредност усталила на 88%. То значи да је институција Повереника ојачала у заштити равноправности, у складу са својим надлежностима.

Програмска активност/Пројекат 0012

Назив ПА/П

Делотворно сузбијање и заштита од дискриминације

Назив циља		Повећање нивоа заштите од дискриминације						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вред.	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број предузетих мера и активности у заштити од дискриминације (дата мишљења, препоруке, донети закључци и решења, вођење стратешке парнице и покренути прекрајни поступци и поднете кривичне пријаве и број случајева медијације)	Годишњи извештај	Број	2015	850	870	870	870	

Коментар

У оквиру ПА 0012 - *Делотворно сузбијање и заштита од дискриминације*, уведена је родна перспектива циљаним активностима које афирмишу заштиту од дискриминације. Достизање циља мери индикатор *Број предузетих мера и активности у заштити од дискриминације (дата мишљења, препоруке, донети закључци и решења, вођење стратешке парнице и покренути прекрајни поступци и поднете кривичне пријаве и број случајева медијације)* и тај број је у порасту сваке године, почевши од базне 2015. године. Доследним радом на унапређењу заштите од дискриминације у оквиру својих надлежности, захваљујући већем броју активности, овај орган значајно доприноси повећању нивоа унапређења равноправности. Веома детаљне информације о реализованим активностима редовно су доступне у годишњем извештају о раду овог буџетског корисника који је заиста информативан и приказује сву разноврсност активности које у заштити равноправности и заштите од дискриминације спроводи овај орган.

Назив циља		Повећање нивоа унапређења равноправности						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број инфо сесија о родној равноправности у свим областима друштвеног живота	Годишњи извештај, интернет страница повереника	Број	2017	20	23	25	27	
Број предузетих мера и активности за унапређење равноправности (обавештења, саопштења и упозорења јавности, мишљења на нацрте закона и других прописа, поднети предлози за оцену уставности и законитости,	Годишњи извештај	Број	2017	700	730	730	730	

иницијативе за доношење и измену прописа, извештаји и публикације, организација и учешће на радионицама, семинарима, стручним скуповима и конференцијама у земљи и иностранству који се односе на заштиту од дискриминације и унапређење равноправности, активности на повећању видљивости институције)						
---	--	--	--	--	--	--

Коментар

У оквиру ПА 0012 - *Делотворно сузбијање и заштита од дискриминације*, у циљу *Повећање нивоа унапређења равноправности*, уведена је родна перспектива циљаним активностима које афирмишу родну равноправност. Достизање циља мере два индикатора: 1. *Број инфо сесија о родној равноправности у свим областима друштвеног живота* и тај број је већи у односу на базну 2017. годину. Индикатор 2. *Број предузетних мера и активности за унапређење равноправности* такође је већи у односу на базну вредност из 2017. године. Доследним радом на јачању родне равноправности у оквиру својих надлежности, захваљујући већем броју активности, овај орган значајно доприноси повећању нивоа унапређења равноправности. Веома детаљне информације о реализованим активностима редовно су доступне у годишњем извештају о раду овог буџетског корисника који је заиста информативан и приказује сву разноврсност активности које у заштити равноправности спроводи овај орган.

Програмска активност/Пројекат 4003

Назив ПА/П

Симулација суђења MOOT COURT

Назив циља		Побољшање правне заштите од дискриминације маргинализованих група и појединача						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вред.	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број пријављених и оспособљених тимова и студената/киња у области заштите од дискриминације кроз учешће на такмичењу	Годишњи извештај	Број тимова/учесника	2015	26/98	23/100	23/100	23/100	

Коментар

Пројекат 4003 - *Симулација суђења MOOT COURT*, под Циљем *Побољшање правне заштите од дискриминације маргинализованих група и појединача* родну перспективу уводи кроз индикатор *Број пријављених и оспособљених тимова и студената/киња у области заштите од дискриминације кроз учешће на такмичењу*. Ова проектна активност доприноси упознавању студената/киња са правном праксом и оспособљавање за вођење квалитетне и аргументоване одбране правних ставова у области заштите од дискриминације. Оснаживање девојака и младића за поштовање принципа забране дискриминације препознато је као стратешки приоритет. Примена специфичне методологије омогућава да студенти/киње стекну вештине излагања правне аргументације, као неопходну допуну теоријском знању и стицању искуству. Симулација суђења представља иновативан и трансформативан начин учења. Студенти и студенткиње основних и мастер студија из области правних наука са приватних и државних

акредитованих факултета у Републици Србији имају право учешћа. Тимови се састоје од 2 до 3 особе. Сваки тим има свог ментора или менторку – некога од професора/ки или стручњака/киња у области права. Било би добро да у извештају о РОБ циљевима у буџету, у коментарима буду достављени подаци о броју студената и студенткиња у тимовима, као и о броју ментора и менторки.

Програмска активност/Пројекат 4005

Назив ПА/П

Равноправно до циља

Назив циља		Подизање свести грађанки и грађана о дискриминацији особа са инвалидитетом, упознавање са радом поверилишта и институционалним механизмима у борби против дискриминације					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредн.	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број грађана који су добровољно попунили упитник о препознавању дискриминације	Годишњи извештај. Базна вредност укључује укупан број грађана и грађанки	Број попуњених упитника	2017	193	130	140	140
Број грађанки које су добровољно попуниле упитник о препознавању дискриминације	Годишњи извештај. Базна вредност укључује укупан број грађана и грађанки.	Број попуњених упитника	2017	193	130	140	140

Коментар

Пројекат 4005 - Равноправно до циља уводи родну перспективу у политику буџетског корисника кроз циљ - *Подизање свести грађанки и грађана о дискриминацији особа са инвалидитетом, упознавање са радом поверилишта и институционалним механизмима у борби против дискриминације*. Такође, индикатори 1 и 2 *Број грађана и грађанки који су добровољно попунили упитник о препознавању дискриминације* прати да ли је остварен намеравани паритет. Ова редовна проектна активност буџетског корисника доприноси јачању свести у јавности о дискриминацији жена и мушкараца са инвалидитетом. Више знања о положају ових особа и о механизмима за превенцију и борбу против дискриминације доприноси и јачању недискриминаторног понашања у заједници. Ова активност је везана за Београдски маратон и ослања се на бројност учесника/ца ове манифестације, што је такође добро. На тај начин, она има могућност приступа добром пресеку особа оба пола, различитих година и образовања.

Програмска активност/Пројекат 4006

Назив ПА/П

Не цени књигу по корицама – Жива библиотека у Србији

Назив циља		Борба против негативних стереотипа и предрасуда и дискриминације према друштвеним групама и појединцима					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредн.	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број одржаних Живих библиотека	Годишњи извештај	Укупан број Живих библиотека на нивоу године	2015	4	16	16	16

Коментар

Пројекат 4006 - Не цени књигу по корицама – Жива библиотека у Србији и циљ - *Борба против негативних стереотипа и предрасуда и дискриминације према друштвеним групама и појединцима* представљају редовну проектну активност буџетског корисника која доприноси јачању свести у јавности

о дискриминацији жена и мушкараца, ЛГБТИ особа, особа са инвалидитетом и других друштвених група које су под већим ризиком од дискриминације. Један од најефикаснијих начина за сузбијање предрасуда и дискриминаторних ставова је управо стицање знања од конкретних особа које припадају тим групама, као и о механизмима за превенцију и борбу против дискриминације. Приближавањем већинских и мањинских група губи се ефекат "другости" од које се људи дистанцирају због непознавања, страха или предубеђења која немају утемељења у стварности.

Програмска активност/Пројекат 4009

Назив ПА/П Панел младих

Назив циља		Стварање услова за смањење дискриминације деце и младих					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. Вред. 2021	Пројек. Вред. 2022	Пројек. Вред. 2023
Одржани скупови ученика и ученица на тему смањења дискриминације деце и младих	Годишњи извештај Повереника	Број	2018	10	12	12	12

Коментар

Пројекат 4009 - Панел младих, Циљ 1 Стварање услова за смањење дискриминације деце и младих, уводи родну равноправност кроз индикатор Одржани скупови ученика и ученица на тему смањења дискриминације деце и младих. Као и за претходне индикаторе, родно осетљива статистика о учесницама и учесницима доступна је у Годишњем извештају Повереника, а број скупова постепено расте, од 10 у базној 2018. години до 12 у последње две године у пројектованом периоду.

Програмска активност/Пројекат 4010

Назив ПА/П WOBACA

Назив циља		Подизање свести о родној дискриминацији и унапређење капацитета жена и мушкараца у балансирању живота и рада					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Одржани догађаји - семинари/конференције за запослене на територији Републике Србије	Пројектни извештај	Број	2020	60	100	120	
Реализована кампања у Србији	Рекламни материјали на сајту Повереника, Facebook страница пројекта, YouTube канал пројекта	Број прегледа сајта	2020	1.000	1.500	2.000	
Реализовано истраживање "Стаклени плафон, лепљиви под"	Извештај о истраживању	Број испитаних грађана/ки у истраживању	2020	1.300	1.300	1.500	

Коментар

Пројекат 4010 WOBACA има за циљ да подигне свест о родној дискриминацији и допринесе унапређењу капацитета жена и мушкараца у балансирању живота и рада. Пројекат ће путем развијања низа интерактивних и иновативних алата чија је сврха повећање равноправности кроз измену практичних и свакодневних вештина и социјалних норми у вези са ставовима и стереотипима, посебно када је у питању

брига о деци омогућити анализу фактора који ометају успостављање баланса између живота и рада и дати смернице доносиоцима одлука за дефинисање мера за унапређење капацитета жена и мушкараца у балансирању живота и рада. Родна перспектива уведена је кроз сва три индикатора који су усмерени на ширење информисаности и подизање свести грађана и грађанки о родној дискриминацији и могућностима за балансирање живота и рада. Обухват грађана и грађанки постепено расте у односу на почетне вредности индикатора.

ДБК
Назив ДБК

20102

ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА

Програм

2304

Назив програма

Ревизија јавних средстава

Програмска активност/Пројекат

-

Назив ПА/П

-

Назив циља		Објективно извештавање Народне Скупштине Републике Србије и свих заинтересованих страна о увођењу родно одговорног буџетирања						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Проценат обављене ревизије увођења родно одговорног буџетирања код буџетских корисника обухваћених годишњим Програмом Државне ревизорске институције	Извештај о раду Државне ревизорске институције, http://www.dri.rs/cir/dokumenti.html	Проценат	2017	0	100	100	100	

Коментар

Државна ревизорска институција у ПРОГРАМУ: 2304 - Ревизија јавних средстава, под Циљем 2: *Објективно извештавање Народне Скупштине Републике Србије и свих заинтересованих страна о примени родно одговорног буџетирања* већ годинама интегрише родну перспективу кроз артикулацију посебног циља који се односи на РОБ и кроз индикатор *Проценат обављене ревизије увођења и примене родно одговорног буџетирања код буџетских корисника обухваћених годишњим Програмом Државне ревизорске институције*. Унапређење је нотирано у повећању циља вредности на 100% узорка што је у складу са Законом о буџетском систему који је предвидео постепено увођење РОБ, иницијално до 2020. године, а затим са продужетком до 2021. године. У будућности је могуће да се драгоцене и трансформативни допринос овог буџетског корисника родној равноправности појача кроз израду методологија и алата за ефективно праћење сврсисходности и релевантности буџетираних РОБ циљева и индикатора у односу на родну агенду у Републици Србији. Овакве анализе спадају у стратешке иницијативе које препоручује и INTOSAI27. UN Women је понудио подршку Државној ревизорској институцији у развоју и примени таквих алата, као и у консултацијама са колегама/иницијама из Аустрије. Такође, било би пожељно да се капацитети државних ревизора у наредном периоду унапреде за имплементацију унапређеног оквира. Република Србија, која представља пример добре праксе у процесу увођења РОБ-а, на тај начин би могла да постане и пример добре праксе у спровођењу законског оквира у овој области. Ипак, у наредном циклусу неопходно је да ДРИ и сама унапреди свој допринос родној равноправности кроз израду методологије која би детаљније сагледавала примену РОБ-а, у складу са препорукама и добрым праксама ИНТОСАИ.

Програмска активност/Пројекат

0001

Назив ПА/П

Справођење поступака ревизије

Назив циља	Објективно извештавање Народне Скупштине Републике Србије и свих заинтересованих страна о увођењу родно одговорног буџетирања

Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Проценат обављене ревизије увођења родно одговорног буџетирања код буџетских корисника обухваћених годишњим Програмом Државне ревизорске институције	Извештај о раду Државне ревизорске институције, http://www.dri.rs/cir/dokumenti.html	Проценат	2017	0	100	100	100
Коментар							
Државна ревизорска институција у ПРОГРАМУ: 2304 - Ревизија јавних средстава, под Циљем 2: <i>Објективно извештавање Народне Скупштине Републике Србије и свих заинтересованих страна о примени родно одговорног буџетирања већ годинама интегрише родну перспективу кроз артикулацију посебног циља који се односи на РОБ и кроз индикатор Проценат обављене ревизије увођења и примене родно одговорног буџетирања код буџетских корисника обухваћених годишњим Програмом Државне ревизорске институције. Унапређење је нотирано у повећању циљане вредности на 100% узорка што је у складу са Законом о буџетском систему који је предвидео постепено увођење РОБ, иницијално до 2020. године, а затим са продужетком до 2021. године. У будућности је могуће да се драгоценi и трансформативни допринос овог буџетског корисника родној равноправности појача кроз израду методологија и алата за ефективно праћење сврсисходности и релевантности буџетираних РОБ циљева и индикатора у односу на родну агенду у Републици Србији. Овакве анализе спадају у стратешке иницијативе које препоручује и INTOSAI27. UN Women је понудио подршку Државној ревизорској институцији у развоју и примени таквих алата, као и у консултацијама са колегама/иницијама из Аустрије. Такође, било би пожељно да се капацитети државних ревизора у наредном периоду унапреде за имплементацију унапређеног оквира. Република Србија, која представља пример добре праксе у процесу увођења РОБ-а, на тај начин би могла да постане и пример добре праксе у спровођењу законског оквира у овој области. Ипак, у наредном циклусу неопходно је да ДРИ и сама унапреди свој допринос родној равноправности кроз израду методологије која би детаљније сагледавала примену РОБ-а, у складу са препорукама и добним праксама ИНТОСАИ.</i>							

ДБК

Назив ДБК

Програм

Назив програма

Програмска активност/Пројекат

Назив ПА/П

20103

ФИСКАЛНИ САВЕТ

2305

Праћење и предлагање мера за већу фискалну одговорност

-

-

Назив циља		Анализа буџета Републике Србије са становишта родно одговорног буџетирања						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број анализа примене родно одговорног буџетирања	Сајт Фискалног савета	Број анализа	2018	0	1	1		

Коментар

Буџетски корисник је номинално интегрисао родну перспективу кроз артикулацију циља у Програму: 2305 - *Праћење и предлагање мера за већу фискалну одговорност*. Циљ 2: Анализа буџета Републике Србије са становишта родно одговорног буџетирања и индикатор 1. Број анализа примене родно одговорног буџетирања постављени су у претходним буџетским циклусима, али до имплементације није дошло. Исти циљ и индикатор понављају се кроз четири буџетска циклуса, без реализације. Као независан државни орган, одговоран Народној скупштини Републике Србије, Фискални савет има потенцијално

велики значај у оцени кредитабилитета фискалне политике с аспекта поштовања утврђених фискалних правила, али и њених родних аспекта. Фискални савет даље треба да унапреди културу фискалне одговорности у Републици Србији, а родна равноправност је један од циљева буџета и требало би да буде интегрисана и у разматрању ове важне институције. Независна анализа макроекономског оквира и фискалне политике, укључујући и родну димензију, као и подстицање стручних расправа о фискалној политики и њеној родној димензији јесу полуге за родно трансформативни утицај. Ограничено је са којим се Фискални савет сучава представља буџет ове институције који једва да покрива редовне и претходно преузете послове. Међутим, уколико спремност институције постоји, могуће је да се могу наћи додатна средства за финансирање јаче родно одговорне улоге овог буџетског корисника. Свакако је на располагању стручна подршка UN Women.

ДБК
Назив ДБК

10600
**МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ
ПОСЛОВА**

Програм

1408

Назив програма

Управљање људским и материјалним ресурсима

Програмска активност/Пројекат

-

ПА/П

-

Назив циља		Развијен систем управљања људским ресурсима који укључује и политику једнаких могућности						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број реализованих интерних и екстерних конкурса	Извештај Сектора за људске ресурсе	Број	2016	0	100	100	100	
Проценат запослених који су похађали различите видове едукације	Извештај Сектора за људске ресурсе	Проценат	2016	7,36	17	17	17	
Удео жена у укупном броју кандидата који су успешно завршили обуку у Центру за основну полицијску обуку кроз посете, радионице и семинаре	Извештај Сектора за људске ресурсе	Проценат	2016	27,56	21	21	21	

Коментар

Што се тиче другог индикатора, из угла РОБ процеса, било би важно да се ове вредности учине доступним разложење по полу.

Трећи индикатор полази од базне вредности која је већа од циљних вредности, те недостаје образложение за негативан правац промене. Било би пожељно да постоји образложение за негативан правац промене код овог РОБ циља. Премда има простора за даље унапређење, овај циљ и РОБ индикатори имају велики значај за родну равноправност у делокругу рада МУП-а.

Развој система управљања људским ресурсима који укључује и политику једнаких могућности чије се остварење мери уделом жена у ЦОПО-у имају велики значај за родну равноправност у делокругу рада МУП-а и могу имати родно трансформативну улогу. Међутим, уколико је правац промене негативан, онда се ефекти овакве промене успоравају и смањују чињеницом да се одржавају на истом нивоу током трогодишњег периода, а да је тај ниво нижи од полазног стања.

Програмска активност/Пројекат

0001

Назив ПА/П

Администрација и управљање

Назив циља

Унапређење људских и материјалних капацитета

Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број полицијских управа упознатих са применом НАП за спровођење Резолуције 1325 СБУН у Министарству унутрашњих послова	Извештај	Број	2018	0	27	27	27
Просечна годишња оцена запослених по полу	Извештај Сектора за људске ресурсе	Број	2016	3,5	3,95	3,95	3,95
Проценат извршења плана јавних набавки	Извештај Сектора за материјално финансијске послове	Проценат	2017	60%	70%	70%	70%
Проценат флукутације запослених	Извештај Сектора за људске ресурсе	Проценат	2016	3	3	3	3
Коментар							
Програмска активност: 0001 - Администрација и управљање, Циљ 1: Унапређење људских и материјалних капацитета, уводи родну перспективу у индикатор 1. Број полицијских управа упознатих са применом НАП за спровођење Резолуције 1325 СБУН у Министарству унутрашњих послова. Циљне вредности су постављене тако да је планирано да све ПУ буду обухваћене, што је за похвалу. Овај индикатор има велики значај за родну равноправност јер одговара на приоритет родне агенде у Републици Србији.							
Индикатор 2. Просечна годишња оцена запослених по полу даје значајан допринос унапређењу родне равноправности у МУП-у. У циљним вредностима дати су агрегатни бројеви, док су у извештају о учинку представљени просеци разврстани по полу. Уколико буду „ухваћене“ разлике, неопходно је да се на њих одговори додатним активностима.							

Програмска активност/Пројекат

0002

Назив ПА/П

Међународне активности, сарадња и партнерство

Назив циља	Повећање учешћа МУП у међународним организацијама, институцијама и побољшање сарадње МУП РС на регионалном и међународном нивоу						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број склопљених уговора, споразума и меморандума међународног карактера	Извештај Сектора за међународну сарадњу, европске послове и планирање	Број	2016	15	18	18	18
Број упућених полицијских службеника (по полу) у ДКП и мировне мисије	Извештај Сектора за међународну сарадњу, европске послове и планирање	Број	2016	23	22	22	22

Коментар

У базној години било је 17 мушкараца и 5 жена, а циљне вредности исказане су у агрегатном облику, док ће се остварене вредности пратити разложене по полу. Ово је добар начин да се примени РОБ и тако оствари квалитетнија анализа учешћа полицијских службеника/ца у ДКП и мировним мисијама. Зато је предлог да се у наредном периоду бројчани подаци допуне и квалитативном анализом упоредног искуства које су имали мушкарци и жене на тим задаћима, како би се установило да ли постоје родно засноване разлике на које је потребно да се делује. Због тог потенцијалног доприноса родној равноправности, овај је РОБ циљ са припадајућим индикатором и ове године означен зеленом бојом у нади да ће охрабрити овај орган да продуби РОБ у наредном циклусу. Међутим, смањењем циљне вредности, а без јасне намере да се повећа учешће мање заступљеног пола, постоји и ризик да ће правац промене временом постати супротан од жељеног, тј. пуне родне равноправности.

Програм	1409
Назив програма	Безбедност
Програмска активност/Пројекат	0003
Назив ПА/П	Полицијске управе

Назив циља		Смањена стопа криминала						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број кривичних пријава за случај насиља у породици	Извештај Дирекције полиције, УКП	Број	2016	5.095	4.800	4.560		
Проценат расветљавања кривичних дела општег криминала	Извештај Дирекције полиције, УКП	Проценат	2016	53,57	56	56	58	
Укупан број заплена психоактивних контролисаних супстанци	Извештај Дирекције полиције, УКП	Број	2016	7.811	13.000	13.000	13.000	
Укупна количина одузетих психоактивних контролисаних супстанци	Извештај Дирекције полиције, УКП	Грам	2016	3.892.226	18.000	3.950.000	4.250.000	

Коментар

У Програмску активност: 0003 - Полицијске управе, Циљ 1: Смањена стопа криминала, РОБ је уведен кроз индикатор 1. *Број кривичних пријава за случај насиља у породици*. Овај индикатор МУП прати у континуитету, од почетка увођења РОБ, што је добро јер одговара на један од родних приоритета у делокругу рада органа. Базна вредност је виша од циљаних вредности, а пројектовано је релативно значајно смањење броја кривичних пријава у 2022. години. Недостаје пројекција за 2023. годину. Логика је да ће до тада укупне мере дати резултат који ће довести до смањења насиља у породици, иако према доступним подацима нема назнака да је већ кренуо тај правац промене. Из родне перспективе, важно је да се административни подаци о броју пријава укрушују са реалностима на терену и бројем фемицида. Само смањење броја кривичних пријава могло би да указује и на раст неповерења или пораст страха међу жртвама насиља у породици, што би представљало корак даље од родне равноправности. Потребно је да се уз податке о оствареним вредностима за овај индикатор у извештају о учинку унесу и додатни подаци који, укрущени са овим, дају јаснију слику о напретку у остварењу циља.

Програм	1409
Назив програма	Безбедност
Програмска активност/Пројекат	-
Назив ПА/П	-
Назив циља	Унапређена безбедност саобраћаја

Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број настрадалих у саобраћајним незгодама	Извештај Дирекције полиције, УСП	Број	2016	21.095	20.700	20.600	20.700
Број санкционисаних прекршаја	Извештај Дирекције полиције, УСП	Број	2016	995.391	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Укупан број саобраћајних незгода	Извештај Дирекције полиције, УСП	Број	2016	35.940	35.600	35.500	35.600
Коментар							
У Програму: 1409 – Безбедност, код Циља: Унапређена безбедност саобраћаја, отворен је простор за борбу против родно заснованих стереотипа и предрасуда, као и за развој родно одговорних мера и активности. У претходним извештајима, већ је похваљена иницијатива да се сагледа родна димензија безбедности саобраћаја, као области у којој стереотипна подела родних улога мушкарцима додељује улогу зналаца, иако статистички подаци саобраћајне полиције недвосмислено указују на то да мушкарци, много чешће него жене, крше Закон о безбедности саобраћаја прекорачењем брзине, вожњом која није прилагођена условима саобраћаја, невезивањем појаса, вожњом под утицајем алкохола у проценту који је у просеку већи него што је код жена за исти прекрај. Најзад, статистике показују и то да мушкарци чешће изазивају саобраћајне незгоде и да у њима чешће и страдају као возачи. Овакве податке не прикупљамо да бисмо се такмичили по полу, већ да бисмо знали на који начин треба да се интервенише у разградњи штетних родних улога и стереотипа који проузрокују негативне последице за жене или за мушкарце. Другим речима, захваљујући родној статистици, ми боље разумемо родне аспекте безбедности саобраћаја и можемо да извршимо родну анализу, у складу са Законом о буџетском систему. Зато је важно да подаци о броју настрадалих у саобраћајним незгодама буду доступни по полу у извештају о учинку. Такође је препорука да број санкционисаних прекршаја буде доступан у извештају и по полу прекришиоца.							

ДБК

10601

Назив ДБК

КРИМИНАЛИСТИЧКО-ПОЛИЦИЈСКИ УНИВЕРЗИТЕТ

Програм

1403

Назив програма

Високо образовање у области јавне безбедности

Програмска активност/Пројекат

-

Назив ПА/П

-

Назив циља		Унапређен квалитет и ефикасност основних студија					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број дипломираних студената у односу на број уписаных	Матичне књиге уписаних студената на основним студијама, књиге евиденције о издатим дипломама и додацима диплома за основне студије, документација за акредитацију установе	Просек	2018	140/155	143/158	84/90	60/50
Број дипломираних студенткиња у односу на број уписаных	Матичне књиге уписаних студената на основним студијама, књиге евиденције о издатим дипломама и додацима диплома за основне студије, документација за акредитацију установе	Просек	2018	90/125	93/128	36/72	30/30
Коментар							

У Програм 1403 - Високо образовање у области јавне безбедности је већ у више буџетских циклуса уведена родна перспектива у циљу Унапређен квалитет и ефикасност основних студија кроз индикаторе 1. број дипломираних студената и 2. број дипломираних студенткиња у односу на број уписаных. До 2021. године овај Програм је био у склопу Министарства унутрашњих послова. Наведено Министарство је један од органа који су на најсвеобухватнији начин до сада интегрисали родну перспективу у свој буџет.

Међутим, односи ових бројева не говоре довољно о пожељном резултату за мушкарце или за жене, а просеци додатно покривају распоне који можда имају родну димензију која се не види.

Јединица мере за праћење предметних индикатора није добро дефинисана у односу на индикатор јер је као јединица мере наведен просек, а индикатор се приказује кроз бројеве. Уколико је циљ да се прати просечан број студената/студенткиња, у том случају је потребно преформулисати назив индикатора и у складу са тим прилагодити базне и пројектоване вредности.

Информације које се добијају на основу ових индикатора требало би да имају следеће особине:

а. Валидност – подаци треба да јасно и адекватно представљају намеравани резултат. Овде није јасно који је правац промене пожељан, ни који интензитет.

б. Поузданост – подаци треба да се ослањају увек на исте и стандардизоване процедуре у вези са прикупљањем и анализом података током времена, што је вероватно задовољено у овом случају.

в. Увремењеност – подаци треба да буду доступни у динамици која је од користи за праћење напретка у остварењу циља, потребно је да подаци буду скрашњи, и да буду доступни на време да би били од користи у процесу доношења одлука, што је овде такође случај.

г. Прецизност – подаци треба да буду довољно детаљни да би давали квалитетну додатну информацију за доносиоце одлука, а маргина грешке треба да буде мања од пројектоване вредности. Такође, подаци које прикупљамо да бисмо измерили вредност индикатора треба да се директно односе на жељени резултат, што овде није извесно.

д. Недвосмисленост – подаци треба да јасно и недвосмислено указују на резултат у односу на жељену промену и ту је највећи недостатак у вези са посматраним индикаторима. Могуће је да је све јасно ономе ко прати резултате у односу на пројектоване вредности, али би у складу са захтевима програмског буџетирања, а посебно РОБ-а, било неопходно да подаци буду представљени тако да буду јасни и лајцима, односно, такозваним „обичним“ грађанима и грађанкама, што овде није случај.

ћ. Интегритет података – процедуре којима се минимизирају ризици од грешке у транскрипцији или тумачењу података, као и отвореност у вези са ограничењима која постоје у квалитету изабраних или доступних података, јачају поверење у њихов квалитет, упркос несавршеностима.

Због тога је предлог да се у наредном периоду унапреди дефиниција ових индикатора тако да се ојача њихова валидност, прецизност и недвосмисленост.

Похвална је чињеница да је РОБ циљ уведен у високо образовање у области јавне безбедности, што је препозната важност РОБ-а у овој области, тако је од 2021. године предметни Програм непосредно у надлежности Криминалистичко-полицијског универзитета.

Назив циља		Унапређен квалитет студија другог и трећег степена						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број дипломираних студената и студенткиња у односу на број уписаных на другом степену студија	Књиге евиденције о издатим дипломама и додацима диплома по студијским програмима и матичне књиге уписаных студената по студијским програмима	Број	2016	134/189	106/160	120/180	120/180	

Коментар

У циљ Унапређен квалитет студија другог и трећег степена родна перспектива је уведена кроз индикатор Број дипломираних студената и студенткиња у односу на број уписаных на другом степену студија. Међутим, базна и циљане вредности представљају само агрегатне податке, док се у интерним евиденцијама могу наћи подаци разложени по полу. Било би важно да ови подаци буду јавно доступни и у складу са Законом о родној равноправности и упутством Министарства финансија, којима је предвиђено да сви подаци

који се односе на лица буду разврстани и исказани и по полу. Такође, број доктората у наредном индикатору морају бити разврстан по полу докторанта/киња. Индикатор је формулисан као однос броја доктората и броја уписаних, али је представљен само један од ова два броја, вероватно број доктората. То је потребно да се усагласи.

ДБК
Назив ДБК

Програм
Назив програма
Програмска активност/Пројекат
Назив ПА/П

10520
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

2301
Уређење, управљање и надзор финансијског и фискалног система
5015
Интегрисани комуникациони систем

Назив циља		Унапређење информационих система у Министарству финансија						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Унапређени интегрисани комуникациони системи	-	Проценат	2020	0	25	50	100	

Коментар

Министарство финансија родну перспективу увео је у Програм Уређење, управљање и надзор финансијског и фискалног система кроз Пројекат Интегрисани комуникациони систем. На основу формулисаног циља и индикатора не може се јасно разумети намера буџетског корисника да ли унапређење информационих система подразумева техничко или софтверско унапређење, те сходно томе препорука за буџетског корисника је да у наредном буџетском циклусу прецизније формулише индикатор. Ово је посебно важно уколико унапређење информационих система обухвата софтверско унапређење у контексту унапређења информационог система Министарства финансија који би омогућио консолидацију предлога родно одговорног буџетирања у буџету и извештајима о учинку.

ДБК
Назив ДБК

Програм
Назив програма
Програмска активност/Пројекат
Назив ПА/П

10521
УПРАВА ЦАРИНА

2303
Управљање царинским системом и царинском администрацијом
7010
ИПА подршка за учешће у програмима ЕУ

Назив циља		Унапређење административних капацитета Управе царина						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број царинских службеника који је прошао едукацију од укупног броја службеника	Извештај о раду Европске комисије - DG TAXUD (подаци са ART апликације)	Број	2019	31	20	20	20	
Број царинских службеника који је прошао едукацију од укупног броја службеница	Извештај о раду Европске комисије - DG TAXUD (подаци са	Број	2019	84	50	50	50	

	ART апликације)						
Коментар							
Министарство финансија, Управа царина, родну перспективу увела је у Програм 2303 кроз Пројекат 7010 - ИПА Подршка за учешће у програмима ЕУ. Постепено увођење РОБ-а представља процес у коме буџетски корисници јачају капацитете за увођење родне перспективе, уподобљавају своје евиденције и регистре тако да погодују родној анализи обухвата и резултата финансираних програма, програмских активности и пројекта и планирају нових на начин да још свеобухватније и више доприносе пуној родној равноправности. Да би се ова намера законодавца остварила, неопходно је да буџетски корисници продубљују своју употребу РОБ-а и да родну перспективу уткају у цео свој буџет. С обзиром да је реч о пројекту који има ограничено време трајања препорука да овај орган у наредном буџетском циклусу изврши родну анализу осталих буџетских програма, припадајућих програмских активности и пројекта и да утка родну перспективу у целину буџета.							

ДБК

10522

Назив ДБК

ПОРЕСКА УПРАВА

Програм

2302

Назив програма

Управљање пореским системом

Програмска активност/Пројекат

7010

Назив ПА/П

ИПА подршка за учешће у програмима ЕУ

Назив циља		Јачање административних капацитета Пореске управе кроз сарадњу са пореским управама других земаља учесница у Програму						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број учесника који су испред ПУРС-а учествовали у радним посетама, радионицама и семинарима	Годишњи извештај	Број	2016	58	40	42	45	
Проценат учешћа мушкараца који су учествовали у програму "Фискалис" у односу на укупан број учесника у овом програму	-	Проценат	2016	47	37	39	40	

Коментар

У претходном циклусу дата је препорука да Пореска управа у наредном буџетском циклусу изврши родну анализу осталих буџетских програма, припадајућих програмских активности и пројекта и да утка родну перспективу у целину буџета, додајући најмање по један програм сваке године, у складу са Упутством.

ДБК

61030

Назив ДБК

МИНИСТАРСТВО СПОЉНИХ ПОСЛОВА

Програм

0301

Назив програма

-

Програмска активност/Пројекат

-

Назив ПА/П

-

Назив циља		-						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	

Коментар

Буџетски корисник испуњава своју обавезу у складу са Планом министра финансија кроз Дипломатско-конзуларна представништва; информација о овом буџетском кориснику је дата одмах у наставку.

ДБК
Назив ДБК

61031

ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНА ПРЕДСТАВНИШТВА

Програм 0302
Назив програма Дипломатско-конзуларни послови у иностранству
 Програмска активност/Пројекат -
Назив ПА/П -

Назив циља		Повећање учешћа жена у обављању дипломатских послова						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Проценат постављених амбасадора женског пола	Званични документи Владе РС	Проценат	2017	18	28,57	31,42	33,34	

Коментар

У једном програму који има, овај буџетски корисник конзистентно спроводи РОБ кроз интегрисање родне перспективе у Циљ: *Повећање учешћа жена у обављању дипломатских послова* и индикатор 1. Проценат постављених амбасадора женског пола. На тај начин је планирано да значајно порасте проценат постављених амбасадорки у односу на полазну вредност од 18% у базној, 2017. години. Циљна вредност за 2021. годину је 28,57%, у наредној, 2022. години она расте на 31,42%, а стиже на 33,34% у 2023. години. То је и даље испод 40% за мање заступљени пол, што би требало да је циљна вредност у складу са помацима у остваривању родне равноправности. Ипак, правац промене је добар и могуће је да нису одрживе нагле промене „статуса кво“ већ се дугорочно одрживији резултат постепеним помацима у жељеном смjeru промене. Није јасно због чега су циљане вредности изражене у децималама.

ДБК
Назив ДБК

14860

МИНИСТАРСТВО ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

Програм 0601
Назив програма Подршка приступању Србије ЕУ
 Програмска активност/Пројекат 0007
Назив ПА/П Информисање јавности и обука о процесу европских интеграција

Назив циља		Подизање нивоа информисаности грађана о процесу приступања Србије ЕУ						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Проценат испитаника који подржавају реформе које се спроводе на путу ка ЕУ по полу - жене	Извештај са резултатима истраживања, децембар 2019. године	Проценат	2019	70	68	68	68	
Проценат испитаника који подржавају реформе које се спроводе на путу ка ЕУ по полу - мушки	Извештај са резултатима истраживања, децембар 2019. године	Проценат	2019	78	68	68	68	
Проценат испитаника који подржавају	Извештај са резултатима	Проценат	2019	53	52	52	52	

чланство Србије у ЕУ по полу - жене	истраживања, децембар 2019. године						
Проценат испитаника који подржавају чланство Србије у ЕУ по полу - мушкирци	Извештај са резултатима истраживања, децембар 2019. године	Проценат	2019	54	52	52	52
Коментар							
Код првог циља: <i>Подизање нивоа информисаности грађана о процесу приступања Србије ЕУ</i> претпоставка је да, уколико су грађани/ке више информисани/е, они/е више подржавају реформе на путу ка ЕУ, као и приступање ЕУ. Циљ би требало да буде да се повећава број оних који су информисани тј. подржавају пут Србије ка ЕУ, па је нејасно зашто министарство циља на смањење ових вредности и пад подршке за чак 6% код жена и 9% код мушкирца. Осим ако подршка није драстично опала у 2019. години, па би оно што изгледа као пад у табели заправо био напредак, а што се из приложеног не види. Додатно, претпоставка је да ће жене у мањој мери да подржавају чланство у ЕУ у односу на мушкирце, што опет збуњује пошто у претходном индикатору проценат подршке реформама опада, а испада да то не утиче на мушкирце. Ове индикаторе је потребно технички унапредити, а циљане вредности у индикаторима уподобити са циљем и резултатима истраживања.							

Програмска активност/Пројекат 0007

Назив ПА/П

Информисање јавности и обука о процесу европских интеграција

Назив циља		Унапређење капацитета за приступање, посебно за преговоре са Европском унијом						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број државних службеника обучених за процес преговора РС са ЕУ	Годишњи извештај о спроведеним обукама, листе	Број	2019	208	250	250	250	
Број државних службеница обучених за процес преговора РС са ЕУ	Годишњи извештај о спроведеним обукама, листе	Број	2019	453	450	450	450	
Број реализованих стажирања у ЕУ по полу – жене	Годишњи извештај о спроведеним обукама, листе	Број	2019	2	2	2	2	
Број реализованих стажирања у ЕУ по полу – мушкирци	Годишњи извештај о спроведеним обукама, листе	Број	2019	2	2	2	2	
Број учесника обуке о ЕУ који нису државни службеници по полу	Годишњи извештај о спроведеним обукама, листе	Број	2019	354	350	350	350	

Коментар

Код другог циља: *Унапређење капацитета за приступање, посебно за преговоре са Европском унијом* родна перспектива је уведена кроз праћење учешћа службеника и службеница у обукама за процес преговора. Све ово је корисно, али није најсврсисходније из угла доприноса родној равноправности, посебно имајући у виду активности буџетског корисника који је у 2018. и 2019. години започео процес увођења родне равноправности у процес планирања стратешких докумената којима се програмира ИПА подршка Републици Србији, а што је за сваку похвалу и има трансформативан карактер. Препорука је да приликом планирања буџета за 2021. овај буџетски корисник кроз индикаторе прати напредак по тим активностима. Такође постојећи индикатори би могли да се сведу на 3 па би гласили *Удео жена у укупном броју државних*

службеника обучених за процес преговора РС са ЕУ, Удео жена у укупном броју стажиста у ЕУ, Удео жена у укупном броју учесника обуке о ЕУ који нису државни службеници.

Програмска активност/Пројекат 0008

Назив ПА/П

Преговарачки тим за вођење преговора о приступању Републике Србије Европској унији

Назив циља		Израђене преговарачке позиције које укључују родну димензију					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Израђене преговарачке позиције за поглавља 2 и 19	Одржане међувладине конференције за отварање поглавља 2 и 19	Број	2019	0	1	0	0

Коментар
Овај буџетски корисник је дефинисао циљ који има трансформативни потенцијал зато што у саме преговоре укључује родну димензију. С обзиром да је ово поновљени индикатор из претходних година било би значајно у извештајима о учинку описати начин како је то било примењено за 2020. годину.

ДБК

Назив ДБК

Програм

Назив програма

Програмска активност/Пројекат

Назив ПА/П

61040

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ

1703

Операције и функционисање МО и ВС

0001

Функционисање МО и ВС

Назив циља		Унапређена је улога жена у Министарству одбране и Војсци Србије					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вред.	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Заступљеност жена у Министарству одбране и Војсци Србије	Кадровски информациони систем	Процент	2019	21,9	22,2	22,4	22,6
Учешће жена на руководећим/командним позицијама у Министарству одбране и Војсци Србије	Кадровски информациони систем	Процент	2019	8,5	8,6	8,7	8,8

Коментар

Министарство одбране је родну перспективу интегрисало кроз Програм 1703 - *Операције и функционисање МО и ВС*, Програмска активност 0001 - *Функционисање МО и ВС* и Циљ 3 *Унапређена је улога жена у Министарству одбране и Војсци Србије и то помоћу два индикатора:* 1. *Заступљеност жена у Министарству одбране и Војсци Србије* и 2. *Учешће жена на руководећим/командним позицијама у Министарству одбране и Војсци Србије*. У односу на претходни Извештај о напретку у постепеном увођењу РОБ-а, циљане вредности првог индикатора повећане су за 0,7%, а за други индикатор су повећане за 0,1, односно за 0,2%. Прошле године је у другом индикатору било забележено смањење, а како је жељени правац промене ка већој родној равноправности и, самим тим, смањење циљане вредности је промена која не спада у жељену, у буџету за 2021. годину је направљена исправка и пројектоване су вредности које указују на повећање. Ипак, промена није увек праволинијска и у односу на базну вредност у 2017. години (7,8%), базна вредност из 2018. године (8,25%) и пројектована вредност од 8,5% представљају континуирано побољшање.

Програмска активност/Пројекат

0002

Назив ПА/П**Мултинационалне операције**

Назив циља		Војска Србије активно учествује у изградњи и очувању мира у региону и свету					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број ангажованих припадника МО и ВС у мировним операцијама	Извештај о реализацији годишњег плана реализације учешћа Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије	Број	2019	487	570	580	590
Учешће припадника МО и ВС женског пола у мировним операцијама	Извештај о реализацији годишњег плана реализације учешћа Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије.	Проценат	2019	9,4	12	12,5	13

Коментар

Програмска активност *Мултинационалне операције* под циљем *Војска Србије активно учествује у изградњи и очувању мира у региону и свету* уводи родну перспективу кроз индикаторе 1. и 2. *Број ангажованих припадника МО и ВС у мировним операцијама, по полу*. На овај начин испуњени су формални захтеви РОБ процеса. Препорука је да се у наредном буџетском циклусу инвестира у израду родне анализе која би сумирала сличности и разлике у искуствима жена и мушкараца који су као припадници МО и ВС ангажовани у мировним операцијама.

Програмска активност/Пројекат

0004

Назив ПА/П**Ванредне ситуације**

Назив циља		Унапређење способности за ангажовање на задацима отклањања последица елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број припадника Војске Србије женског пола обучених за отклањање последица елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа	Извештај о расположивости и стање утврђено контролама	Број	2019	20	40	50	
Број припадника Војске Србије мушких пола обучених за отклањање последица елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа	Извештај о расположивости и стање утврђено контролама	Број	2019	680	660	650	

Коментар

У односу на извештај из 2020. године, Програмска активност 0004 - *Ванредне ситуације, Циљ 1 Унапређење способности за ангажовање на задацима отклањања последица елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа* представља продубљивање РОБ-а кроз индикаторе 1 и 2 *Број припадника Војске Србије женског, односно мушкиог, пола обучених за отклањање последица елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа*. У светлу ванредног стања, проглашеног са циљем да се грађани и грађанке Републике Србије и здравствени систем заштите од КОВИДА-19, у чему ВС има значајну улогу, било би од изузетног значаја да се у наредном буџетском циклусу изврши анализа учешћа и обучености припадника ВС оба пола у обављању поверених послова, како би се родни аспекти управљања кризом уградили у садржај обука.

Програмска активност/Пројекат

0007

Назив ПА/П

Унапређење стања у области војног образовања и војне научноистраживачке делатности

Назив циља		Родна перспектива је интегрисана у систем војног образовања и војне научноистраживачке делатности						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број жена на руководећим положајима у војном образовању и војној научноистраживачкој делатности	Решења о постављењима лица у Универзитету одбране	Број	2019	14	16	17		
Наставни садржаји о родним питањима који су интегрисани у наставне курикулуме – дефинисане програме студија и каријерних усавршавања у Војној академији и Медицинском факултету ВМА	Одлука о акредитацији студијских програма и усвајање наставних садржаја на каријерним усавршавањима	Број	2019	1	6	6		

Коментар

Програмска активност *Унапређење стања у области војног образовања и војне научноистраживачке делатности*, Циљ *Родна перспектива је интегрисана у систем војног образовања и војне научноистраживачке делатности* представља пример добре праксе у примени РОБ-а. Пројектована вредност индикатора *Број жена на руководећим положајима у војном образовању и војној научноистраживачкој делатности* наставила је да расте, што је за похвалу. Да би се односи могли боље разумети, недостаје податак о броју мушкараца на руководећим положајима. Индикатор *Наставни садржаји о родним питањима који су интегрисани у наставне курикулуме – дефинисане програме студија и каријерних усавршавања у Војној академији и Медицинском факултету ВМА* који је већ похваљен у претходном извештају и даље остаје као добар пример трансформативне примене РОБ-а на начин који утиче на отклањање узрока неравноправности, уместо санирања њених последица које је увек скупље, дуготрајније и теже.

Програмска активност/Пројекат

0009

Назив ПА/П

Војно здравство

Назив циља		Унапређен ниво здравствене заштите војних и цивилних осигураника						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број прегледаних и стационарно лечених војних осигураника	Извештај о раду војноздравс	Број	2019	295.000	300.000	310.000	320.000	

	твених установа						
Број прегледаних и стационарно лечених цивилних осигураника	Извештај о раду војноздравствених установа	Број	2019	205.000	210.000	220.000	230.000
Број обављених превентивних прегледа (мамографије) у војноздравственим установама запослених припадниција Војске Србије и Министарства одбране по територијалном принципу	Извештај о раду војноздравствених установа	Број	2019	0	200	250	300
Коментар Похвална је иницијатива Министарства да у 2021. години уведе нови циљ и то везан за унапређење здравствене заштите, посебно што један од индикатора у оквиру предметног циља прати један од најзначајнијих прегледа за популацију жена. Такође, што се тиче остала два индикатора, било би корисно да се прати број прегледаних пацијената по полу, те се у том смислу сугерише буџетском кориснику да у наредним буџетским периодима допуни/усаврши ове индикаторе.							

ДБК

14800

Назив ДБК

МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Програм

0607

Назив програма

Систем јавне управе

Програмска активност/Пројекат

0009

Назив ПА/П

Администрација и управљање

Назив циља		Утврђивање приоритета за успостављање родне равноправности					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Израда плана активности за унапређење родне равноправности утврђене родном анализом	Координационо тело за родну равноправност	Не/Да	2018	не	да		
Израда родне анализе	Координационо тело за родну равноправност	Број	2017	0	1		

Коментар

У Програму 0607 Систем јавне управе, у оквиру Програмске активности 0009 Администрација и управљање успостављен је Циљ 1 - Утврђивање приоритета за успостављање родне равноправности, чије се остварење прати помоћу израде секторске родне анализе. Родна анализа планира се још од 2018. године и очекивање је да њена израда буде у 2021. години и завршена. Индикатор 2 Израда плана активности за унапређење родне равноправности у складу са родном анализом је поновљен индикатор из буџета за 2020. годину. Ово представља препоручен начин за улазак у РОБ процес како би се систематично, на основу података и чињеница, сагледала родна димензија надлежности органа и утврдило постојање родног јаза који ће бити ублажен, а временом и отклоњен, захваљујући циљаним стратешким мерама и програмима у које ће улагати тако да се задовоље критеријуми сврсисходности, релевантности, ефективности и ефикасности.

Препорука за овог буџетског корисника је да у буџету за 2022. годину уврсти нов индикатор: Број спроведених активности из препорука родне анализе и плана активности за унапређење родне равноправности. Уколико буџетски корисник изради РА у 2020. години ови РОБ циљеви и индикатори ће бити опет препознати као трансформативни.

Програмска активност/Пројекат 0011

Назив ПА/П

Стручно усавршавање и стручни испити

Назив циља		Обезбеђење услова за полагање државног стручног испита и посебних стручних испита из делокруга Министарства (посебан стручни испит за матичара, испит за инспектора и испит за комуналног милиционара)					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Проценат кандидата који су успешно положили стручне испите у делокругу Министарства у односу на број кандидата који су приступили полагању испита (изражених према полу)	Месечни извештаји испитних комисија за полагање државног стручног испита и посебних стручних испита о роковима и броју кандидата који су приступили испиту	Проценат	2015	90	90	90	90

Коментар

У Програмској активности Стручно усавршавање и стручни испити, под циљем 2, буџетски корисник ће предложене индикаторе о проценту кандидата/киња који/е су положили/е стручне испите у делокругу Министарства у односу на број кандидата/киња који су приступили полагању испита пратити разложене по полу. Ово је у складу са чланом 12 Закона о родној равноправности. Како подаци до сада нису прикупљани разложени по полу, потребно је да се у буџетској години изврши анализа за претходну годину и поставе циљане вредности разложене по полу. 2015. година не би требало да се више узима за базну пошто би требало да буџетски корисник има новије податке

Програм 0613

Назив програма Реформа јавне управе

Програмска активност/Пројекат 0003

Назив ПА/П Уређење јавно - службеничког система заснованог на заслугама

Назив циља		Успостављање ефикасног система плате у јавно службеничком систему					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Проценат броја запослених (мушкараца и жена) у јавном сектору који су обухваћени Општим каталогом у односу на укупан број запослених у јавном сектору	Извештај о раду Министарства државне управе и локалне самоуправе	Проценат	2020	70	80	90	95
Проценат запослених	Извештај о раду Министарства	Проценат	2015	0	70	80	90

(мушкараца и жена) у државним органима, јавним службама и органима АП и ЈЛС у односу на укупан број запослених на које је примењен нови закон о платама	државне управе и локалне самоуправе						
---	-------------------------------------	--	--	--	--	--	--

Коментар

Буџетски корисник је интегрисао родну димензију у Програм 0613 *Реформа јавне управе*, ПА 0003 *Уређење јавно - службеничког система заснованог на заслугама* и Циљ *Успостављање ефикасног система плате у јавно службеничком систему*, формулисањем два индикатора који прате број запослених мушкараца и жена у јавном сектору и државним органима, јавним службама и органима АП и ЈЛС у односу на укупан број запослених у јавном сектору, односно у односу на укупан број запослених на које је примењен нови закон о платама. Формулисани индикатори задовољавају минималне стандарде из упутства за увођење РОБ-а као и захтеве који произилазе из новог Закона о родној равноправности и члана 12 који обавезује органе јавне власти да воде статистичке подтаке разврстане по полу. Препорука за буџетског корисника је да се оба индикатора разврстају по полу:

Индикатор 1:

- Број запослених мушкараца у јавном сектору који су обухваћени Општим каталогом у односу на укупан број запослених у јавном сектору
- Проценат броја запослених жена у јавном сектору који су обухваћени Општим каталогом у односу на укупан број запослених у јавном сектору

Индикатор 2:

- Проценат запослених мушкараца у државним органима, јавним службама и органима АП и ЈЛС у односу на укупан број запослених на које је примењен нови закон о платама
- Проценат запослених жена у државним органима, јавним службама и органима АП и ЈЛС у односу на укупан број запослених на које је примењен нови закон о платама

Назив циља		Успостављен информациони систем за управљање људским ресурсима					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Проценат броја запослених (мушкараца и жена) у државним органима и органима аутономне покрајине (АП) и јединице локалне самоуправе (ЈЛС) који су обухваћени информационим системом у односу на укупан број запослених у државним органима и органима АП и ЈЛС	Информациони систем за управљање људским ресурсима	Проценат	2020	0	40	70	80

Коментар

Буџетски корисник је интегрисао родну димензију у Програм 0613 *Реформа јавне управе*, ПА 0003 *Уређење јавно - службеничког система заснованог на заслугама* и Циљ *Успостављен информациони систем за управљање људским ресурсима*, формулисањем индикатора који прати проценат броја запослених мушкараца и жена у државним органима и органима аутономне покрајине (АП) и јединице локалне самоуправе (ЈЛС) обухваћене информационим системом у односу на укупан број запослених у државним

органима и органима АП и ЈЛС. Формулисан индикатор задовољава минималне стандарде из упутства за увођење РОБ-а као и захтеве који произилазе из новог Закона о родној равноправности и члана 12 који обавезује органе јавне власти да воде статистичке подтаке разврстане по полу. Препорука за овог буџетског корисника је да формулисани индикатор разврста по полу, на пример:

- Проценат броја запослених мушкараца у државним органима и органима аутономне покрајине (АП) и јединице локалне самоуправе (ЈЛС) који су обухваћени информационим системом у односу на укупан број запослених у државним органима и органима АП и ЈЛС
- Проценат броја запослених жена у државним органима и органима аутономне покрајине (АП) и јединице локалне самоуправе (ЈЛС) који су обухваћени информационим системом у односу на укупан број запослених у државним органима и органима АП и ЈЛС.

ДБК
Назив ДБК

10810

МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Програм
Назив програма
Пројекат
Назив пројекта

1509

Подстицаји развоју конкурентности привреде

4002

Подршка развоју предузетништва

Назив циља		Подршка оснивању нових привредних субјеката и повећање конкурентности сектора малих и средњих предузећа кроз модернизацију пословања					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 20225	Пројек. вред. 2023
Број подржаних привредних субјеката за развојне пројекте	Извештај о спровођењу Програма	Број	2019	175	135	140	150
Број подржаних привредних субјеката/број подржаних жена предузетница за започињање пословања	Извештај о спровођењу Програма	Број	2018	375/142	270/108	270/108	270/108
Број привредних субјеката која су набавила опрему кроз програм	Извештај о спровођењу Програма	Број	2019	953	825	907	910
Повећање прихода код привредних субјеката која су набавила опрему - посматрање за сваку годину је у односу на претходну	Извештај о пословању предузећа	Процент	2019	10	10	10	10

Коментар

У Програму 1509 Подстицаји развоју конкурентности привреде, Пројекат 4002 Подршка развоју предузетништва, Циљ 1 Подршка оснивању нових привредних субјеката и повећање конкурентности сектора малих и средњих предузећа кроз модернизацију пословања, родна перспектива је уведена кроз индикатор Број подржаних привредних субјеката/број подржаних жена предузетница за започињање пословања. У односу на базну вредност од 375/142, циљне вредности опадају, а затим остају на нивоу од 270/108 током три године. Дакле, у односу на годину са којом се врши поређење, биће подржано мање

предузетница и тај број неће рasti у средњем року. Из родне перспективе, ово није жељен интензитет промене јер само интензивирањем подршке женска предузећа и предузетнице могу да достигну балансирано учешће у укупном броју привредних субјеката.

Пропуштена је шанса да се у осталим индикаторима примени разврставање по полу власника предузећа, а што је кључни корак препознат и у стратешким документима. Наиме, предуслов за креирање родно одговорних јавних политика је управо примена родне статистике. Она је пут до уочавања родног јаза, као и до бољег дефинисања мера за отклањање неравноправности. Обавеза вршења родне анализе буџета може се остварити само на основу родне статистике.

Програм	1508
<i>Назив програма</i>	Уређење и надзор у области привредног и регионалног развоја
Проектна активност/Пројекат	4003
<i>Назив ПА/П</i>	Унапређење корпоративног управљања у јавним предузећима

Назив циља		Повећање ефикасности јавних предузећа кроз увођење корпоративног управљања						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Процент жена директора и чланова надзорних одбора ЈП у укупном броју директора и чланова надзорних одбора ЈП	Извештај Министарства привреде	Процент	2015	13	17	20	23	
Процент смањења укупног губитка ЈП која реализацију нето губитак	Финансијски извештаји објављени на сајту АПР-а и Извештаји о степену реализације програма пословања јавних предузећа	млрд динара	2014	75,1 млрд дин	-7%	-9%	-10%	

Коментар

МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ, увело је родну перспективу у Пројекат Унапређење корпоративног управљања у јавним предузећима, Циљ Повећање ефикасности јавних предузећа кроз увођење корпоративног управљања, кроз индикатор Процент жена директора и чланова надзорних одбора ЈП у укупном броју директора и чланова надзорних одбора ЈП. Базна вредност из 2015. године је била 13%, а циљана вредност сведоче о намери да се, врло постепено, овај број повећа на 23% тек 2023. године. Циљана вредност од 22% је била постављена у претходном циклусу за 2022. годину, а сада је увећана за 1% и одложена за још једну буџетску и календарску годину. Да би се РОБ користио као трансформативни алат за постизање пуне родне равноправности, неопходно је да правац промене буде ка родној равноправности и да се улагањем буџетских средстава обезбеди довољан интензитет промене да се то ново и жељено стање устави. Препорука је да орган размотри циљане вредности и да у наредном буџетском циклусу изврши модификацију циљаних вредности у правцу родне равноправности на начин и у интензитету који је у складу са усвојеном родном агендумом. Ово је посебно важно зато што Влада именује чланове надзорних одбора у ЈП чији је оснивач Република Србија.

Програм	1509
<i>Назив програма</i>	Подстицаји развоју конкурентности привреде
Програмска активност/Пројекат	4003
<i>Назив ПА/П</i>	Подршка кроз стандардизовани сет услуга за МСПП

Назив циља	Унапређење квалитета људских ресурса у МСПП и задругама
------------	---

Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број обучених лица / број обучених жена	Извештај о спровођењу Програма	Број обучених лица/ жена	2019	2.701/	3.700/ 1.110	3.750/ 1.125	3.800/ 1.140
Број привредних субјеката/број жена предузетница који су користили услуге консалтинга	Извештај о спровођењу Програма	Број привредних субјеката	2019	304	465/140	470/141	475/142
Коментар							
У Пројекту 4003 <i>Подршка кроз стандардизовани сет услуга за МСПП</i> , у Циљу 1 <i>Унапређење квалитета људских ресурса у МСПП и задругама</i> , учешће жена у континуитету је пројектовано на нивоу од 30%. Како је учешће жена у МСПП и задругама већ у базној години било на нивоу од 30%, овакве пројекције афирмишу постојеће стање, а сврха РОБ-а је да доприносе унапређењу родне равноправности, у складу са намером Закона о буџетском систему, у којем је родна равноправност експлицитно наведена као један од циљева буџета Републике Србије.							
Код индикатора 2 <i>Број привредних субјеката/број жена предузетница који су користили услуге консалтинга</i> пројектоване вредности представљају врло постепено повећање у односу на базну вредност. Да би се разумела пројекција, било би неопходно да постоје и подаци у вези са бројем привредних субјеката/брожем мушкараца који су користили услуге консалтинга. Да би се остварили циљеви Стратегије за родну равноправност у економској сferи као и амбиција утврђена у Закону о родној равноправности, неопходно је да се РОБ користи у пуној трансформативној улози и уз значајнија улагања у родну равноправност кроз реалокацију у правцу значајнијег и континуираног повећања инвестиција у родну равноправности.							
Најзад, стандардизован сет услуга требало би да садржи и посебне услуге намењене тзв. женским предузећима тамо где је кроз анализу утврђено да додатне или различите потребе постоје. Уколико таква анализа није доступна, РОБ пружа прилику да се у анализу инвестира новац из буџета буџетског корисника. Као стандардне услуге ове врсте, друге земље потписнице Акта о малим предузећима нуде комбинацију обука, саветовања, подршку укључивању у јавне набавке и ланце добављача, приступ кредитима и капиталу за ликвидност или развој.							

Програмска активност/Пројекат 4004

Назив ПА/П

Програм подршке активностима удружења за подстицање развоја образовања за предузетништво

Назив циља		Промоција и стимулација развоја предузетништва код младих					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број средњих школа у којима се спроводи програм образовања за предузетништво	Извештај о спровођењу програма	Број средњих школа	2019.	317	420	495	500
Број ученика/ца који су прошли кроз програм образовања за предузетништво	Извештај о спровођењу програма	Број ученика/ца	2019.	6.000/	7.500/ 4.500	9.000/ 5.400	9.500/ 5.700

Коментар

У Пројекту *Програм подршке активностима удружења за подстицање развоја образовања за предузетништво*, у циљу *Промоција и стимулација развоја предузетништва код младих*, кроз индикатор који показује број ученика/ца који су прошли програм образовања за предузетништво пројектовано је учешће жена на нивоу од 60% у континуитету од 3 године. У базној вредности није видљиво који је однос мушкараца и жена, будући да се родна статистика у овој области није водила, али овај тренд указује на то да

је намера била да се кроз број обучених лица утиче на повећање броја жена предузетница. Добро је што је апострофирана подршка женском предузетништву кроз учешће жена у образовању за предузетништво. Међутим, важно је да се балансирано учешће жена у привреди подржи и на друге начине, а посебно кроз приступ финансијама и подршку секторима у којима су жене доминантно сконцентрисане, као и њихов продор у секторе за које се ређе опредељују због невидљивих или стварних баријера које треба да буду отклоњене. Препорука је да се у наредном периоду РОБ користи тако да симултаним и циљаним деловањем кроз више програма, програмских активности и пројеката делује на најкритичније тачке, а на темељу доступних родних анализа.

ДБК
Назив ДБК

14810

МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

Програм	0701
<i>Назив програма</i>	Уређење и надзор у области саобраћаја
Програмска активност/Пројекат	-
<i>Назив ПА/П</i>	-

Назив циља		Повећање сигурности транспортног система и безбедности грађана и грађанки Републике Србије					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број незгода при вршењу железничког саобраћаја/незгоде на путним прелазима и ван њих	-	Број	2016	231/47	226/46	226/46	-
Број несрећа при вршењу железничког саобраћаја/број несрећа на путним прелазима и ван њих	Извештај „Инфраструктуре железнице Србије,,а.д	Број	2016	208/72	203/70	203/70	-
Број погинулих (по полу) у друмском саобраћају	http://serbia.gdi.net/azbs/	Број	2016	607	-	-	
Број саобраћајних незгода са смртним последицама/тешко повређеним путницима у друмском саобраћају	http://serbia.gdi.net/azbs/	Број	2016	551 (с.н. са погинули ма) 13.850 (с.н. са тешко повређен има)	-	-	-
Учешће саобраћајних незгода са смртним последицама у укупном броју саобраћајних незгода у друмском саобраћају	http://serbia.gdi.net/azbs/	Проценат	2016	1,3	-	-	-

Учешће саобраћајних незгода са тешко повређенима у укупном броју саобраћајних незгода у друмском саобраћају	http://serbia.gdi.net/azbs/	Проценат	2016	9	-	-	-
Коментар							
Буџетски корисник је у оквиру програма 0701 Уређење и надзор у области саобраћаја формулисао РОБ циљ Повећање сигурности транспортног система и безбедности грађана и грађанки Републике Србије и индикатор који задовољава инструкције за увођење РОБ-а у систем јавних финансија у погледу формулатије циља и индикатора. Базна вредност од 607 из 2016. године треба да буде разложена по полу јер без тог податка није могуће вршити поређења за године обухваћене овим програмом. Јасно је да се циљане вредности не могу пројектовати, али се у извештају о учинку стварне вредности могу приказати уз коментар у вези са спроведеним активностима које би се могле довести у везу са смањењем броја погинулих. На овај начин отвара се простор за родно сензитивне интервенције које ће допринети смањењу броја погинулих у друмском саобраћају кроз отклањање родних образца и стереотипа који доприносе проблему који има јасно изражену родну димензију. МУП прати исти индикатор. НИСу дате вредности индикатора за период 2021-2023. година. Овим индикатором буџетски корисник испуњава обавезу вођења статистичких података по полу у складу са чланом 12 Закона о родној равноправности. Међутим само један од укупно шест индикатора омогућава праћење достизања дефинисаног циља у контексту повећања сигурности транспортног система за грађане и грађанке Републике Србије. Индикаторе 4, 5 и 6 буџетски корисник би могао да разврста по полу.							

Програмска активност/Пројекат 0002

Назив ПА/П

Железнички и интермодални саобраћај

Назив циља		Унапређење стања и приступачности железничке инфраструктуре женама, мушкарцима, деци, особама са инвалидитетом и другим рањивим групама					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број лаганих вожњи на магистралним путевима	Извештај о реализацији уговора између Владе и „Инфраструктуре железнице“ а.д којим се уређују међусобна права и обавезе	Број	2016	50	-	-	
Започета реконструкција пруга/деоница пруга	Извештај о реализацији програма пословања „Инфраструктуре железнице“ а.д и Извештај о реализацији пројекта	км	2016	124	-	-	
Повећано задовољство корисника/ца железничких услуга, односно оцена квалитета услуга	Анализа резултата анкете „Србија Воз“ а.д.	Проценат	2016	54,2	-	-	

превоза путника железницом на линијама које су уговорене по Уговору ОЈП							
---	--	--	--	--	--	--	--

Коментар

Програмска активност 0002 *Железнички и интермодални саобраћај* укључује родну перспективу у артикулацију Циља 1 *Унапређење стања и приступачности железничке инфраструктуре женама, мушкарцима, деци, особама са инвалидитетом и другим рањивим групама*. Циљ је родно трансформативан пошто отвара простор за дефинисање политика и интервенција сензибилисаних на специфичне потребе наведених група. Циљ и индикатор се понављају из буџета за 2020. годину и препорука за буџетског корисника је да у буџету за 2022. годину дефинише вредности за сва три индикатора. Уколико је немогуће дефинисати вредности препоручује се или промена индикатора или дефинисање активности која ће створити услове за праћење жељене статистике. Индикатором 3. *Повећано задовољство корисника/ца железничких услуга, односно оцена квалитета услуга превоза путника железницом на линијама које су уговорене по Уговору ОЈП* мери се промена у задовољству корисника/ца железничких услуга. Препорука је да се пројекција односно циљана вредност прикаже разложена по полу. Анализа ће свакако укључивати податке по полу и другим релевантним демографским и географским карактеристикама испитаника/ца. Јавна доступност оваквих података охрабрила би и друге органе да раде анкете о задовољству корисника и корисница њиховим услугама.

Програмска активност/Пројекат 0003

Назив ПА/П

Водни саобраћај

Назив циља		Ефикасно коришћење компаративних предности водног саобраћаја-транспорт робе и путника у лукама						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Повећан број кориснице/ка у лучким капетанијама	Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места	Број	2016	5	11	11	-	

Коментар

Програмска активност Водни саобраћај кроз индикатор који прати број корисника/корисница у лучким капетанијама укључује родну перспективу у артикулацију циља *Ефикасно коришћење компаративних предности водног саобраћаја-транспорт робе и путника у лукама*. Међутим на основу дефинисаних вредности индикатора не може се утврдити да ли се вредности односе на укупан број корисника, само на мушкарце или само на жене, нити како ће се мерити број корисника и корисница. Такође није неопходно приликом формулатије индикатора наводити смер промене, већ се смер промене изражава вредношћу индикатора.

Буџетском кориснику се саветује да у напредном буџетском циклусу унапреди овај индикатор увођењем додатних индикатора:

- Укупан број корисника у лучким капетанијама
- Укупан број корисница у лучким капетанијама
- Број корисника мушких пола у односу на укупан број
- Број корисника женских пола у односу на укупан број

Програмска активност/Пројекат 0005

Назив ПА/П

Администрација и управљање

Назив циља		Повећано учешће жена у одлучивању у сектору саобраћаја						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Најмање 30% мање заступљеног пола у радним телима које	Решења/Одлука о именовању/	Процент	2016	20	100	100		

формира и именује МГСИ	ангажовању лица у радним телима које формира и именује МГСИ						
------------------------	---	--	--	--	--	--	--

Коментар

У Циљу 2 Повећано учешће жена у одлучивању у сектору саобраћаја, индикатор 1 Најмање 30% мање заступљеног пола у радним телима које формира и именује МГСИ представља добар пример примене афирмавтивне мере у складу са Уставом Републике Србије и Законом родној равноправности, са напоменом да се у складу са чланом 6 Закона уравнотежена заступљеност полова сматра када је остварено 40-50% заступљености једног од половина. Сходно томе буџетски корисник би требало да прилагоди формулатију индикатора овој Законској одредби. Циљана вредност је пројектована конзистентно на 100% у 2021 и 2022. години, што је одлично. Оваква формулатија циља и индикатора могућа је и за друге органе који настоје да обезбеде повећано учешће мање заступљеног пола у одлучивању. Ипак, треба имати у виду да се овде ради о сектору у коме су жене подзаступљене, па је 30% заиста значајна промена. Уколико је индикатор испуњен односно уколико је у свим радним телима које именује буџетски корисник остварено најмање 30% мање заступљеног пола препорука је да се у наредним годинама учешће жена у радним телима повећа до постизања уравнотежене заступљености у органима управљања и надзора (члан 26 Закона о родној равноправности).

Програмска активност/Пројекат 0005

Назив ПА/П Администрација и управљање

Назив циља		Утврђивање приоритета за успостављање родне равноправности за МГСИ						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Израда секторске родне анализе	Координационо тело за родну равноправност	Број	2017	1	0			
Родна равноправност по положају и одлучивању у оквиру Министарства	Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места	Проценат	2017	50 ж/ 50 м	50			

Коментар

Програмска активност 0005 Администрација и управљање, уводи родну перспективу кроз Циљ 1 Утврђивање приоритета за успостављање родне равноправности за МГСИ. Индикатор 1 Израда секторске родне анализе је испуњен те је у складу са упутством за увођење РОБ-а у систем јавних финансија. Овај индикатор је потребно заменити новим како би се пратио напредак у спровођењу препорука из родне анализе. На пример: Број спроведених препорука на основу родне анализе (или као удео од укупног броја приоритетних препорука, у зависности од тога колико је препорука генерисала РА).

Индикатор 2 Родна равноправност по положају и одлучивању у оквиру Министарства је већ похваљен, како због саме формулатије индикатора, тако и због паритета који је успостављен још 2017. године и одржан као циљана вредност у наредним годинама. Захваљујући овом индикатору чије су циљане вредности 50% за оба пола, Република Србија добија пример примене РОБ који иде укорак са најамбициознијим земљама у области родне равноправности и који представља примену трансформативне стратегије захваљујући којој се брже напредује уз веће резултате. Овај би пример могао да послужи и другим буџетским корисницима који на исти начин, у програмској активности Администрација и управљање, уврсти исти индикатор.

Програмска активност/Пројекат 7024

Назив ПА/П ИПА 2014 - Сектор подршке запошљавању младих и активној инклузији

Назив циља	Унапређење социјално-економских услова живота Рома и Ромкиња
------------	--

Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Припрема техничке документације, регулационих планова и успостављање мобилних тимова	Финални извештај пројекта	Број ромских насеља	2016	0	20		
Коментар Кроз Пројекат 7024, ИПА 2014 Сектор подршке запошљавању младих и активној инклузији уведена је родна перспектива у Циљ 1 Унапређење социјално-економских услова живота Рома и Ромкиња. Индикатор 1 Припрема техничке документације, регулационих планова и успостављање мобилних тимова мери се бројем ромских насеља која су обухваћена, што је у складу са сврхом РОБ-а да обезбеди приступ услугама и добрима за жене из мушкарце из различитих група и да посебну пажњу обрати на оне који нису до сада у једнакој мери били укључени или услужени.							

ДБК

Назив ДБК

Програм

Назив програма

Програмска активност/Пројекат

Назив ПА/П

Назив циља

10310

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ

1001

Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода

-

-

Заштита достојанства и Уставом загарантованих људских права

Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број отклоњених последица	Извештај о раду Министарства правде	Број	2016	0	200	200	300

Коментар

У оквиру Програма 1001 Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода дефинисан је индикатор Број отклоњених последица. Није јасно на шта се овај индикатор односи, па се понавља препорука из претходног Извештаја о напретку да га буџетски корисник редефинише. Додатно, потребно је додатним показатељем појачати допринос родној равноправности.

Програмска активност/Пројекат

0017

Назив ПА/П

Бесплатна правна помоћ

Назив циља		Успешно пружена правна помоћ					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број регулисаних правних помоћи	Закон о бесплатној правној помоћи	Број	2019	н/а	300	300	300

Коментар

У оквиру Програма 1001 Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода дефинисан је индикатор Број регулисаних правних помоћи. Овако формулисан индикатор не одражава намеру да се интегрише родна перспектива у буџетског корисника. Предложено је да се оквир за праћење резултата допуни следећим индикатором Број корисника бесплатне правне помоћи и број корисница бесплатне правне помоћи, у складу са захтевима које успоставља Закон о родној равноправности који даље ојачава намеру исказану у Закону о буџетском систему да се родна перспектива интегрише кроз цео буџетски процес и код свих буџетских корисника у све програме, програмске активности и пројекте.

ДБК

10311

Назив ДБК

УПРАВА ЗА ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА

Програм

1607

Назив програма

Управљање извршењем кривичних санкција

Програмска активност/Пројекат

0004

Назив ПА/П

Обуке за упошљавање жена лишених слободе

Назив циља		Унапређење знања и вештина жена у популацији лица лишених слободе						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број издатих сертификата у односу на укупан број полазница које су прошле обуку	Извештај о броју полазница	Број	2017	0	25/30	26/30	28/30	
Субјективни доживљај о стеченом знању и вештинама кроз едукацију у установама	Анкета спроведена по установама за извршење кривичних санкција	Оцене у анкети од 1 до 5	2017	0	5	5	5	
Коментар								
РОБ циљ и индикатор пренети су из претходних година пошто реализација програма још није почела услед незавршеног објекта у којем је обука требало да се одвија. Овај циљ остаје значајан за унапређење положаја жена лишених слободе јер доприноси њиховој запошљивости и интеграцији у друштво након одслужења затворске казне. Из родне перспективе, препорука је да овакве обуке са разноврсним садржајем постану сталне активности. Код индикатора <i>Субјективни доживљај о стеченом знању и вештинама кроз едукацију у установама</i> постављена је циљна вредност која одражава максималну оцену. Уколико се конзистентно остварује ова оцена, то може да буде доказ квалитета програма или страха полазница да изразе нездовољство неким аспектима обуке. Било би корисно да се заиста затражи повратна информација од учесница обуке чак и ако би то представљало ризик да просечна оцена падне испод максималне. У реалним условима обуке, ретко се дешава да све учеснице дају оцену 5.								

Програмска активност/Пројекат

5009

Назив ПА/П

КПЗ за жене у Пожаревцу, изградња и реконструкција објеката

Назив циља		Растерећење и унапређење смештајних капацитета затвореног типа у КПЗ за жене у Пожаревцу						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Степен завршетка изградње објекта	Периодични и годишњи извештаји	Процент	2019	0	30	60	90	
Коментар								
Буџетски корисник кроз ИПА пројекат финансира нови објекат у Казнено поправном заводу за жене у Пожаревцу, уједно и једином КПЗ за жене, са циљем побољшања изразито неусловног објекта у којем сада бораве затворенице. Очекивало се да ће објекат бити завршен до 2020. године, међутим реконструкција и даље траје. По завршетку објекта створиће се услови за едукацију планирану кроз ПА 0004.								

Програмска активност/Пројекат

7002

Назив ПА/П

ИПА 2013 - Сектор правосуђа

Назив циља	Смањење пренасељености у Казнено-поправном заводу за жене у Пожаревцу
------------	---

Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Степен завршености објекта	Извештај Управе за извршење кривичних санкција	Проценат	2017	0	100	-	-
Коментар							
Побољшање услова за жене у затвору кроз завршетак новог објекта значајна је активност пошто су садашњи услови у затвору јако неусловни. Такође то ће омогућити и реализацију додатних планираних активности које до сада нису могле да се реализују а тичу се обука које су горе поменуте а којима ће се допринети лакшем прилагођавању жена једном када се врате у заједницу.							

ДБК

Назив ДБК

14840

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Програм

-

Назив програма

-

Програмска активност/Пројекат

-

Назив ПА/П

-

Коментар

Буџетски корисник у оквиру ДБК 14840 нема ни један родно одговоран циљ и индикатор иако је у процес РОБ ушао пре неколико година. У складу са чланом 12 Закона о родној равноправности буџетски корисник је обавезан да све статистичке податке разврстава по полу и у том контексту индикатори буџетског корисника могу бити разврстани по полу.

Препоруке за израду буџета за 2022. годину је да се дефинишу два нова циља:

1. циљ – Укључивање родно одговорних активности у Национални програм за рурални развој и Национални програм за пољопривреду;
2. циљ – Спровођење родно одговорних мера и активности из Националног програма за рурални развој и Националног програма за пољопривреду; ИПАРД III Програм је у изради у оквиру кога је потребно интегрисати родну перспективу.

ДБК

Назив ДБК

14846

УПРАВА ЗА АГРАРНА ПЛАЋАЊА

Програм

0103

Назив програма

Подстицаји у пољопривреди и руралном развоју

Програмска активност/Пројекат

4005

Назив ПА/П

ИПАРД

Назив циља	Унапређење стања основних средстава пољопривредних газдинстава која се баве примарном пољопривредном производњом						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Удео инвестиција у прерађивачке капацитете подржаних газдинстава у укупним инвестицијама	УАП	Проценат	2017	0	30	30	30
Удео инвестиција у физичку имовину подржаних газдинстава	УАП	Проценат	2017	0	40	40	40
Удео учешћа газдинстава чији су	УАП	Проценат	2017	0	40	40	40

носиоци жене у укупној вредности инвестиција у прерађивачке капацитете							
Удео учешћа жена као носиоца газдинства у укупној вредности инвестиција у физичку имовину	УАП	Процент	2017	0	40	40	40
Коментар							
Индикатори у оквиру програма 0103 <i>Подстицаји у пољопривреди и руралном развоју</i> , ПА 4005 ИПАРД и Циља Унапређење стања основних средстава пољопривредних газдинства која се баве примарном пољопривредном производњом понављају се из буџета за 2020. годину. Избор РОБ индикатора код улагања у прерађивачке капацитете од великог је значаја, јер је важно да се и пољопривредна газдинства где су носиоци жене укључе у секторе веће вредности. Имајући у виду величину поседа који су значајно мањи када су у питању ПГ где су жене носиоци, можда ће бити потребно да се реализација овог циља потпомогне додатним активностима као што су додатне промотивне активности, обавештавање, као и помоћ приликом конкурисања. Препорука је да, уколико је могуће, буџетски корисник промени базну годину и наведе ону за коју је могуће уврдити базне вредности, с обзиром да се исти индикатори прате још од 2018. године. Сходно томе, вредности тих индикатора из година које су претходиле 2021. години могу послужити као нове базне вредности. Уколико се измене базне вредности индикатора, потребно је ревидирати циљане вредности за 2021-2023. годину. Република Србија одваја значајна средства за директна плаћања у пољопривреди и друге подстицаје. Од великог је значаја, пре свега из углa учинковитости, пратити кроз сет показатеља успешност тих мера како би се на бољи начин планирала средства у пољопривреди. Неки од тих показатеља су:							

- Укупан број ПГ који остварује право на субвенције према полу носиоца.

- Укупан број ПГ који поднесу захтев за остваривање права на субвенције у односу на укупан број оних који имају на то право према полу носиоца, према општини, према томе да ли се баве пољопривредом као претежном делатности.

- Просечан износ субвенције по ПГ према полу носиоца, према општини где је регистровано ПГ, према врсти пољопривредне производње.

Програмска активност/Пројекат

4007

Назив ПА/П

Пројекат тржишно оријентисане пољопривреде

Назив циља		Увећање удела активних жена						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Удео жена у одобреним грантовима	МПШВ	Процент	2020	0	50	50	50	

Коментар

У оквиру пројекта *Пројекат тржишно оријентисане пољопривреде* дефинисан је РОБ циљ који изражава намеру буџетског корисника за вођење родно одговорне пољопривредне политике. Избор РОБ индикатора који ће пратити удео жена у одобреним грантовима од великог је значаја посебно имајући у виду неповољан положај жена у пољопривреди у контексту отежаног приступа капиталу и финансијским изворима.

ДБК

14847

Назив ДБК

УПРАВА ЗА ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Програм

0102

Назив програма

Заштита, уређење, коришћење и управљање пољопривредним земљиштем

Програмска активност/Пројекат

0001

Назив ПА/П

Подршка уређењу пољопривредног земљишта

Назив циља		Унапређен систем наводњавања и одводњавања-изградња и ревитализација система за наводњавање, односно ревитализација и изградња система за одводњавање						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Површина пољопривредног земљишта на којој је успостављена електрификација	Управа за пољопривредно земљиште	Хектар	0	0	0	0	0	
Површина пољопривредног земљишта на којој су ревитализовани системи за наводњавање	Подаци из интерне евиденције Управе за пољопривредно земљиште	Хектар	2017	1482,6891	600	600	600	
Укупна површина пољопривредног земљишта на којој је извршен ископ бунара и изградња система за наводњавање, односно укупна површина са које се одводе сувишне воде изградњом система за одводњавање, односно њиховом ревитализацијом	Подаци из интерне евиденције Управе за пољопривредно земљиште	Хектар	2018	1499	50	50	50	
Учешће пољопривредних газдинстава где су носиоци женског пола у укупном броју газдинстава која су остварила право	Подаци из интерне евиденције Управе за пољопривредно земљиште	Број женског пола/ укупан број	2018	186/1261	130/ 850	130/ 850	130/ 850	
Коментар								
Буџетски корисник је у оквиру Програма 0102 <i>Заштита, уређење, коришћење и управљање пољопривредним земљиштем</i> и програмске активности <i>Подршка уређењу пољопривредног земљишта</i> увео индикатор 1 <i>Површина пољопривредног земљишта на којој је успостављена електрификација</i> за који није дефинисана ни једна вредност, укључујући и базну годину. Препорука за буџеткошт корисника је да или формулише нов индикатор или да дефинише вредности индикатора. РОБ индикатор је и индикатор 4 <i>Учешће пољопривредних газдинстава где су носиоци женског пола у укупном броју газдинстава која су остварила право и уредиле земљиште</i> . У базној вредности било је 14,7% обухваћених жена, док буџетски корисник планира да удео повећа на 15,3% у периоду 2021-2023.								

године. У извештају о учинку по овом индикатору било би добро детаљније образложити базне и циљане вредности, као и активности којима корисник успева да постигне резултат. Иначе, да би се улагања и потребе у вези са уређењем земљишта боље сагледале, било би важно да се прикаже у односу на укупне површине у хектарима у стању потребе.

ДБК

Назив ДБК

Програм

Назив програма

Програмска активност/Пројекат

Назив ПА/П

14844

УПРАВА ЗА ШУМЕ

0106

Развој шумарства и ловства

-

-

Назив циља		Утврђивање приоритета за успостављање родне равноправности						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Израда родне анализе по програмским активностима	Извештај о спроведеној родној анализи	Број	2019	0	1	0	0	

Коментар

Буџетски корисник у оквиру Програма 0106 *Развој шумарства и ловства* и циља 4 *Утврђивање приоритета за успостављање родне равноправности* примењује све препоруке за увођење родно одговорног буџета. С обзиром да у сектору шумарства и ловства не постоји израђена родна анализа која би указала на проблеме и приоритете у погледу родне равноправности у овом сектору, буџетски корисник буџетом у 2021. години планира израду анализе која ће дати основе за планирање родно одговорних активности. Препорука за буџетског корисника је да у буџету за 2022. годину уврсти нову активност и индикатор који би се тицало израде плана активности за спровођење препорука из родне анализе.

ДБК

Назив ДБК

Програм

Назив програма

Програмска активност/Пројекат

Назив ПА/П

14850

МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

0404

Управљање заштитом животне средине

0004

Администрација и управљање

Назив циља		Утврђивање приоритета за успостављање родне равноправности у области заштите животне средине						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Израда секторске родне анализе	Посебна радна група за увођење родно одговорног буџетирања у Министарству заштите животне средине	Број	2018	0	1			
Израђен план активности у складу са	Посебна радна група	Број	2018	0	1			

налазима родне анализе	за увођење родно одговорног буџетирања у Министарству заштите животне средине						
------------------------	---	--	--	--	--	--	--

Коментар

Буџетски корисник је ушао у РОБ 2019. године и тада се определио да изради родну анализу како би се сагледала родна димензија надлежности органа и утврдило постојање родног јаза који ће бити ублажен, а временом и отклоњен, захваљујући циљаним стратешким мерама и програмима у које ће се улагати тако да се задовоље критеријуми сврсисходности, релевантности, ефективности и ефикасности. Према информацији буџетског корисника, родна анализа још увек није израђена, иако је планирана у 2019. и 2020. години, те је неопходно да у извештају о учинку буџетски корисник наведе разлоге за то. Када нема дефинисаних родних политика у области јавних политика или када су оне делимичне и непотпуне, онда је ово најсврсисходнији начин за улазак у РОБ процес.

Препорука: имајући у виду да је неколико буџетских корисника већ прошло или јесте у овом процесу препоручује се буџетском кориснику да се информише око процеса изrade документације за јавну набавку, као и да што пре крене са припремама како би ова активност могла да буде урађена до припрема буџета за 2022. годину. Искуство указује на то да је потребно бар шест месеци да би се посао завршио након завршене јавне набавке. Уколико анализа и план активности буду израђени у току 2021. године, препорука за буџетског корисника је да у буџету за 2022. годину формулише нов индикатор, на пример: *Број реализованих активности из плана активности*.

ДБК

Назив ДБК

13700

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

Програм

0201

Назив програма

Развој науке и технологије

Програмска активност/Пројекат

0001

Назив ПА/П

Подршка реализацији општег интереса у научној истраживачкој делатности

Назив циља		Јачање капацитета научноистраживачког кадра						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек . вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број новоукључених младих истраживача у научноистраживачким организацијама	Регистар истраживача МПНТР	Број	2014	550	900	900	900	
Број стипендиста - студената докторских академских студија укључених на пројекте Министарства	Годишњи извештаји МПНТР	Број	2014	600	500	600	600	
Родна равноправност (проценат стипендисткиња - студенткиња докторских академских студија	Годишњи извештаји МПНТР	Процена т	2014	63	65	65	65	

укључених на пројекте Министарства)							
--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

Коментар

Кроз Програм 0201 *Развој науке и технологије*, Програмску активност 0001 *Подршка реализацији општег интереса у научној истраживачкој делатности* и Циљ 2 *Јачање капацитета научноистраживачког кадра* уводи родну перспективу помоћу индикатора 3 *Родна равноправност (проценат стипендијстика - студенткиња докторских академских студија укључених на пројекте Министарства*, циљна вредност је постављена на 65%, што значи да студенти чине 35% стипендијиста. При таквој заступљености девојака, поставља се питање да ли треба да се охрабрује учешће мање заступљеног пола, а то су, у овом случају, младићи. Уколико постоји разлог да се и даље афирмише повећано учешће жена, потребно је да се логика интервенције објасни у коментарима. Уколико то није потребно, било би пожељно да се новац усмери у правцу отклањања постојећих родно заснованих неравноправности у научноистраживачкој делатности. Родни јаз је добро документован у овој области. Као и у претходном Извештају о напретку у постепеном увођењу РОБ-а, препорука је да се сва три индикатора којима се мери остварење циља ревидирају како би адекватније одговорили на захтеве РОБ процеса, следећи упутство Министарства финансија којим се буџетски корисници упућују да све индикаторе који се односе на лица разврстају по полу. Индикатор 1 би тако гласио: *Број новоукључених младих истраживача у научноистраживачким организацијама, по полу*. Циљане вредности би такође требало приказати разложене по полу како би се остварила сврха унапређења родне равноправности. Индикатор 2 би гласио: *Број стипендијиста - студената докторских академских студија укључених на пројекте Министарства, по полу стипендијисте*. Индикатор 3 би би обухваћен другим индикатором. Није неопходно да се наглашава да се индикатор односи на родну равноправност. Министарство просвете и сфера образовања имају кључни значај у отклањању родних стереотипа, превенцији родно засноване дискриминације и промени родних улога.

Програмска активност/Пројекат

0006

Назив ПА/П

Подршка раду Центра за промоцију науке

Назив циља		Повећање броја научнолепуларних садржаја за младе у циљу подршке будућим генерацијама научника и подстицање родне равноправности у науци и повећање интересовања жена за каријеру у науци						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек . вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број мотивационих и интерактивних радионица за подстицање младих за одабир научне каријере са пропратним штампаним и видео научнолепуларним материјалима за различите узрасте	Извештај Центра	Број	2014	110	120	120	120	
Број радионица о родним стереотиповима у науци и важности улоге жена у науци	Извештај Центра	Број	2014	2	20	20	20	

Коментар

У Програмску активност 0006 Подршка раду Центра за промоцију науке, Циљ 2 *Повећање броја научнолепуларних садржаја за младе у циљу подршке будућим генерацијама научника и подстицање родне равноправности у науци и повећање интересовања жена за каријеру у науци* интегрисана је родна перспектива у артикулацију циља, што је за похвалу. Са становишта родне равноправности, било би значајно да се циљ прецизније дефинише, нпр. да се наведу конкретне научне области у којима су

жене у науци подзаступљене. Према подацима Републичког завода за статистику који је 2017. године објавио ново издање публикације „Жене и мушкица у Републици Србији“, 2016. године је докторирало 876 жена и 650 мушкица. Важно је да се крене од родне анализе, да се сагледају подаци, како би се додатно финансирање усмерило на области у којима постоји подзаступљеност. На пример, проблем подзаступљености која је поткрепљена подацима тиче се истраживачица у инжењерингу и технологији. Такође, нема могућности за финансирање из домаћих извора научних истраживања која су мулти секторска и укључују родну перспективу, као ни феминистичких научних истраживања, нити простора за увођење активистичких знања и искустава у академску заједницу, уколико нови Фонд за науку није предвидео и такве програме. Жене су, такође, подзаступљене на позицијама управљача у научним институцијама.

Индикатор 1. *Број мотивационих и интерактивних радионица за подстицање младих за одабир научне каријере са пропратним штампаним и видео научно популарним материјалима за различите узрасте* могао би да буде прецизније дефинисан у коментарима у вези са специфичним темама и циљним групама које треба да буду обухваћене овим радионицама, како би се адекватније сагледао допринос родној равноправности у науци.

Индикатор 2. *Број радионица о родним стереотиповима у науци и важности улоге жене у науци* мери важан допринос жељеној промени. У Извештају Центра биће садржани и додатни подаци који ће бити од користи за анализу ефекта ових радионица.

Даље рафинирање приступа и индикатора могло би се остварити у сарадњи са организацијама и форумима који окупљају научнице, као што су СЕФЕМ, Конференција о женама у науци, која је одржана у САНУ од 11. до 14.02.2020. године у организацији млађих научница Етнографског института САНУ или конференција "Удружене за знање" која је окупила жене из академских кругова и независних стручњака/киња за родну равноправност, тела за доношење одлука, организација цивилног друштва и медија, ради дискусије о могућим решењима за побољшање општег положаја жене чланица академске заједнице у Србији. Према овом последњем извору, истраживања показују да у академској заједници постоје родне неједнакости:

- жене се ређе налазе на руководећим позицијама у комерцијалним, или већим научним пројектима финансираним из фондова Европске уније
- женама је потребно више времена да остваре услов за више звање, услед институционалних баријера са којима се суочавају током каријере
- професионални развој жене више зависи од мрежа неформалне подршке, при чему у њиховом случају такве мреже боље функционишу на хоризонталном, него на вертикалном нивоу
- услед родитељског одсуства, жене се чешће срећу са проблемом успореног развоја каријере, а недостају им и адекватни механизми подршке који би им омогућили да се лакше реинтегришу у наставне и истраживачке процесе и обезбеде каријерни континуитет
- углавном не постоје механизми којима би се обезбедила заштита од родно заснованог насиља и узнемирања у оквиру академије, како за студентску популацију тако и за жене запослене на факултетима и у НИО.

Програм	2001
Назив програма	Уређење, надзор и развој свих нивоа образовног система
Програмска активност/Пројекат	-
Назив ПА/П	-

Назив циља		Повећање обухвата формалним образовањем					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредост	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број студената уписан у високо образовање	Извештај МПНТР	Број	2016	29.424	30.500	30.500	30.500
Број студената уписан у високо образовање на ИТ профиле	Извештај МПНТР	Број	2016	9.809	10.100	10.100	10.100
Проценат обухвата деце	Извештај МПНТР	Проценат	2016	98	98	98	98

предшколским програмом							
Проценат одустајања (осипања) од основног образовања	Извештај МПНТР	Процена т	2016	7	3	3	3
Проценат популације уписан у средњу школу	Републички завод за статистику	Процена т	2016	88,7	91	91	91
Проценат ученика у трогодишњим профилима	Републички завод за статистику	Процена т	2016	11	18	18	18

Коментар

Родна перспектива постоји у Програму 2001 Уређење, надзор и развој свих нивоа образовног система и Циљу 3 Повећање обухвата формалним образовањем, али она нијеовољно јасно изражена. Да би се јасније приказала, потребно је да индикатори 1 Број студената уписан у високо образовање, 2 Број студената уписан у високо образовање на ИТ профиле, 3 Проценат обухвата деце предшколским програмом, 4 Проценат одустајања (осипања) од основног образовања, 5 Проценат популације уписан у средњу школу и 6 Проценат ученика у трогодишњим профилима буду изражени по полу. Подаци су већ доступни МПНТР на овај начин, али би било значајно да буду редовно доступни и широј јавности како би могли да се прате трендови и да се укрштају подаци који су од значаја за посебне групе, на пример у сузбијању раних бракова на коме ради Национална коалиција формирана управо са тим циљем, а која окупља много различитих актера. Иако се може у први мах учинити да је креирање циљаних вредности много компликованије када је захтев да подаци буду разложени по полу, заправо је слично као и код агрегатних вредности где је циљана вредност конструисана на основу анализе трендова у претходном периоду и анализе сагледавања укупних средстава. Уколико се, пак, не буде пратила родно одговорна статистика, може да се деси да се број уписаних девојака или младића осетно смањи, а да се пропусти шанса да се на време спречи даље смањење које представља губитак и за друштво и за појединце.

Програм	2001
Назив програма	Уређење, надзор и развој свих нивоа образовног система
Програмска активност/Пројекат	-
Назив ПА/П	-

Назив циља		Јачање превенције насиља и дискриминације у основним и средњим школама						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вред.	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број позива на СОС телефон или пријава насиља	Извештај МПНТР	Број	2016	378	420	420	420	
Број посета школама од стране јединице за превенцију насиља и дискриминације	Извештај МПНТР	Број	2016	24	34	34	34	

Коментар

Родна перспектива уведена је у Програм 2001 Уређење, надзор и развој свих нивоа образовног система, кроз постављање Циља 4 Јачање превенције насиља и дискриминације у основним и средњим школама и припадајуће индикаторе 1 Број позива на СОС телефон или пријава насиља и 2 Број посета школама од стране јединице за превенцију насиља и дискриминације. Овај циљ директно

одговара на приоритете у родној агенди у Републици Србији и зато представља пример трансформативне употребе РОБ алата.

Програм	2001
Назив програма	Уређење, надзор и развој свих нивоа образовног система

Назив циља		Справођење програма образовања националних мањина и маргинализованих група					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вред.	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број педагошких аистената укључених у рад са ромском децом	Извештај МПНТР	Број	2016	176	201	201	201
Број студената обухваћених афирмативним мерама	Извештај МПНТР	Број	2016	860	863	863	201

Коментар

Програм 2001 Уређење, надзор и развој свих нивоа образовног система уводи родну перспективу кроз Циљ 5 Справођење програма образовања националних мањина и маргинализованих група. Међутим, овде је пропуштена шанса да се ефекат појача кроз родно одговорне индикаторе. Препорука је да се у наредном буџетском циклусу индикатор 1 Број педагошких аистената укључених у рад са ромском децом преформулише у: 1. Број педагошких аистената укључених у рад са ромском децом, по полу педагошког аистента. Индикатор 2 Број студената обухваћених афирмативним мерама такође треба преформулисати у: Број студената обухваћених афирмативним мерама, по полу. Напомињемо да су ови подаци већ доступни за МПНТР јер су евидентије и регистри уподобљени да могу да генеришу такве извештаје, а да је потребно да буду и јавно доступни. Упркос недостасима, важно је да се истакне да овај циљ директно одговара на приоритете у родној агенди у Републици Србији и зато представља пример трансформативне употребе РОБ алата. Увођењем јединственог информационог система отклоњене су препреке системском успостављању родне статистике у области образовања. Потребно је да се ове промене одразе и у буџету. Пројектоване вредности индикатора Број студената обухваћених афирмативним мерама незнатно расту током две године, а затим опадају. То није у складу са циљем због ког су афирмативне мере успостављене. Потребно је да интензивније расте обухват како би се трајно и одрживо побољшао положај студената и студенкиња обухваћених афирмативним мерама. Такође, препорука је да се оцене досадашњи ефекти афирмативних мера у образовању, како би се научене лекције интегрисале у даљи рад, а добре праксе и резултати представили јавности.

Програмска активност/Пројекат	0012
Назив ПА/П	Повећање доступности образовања и васпитања, превенција осипања и дискриминације

Назив циља		Унапређивање ресурса установа и компетенција запослених у области инклузије					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број запослених у образовању који су добили обуке из области инклузије	Извештај МПНТР	Број	2016	730	230	240	252
Број запослених у образовању који су добили обуке из области	Извештај МПНТР	Број	2016	900	760	474	524

превенције насиља и дискриминације							
Број запослених у образовању који су добили обуке из области спречавања осипања	Извештај МПНТР	Број	2016	0	560	620	680
Број функционалних ресурсних центара за асистативне технологије	Извештај МПНТР	Број	2016	0	1	2	3
Коментар							
Програмска активност: 0012 - <i>Повећање доступности образовања и васпитања, превенција осипања и дискриминације</i> , Циљ 1: Унапређивање ресурса установа и компетенција запослених у области инклузије такође је родно релевантан. Без унапређења родних компетенција запослених, није могуће да се ефективно спроводи родна агенда у просвети. Због тога овај циљ има родно трансформативни потенцијал и други органи могу пресликати и адаптирати овај циљ и индикаторе тако да прате напредак запослених у делокругу рада који орган покрива, али обуке у вези са превенцијом насиља, дискриминације и сексизма које су релевантне за све области и све органе. Неопходно је да се родна димензија на систематичан начин интегрише кроз индикаторе; индикатори 1. <i>Број запослених у образовању који су добили обуке из области инклузије</i> , и 2. <i>Број запослених у образовању који су добили обуке из области превенције насиља и дискриминације</i> треба да буду пројектовани и приказани у извештају по полу. Осим тога, иако пројектоване вредности расту из године у годину, значајно су мање од базне вредности, те је потребно објашњење за ову чињеницу. Код индикатора 3. <i>Број запослених у образовању који су добили обуке из области спречавања осипања</i> такође је потребно да буду разврстани и приказани по полу; код овог индикатора је позитивно да се предвиђа и планира значајнији број запослених који ће бити обучени, тим пре што је базна вредност „0“, што значи да ће се формирати значајна група запослених ангажованих на спречавању осипања.							
Програмска активност/Пројекат	0012						
Назив ПА/П	Повећање доступности образовања и васпитања, превенција осипања и дискриминације						
Назив циља	Праћење квалитета рада установа у области образовања мањина, социјалне инклузије и заштите од насиља и дискриминације од стране сарадника спољних саветника						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број ангажованих саветника-спољних сарадника у области превенције насиља и дискриминације, образовања мањина и социјалне инклузије	Потписани уговори од стране саветника спољних сарадника	Број	2018	0	30	40	50

Број установа образовања које су добиле подршку од стране саветника-спољњег сарадника	Годишњи извештаји школских управа	Број	2018	0	100	150	200
---	-----------------------------------	------	------	---	-----	-----	-----

Коментар

У Програмској активности: 0012 - *Повећање доступности образовања и васпитања, превенција осипања и дискриминације*, у циљу *Праћење рада установа у области образовања мањина, социјалне инклузије и заштите од насиља и дискриминације од стране сарадника - спољних саветника* интегрисана је родна димензија у складу са препознатим приоритетима у родној агенди. Индикатор 1. *Број ангажованих саветника-спољних сарадника у области превенције насиља и дискриминације, образовања мањина и социјалне инклузије* треба да буде приказан по полу, у складу са одредбама Закона о родној равноправности који предвиђа обавезу да се статистички подаци и информације које се прикупљају у органима јавне власти и код послодаваца морају разврстати и приказати и по полу. Индикатор 2. *Број установа образовања које су добиле подршку од стране саветника - спољних сарадника* има охрабрујуће амбициозно постављене циљане вредности, што је за похвалу, али служи и као подсетник колики је још пут пред нама у постизању пуног обухвата школа подршком у овој области.

Пројекат

7024

Назив ПА/П

ИПА 2014 - Сектор подршке запошљавању младих и активној инклузији

Назив циља		Спречавање осипања ученика Ромске популације из средње школе					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број стипендија	Извештај МПНТР	Број	2017	0	700	700	700

Коментар

У Пројекту 7024 - ИПА 2014 Сектор подршке запошљавању младих и активној инклузији, Циљу 1 *Спречавање осипања ученика Ромске популације из средње школе*, родна перспектива могла би бити јаче изражена када би се циљ преформулисао тако да експлицитно обухвата и ученице и ученике. Индикатор 1 *Број стипендија* требало би преформулисати у *Број стипендија, по полу стипендисте*. Потенцијално, овај циљ и индикатор имају трансформативан значај у остварењу родне равноправности и недискриминације, али је неопходно да подаци о базној, циљној, а касније и оствареној вредности, буду доступни по полу.

Програм

2002

Назив програма

Предшколско васпитање

Програмска активност/Пројекат

4001

Назив ПА/П

Инклузивно предшколско васпитање и образовање

Назив циља		Унапређење доступности предшколског васпитања и образовања, посебно за децу узраста од 3 до 5,5 година из осетљивих друштвених група.					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вред.	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број особа за остваривање предшколских програма, које су изграђене, обновљене или пренамењене	Извештај о напретку пројекта	Број	2017	0	77	158	-

као резултат интервенција у оквиру пројекта							
---	--	--	--	--	--	--	--

Коментар

Буџетски корисник је кроз Пројекат *Инклузивно предшколско васпитање и образовање* и индикатор *Број особа за остваривање предшколских програма, које су изграђене, обновљене или пренамењене као резултат интервенција у оквиру пројекта*, увео рдону равноправност у артикулацију циља *Унапређење доступности предшколског васпитања и образовања, посебно за децу узраста од 3 до 5,5 година из осетљивих друштвених група*. Изузетно важан РОБ циљ и индикатор посебно узимајући у обзир његовог родно трансформативни потенцијал, као и циљеве јавних политика усмерених на повећања обухвата деце из осетљивих друштвених група предшколским образовањем. Важности овог циља доприносе и приоритети повећања обухвата женске деце предшколским образовањем и њиховог што дужег задржавања у систему образовања.

Како би принципи родне равноправности на још конзистентнији и интензивнији начин били уgraђени у активности буџетког корисника препорука је да у наредном буџетском циклусу индикатор буде изражен по полу односно да се прати број особа мушких и женских пола за остваривање предшколских програма.

Програм	2007
---------	------

Назив програма	Подршка у образовању ученика и студената
----------------	--

Програмска активност/Пројекат	0003
-------------------------------	------

Назив ПА/П	Индивидуална помоћ ученицима
------------	------------------------------

Назив циља		Спречавање раног напуштања система образовања					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вред.	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број додељених стимулација ученицима ромске националне мањине	Решење о додели стимулација ученицима ромске националне мањине за школску годину	Број	2016	550	500	500	500

Коментар

Буџетски корисник је кроз *Програм подршка образовању ученика и студената* и индикатор *Број додељених стимулација ученицима ромске националне мањине* увео родну равноправност у артикулацију циља *Спречавање раног напуштања система образовања*. Још један веома важан РОБ циљ посебно из угла континуираног праћења и улагања јавних средстава на подстицање успешних ученика и спречавања раног напуштања школовања за ученике и ученице ромске националности.

Како би принципи родне равноправности на још конзистентнији и интензивнији начин били уgraђени у активности буџетког корисника препорука је да у наредном буџетском циклусу индикатор буде изражен по полу односно да се прати број додељених стимулација ученицима и ученицама ромске националности. Родно трансформативан циљ би могао и да прати број додељених стимулација ученицима и ученицима ромске националности у односу на укупан број додељених стимулација као и да се тај број на годишњем нивоу увећава како би се достигли циљеви јавних политика у овој области.

Програм	2001
---------	------

Назив програма	Уређење, надзор и развој свих нивоа образовног система
----------------	--

Програмска активност/Пројекат	0006
-------------------------------	------

Назив ПА/П	Стручно образовање и образовање одраслих
------------	--

Назив циља		Имплементација делова Закона о образовању одраслих					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број прегледаних обука (осталих облика стручног	Интерна архива докумената , Годишњи Извештај за Владу	Број	2019	520	20	20	20

образовања) и датих мишљења усаглашених са родном димензијом и инклузијом	РС, Информатор о раду ЗУОВ						
Коментар							
У Програму Уређење, надзор и развој свих нивоа образовног система, Програмска активност Стручно образовање и образовање одраслих, Циљ Имплементација делова Закона о образовању одраслих, родна перспектива је уведена кроз индикатор Број прегледаних обука (осталих облика стручног образовања) и датих мишљења усаглашених са родном димензијом и инклузијом. Уз помоћ овог индикатора, биће заокружено увођење родне перспективе и инклузије у 60 нових обука које нису биле обухваћене у базној години. На овај начин, родна равноправност биће на заокружен и трансформативан начин интегрисана у образовање одраслих.							

Програмска активност/ 0007

Пројекат

Назив ПА/П

Професионални развој запослених у образовању

Назив циља		Унапређивање квалитета рада образовно-васпитних установа и васпитно-образовних установа					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број запослених у установама којима је пружена стручна подршка.	Извештаји о броју одржаних обука, као и броју обучених полазника по полу, ликови на којима се налазе материјали за реализације и полазнике обука	Број	2019	35.000	19.000	19.000	550
Број установа којима је пружена стручна подршка	Извештаји о броју одржаних обука, као и броју обучених полазника, ликови на којима се налазе материјали за реализације и полазнике обука	Број	2019	1.500	1.200	150	150

Коментар

Буџетски корисник је кроз Програмsku активност Професионални развој запослених у образовању и индикаторе Број запослених у установама којима је пружена стручна подршка и Број установа којима је пружена стручна подршка увео родну равноправност у артикулацију циља Унапређивање квалитета рада образовно-васпитних установа и васпитно-образовних установа. И поред тога што се из податка о извору верификације види ће буџетски корисник пратити полазнике по полу препорука за наредни буџетски циклус је да се сама формулатија индикатора учини специфичнијом и да прати број запослених којима је пружена стручна подршка по полу.

ДБК

13710

Назив ДБК

**ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА
ОБРАЗОВАЊА**

Програм

2001

<i>Назив програма</i>	Уређење, надзор и развој свих нивоа образовног система
<i>Програмска активност/Пројекат</i>	0009
<i>Назив ПА/П</i>	Пружање стручне подршке установама у доменима вредновања и самовредновања

Назив циља		Унапређивање културе вредновања ученичких постигнућа и самовредновања у установи						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број наставника/настavnica који су обучени за праћење, вредновање и оцењивање ученичких постигнућа, рефлексивну праксу и самовредновање установе	Интерна архива докумената према систему ИСО 9001:2008, Годишњи Извештај за Владу РС, Информатор о раду (http://www.ceo.edu.rs/informator-o-radu), Архива реализованих семинара за стручно усавршавање Завода за унапређивање образовања и васпитања	Број	2020	300	150+ 150	150+ 150	150+ 150	
Коментар Родна перспектива уведена је кроз индикатор који прати обухват по полу, као и кроз циљне вредности које теже паритету. То је за похвалу, премда је број запослених жена у сектору много већи од броја запослених мушкараца.								

ДБК

Назив ДБК

11900

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

Програм

1802

Назив програма

Превентивна здравствена заштита

Програмска активност/Пројекат

-

Назив ПА/П

-

Назив циља		Рано откривање одређених поремећаја здравља одраслог становништва						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
% жена обухваћених превентивним гинеколошким прегледом	Извештај Института „Батут“	Проценат	2015.	10	17	19	19	
Коментар								

РОБ индикатор код овог циља је усмерен на жене, што је дефинисано индикатором који прати % жена обухваћених превентивним гинеколошким прегледом. За сваку похвалу је намера буџетског корисника да обухвати већи број жена превентивним гинеколошким прегледима. Поставља се питање адекватности циљане вредности у превенцији болести. Било би драгоцено да у коментарима има подatak који је проценат жена потребно обухватити да би ова мера постигла свој жељени ефекат, односно за колико година ће се, овим темпом, тај ефекат остварити, а која је цена недовољног обухвата по здравље жена и буџет. Даље је неопходно и да се паралелно прате подаци о проценту мушкараца обухваћених релевантним превентивним здравственим прегледом, на пример превентивним уролошким прегледом. Родна перспектива значи бригу и за жене и за мушкарце уз свест да ће остварење истог циља често подразумевати различите путеве, као и да ће у неким ситуацијама бити потребне додатне мере да би се побољшао статус и положај мање заступљеног пола.

Назив циља		Унапређење здравља деце, жена и одраслих						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
% комплетно вакцинисане деце	Извештај Института „Батут“ о броју и проценту вакцинисане деце	Процент	2015	90	96	97	97	
% пунолетних становника старијих од 35 година који су обавили најмање један годишње превентивни здравствени преглед	Извештај Института „Батут“	Процент	2015	7	20	25	25	
Коментар								
У Програму Превентивна здравствена заштита, под циљем Унапређење здравља деце, жена и одраслих, први индикатор прати % комплетно вакцинисане деце. У складу са чланом 12 Закона о родној равноправности, биће неопходно да овај податак буде доступан по полу. Забележен је значајан отпор вакцинацији деце, па је важно да се сагледа и родна димензија ове новије појаве. Сугестија је иста и за други индикатор, % пунолетних становника старијих од 35 година који су обавили најмање једном годишње превентивни здравствени преглед, зато што подзаступљеност припадника или припадница једног пола у агрегатном проценту може имати озбиљне последице по здравље грађана и грађанки. Такође је битно у којим подгрупама жена и мушкараца има више оних који мање брину о свом здрављу. Потребно је усмерити додатне мере и активности према тим групама, у складу са могућностима које нуди РОБ процес.								
Код оба индикатора би било важно пратити регионалну заступљеност, посебно однос село-град. Препорука је да се изради секторска родна анализа која би помогла да се утврди родни јаз и да се РОБ циљеви и индикатори усмере на затварање родног јаза у вези са унапређењем здравља жена, мушкараца, девојчица и дечака.								

Програмска активност/ 0001

Пројекат

Назив ПА/П

Подршка раду института „Др Милан Јовановић Батут“

Назив циља		Праћење и анализа здравственог стања становништва, рада и ефеката здравствене службе						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Унапређена база података о порођајима, прекидима	Извештај института „Батут“	Број	2015	0	1	1	1	

трудноће и умрлима							
Коментар							
За похвалу је усмерење на унапређење базе података којима институт Батут располаже. Није јасно да ли је унапређење постепено, па се сваке године додатно унапређује база или је једном унапређена база наведена сваке наредне године као унапређена. Потребно је да се отклони ова недоумица. Такође, из родне перспективе, било би значајно и да се огромно богатство у подацима којима институт Батут располаже учини лакше доступним различитим групама грађана и грађанки, на пример кроз анализу Родна димензија здравственог стања становништва. У оваквој публикацији може се указати на главне ризике и разлике у вези са здравственом ситуацијом жена и мушкараца из различитих група и у различитом старосном добу. На тај начин допринело би се родној равноправности препознавањем родног јаза и усмеравањем буџетских средстава у његово затварање, али и кроз јачање свести у јавности.							

Програмска активност/ 0010

Пројекат

Назив ПА/П

Унапређење доступности здравствене заштите ромској популацији

Назив циља		Унапређење здравља деце ромске националности						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број деце узраста од 0 до 15 година обухваћене вакцинацијом	Извештај	Број	2014	5.000	7.300	7.300	7.300	
Број деце узраста од 0 до 15 година обухваћене систематским прегледом	Извештај	Број	2014	3.000	5.600	5.600	5.600	

Коментар

Изузетно важан РОБ циљ, имајући у виду положај ромских девојчица и дечака и њихов приступ здравственим услугама. Препорука је да се додатно разложе по полу наведени индикатори код извештавања, како би се утврдило да ли су девојчице и дечаци подједнако обухваћени или је потребно да се предузму додатне активности.

Назив циља		Унапређење здравља жена ромске националности						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
% жена обухваћених превентивним прегледима	Извештај	Процент	2014	30	46	47	47	
% жена обухваћених систематским прегледом код гинеколога	Извештај	Процент	2014	25	42	44	44	

Коментар

Изузетно важан РОБ циљ, имајући у виду положај ромских мушкараца и жена и њихов приступ здравственим услугама. Препорука је да се додају и индикатори за мушкарце, као и да се циљ преформулише у *Унапређење здравља Рома и Ромкиња*. Потребно је да се паралелно прати и обухват мушкараца релевантним превентивним прегледима.

Програм 1809

Назив програма Превенција и контрола водећих хроничних незаразних оболењења

Програмска активност/ 0002

Пројекат

Назив ПА/П

Подршка активностима здравствених установа у области онколошке здравствене заштите

Назив циља		Побољшање раног откривања малигних болести						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
% жена генеративног доба (15-49 год) обухваћених превентивним гинеколошким прегледима	Извештај носиоца програмских активности	Процент	2014	10	29	30	31	
% мушкараца и % жена узрасла од 50 и 74 година обухваћених превентивним прегледима дебелог црева	Извештај носиоца програмских активности	Процент	2014	10	52	53	53	

Коментар

Програм је намењен раном откривању малигних оболења. Показатељи би били далеко кориснији уколико би се могла сагледати и величина проблема, односно укупан број оних који би требало да буду обухваћени. Тиме би могао и да се процени износ средстава који је потребан, али и време и други ресурси. Индикатор приказати као: *Број жена генеративног доба (15-49 година) обухваћених превентивним гинеколошким прегледима/укупан број жена у генеративном добу (15-49 година)*. Код другог индикатора би требало циљане вредности по годинама раздвојити по полу и такође приказати као: *Број жена обухваћених превентивним прегледима дебелог црева/укупан број жена узрасла од 50 до 74 године и Број мушкараца обухваћених превентивним прегледима дебелог црева/укупан број мушкараца узрасла од 50 до 74 године*.

Назив циља		Смањење стопе умирања од водећих хроничних незаразних болести						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
% умрлих мушкараца и жена од кардиоваскуларних болести	Здравствено-статистички годишњак ИЗЈЗ Србије	Процент	2006	57	48	47	46	
% умрлих мушкараца и жена од малигних тумора	Здравствено-статистички годишњак ИЗЈЗ Србије	Процент	2015	21	17	17	16	

Коментар

Препорука је да се % мушкараца и жена раздвоји на више индикатора или да се прикаже као удео (удео жена у укупном броју жена и мушкараца умрлих од кардио-васкуларних болести, односно малигних тумора).

Програм

1802

Назив програма

Превентивна здравствена заштита

Програмска активност/

4013

Пројекат

Назив ПА/П

Подршка активностима удружења грађана у области превенције и контроле HIV инфекције

Назив циља	Смањење инциденције ХИВ инфекције међу посебно осетљивим групама, обезбеђивање здравствене заштите,

		подршке и лечењу особа које живе са ХИВ-ом у Републици Србији						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. к. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Проценат МСМ саветованих и тестирања на ХИВ	Извештај	Проценат	2018	3,4	32,9	32,9	32,9	
Проценат МСМ досегнути хив превентивним програмима	Извештај	Проценат	2018	3,4	41,1	41,1	41,1	
Проценат особа које ињектирају дрогу досегнути хив превентивним програмима	Извештај	Проценат	2018	2,8	27,5	27,5	27,5	
Проценат секс радника саветовани и тестирања на ХИВ	Извештај	Проценат	2018	1,6	19,9	19,9	19,9	
Проценат сексрадника саветовани и тестирања на ХИВ	Извештај	Проценат	2018	0,3	14,2	14,2	14,2	
Коментар								
Добар пример употребе РОБ-а. Министарство здравља показује да је РОБ алат који узима у обзир ситуације у којима се налазе различите циљне групе, као и различити пружаоци услуга. Међу групама које су посебно погођене ризиком од ХИВ инфекције, спроводе се превентивне активности, у сарадњи са ОЦД које раде у овој области. За похвалу је и пораст обухвата припадника/ца ових група превентивним програмима и ДПСТ. Било би корисно да у извештају подаци буду разврстани по полу. На тај начин јачала би се основа за развој додатних политика и програма који одговарају на незадовољене потребе подгрупа које су овим програмима обухваћене. Сарадња са ОЦД у складу са стратегијом је добар начин да се дође до циљних група и подрже ОЦД. Поред превенције, било би добро да су оне укључене и у пружање услуга.								
Програм		1809						
Назив програма		Превенција и контрола водећих хроничних незаразних оболењења						
Програмска активност/Пројекат		0001						
Назив ПА/П		Подршка раду Канцеларије за контролу дувана						
Назив циља		Информисање становништва о штетности пушења и изложености дуванском диму						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. к. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
% младих жена старости 13-15 година које су пушачи	Извештај Института Батут-истраживање употребе дувана код младих у Србији	Проценат	2017	15,2	12	12	11	

% младих мушкараца старости од 13-15 година који су пушачи	Извештај Института Батут- истраживање употребе дувана код младих у Србији	Проценат	2017	15,5	12	12	10
Број спроведених медијских кампања	Извештај Института Батута	Број	2014	1	2	2	2
Коментар Корисник прати удео младића и девојака међу пушачима, што је значајно због дефинисања адекватних активности. Било би добро да се приликом извештавања прикаже резултат по годинама, од базне до године у којој се извештава. Кампање би требало можда да буду заступљеније. Из приложеног није јасно да ли се кампање спроводе и на друштвеним мрежама.							

ДБК

Назив ДБК

14820

МИНИСТАРСТВО РУДАРСТВА И ЕНЕРГЕТИКЕ

Програм

Назив програма

Програмска активност/Пројекат

Назив ПА/П

0501

Планирање и спровођење енергетске политике

0002

Електроенергетика, нафта и природни гас и системи
даљинског грејања

Назив циља		Утврђивање приоритета за унапређење родне равноправности у сектору рударства и енергетике					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Израђен акциони план на основу родне анализе	MPE	0/1	2018	0	1	0	/
Израђена родна анализа сектора и дефинисани приоритети на период од 3 године	MPE	0/1	2018	0	1	0	/

Коментар

Индикатор у вези израде родне анализе се понавља из 2020. године. Иако се буџетски корисник определио да изради родну анализу која треба да представља основу за дефинисање мера за унапређење родне равноправности у сектору, она није спроведена 2020. године када је планирано него је активност пребачена у 2021. годину. У ситуацији када не постоје дефинисане родне политике у сектору ово је најсврсисходнији начин планирања активности. Међутим, неопходно је да буџетски корисник спроведе родну анализу у години када је планирао. Као корак даље, буџетски корисник се у 2021. години определио и да изради Акциони план на основу родне анализе којим ће се детаљније дефинисати активности за унапређење родне равноправности у сектору рударства и енергетике и утврдити средства за њихово спровођење.

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА

Од велике је важности да политike у области културе и информисања буду родно одговорне, па се овом буџетском кориснику поново препоручује да изради родну анализу на нивоу сектора, како би се што боље дефинисали родно одговорни циљеви и умањио родни јаз. Иако у сектору културе и медија постоји велики број културних и медијских радника, неопходно је и да политика у области културе буде родно одговорна. Кључни проблеми у области културе и медија, а који се односе на родну равноправност су: родни стереотипи у сектору културе и медија, сегрегација по полу у сектору културе тј. тржишту рада, и недовољно учешће жена у доношењу политика у области културе. Сектор културе је такође од кључног значаја у разбијању застарелих штетних стереотипа и промовисању културне разноликости која негује и родну равноправност. (<https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/culture>).

У прилог потребе изrade родне анализе упућују и закључци Извештаја *Родна равноправност и буџетирање у доба пандемије: Успоравање напретка или затварање јаза*, а чију израду је подржала Агенција за родну равноправност и оснаживање жена UN Women, и која је указала на додатни прекарни положај радника и радница у култури који је посебно постао видљив у условима изазваним пандемијом вируса COVID-19. Извештај је указао на потребу унапређења статистичких података у сектору културе који нису разврстани по полу и тиме додатно отежавају вођење родно одговорне културне политике. Родна анализа је доступна на: https://serbia.un.org/sites/default/files/2021-06/RR%20i%20budzetiranje%20u%20doba%20pandemije_SRB.pdf.

Обавезе органа јавне власти додатно су увећане и чланом 12 Закона о родној равноправности који обавезује све органе да воде родну статистику. Имајући у виду да буџетски корисник највећи део буџетских средстава реализује путем конкурса, општа препорука је да сви индикатори морају бити уродњени а да конкурсна документација јасно омогући вођење родне статистике. Посебну пажњу буџетски корисник треба да обрати на члан 43 Закона о родној равноправности који предвиђа посебне мере у области културе.

ДБК
Назив ДБК

11800
**МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И
ИНФОРМИСАЊА**

Програм

1202

Назив програма

Унапређење система заштите културног наслеђа

Програмска активност/Пројекат

0009

Назив ПА/П

Дигитализација културног наслеђа

Назив циља		Већа доступност података о ауторима уметничких дела претраживих кроз дигиталне базе и апликације користећи принципе родне равноправности					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број пројекта који је одговорио овој теми	Завршни извештаји	Број пројектата	2018	0	5	5	5

Коментар

Невидљивост доприноса жена у култури и сваки напор да се њихов допринос учини видљивим представља значајан корак ка унапређењу родне равноправности, па је врло похвално што је буџетски корисник то препознао и у том правцу дефинисао РОБ циљ и индикатор. Препорука за буџетског корисника за буџет за 2022. годину је да се у односу на број пројекта који је аплицирао на задату тему у 2021. години, а није финансиран због недостатка средстава, размисли о могућности повећања броја пројекта који је одговорио задатој теми.

Како би се омогућило свеобухватније сагледавање степена реализације постављеног циља, препорука за буџетског корисника је да поред сагледавања апсолутног броја пројекта који су одговорили теми уведе и индикатор који ће сагледавати релативан однос у односу на укупан број одобрених пројекта,

на пример: Број пројекта који је одговорио задатој теми у односу на укупан број пројекта. Тиме се омогућава да буџетски корисник сагледа меру у којој доприноси спровођењу Закона о родној равноправности узимајући у обзир члан 43 који каже да је родна равноправност у сектору културе и равноправно учешће на конкурсима за пројекте у области културе и уметности, као и учешће на конкурсима за награде које се додељују у области културе и уметности за жене и мушкарце.

Програм	1203
Назив програма	Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва
Програмска активност/Пројекат	0006
Назив ПА/П	Подршка културној делатности друштвено осетљивих група

Назив циља		Унапређење услова за неговање културне и језичке посебности националних мањина у Републици Србији као интегралног дела културне сцене Србије					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број мапираних релевантних партнера	Одлука стручне комисије о изабраним пројектима	Број	2018	30	42	45	45
Број подржаних пројекта у области културне делатности националних мањина у РС чији је циљ унапређивање родне равноправности	Одлука стручне комисије о изабраним пројектима	Број подржаних пројектата	2018	0	2	3	3
Укупан број подржаних пројекта у области културне делатности националних мањина у РС	Одлука стручне комисије о изабраним пројектима	Број пројектата	2018	118	95	90	90

Коментар

Буџетски корисник у оквиру циља Унапређење услова за неговање културне и језичке посебности националних мањина у Републици Србији као интегралног дела културне сцене Србије препознаје важност спровођења пројекта од значаја за родну равноправност. То ја важно зато што је то допринос изградњи културе равноправности у друштву као и допринос видљивости жена у мањинским заједницама.

Назив циља		Подршка културним делатностима особа са инвалидитетом као интегралног дела културне сцене Србије					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број подржаних пројекта које реализације ОСИ	Одлука стручне комисије о изабраним пројектима	Број пројектата	2018	5	7	8	8
Број подржаних пројекта који се	Одлука стручне	Број пројектата	2018	7	9	10	10

односе на доступност културних садржаја	комисије о изабраним пројектима						
Број подржаних пројеката у области културних делатности особа са инвалидитетом чији је циљ унапређење родне равноправности	Одлука стручне комисије о изабраним пројектима	Број подржаних пројеката	2018	0	2	3	3

Коментар

Значајно је што буџетски корисник препознаје важност спровођења пројеката од значаја за родну равноправност у оквиру циља 1: *Подршка културним делатностима особа са инвалидитетом као интегралног дела културне сцене Србије*, и што буџетски корисник наставља са спровођењем ове активности. Жене које су ОСИ припадају вишеструко дискриминисаној групи, па је ово један од малих корака како може да се допринесе унапређењу њиховог положаја и кроз културу.

Како би се омогућило свеобухватније сагледавање степена реализације постављеног циља, препорука за буџетског корисника је да поред сагледавања апсолутног броја пројеката који су подржани кроз конкурс а одговарају постављеним темама, уведе и индикаторе који ће сагледавати релативан однос у односу на укупан број одобрених пројеката по свакој теми, на пример:

- Број подржаних пројеката које реализују организације ОСИ у односу на укупан број пројеката
- Број подржаних пројеката који се односе на доступност културних садржаја у односу на укупан број пројеката
- Број подржаних пројеката у области културних делатности ОСИ чији је циљ унапређење родне равноправности у односу на укупан број пројеката.

Тиме се омогућава да буџетски корисник сагледа меру у којој доприноси спровођењу Закона о родној равноправности узимајући у обзир члан 43 који каже да је родна равноправност у сектору културе и равноправно учешће на конкурсима за пројекте у области културе и уметности, као и учешће на конкурсима за награде које се додељују у области културе и уметности за жене и мушкарце.

Назив циља		Подршка културном активизму деце и младих					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број подржаних пројеката који доприносе јачању професионалних капацитета младих	Одлука стручне комисије о изабраним пројектима	Број пројеката	2018	12	15	16	16
Број подржаних пројеката који се баве децом и младима кроз установљене институционалне структуре	Одлука стручне комисије о изабраним пројектима	Број пројеката	2018	29	35	35	35

Коментар

У оквиру циља *Подршка културном активизму деце и младих*, буџетски корисник се определио да прати број подржаних пројеката који доприносе културном активизму младих, што је својеврсно комбиновање омладинске и културне политike и пример је како се надлежности буџетских корисника укрштају. Добар је и пример што буџетски корисник намерава да повећава број финансирањих пројеката у односу на базну годину. Значајно би било сагледати ефекте којима ти пројекти доприносе неговању културе равноправности.

Како би се омогућило свеобухватније сагледавање степена реализације постављеног циља, препорука за буџетског корисника је да поред сагледавања апсолутног броја пројеката који су подржани кроз конкурс а одговарају постављеним темама, уведе и индикаторе који ће сагледавати релативан однос у односу на укупан број одобрених пројеката по свакој теми, на пример:

- Број подржаних пројекта који доприносе јачању професионалних капацитета младих у односу на укупан број пројекта
- Број подржаних пројекта који се баве децом и младима кроз установљене институционалне структуре у односу на укупан број пројекта.

Тиме се омогућава да буџетски корисник сагледа меру у којој доприноси спровођењу Закона о родној равноправности узимајући у обзир члан 43 који каже да је родна равноправност у сектору културе и равноправно учешће на конкурсима за пројекте у области културе и уметности, као и учешће на конкурсима за награде које се додељују у области културе и уметности за жене и мушкарце.

Програмска активност/Пројекат 0008

Назив ПА/П

Дигитализација савременог стваралаштва

Назив циља		Већа доступност података о ауторима уметничких дела претраживих кroz дигиталне базе и апликације користећи принципе родне равноправности					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број пројекта који је одговорио овој теми	Извештаји корисника средстава достављени министарству	Број пројекта	2018	0	1	1	1

Коментар

Буџетски корисник је дефинисао исти циљ у оквиру програма 1202 *Унапређење система заштите културног наслеђа*, као и индикатор, али са другим вредностима. Препорука за буџетског корисника је да у оквиру буџета за 2022. годину покуша да раздвоји ова два индикатора уколико су активности финансиране са различитих буџетских априоријација. Може се приметити да је циљ *Већа доступност података о ауторима уметничких дела претраживих кроз дигиталне базе и апликације користећи принципе родне равноправности* дефинисан у оквиру два различита програма (1202 и 1203), међутим у оквиру програма 1202 вредности индикатора су по 5 пројекта која су одговорила на задату тему у периоду 2021-2023, док у оквиру програма 1203 вредност индикатора је за исти период по 1 пројекат. Сходно томе, уколико се средства додељују кроз различите конкурсе, било би потребно дефинисати и индикаторе специфичне за сваки конкурс.

Свакако је добро да буџетски корисник улаже напоре да се повећа видљивост жена у култури и сваки напор да се њихов допринос учини видљивим представља значајан корак ка унапређењу родне равноправности, па је врло похвално што је буџетски корисник то препознао и у том правцу дефинисао РОБ циљ и индикатор. Препорука за буџетског корисника за буџет за 2022. годину је да се у односу на број пројекта који је аплицирао на задату тему у 2021. години, а који нису финансираны због недостатка средстава, размисли о могућности повећања броја пројекта који је одговорио задатој теми.

Како би се омогућило свеобухватније сагледавање степена реализације постављеног циља, препорука за буџетског корисника је да, поред сагледавања апсолутног броја пројекта који су одговорили теми, уведе и индикатор који ће сагледавати релативан однос у односу на укупан број одобрених пројекта, на пример: Број пројекта који је одговорио задатој теми у односу на укупан број пројекта. Тиме се омогућава да буџетски корисник сагледа меру у којој доприноси спровођењу Закона о родној равноправности узимајући у обзир члан 43 који каже да је родна равноправност у сектору културе и равноправно учешће на конкурсима за пројекте у области културе и уметности, као и учешће на конкурсима за награде које се додељују у области културе и уметности за жене и мушкарце.

Програм 1204

Назив програма Систем јавног информисања

Програмска активност/Пројекат 0001

Назив ПА/П Подршка остваривању јавног интереса у области информисања

Назив циља	Остваривање јавног интереса у области јавног информисања
------------	--

Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број подржаних пројекта на конкурисма из области јавног информисања	Извештај о резултатима конкурса за субфинансирање пројекта	Број подржаних пројекта	2020	200	230	230	230
Број подржаних пројекта чији је циљ унапређење родне равноправности	Извештај о резултатима конкурса за субфинансирање пројекта	Број подржаних пројекта	2020	14	14	14	14
Коментар							
Буџетски корисник у оквиру циља <i>Остваривање јавног интереса у области јавног информисања</i> препознаје важност спровођења пројекта од значаја за родну равноправност. Изузетно важна област која доприноси унапређењу информисаности и веће видљивости тема из области родне равноправности и унапређењу културе равноправности у друштву.							
Програмска активност/Пројекат	0003						
Назив ПА/П							
Назив циља		Унапређење информисања грађана на српском језику на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија и очување српског језика и културног идентитета					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број подржаних пројекта на српском језику у области јавног информисања на територији АП Ким	Извештај о резултатима конкурса за субфинансирање пројекта	Број подржаних пројекта	2020	15	20	20	20
Број подржаних пројекта на српском језику чији је циљ унапређење родне равноправности на територији АП Ким	Извештај о резултатима конкурса за субфинансирање пројекта	Број пројекта	2020	2	3	3	3
Број пројекта којима се ангажују млади новинари у медијима на српском језику на територији АП Ким	Извештај о резултатима конкурса за субфинансирање пројекта	Број подржаних пројекта	2020	3	4	4	4
Коментар							
Буџетски корисник у оквиру циља <i>Унапређење информисања грађана на српском језику на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија и очување српског језика и културног идентитета</i> препознаје важност спровођења пројекта у области унапређења информисаности грађана на српском језику и из угла родне равноправности. Изузетно важна област која доприноси							

унапређењу информисаности и веће видљивости тема из области родне равноправности и унапређењу културе равноправности у друштву. Препорука за буџетског корисника је да индикатор 3 разврста по полу у складу са чланом 12 Закона о родној равноправности.

Програмска активност/Пројекат 0006

Назив ПА/П

Подршка информисању националних мањина на сопственом језику

Назив циља		Унапређење права националних мањина на информисање на сопственом језику					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број подржаних пројекта мултијезичког карактера	Резултати конкурса за суфинансирање пројекта	Број пројекта	2020	17	19	19	19
Број подржаних пројекта из области јавног информисања на језицима националних мањина чији је циљ унапређивање родне равноправности	Резултати конкурса за суфинансирање пројекта	Број пројекта	2020	7	7	7	7
Број подржаних пројекта на језицима националних мањина	Резултати конкурса за суфинансирање пројекта	Број подржаних пројекта	2018	80	90	90	90
Коментар							
Буџетски корисник у оквиру циља Унапређење права националних мањина на информисање на сопственом језику препозно важност спровођења пројекта у области унапређења информисаности националних мањина на сопственом језику и из угла родне равноправности. Изузетно важна област која доприноси унапређењу информисаности и веће видљивости тема из области родне равноправности и унапређењу културе равноправности у друштву.							

Програмска активност/Пројекат 0007

Назив ПА/П

Подршка информисању особа са инвалидитетом

Назив циља		Унапређење права на информисање особа са инвалидитетом и подстицај њиховог стваралаштва					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број подржаних медијских пројекта из области јавног информисања за особе са инвалидитетом	Извештај о резултатима конкурса за суфинансирање пројекта	Број пројекта	2018	25	28	28	28
Број подржаних пројекта из области јавног информисања чији је циљ	Извештај о резултатима конкурса за суфинансирање пројекта	Број пројекта	2020	2	3	3	3

унапређивање родне равноправности особа са инвалидитетом							
--	--	--	--	--	--	--	--

Коментар

У оквиру Програмске активности *Подршка информисању особа са инвалидитетом и циља Унапређење права особа са инвалидитетом на информисање и подстицај њиховог стваралаштва*, буџетски корисник се определио да подржи и пројекат који доприноси родној равноправности. То је од великој значаја посебно имајући у виду неповољан положај особа са инвалидитетом, а нарочито жена у овој циљној групи.

Како би се омогућило свеобухватније сагледавање степена реализације постављеног циља, препорука за буџетског корисника је да поред сагледавања апсолутног броја пројекта који су подржани кроз конкурс а одговарају постављеним темама, уведе и индикаторе који ће сагледавати релативан однос у односу на укупан број одобрених пројекта по свакој теми, на пример:

- Број подржаних медијских пројекта из области јавног информисања за особе са инвалидитетом у односу на укупан број пројекта
- Број подржаних пројекта из области јавног информисања чији је циљ унапређивање родне равноправности особа са инвалидитетом у односу на укупан број пројекта.

Тиме се омогућава да буџетски корисник сагледа меру у којој доприноси спровођењу Закона о родној равноправности узимајући у обзир члан 43 који каже да је родна равноправност у сектору културе и равноправно учешће на конкурсима за пројекте у области културе и уметности, као и учешће на конкурсима за награде које се додељују у области културе и уметности за жене и мушкарце.

У односу на буџет 2020. године буџетски корисник је одустао од једног индикатора који је пратио број подржаних медијских пројекта који емитују садржаје у форматима приступачним за ОСИ (знаковни језик, синтетизатор гласа, Брајево писмо). Истиче се да је ова одлука буџетског корисника корак уназад и да се удаљава од РОБ процеса. Прилагођавање форма медијских садржаја потребама ОСИ један је од кључних алата за унапређење доступности медијских садржаја ОСИ и тиме директно утиче и на остваривање права на информисаност ОСИ.

Програм	1205
Назив програма	Међународна културна сарадња
Програмска активност/Пројекат	0005
Назив ПА/П	Европске интеграције и сарадња са међународним организацијама

Назив циља		Стварање услова за учешће у међународним фондовима и за већу мобилност уметника					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број пројекта који су подржани кроз међународне фондове, а који доприносе родној равноправности	Решење министра о изабраним пројектима кроз Конкурс за субфинансирање пројекта у области културе и уметности који су подржани кроз међународне фондове	Број пројекта	2018	40	50	50	50

Број професионалаца женског пола у односу на укупан број подржаних корисника који учествују у мобилности	Решење министра о изабраним пројектима на Конкурсу за субфинансирање мобилности уметника и професионалаца у области културе и уметности	Број особа женског пола, професионалаца у области културе, којима је омогућена мобилност	2018	40	80	80	80
--	---	--	------	----	----	----	----

Коментар

Циљ буџетског корисника је *Стварање услова за учешће у међународним фондовима и за већу мобилност уметника*, у оквиру чега се прати број жена којима је омогућена мобилност кроз различите програме. Додатно, буџетски корисник прати и број пројекта који су подржани кроз међународне фондове, а који доприносе родној равноправности. Овај буџетски корисник је додатно продубио РОБ у оквиру овог програма.

Како би се омогућило свеобухватније сагледавање степена реализације постављеног циља, препорука за буџетског корисника је да поред сагледавања апсолутног броја пројекта који су подржани кроз конкурс а одговарају постављеним темама, уведе и индикаторе који ће сагледавати релативан однос у односу на укупан број одобрених пројеката по свакој теми, на пример:

- Број пројекта који су подржани кроз међународне фондове, а који доприносе родној равноправности у односу на укупан број пројекта.

Тиме се омогућава да буџетски корисник сагледа меру у којој доприноси спровођењу Закона о родној равноправности узимајући у обзир члан 43 који каже да је родна равноправност у сектору културе и равноправно учешће на конкурсима за пројекте у области културе и уметности, као и учешће на конкурсима за награде које се додељују у области културе и уметности за жене и мушкарце.

Програмска активност/Пројекат 4001

Назив ПА/П Нови Сад - Европска престоница културе

Назив циља		Подршка реализацији пројекта Нови Сад 2021- Европска престоница културе					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број подржаних пројекта који доприносе родној равноправности	Извештај о реализацији подржаних/ реализованих пројекта	Број пројекта	2018	0	15	0	0

Коментар

У оквиру пројекта 4001 - *Нови Сад 2021 - Европска престоница културе* и циља *Подршка реализацији пројекта Нови Сад 2021- Европска престоница културе*, буџетски корисник се определио да подржи 15 пројекта који доприносе родној равноправности. Уколико се то реализује, представљаће одличан пример на који начин је могуће јачати и културу родне равноправности у оквиру великог догађаја. Препорука за буџетског корисника је да сагледа и учешће подржаних пројекта који доприносе родној равноправности у укупном броју подржаних пројекта.

Програмска активност/Пројекат 7010

Назив ПА/П ИПА Подршка за учешће у програмима ЕУ

Назив циља		Интегрисање институција и организација из Србије у програме европске културне сарадње					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023

Број реализованих пројекта који доприносе родној равноправности	Извештај о реализацији подржаних/реализованих пројекта	Број пројекта	2018	0	60	50	50
Коментар							
У оквиру пројекта 7010 - ИПА Подршка за учешће у програмима ЕУ, буџетски корисник се определио да прати реализацију пројекта који доприносе родној равноправности. Уколико се реализује планирани број пројекта, представљаће одличан пример на који начин је могуће јачати и културу родне равноправности у оквиру ЕУ пројекта. Комплетнији увид у обухват пројекта који доприносе родној равноправности као и њених обима у односу на укупан број пројекта буџетски корисник може добити сагледавањем учешћа подржаних пројекта који доприносе родној равноправности у укупном броју подржаних пројекта.							

ДБК

Назив ДБК

13400

МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Програм

0803

Назив програма

Активна политика запошљавања

Програмска активност/Пројекат

0005

Назив ПА/П

Подстицање запошљавања особа са инвалидитетом путем Националне службе за запошљавање

Назив циља		Подстицање запошљавања незапослених особа са инвалидитетом у мере активне политици запошљавања						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број незапослених особа са инвалидитетом укључених у мере активне политици запошљавања и активности професионалне рехабилитације незапослених особа са инвалидитетом	Извештај о верификацији НАПЗ-а	Број	2019	8.899 (4.121 ж и 4.778 м)	8.400 (4.200 ж и 4.200 м)	8.400 (4.200 ж и 4.200 м)	8.400 (4.200 ж и 4.200 м)	

Коментар

Програм 0803 Активна политика запошљавања, Програмска активност 0005 Подстицање запошљавања особа са инвалидитетом путем Националне службе за запошљавање, Циљ Подстицање запошљавања незапослених жена и мушкараца са инвалидитетом у мере активне политици запошљавања и активности професионалне рехабилитације незапослених особа са инвалидитетом већ интегришу родну перспективу кроз циљане вредности. Добро је што се тежи паритету и то представља помак у добром правцу у односу на базну вредност.

Програмска активност/Пројекат 7084

Назив ПА/П

ИПА 2020 - Подршка спровођењу мера активне политике запошљавања

Назив циља	Модернизоване институције и услуге тржишта рада ради пружања прилагођене помоћи и побољшања приступа могућностима запошљавања теже запошљивих особа

Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број нових/модификованих чињенично заснованих и примењених активних мера политике запошљавања (развијених и пилотираних)	Национална служба за запошљавање	Број	2018	0	1	3	6
Проценат незапослених регистрованих код Националне службе за запошљавање који су у оквиру нових активних мера политике запошљавања запослени или укључени у програме АМПЗ и разврстани по категоријама- млади, жене, ОСИ, Роми	Национална служба за запошљавање	Проценат	2018	0	10	35	40
Коментар Нови циљ уведен у буџет 2021. године; за похвалу је иницијатива буџетског корисника да кроз један наменски дизајниран пројекат ојача капацитете за подршку теже запошљивим особама; препорука је да се други индикатор у наредном буџетском периоду прецизира, тако да се може пратити постотак лица која се статистички прате и по полу.							

Програм 0802

Назив програма Уређење система рада и радно-правних односа

Програмска активност/ 7011

Пројекат

Назив ПА/П ИПА 2013 – Друштвени развој

Назив циља		Развити систем који ће значајно допринети ефикасном и ефективном подударању понуде и тражње и укупног функционисања тржишта рада са посебним акцентом на укључивање особа са инвалидитетом					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број незапослених ОСИ регистрованих у НСЗ	Извештај Министарства	Број	2018	14.562	14.562	0	
Повећано учешће незапослених ОСИ у програмима професионалне рехабилитације	Извештај Министарства	Број	2018	7.521	7.521	0	
Коментар							

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у Програм 0802 Уређење система рада и радно-правних односа, Пројекат 7011 ИПА 2013 - Друштвени развој у Циљ 1 Развити систем који ће значајно допринети ефикасном и ефективном подударању понуде и тражње и укупног функционисања тржишта рада са посебним акцентом на укључивање особа са инвалидитетом није интегрисало родну перспективу. Ово би се могло радити кроз индикатор 1. Број незапослених особа са инвалидитетом регистрованих на НСЗ, када би се овај број разложио по полу. Међутим, пројекат се завршава и та је прилика сада пропуштена, а број по полу свакако је доступан у евиденцији НСЗ. Исто важи и за други индикатор 2. Повећано учешће незапослених ОСИ у програмима професионалне рехабилитације.

Програм	0902						
Назив програма	Социјална заштита						
Програмска активност/Пројекат	0006						
Назив ПА/П	Заштита положаја особа са инвалидитетом						
Назив циља	Уређење и унапређење сарадње социјалних партнера						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број особа са инвалидитетом које су оствариле право на рефундацију ПДВ за увоз моторних возила	Извештај о раду Министарства	Број	2019	109	120	130	140
Број програма од јавног интереса у области заштите особа са инвалидитетом	Извештај о раду Министарства	Број	2019	123	135	145	155
Коментар	Буџетски корисник је кроз Програм Социјална заштита, у оквиру програмске активности Заштита положаја особа са инвалидитетом, индикаторе Број особа са инвалидитетом које су оствариле право на рефундацију ПДВ за увоз моторних возила и Број програма од јавног интереса у области заштите особа са инвалидитетом, увео родну равноправност у артикулацију циља Уређење и унапређење сарадње социјалних партнера. Индикатори би могли имати позитиван утицај на родну равноправност, али су потребни додатни подаци у вези са бројем пројекта који су финансиирани кроз програме којима се побољшава приступачност физичког окружења кроз унапређење просторно-техничких услова рада удружења особа са инвалидитетом, изједначавају могућности и јачају капацитети особа са инвалидитетом у циљу стварања могућности за њихову укљученост у све области друштвеног живота и подиже свест друштвене заједнице о особама са инвалидитетом, као и подносиоцима успешних пројекта. Свакако је добро што буџетски корисник препознаје значај и потребу улагања ресурса на пројекте усмерене на унапређење ислова живота и рада особа са инвалидитетом. У складу са чланом 12 ЗАкона о родној равноправности буџетски корисник ће ову врсту евиденције морати да води по полу тако да би било корисно да у наредном буџетском циклусу ови индикатори буду разврстани по полу.						
Програмска активност/Пројекат	7045						
Назив ПА/П	ИПА 2013 – Друштвени развој 2						
Назив циља	Унапређење политике социјалне заштите и промовисања социјалне инклузије						

Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број подржаних пројекта у области социјалне економије	Извештај Министарства	Број	2018	3	3	0	

Коментар

У Програму *Социјална заштита*, Пројекат 7045 ИПА 2013 - *Друштвени развој 2*, под циљем 1 *Унапређење политике социјалне заштите и промовисања социјалне инклузије*, индикатор *Број подржаних пројекта у области социјалне економије* могао би имати позитиван утицај на родну равноправност, али су потребни додатни подаци у вези са типом подржаних пројекта, као и подносиоцима успешних пројекта. Свакако је препознато да социјална економија уме да понуди решења која одговарају на нездовољене потребе жена и мушкараца из различитих група. Иако је претходно планирано да се пројекат заврши 2020. године, он траје и 2021. године.

Програм	0903
Назив програма	Породично-правна заштита грађана
Програмска активност/Програм	-
Назив ПА/П	-
Назив циља	Усклађивање рада и родитељства и подстицање рађања

Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број породиља (накнада зараде и остале накнаде по основу рођења и неге и посебне неге детета)	Извештај министарства	Број	2019	53.819	57.876	57.876	57.876
Број новорођене деце - родитељски додатак	Извештај министарства	Број	2019	67.265	68.000	68.000	68.000

Коментар

У Програму *Породично-правна заштита грађана*, под Циљем 4 *Усклађивање рада и родитељства и подстицање рађања*, индикатор 1 *Број породиља (накнада зараде и остале накнаде по основу рођења и неге и посебне неге детета)* не одговара адекватно на проблеме препознате у пракси, а који се тичу смањења износа накнада за велики број породиља.

О овом проблему се пуно говорило у медијима, а бројне су и иницијативе женских организација упућене буџетском кориснику са циљем да се недостаци постојећег решења отклоне. На пример, и даље постоји проблем у обухвату предузећница. Било би неопходно да се промене које имају за циљ унапређење родне равноправности и оснаживање жена унесу у Закон о финансијској подршци породицама са децом, као и да се у индикаторима препознају напори да се пропусти и недостаци у законском решењу отклоне. Предлог је да се унесе индикатор *Распон накнада по основу рођења и неге и посебне неге детета*, како би се пратио минимални износ накнаде као и постепено увећање распона током посматраног трогодишњег периода.

Индикатор 2 *Број новорођене деце* треба да буде доступан по полу у извештају. Овај индикатор ипак не мери на адекватан начин оно што је буџетски корисник учинио током извештајног периода у вези са *Усклађивањем рада и родитељства и подстицањем рађања*, већ је постављен ван домаћаја буџетског корисника, на резултатском нивоу који премашује извештајни период. То није у складу са Упутством за припрему програмског буџета. Мере и активности које се финансирају из

буџета овог појединачног буџетског корисника не дају ефекат на број новорођене деце у року од годину, две или три. Ефекат на број рођене деце даје читав низ мера које заједно делују на квалитет живота жена и мушкараца. Зато је препорука да се мери и број шта је буџетски корисник урадио у оквиру свог делокруга рада да подстакне различите актере да допринесу бољем усклађивању рада и родитељства, односно подстицању квалитета живота који охрабрује жене и мушкице да се определе да имају децу.

Програмска 0001

активност/Пројекат

Назив ПА/П

Права корисника из области заштите породице и деце

Назив циља		Усклађивање рада и родитељства и подстицање рађања						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број породиља (накнада зараде и остale накнаде по основу рођења и неге и посебне неге детета)	Извештај министарства	Број	2019	53.819	57.876	57.876	57.876	
Број новорођене деце - родитељски додатак	Извештај министарства	Број	2019	67.265	68.000	68.000	68.000	
Коментар								
Погледати претходни коментар.								

ДБК

42800

Назив ДБК

РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА ЗА МИРНО РЕШАВАЊЕ РАДНИХ СПОРОВА

Програм

0802

Назив програма

Уређење система рада и радно-правних односа

Програмска активност/Пројекат

0011

Назив ПА/П

Мирно решавање радних спорова

Назив циља		Унапређење капацитета за пружање адекватне заштите права из радних спорова						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број миритеља и арбитара (мушки/женско)	Информатор о раду Републичке агенције за мирно решавање радних спорова	Број	2020	41/33	65/55	65/55	65/55	
Коментар								

Овај буџетски корисник се у РОБ процес прикључио у процесу израде буџета за 2020. годину. У Програмској активности 0011 *Мирно решавање радних спорова*, под Циљем 2 *Унапређење капацитета за пружање адекватне заштите права из радних спорова* уведена је родна перспектива кроз индикатор 1 *Број миритеља и арбитара (мушки/женско)*. У односу на базну

вредност 41 мириtelja (55.4%) и 33 мириteljke (44.6%) предвиђено је веома опрезно повећање на 45.8% током 3 године. Добро је што је промена у правцу паритета, али је темпо промене спор. Можда за то постоје друга ограничења која нису напоменута у коментарима. Из угла родне равноправности, интензитет промене могао би бити амбициознији, јер је период од три године значајан период. Буџетски корсник је у коментар овог индикатора додао образложење да је након извршене родне анализе постојећег броја арбитара и мириtelja утврђено је да је број мушкараца који су изабрани на конкурсу за избор мириtelja и арбитара приближно једнак или да је укупан број арбитара на листи већи у корист жена. Републичка агенција за мирно решавање радних спорова планира да у наредном периоду преузме активности у циљу постизања пуне равноправности на начин да број мушкараца и жена који се ангажују буде приближно једнак.

С обзиром да је буџетски корисник задржао исте вредности индикатора препорука за овог буџетског корисника је да у односу на претходну годину (када су биле дефинисане исте вредности индикатора) покуша да формулише нове вредности индикатора које би указивале на напредак или стагнацију у реализацији планираног циља.

Радни спор је спор између запосленог и послодавца, односно синдиката и удружења послодаваца у поступку колективног преговарања, настало поводом повреде законом признатих индивидуалних и колективних права насталих из радно-функционалне везе запослених и послодаваца. Јако је важно да ли жене и мушкарци у свим секторима равномерно користе механизам за мирно решавање радних спорова и ако не, због чега је то тако.

ДБК
Назив ДБК

13800
МИНИСТАРСТВО ОМЛАДИНЕ И СПОРТА

Програм	1301
<i>Назив програма</i>	Развој система спорта
Програмска активност/Пројекат	-
<i>Назив ПА/П</i>	-

Назив циља		Промоција и подстицање бављења спортом у свим сегментима становништва посебно жена, деце, младих и особа са инвалидитетом					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број деце, омладине и особа са инвалидитетом који су укључени у програме спортских активности	Годишњи извештаји националних гранских спортских савеза	Број	2015	5.000	6.000	6.500	6.500
Број жена које су укључене у програме спортских активности	Годишњи извештаји националних гранских спортских савеза	Број	2015	2.000	2.500	2.500	2.500

Коментар

Кроз Програм 1301 – Развој система спорта у оквиру циља 2 Промоција и подстицање бављења спортом у свим сегментима становништва посебно жена, деце, младих и особа са инвалидитетом уведен је принцип родне равноправности јер су специфично наведене групе које треба да буду додатно подстакнуте на бављење спортом. Међутим, минимални стандард РОБ процеса је да се сви подаци о корисницима учине доступним по полу. Такође, мере подстицаја и обухвата могу и често треба да се разликују за сваку од наведених подгрупа жена и мушкараца јер су разлози због којих се они данас недовољно баве спортом различити, о чему има доступних истраживања и података. У складу са том препоруком, неопходно је и да се индикатор 1. Број деце, омладине и особа

са инвалидитетом који су укључени у програме спортских активности разложи по полу и подгрупи, а не само увећа у збиру, јер такав збир може да пренебрегне неуспехе у обухвату једне од циљаних група. Други индикатор издваја жене из свих узрасних група. Било би јасније када би за све подгрупе циљани резултати и подаци били разврстани по полу.

Програмска активност/Пројекат 0005

Назив ПА/П

Програми и пројекти подршке младима у образовању, васпитању, безбедности, здрављу и партиципацији

Назив циља		Подстицање младих жена и мушкараца за активно учешће у друштву и волонтерским активностима					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број младих који су обухваћени активностима, програмима и/или кампањама за активно учешће у друштву	Извештаји реализација пројекта	Број	2016	35.000	50.000	51.000	52.000
Проценат младих жена и мушкараца укључених у волонтерске активности у земљи и иностранству	Истраживање о положају и потребама младих	Проценат	2016	24	26	27	28

Коментар

Буџетски корисник је поновио индикаторе из буџета за 2019. и 2020. годину, стога важе и даље исте препоруке: Програмска активност: 0005 – *Програми и пројекти подршке младима у образовању, васпитању, безбедности, здрављу и партиципацији*, циљ 2: *Подстицање младих жена и мушкараца за активно учешће у друштву и волонтерским активностима* представља добар пример увођења принципа родне равноправности на нивоу циља. Предложени индикатор *Проценат младих жена и мушкараца укључених у волонтерске активности у земљи и иностранству* треба да буде разврстан по полу у буџету, а додатна разврставања треба да буду доступна у резултатима истраживања који служи као извор верификације. Такође, неопходно је да се индикатор *% младих жена и мушкараца разложи по полу у базној и циљним вредностима*.

Програмска активност/Пројекат 0008

Назив ПА/П

Програм спорктског савеза Србије

Назив циља		Подстакнута институционална сарадња територијалних спорктских савеза и јединица локалних самоуправа кроз реализацију и унапређење предшколског, школског спорта, рекреативних програма, укључујући женски спорт и спорт особа са инвалидитетом, програме родне равноправности					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број учесника на обукама за територијалне спорктске савезе	Годишњи извештај Спорктског савеза Србије о реализацији програма	Број	2016	150	250	250	250
Број учесника у програмима који се реализују у	Годишњи извештај Спорктског савеза Србије	Број	2015	150	350	450	550

јединицама локалне самоуправе	о реализацији програма						
Коментар							
Буџетски корисник је предвидео РОБ циљ Подстакнута институционална сарадња територијалних спортских савеза и јединица локалних самоуправа кроз реализацију и унапређење предшколског, школског спорта, рекреативних програма, укључујући женски спорт и спорт особа са инвалидитетом, програме родне равноправности. Међутим, индикатори који су дефинисани не мере на најбољи начин овај циљ пошто сам циљ у себи садржи и предшколски, школски, рекреативни, те женски спорт и спорт особа са инвалидитетом. Број учесника би требало да буде приказан по полу. Препорука овом кориснику је да технички додатно унапреди индикаторе.							

Програмска активност/Пројекат 0010

Назив ПА/П

Програм Параолимпијског комитета Србије

Назив циља		Обезбеђење услова за праћење, развој и унапређење врхунског спорта и система врхунског спорта особа са инвалидитетом					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број реализованих програма	Годишњи извештај Параолимпијског комитета Србије о реализацији програма	Број	2015	30	30	30	30
Број спортиста параолимпијаца укључених у реализацију програма	Годишњи извештај Параолимпијског комитета Србије о реализацији програма	Број	2015	150	500	500	500

Коментар

У оквиру Програмске активности 0010 Програм Параолимпијског комитета Србије и циља 1 Обезбеђење услова за праћење, развој и унапређење врхунског спорта и система врхунског спорта особа са инвалидитетом буџетски корисник прати број реализованих програма као и број спортиста параолимпијаца укључених у реализацију програма. Ово је од великог значаја, а препорука је да се код индикатора 2. воде одвојено спортисти и спортисткиње. То може да се искаже као број спортисткиња/укупан број спортиста.

Програмска активност/Пројекат 0017

Назив ПА/П

Посебни програми у области спорта

Назив циља		Повећање доступности спорта свим грађанима Републике Србије, а нарочито деци, младима, женама и особама са инвалидитетом кроз обезбеђење услова за бесплатно бављење спортом					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број грана спорта којима су понуђени бесплатни спортски садржаји	Годишњи извештаји националних гранских спортских савеза и других	Број	2016	0	50	50	50

	организација у области спорта о реализацији посебних програма						
Број деце, младих и студената укључених у бесплатне програме	Годишњи извештаји националних гранских спортских савеза и других организација у области спорта о реализацији посебних програма	Број	2016	0	1.500	1.500	1.500

Коментар

Циљ повећања доступности спорта свим грађанима и грађанкама РС важан је и из угла родне равноправности, при чему буџетски корисник препознаје децу, жене и особе са инвалидитетом као циљну групу. Недостају базне вредности као и претходне године па је важно да буџетски корисник технички унапреди индикатор током 2021. године тако што ће обезбедити податке. Било би добро да се индикатор преформулише у *Број грана спорта за које су обезбеђени бесплатни спортски садржаји од укупног броја грана*. Постоји обавеза приказивања статистике по полу. У другом индикатору, поред вођења статистике по полу, било би важно одвојити децу, младе и студенте/киње (ако су млади 15-30 година који нису студенти/киње).

Програм 1302

Назив програма Омладинска политика

Програмска активност/Пројекат -

Назив ПА/П -

Назив циља		Унапређен положај и учешће младих у друштву						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број реализованих омладинских кампова и омладинских волонтерских пројекта (ОВП)	Извештаји реализација пројекта, Извештај МОС-а	Број	2017	160	180	180	180	
Проценат представника младих мушкараца и жена укључених у рад тела од значаја за процесе који се тичу младих на локалном и националном нивоу	Извештаји реализација пројекта, Извештај МОС-а	Проценат	2016	45	50	50	50	

Коментар

Буџетски корисник је исте индикаторе и циљане вредности имао и у буџету за 2020. годину, па важе исте препоруке. Код циља *Унапређен положај и учешће младих у друштву* дефинисана су два индикатора: *Број реализованих омладинских кампова и ОВП – омладинских волонтерских пројекта* (базна вредност је 160 – 34 кампа и 126 ОВП, а што би требало раздвојити на два индикатора пошто је

овако индикатор технички неисправан). Код другог индикатора је такође важно да се воде одвојено девојке и младићи, и добро је што буџетски корисник циља паритет за младе укључене рад тела од значаја за процесе који се тичу младих на локалном и националном нивоу.

Назив циља		Повећање запослености младих и унапређење професионалног развоја младих талената						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број младих који су се запослили или основали предузеће након похађања програма и пројекта усмерених ка запошљавању младих	Извештаји о реализацији пројекта	Број	2016	365	550	600	600	

Коментар

Програм 1302 *Омладинска политика*, циљ 2 *Повећање запослености младих и унапређење професионалног развоја младих талената* могао би да се јасније дефинише као *Повећање запослености младих жена и мушкараца и унапређење развоја талентованих младих жена и мушкараца*. Ово је важно зато што нас подсећа на чињеницу да, иако је циљ исти и заједнички за све, приступ, односно мере не морају бити у потпуности исте. Напротив, оне треба да одражавају разлике у потребама и препознатим баријерама за жене и мушкарце, а затим и за подгрупе у свакој од ових група.

Програм 1303

Назив програма Развој спортске инфраструктуре

Програмска активност/Пројекат -

Назив ПА/П -

Назив циља		Обезбеђење приступачности спортских објеката особама са инвалидитетом						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број спортских објеката приступачних особама са инвалидитетом	Евиденција Министарства	Број	2016	0	1	1	1	

Коментар

Приступачност објеката особама са инвалидитетом је од изузетне важности и требало би је пратити све до тренутка до када се не постигне приступачност свих објеката. На тај начин осигурува се равноправно коришћење ресурса за све грађане и грађанке без разлике. Предлог је да се индикатор искаже на следећи начин: *Број спортских објеката прилагођених особама са инвалидитетом од укупног броја спортских објеката*. Ово би подразумевало да се прво утврди стање објеката као базна вредност, што ће можда изискивати додатна средства, па би било добро да буџетски корисник то планира.

ДБК

Назив ДБК

Програм

Назив програма

14830

МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ, ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

0703

Телекомуникације и информационо друштво

Програмска активност/Пројекат 0006
Назив ПА/П
Подршка програмима цивилног друштва у области информационог друштва и електронских комуникација

Назив циља		Подизање нивоа информисаности о програмима развоја информационог друштва						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број учесника директно обухваћен програмима	Извештаји о реализацији програма	Број	2016	20.000	25.000	25.000	25.000	
Коментар								
Сам циљ нема родну перспективу, међутим, индикатор је потребно преправити или раздвојити на два показатеља, тако да се може водити родна статистика и видети податак колико је учесница, а колико учесника обухваћено овим програмима. У складу са наведеним је потребно усагласити базне и пројектоване вредности.								
Назив циља		Подстицање укључености жена у ИКТ сектор						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Проценат учесница женског пола које учествују у програмима	Извештаји о реализацији програма	Проценат	2017	50	50	50	50	
Коментар								
Програмски циљ и индикатор у које је уведена родна перспектива испуњавају формалне захтеве РОБ процеса у овој фази. У постављању циља вредности ишло се на 50% за мање заступљени пол, а што неће бити довољно да се смањи родни јаз током трогодишње интервенције, имајући у виду подзаступљеност жена. У 2018. години буџетски корисник је имао исти индикатор али су циљане вредности биле 60%. Из података се не види колики је номинални обухват.								

Програм 1506
Назив програма Развој трговине и заштите потрошача
Програмска активност/Пројекат 0004
Назив ПА/П Уређење сектора трговине, услуга и политике конкуренције

Назив циља		Јачање конкуренције и предузетништва у области трговине						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Просечан број лиценцираних посредника у промету и закупу непокретности по регистрованом привредном субјекту	Извештај Регистра посредника	Број	2016	1,9	3,0	3,2	3,5	
Учешће учесница на догађајима у укупном броју учесника	Извештај о раду МТТТ; Листа присуства на семинарима, саветовањима и	Проценат	2016	/	40	45	50	

	радионица ма						
Коментар Буџетски корисник се определио да РОБ искаже кроз индикатор о броју обучених жена односно мушкараца, а са циљем осигурања једнаких шанси у обукама. Код првог индикатора није јасно како се израчунавају вредности, односно у односу на шта се извлачи просек, па је то потребно појаснити. Други индикатор треба да се преформулише.							

Програмска активност/Пројекат 0007

Назив ПА/П Подршка програмима удружења потрошача и вансудском решавању потрошачких спорова

Назив циља		Јачање капацитета удружења потрошача					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број ангажованих лица/број ангажованих лица женског пола на реализацији програма удружења потрошача	Извештаји удружења потрошача о реализацији програма	Број	2016	27/14	30/15	32/16	34/17
Број подржаних удружења потрошача	Извештаји удружења потрошача о реализацији програма, Извештај о раду МТТТ	Број	2016	7	8	9	10

Коментар

Буџетски корисник се определио да РОБ искаже кроз индикатор о броју обучених жена односно мушкараца, а са циљем осигурања приближно једнаких шанси у обукама које се одвијају преко удружења потрошача које Министарство такође подржава. Тиме корисник испуњава минимални захтев РОБ-а. Препорука је да се уради родна анализа у вези са положајем потрошача женског и мушкиног пола, као и жена и мушкараца из различитих група како би се утврдиле специфичности разлике у положајима ових група, а РОБ усмерио на затварање родног јаза.

Програм 1507

Назив програма Унапређење и развој у области туризма

Програмска активност/Пројекат 0010

Назив ПА/П Подстицаји за пројекте промоције, едукације и тренинга у туризму

Назив циља		Унапређење туристичких производа					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број посетилаца едукација и тренинга у туризму које су суфинансиране	Извештај корисника подстицаја о реализацији пројекта	Број посетилаца едукација женског пола	2019	5.707	1.900	1.900	1.900
Број посетилаца едукација и тренинга у туризму које су суфинансиране	Извештај корисника подстицаја о реализацији пројекта	Број посетилаца едукација мушкиног пола	2019	4.255	1.350	1.350	1.350

Број посетилаца манифестација које су суфинансиране	Извештај корисника подстицаја о реализацији пројекта	Број посетилаца манифестација	2019	6.649.571	7.5 мил.	7.5 мил.	7.5 мил.
Коментар							
Буџетски корисник се определио да РОБ искаже кроз индикатор о броју обучених жена односно мушкараца, а са циљем осигурања једнаких шанси у обукама што је минимални РОБ захтев. Приметно је да за прва два индикатора базне вредности вишеструко надмашују циљне вредности. Недостаје објашњење зашто је то тако, те да ли овако пројектоване циљне вредности заиста унапређују туристичке производе. Није јасно ни на који начин се привлачи већи број жена у односу на број мушкараца, те да ли то доприноси родној равноправности.							

РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ

Општа препорука за буџетског корисника: Буџетски корисник надлежан је за надзор над применом Закона о планском систему („Службени гласник РС“, Бр. 30/2018) и у оквиру надлежности за дефинисање методологије управљања јавним политикама, а нарочито процес и контролу спровођења анализе ефеката приликом израде докумената јавних политика и прописа, као и анализе ефеката након њиховог усвајања. У складу са Уредбом о Методологији за управљање јавним политикама ("Службени гласник РС", Бр. 8/2019.) детаљна анализа ефеката за прописе у односу на родну равноправност врши се у случајевима када резултат тестиа родне равноправности указују на потребу детаљне анализе у том сегменту.

Сходно томе препорука за буџетског корисника је да у наредном циклусу израде буџета за 2022. годину у оквиру програма 0610 *Развој система јавних политика* и Програмске активности 0006 *Управљање квалитетом јавних политика* формулише нов циљ: *Унапређење аналитичких капацитета за родно одговорно планирање докумената јавних политика* и у складу са тим индикатор:

- Број докумената јавних политика на које је примењен утицај тестиа на родну равноправност од укупног броја ДЈП у текућој години
- Број обучених државних службеника за спровођење тестиа родне равноправности
- Израђена упутства за ех-анте и ех-пост родну анализу.
- Такође, у оквиру истог програма 0610 и Програмске активности 0006 и Циља 2 *Унапређење функционалности Јединственог информационог система за планирање, праћење спровођења, координацију јавних политика и извештавање* предлог је да се дода родно одговорни индикатор:
- Успостављена нова функционалност ЈИСа који омогућава праћење родно одговорних мера и активности у документима јавних политика

ДБК

40010

Назив ДБК

РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ

Програм

0610

Назив програма

Развој система јавних политика

Програмска активност/Пројекат

0005

Назив ПА/П

Анализа ефеката прописа

Назив циља

Побољшање квалитета анализа ефеката прописа које спроводе предлагачи и побољшање квалитета прилога анализа ефеката прописа које предлагачи прописа достављају РСЈП на мишљење

Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број предлога закона на које је примењен тест утицаја на родну равноправност	Извештај о раду РСЈП	Ком	2019	0	2	3	5
Коментар							

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

Општа препорука за буџетског корисника: У складу са надлежностима буџетског корисника у области пословне статистике предлог је да се код Програма 0611 Израда резултата званичне статистике, и Програмске активности 0003 Пословне статистике формулише нов циљ Повећање броја индикатора према полу који се односе на програмску активност пословне статистике у односу на укупан број индикатора и у складу са тим формулише индикатор:

- Број индикатора који се односе на лица, а који су приказани према полу.

ДБК	40400
Назив ДБК	РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ
Програм	0611
Назив програма	Израда резултата званичне статистике
Програмска активност/Пројекат	0001
Назив ПА/П	Демографија и друштвене статистике

Назив циља	Повећање броја индикатора према полу који се односе на програмску активност Демографија и друштвене статистике у односу на укупан број индикатора						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број индикатора који се односе на лица, а који су приказани према полу	База дисеминације података	Број	2016	443/142	154	154	154

Назив циља	Увођење и повећање броја индикатора одрживог развоја који се односе на друштвене и економске статистике						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023

Повећање броја индикатора који се односе на становништво, а који су приказани према полу	Извештај	Број	2019	18	20	20	20
--	----------	------	------	----	----	----	----

Коментар

РОБ циљ и индикатори су стратешки постављени и у складу са надлежностима овог буџетског корисника који има важну улогу подршке доносиоцима одлука у свим областима. Овај корисник повећава број индикатора који ће бити доступни по полу у оквиру демографске и друштвене статистике. Стога је овај циљ трансформативан пошто је усмерен на дугорочно и одрживо побољшање постојећег стања.

Програмска активност/Пројекат

0002

Назив ПА/П

Макроекономске статистике и статистика пољопривреде

Назив циља		Справођење истраживања према Уредби о утврђивању плана званичне статистике					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број спроведених истраживања према плану званичне статистике	Извештај	Број	2019	85	90	90	90

Коментар

Узимајући у обзир Закон о родној равноправности и члан 12, буџетском кориснику се код овог циља понавља препорука од претходне године, а то је да у оквиру циља *Справођење истраживања према Уредби о утврђивању плана званичне статистике* иницира осигурување родног аспекта код истраживања која се редовно спроводе. То може да се уради кроз додавање родних индикатора, додатних сегмената унутар постојећих истраживања или спровођење додатних истраживања. РЗС би требало да укаже на неопходне измене прописа и планова а како би се омогућило даље унапређење родне статистике

Програмска активност/Пројекат

0005

Назив ПА/П

Координација статистичког система и статистика тржишта рада

Назив циља		Повећање броја индикатора према полу који се односе на програмску активност Координација статистичког система Србије					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број индикатора према полу који се односе на програмску активност координација статистичког система и статистика тржишта рада	Извештај	Број	2016	13	21	21	21

Коментар

РОБ циљ и индикатори су стратешки постављени и у складу са надлежностима овог буџетског корисника који има важну улогу подршке доносиоцима одлука у свим областима. Овај корисник системски повећава број индикатора који ће бити доступни по полу у оквиру демографске и друштвене статистике. Стога је овај циљ трансформативан пошто је усмерен на дугорочно и одрживо побољшање постојећег стања.

ДБК	40600
Назив ДБК	РЕПУБЛИЧКИ ГЕОДЕТСКИ ЗАВОД
Програм	1102
<i>Назив програма</i>	Државни премер, катастар и управљање геопросторним подацима на националном нивоу
Програмска активност/Пројекат	0001
<i>Назив ПА/П</i>	Управљање непокретностима и водовима

Назив циља		Изградња капацитета запослених у Службама у раду са припадницима угрожених група (жене са села и жене са инвалидитетом)						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. ред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Обуке за запослене о раду са угроженим групама	Стручне службе Републичког геодетског завода	Број	2020	1	1	1	1	
Упутство о упису заједничке својине и примени стимулативних такси РГЗ-а	Стручне службе РГЗ-а	Број	2020	1	1	1	1	

Коментар

Буџетски корисник спроводи Програмску активност 0001 Управљање непокретностима и водовима, чији је родно трансформативни Циљ 3 Изградња капацитета запослених у Службама у раду са припадницима угрожених група (жене са села и жене са инвалидитетом). Потпуно у складу са намером која стоји иза увођења РОБ алата, препознат је простор за увођење родне перспективе кроз оба индикатора. Индикатори су пример родно трансформативних индикатора с обзиром да изражавају намеру буџетског корисника да јача капацитете у области пружања услуга угроженим групама, (женама са села и женама са инвалидитетом). Системским улагањем у капацитете запослених РГЗ ствара се основа за остваривање дугорочне добити од спровођења овог циља која се огледа у унапређењу процедуре за упис заједничке својине и примени стимулативних такси, што је предуслов за креирање и имплементацију родно одговорних политика и мера усмерених на жене са села и жене са инвалидитетом.

Програмска активност/Пројекат	0002
<i>Назив ПА/П</i>	Обнова и одржавање референтних основа, референтних система и државне границе Републике Србије

Назив циља		Утврђивање приоритета за успостављање родне равноправности, промењени родни обрасци и унапређена култура родне равноправности						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. ред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Израда секторске родне анализе	Стручне службе РГЗ-а	Број	2020	0	0	0		
Подизање нивоа свести руководилаца и руководитељки и запослених о узроцима, облицима, последицама и раширености родне дискриминације	Стручне службе РГЗ-а	Број	2020	0	0	0		

Коментар

У Програмској активности 0002 *Обнова и одржавање референтних основа, референтних система и државне границе Републике Србије*, под Циљем 6 *Утврђивање приоритета за успостављање родне равноправности, промењени родни обрасци и унапређена култура родне равноправности* уведена је родна перспектива у артикулацију циља. Индикатор 1 се понавља, и не може се јасно закључити да ли је родна анализа урађена, у том случају треба формулисати нов родно одговоран индикатор који би на пример могао да прати број дефинисање плана за спровођење препорука из родне анализе или број реализованих активности из плана за спровођење родне анализе.

Израда родне анализе је планирана у 2020. години. Уколико је израда родне анализе одложена због рационализације средстава услед спровођења мера Владе РС у борби против пандемије COVID-19 препорука за овог буџетског корисника је да се израда родне анализе уврсти у буџет за 2022. годину.

Израда секторске родне анализе је свакако добра намера буџетског корисника и требало би је израдити јер нема доступних родних анализа у делокругу рада овог буџетског корисника. Родна анализа ће да послужи за утврђивање приоритета за наредни средњи рок. Уколико је родна анализа урађена па је зато вредност индикатора нула, онда овај индикатор треба заменити новим који би могао да буде формулисан на следећи начин: Израда плана спровођења активности дефинисаних родном анализом.

Индикатор 2 *Подизање нивоа свести руководилаца и руководитељки и запослених о узроцима, облицима, последицама и раширености родне дискриминације* је такође поновљен из претходне године, међутим вредност му је нула. Уколико је индикатор остварен и зато је унесена вредност нула, онда га треба заменити другим индикатором. Није јасна одлука буџетског корисника да вредности индикатора који прати подизање нивоа свести руководилаца и руководитељки дефинише нулом. Такође формулатија индикатора није прецизна јер није јасна веза између назива индикатора и јединице мере. Препорука је да се овај индикатор преформулише у: Број реализованих обука за људска права и родну равноправност, као и за комуникацију на принципима уважавања и поштовања различитости и да се промене вредности индикатора.

Програмска активност/Пројекат 0003

Назив ПА/П

Стручни, управни и инспекцијски надзор и процена вредности непокретности

Назив циља		Уведен принцип родне равноправности у раду РГЗ-а у вези са регистром лиценци						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Подаци по полу за геодетске лиценце	Стручне службе Републичког геодетског завода	Проценат	2020	30	50	20	0	
Подаци по полу за запослене стручњаке у геодетским организацијама	Стручне службе Републичког геодетског завода	Проценат	2020	30	50	20	0	
Подаци по полу овлашћених лица геодетских организација	Стручне службе РГЗ-а	Проценат	2020	30	50	20	0	

Коментар

Програмска активност 0003 *Стручни, управни и инспекцијски надзор и процена вредности непокретности*, Циљ 4 *Уведен принцип родне равноправности у раду РГЗ-а у вези са регистром лиценци* и индикатор 1 *Подаци разврстани и доступни по полу за геодетске лиценце и запослене стручњаке у геодетским организацијама* такође су добар пример трансформативне употребе РОБ-а као алата за остварење родне равноправности у делокругу рада буџетског корисника.

Програмска активност/Пројекат 0004

Назив ПА/П

Успостављање и унапређење националне инфраструктуре геопросторних података

Назив циља		Обезбеђење доступности геопросторних података и развој јавних сервиса (web сервиса) у циљу унапређења е-управе						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Родно разверстани подаци о власништву на непокретностима	Стручне службе Републичког геодетског завода	Број	2020	100	100	100	100	

Коментар

Буџетски корисник спроводи Програмску активност 0004 Успостављање и унапређење националне инфраструктуре геопросторних података, чији је Циљ 2 Обезбеђење доступности геопросторних података и развој јавних сервиса (web сервиса) у циљу унапређења е-управе. Потпуно у складу са намером која стоји иза увођења РОБ алата, препознат је простор за увођење родне перспективе кроз индикатор 2 Припремљени и објављени родно разверстани подаци о власништву на непокретностима. Дугорочна добит од реализације овог циља биће у квалитетној статистици о власништву над непокретностима, што је предуслов за креирање и имплементацију родно одговорних политика и мера.

Програмска активност/Пројекат 0005

Назив ПА/П Унапређење регистра просторних јединица и адресног регистра и успостава интероперабилности са другим регистрима

Назив циља		Повећање нивоа информисаности жена о стварним правима на непокретностима и услугама РГЗ-а						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Израда листа или рубрика на РГЗ веб сајту или видео клипа	Стручне службе РГЗ-а	Број	2020	1 рубрика /1 тупаж/1 клип	1 рубрика /а тираж/1 клип	1 рубрика /а тираж/1 клип	0	

Коментар

Програмска активност Унапређење регистра просторних јединица и адресног регистра и успостава интероперабилности са другим регистрима, уградила је родну перспективу у Циљ 3: Повећање нивоа информисаности жена о стварним правима на непокретностима и услугама РГЗ-а и индикатор 1: Израда листа или рубрика на РГЗ веб сајту или видео клипа у смислу промене члана 7. Закона о поступку уписа права у катастар непокретности и водова. Поред унапређења квалитета података, овај буџетски корисник учиниће и напор да те податке учини јавно доступним широј јавности и тако ће утицати на бољу информисаност жена о стварним правима на непокретностима и услугама РГЗ-а. И овде РГЗ представља пример добре праксе.

Програмска активност/Пројекат 0006

Назив ПА/П Администрација и управљање

Назив циља		Правилником о систематизацији радних места за запослене у РГЗ-у дефинисање радног места за обављање послова на тему родне равноправности						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Дефинисање радног места за обављање послова на тему родне равноправности	Стручне службе РГЗ-а	Број	2020	2	3	0	0	

Коментар

Индикатор Дефинисање радног места за обављање послова на тему родне равноправности је са становишта родно одговорног буџетирања трансформативан с обзиром да одражава дугорочну системску

намеру буџетског корисника да јача унутрашње капацитете у погледу спровођења родног одговорних политика. Индикатор се повећава што указује на намеру буџетског корисника да повећава број запослених који ће се бавити темама родне равноправности у РГЗ.

Назив циља		Унапређен квалитет садржаја Информатора о раду РГЗ-а у смислу родно разврстаних података						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Родно разврстани подаци у Информатору о раду	Стручне службе РГЗ-а	Проценат	2020	30	50	20	0	
Коментар								
Индикатор <i>Родно разврстани подаци у Информатору о раду</i> је добро дефинисан родно одговорни индикатор с обзиром да одражава обавезу буџетског корисника да у складу са чланом 12 Закона о родној равноправности води статистичке податке разврстане по полу.								

ДБК

Назив ДБК

Програм

Назив програма

Програмска активност/Пројекат

Назив ПА/П

64040

ЗАВОД ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНУ СВОЈИНУ

0202

Заштита интелектуалне својине

-

-

Назив циља		Ефикасно остваривање заштите интелектуалне својине и пружање информационо образовних услуга у вези са заштитом						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Однос броја окончаних предмета са бројем примљених предмета	Годишњи извештај Завода	Проценат	2016	92	97	97	97	
Проценат задовољних корисника пруженим услугама које су везане за ефикасну заштиту интелектуалне својине	Годишњи извештај Завода, Извештај о квалитету ISO 9001	Проценат	2016	90	90	90	90	
Учешће жена у заштити интелектуалне својине	Регистар, семинари, остали извори	Проценат	2019	15	20	22	22	

Коментар

У оквиру Програма 0202 *Заштита интелектуалне својине* и циља 1 *Ефикасно остваривање заштите интелектуалне својине и пружање информационо образовних услуга у вези са заштитом* буџетски корисник уводи РОБ индикатор Учешће жена у заштити интелектуалне својине, а што је од великог значаја пошто је препознато да постоји велики родни јаз где жене учествују у стварању различите интелектуалне својине, али су подзаступљене међу носиоцима/власницима интелектуалне својине. Препорука је да се Завод за интелектуалну својину ослони на добру практику Светске организације за заштиту интелектуалне својине, у којој је Србија члан, која препознаје родни јаз и наглашава потребу да се он отклони. Препорука кориснику је да код индикатора број 2. уведе родну компоненту (% корисника и корисница).

Програмска активност/Пројекат

0001

Назив ПА/П

Заштита индустриске својине, ауторског и сродних права и информационо образовни послови у вези са значајем заштите

Назив циља		Затварање родног јаза у заштити патената						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број жена подносиоца пријава	Годишњи извештај Завода за интелектуалну својину	Број	2019	20	20	22	22	
Коментар Буџетски корисник дефинисао је РОБ циљ Затварање родног јаза у заштити патената, који представља трансформативни циљ, на којем ће Завод сигурно радити у наредним годинама. Значајно би било да корисник крене са утврђивањем разлога за родни јаз и да се онда планирају одговарајуће пројектне активности у тој области. У односу на претходну годину, индикатор је префорумулисан и јасније осликова родни карактер, будући да је гласио <i>Број пријава патената чији су подносиоци жене</i> (сада је нагласак на подноситељкама пријава, док је пре био на пријавама).								
Назив циља		Раст укупног броја информација доступних преко електронских регистара и других електронских сервиса и броја пружених информационо-образовних услуга						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број жена укључених у циљане активности за повећање учешћа жене у заштити интелектуалне својине	Листе за упис на семинарима, инфосесијама и другим наменским догађајима	Број	2019	10	22	25		
Јавно доступна монографија "Жене проналазачи у Србији 1920-2020. године" у издању Завода за интелектуалну својину (штампано и онлайн издање)	Издата монографија	Да/Не	2019	не	да	да		
Проценат развоја електронских регистара и других електронских сервиса за сва права индустријске својине	Годишњи извештај Завода	Проценат	2016	60	90	92	92	
Коментар У оквиру Програмске активности 0001 <i>Заштита индустриске својине, ауторског и сродних права и информационо образовни послови у вези са значајем заштите и Циља 1 Раст укупног броја информација доступних преко електронских регистара и других електронских сервиса и броја пружених информационо-образовних услуга</i> буџетски корисник планира да изради монографију "Жене проналазачи у Србији 1920-2020. године", што је од великог значаја за повећање видљивости доприноса жена сегменту који је значајан за развој економије и друштва.								

ДБК

Назив ДБК

Програм

Назив програма

50011

ЗАВОД ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

0902

Социјална заштита

Програмска активност/Пројекат
Назив ПА/П

0008

Примена међународних уговора о социјалном осигурању

Назив циља		Унапређење остваривања права грађана и грађанки у области социјалног осигурања применом међународних уговора (РОБ)						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Учешће предузећа у власништву жена у укупном броју закључених уговора или оквирних споразума кроз поступке јавних набавки на годишњем нивоу	Годишњи извештај Управе за јавне набавке	Процент	2019	0	23	25		
Коментар Пројектоване вредности су испод нивоа заступљености предузећа у власништву жена у скупу привредних субјеката. Због тога овај индикатор не доприноси у довољној мери унапређењу родне равноправности. Такође, није вероватан податак да ниједно женско предузеће није учествовало у базној години. Потребно је да се провери.								

ДБК

Назив ДБК

4230

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ

Програм

0201

Назив програма

Развој науке и технологије

Програмска активност/Пројекат

0009

Назив ПА/П

Академијске награде

Назив циља		Унапређење научно-истраживачког рада кроз друштвена признања						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број додељених награда члановима мушких пола	Годишњак САНУ	Број	2016	126	135	135	135	
Повећање броја жена Академика	Годишњак САНУ	Број	2016	13	18	18	18	
Коментар Српска академија наука и уметности има велики значај у стварању афирмавитног окружења за унапређење равноправности жена и мушкараца у свим научним областима и у уметности. Број жена академика је изразито низак, и има их свега 13 од 126, и несразмеран је броју научница, посебно у области друштвених наука, па је значајно да САНУ системски приступи овом питању.								

Програмска активност/Пројекат

0010

Назив ПА/П

Подршка раду САНУ

Назив циља		Број и врста активности из области родне равноправности						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Публикације, Библиографије Научнице, Уметнице,	Годишњак САНУ	Број	2017	1	1	1	1	

Едиција жена чланова САНУ							
Коментар							
РОБ циљ није промењен у складу са препоруком из петог извештаја о напретку у увођењу РОБ у систем јавних финансија и Упутством за увођење родно одговорног буџетирања. Буџетски корисник није уврстио ни једну препоруку из петог извештаја о напретку у вези редефинисања циља и формулисања нових индикатора.							
Циљ је дефинисан више као индикатор, док индикатор није јасно формулисан тако да на адекватан начин прати напредак у остваривању жељених промена. Сходно томе препоручује се редефинисање циља за 2022. годину на следећи начин: Утврђивање приоритета у САНУ са циљем унапређења родне равноправности и затварања родног јаза. Постоји читав низ активности које могу да се спроводе у САНУ са циљем унапређења родне равноправности. Буџетском кориснику се препоручује да уврсти и следеће показатеље:							
<ul style="list-style-type: none"> - Индикатор 1: Израђен годишњи план за унапређење родне равноправности у САНУ по одељењима - Индикатор 3: % средстава од укупних средстава у Фонду који се одвајају за научноистраживачке пројекте у области родне равноправности. План би могао да се приликом планирања буџета за 2022. годину, што је у складу са захтевом да буџетски корисници даље продубљују РОБ ка трансформативним циљевима. 							

ДБК

Назив ДБК

Програм

Назив програма

41200

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ

0612

Развој система и заштита права у поступцима јавних набавки

Програмска активност/Пројекат

Назив ПА/П

-

-

Назив циља		Унапређена родна равноправност у области јавних набавки					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Учешће предузећа у власништву жена у укупном броју закључених уговора или оквирних споразума кроз поступке јавних набавки на годишњем нивоу	Годишњи извештај Управе за јавне набавке	Процент	2019	0	23	25	

Коментар

РОБ циљ Унапређена родна равноправност у области јавних набавки представља трансформативан циљ за овог буџетског корисника. Основни принципи који регулишу уговоре о јавним набавкама захтевају да се они увек додељују у складу са принципима једнакости и недискриминације, транспарентности, конкуренције и паушалне основе. Јавне набавке имају велики потенцијал за промовисање родне равноправности. У складу са петим извештајем о напретку у увођењу РОБ-а у систем планирања јавних финансија 2020. година је била прва година у којој је буџетски корисник пратио чешће предузећа у власништву жена у укупном броју закључених уговора. С обзиром да је ово индикатор који се понавља из претходне, 2020. године, није јасан разлог зашто је базна година остала непромењена са вредношћу 0 уколико се буџетски корисник у буџету за 2020. годину изјаснило да ће пратити овај индикатор и пројектовао вредност за 2020. годину од 20%.

Буџетски корисник је у 2019. години израдио родну анализу и План активности, и сходно томе понавља се препорука из претходног Извештаја о напретку да се у 2022. години крене са реализацијом закључака и препорука из родне анализе, а да се број спроведених активности прати кроз буџет. Такође узимајући у обзир и обавезе које произилазе из члана 12 Закона о родној равноправности препорука је да се у буџету за следећу годину у овиру програма 0612: Развој система и заштита права у поступцима јавних набавки

и Циља 2: Унапређена родна равноправност у области јавних набавки уведе нов индикатор: Приказ података разверстаних по полу у Годишњем извештају о јавним набавкама.

Програмска активност/Пројекат

0001

Назив ПА/П

Развој и праћење система јавних набавки

Назив циља		Промовисање и подстицање еколошког и социјалног аспекта у јавним набавкама и иновацијама					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број спроведених јавних набавки са применом еколошких критеријума	Портал јавних набавки	Број	2018	0	2	3	3

Коментар

Циљ *Промовисање и подстицање еколошког и социјалног аспекта у јавним набавкама и иновацијама* и индикатор 1 *Промовисање и подстицање еколошког и социјалног аспекта у јавним набавкама и иновацијама* садрже у себи интегрисану родну перспективу и пример су трансформативног РОБ циља. Буџетски корисник изражава јасну намеру да активним политикама утиче на интегрисање родне перспективе у процес јавних набавки стварањем могућности за запошљавање одређених категорија, усаглашавање са радним и социјалним правима, социјално укључивање и једнаке могућности, као и поштовање стандарда приступачности за све кориснике.

Такође, индикатор делује трансформативно јер изражава намеру буџетског корисника да подстиче развој и истраживање који су препознати као приоритети и у области јавних набавки из разлога што је куповина иновативних производа, услуга и радова од кључне важности за унапређење ефикасности и квалитета пружања јавних услуга.

ДБК

Назив ДБК

40100

КОМЕСАРИЈАТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ И МИГРАЦИЈЕ

Програм

1001

Назив програма

Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода

Програмска активност/Пројекат

0013

Назив ПА/П

Подршка присилним мигрантима и унапређење система управљања миграцијама

Назив циља		Обезбедити помоћ при решавању стамбених питања присилних миграната и њихово економско оснаживање и подршку при повратку у републике бивше СФРЈ					
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број породица избеглица и интерно расељених лица којима су побољшани услови становља или су економски оснажени	Извештај о раду Комесаријата	Број	2016	883	1.500	1.500	1.500
Број породица које су се вратиле у неку од бивших република СФРЈ уз асистенцију Комесаријата	Извештај о раду Комесаријата	Број	2016	12	24	24	24

Процент жена миграната које су добиле заштиту по Закону о азилу у односу на укупан број миграната који су добили заштиту	Извештај о раду Комесаријата	Процент	2019	да/не	50	50	50
Коментар							
У Програму 1001 Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода, Програмска активност 0013 Подршка присилним мигрантима и унапређење система управљања миграцијама, под Циљем 1 Обезбедити помоћ при решавању стамбених питања присилних миграната и њихово економско оснађивање и подршку при повратку у републике бивше СФРЈ уводи родну перспективу кроз индикатор Процент жена миграната које су добиле заштиту по Закону о азилу у односу на укупан број миграната који су добили заштиту. Циљна вредност постављена је на 50%. Друга два индикатора узимају породицу као јединицу мере. У оквиру ових индикатора, било би корисно, из угла родне равноправности, када би се урадила анализа у којој мери су доступне врсте помоћи породици одговориле на потребе жена односно мушкараца. Такође је важно на који се начин, у уговору, помоћ додељује. Уколико помоћ иде тзв. носиоцу домаћинства, у циљаној популацији то би значило мушкарац. У том случају ова врста интервенције не би доприносила родној равноправности због тога што жене већ имају мање имовине и располажу мањом количином ресурса у домаћинству, па би додатне инвестиције у власништво мушкараца заправо продубљивале родни јаз. Уколико се помоћ равномерно расподељује партнерима, потребно је да се то нагласи. Такође је важно који је удео једнородитељских породица у укупном скупу. Дакле, потребно је да се детаљније сагледа породица као јединица мере за коју се опредељују средства из буџета. Осим тога, код базне вредности за трећи индикатор методолошки није прихватљиво да стоји „да/не“ будући да је јединица мере проценат и пројектоване вредности су дате у процентима.							
Назив циља				Обезбедити смештај, исхрану и основне животне услове у колективним центрима, центрима за ургентни прихват и установама социјалне заштите и ученичког стандарда, центрима за азил и прихватним центрима			
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023
Број корисника смештених у колективним центрима, центрима за ургентни прихват и установама социјалне заштите	Извештај о раду Комесаријата	Број	2016	1013	50	50	50
Број корисника смештених у центрима за азил и транзитно прихватним центрима	Извештај о раду Комесаријата	Број	2016	6.500	6.000	6.500	6.000
Процент броја жена смештених у КЦ и установама социјалне заштите у односу на укупан број смештених	Извештај о раду Комесаријата	Процент	2016	50	50	50	50
Коментар							
Циљ 2 Обезбедити смештај, исхрану и основне животне услове у колективним центрима, центрима за ургентни прихват и установама социјалне заштите и ученичког стандарда, центрима за азил и прихватним центрима уводи РОБ кроз индикатор 3 Процент броја жена смештених у КЦ и установама социјалне заштите у односу на укупан број смештених. Базна вредност и циљне вредности су 50%. Није јасно због чега прва два индикатора нису доступна разложена по полу када буџетски корисник има и историјске и актуелне податке по полу у својим евидентијама.							

ДБК
Назив ДБК

66427

НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЈА ЗА ЈАВНУ УПРАВУ

Програм
Назив програма
Програмска активност/Пројекат
Назив ПА/П

0615
Стручно усавршавање у јавној управи
-

Назив циља		Развити родно одговорни систем стручног усавршавања запослених у јавној управи						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број програма обуке у којима је спроведен интегрисан принцип родне равноправности	Вебсајт Националне академије за јавну управу	Број	2019	0	20	30	30	
Број руководилаца који су завршили уродњене обуке	Вебсајт Националне академије за јавну управу	Број	2019	0	100	150	150	
Удео реализација програма по полу	Вебсајт Националне академије за јавну управу	Проценат	2019	65% жена 35% мушкараца	50/50	50/50	50/50	

Коментар

Кроз циљ 2 Развити родно одговорни систем стручног усавршавања запослених у јавној управи родна перспектива је интегрисана кроз индикатор 1 Број програма обуке у којима је спроведен интегрисан принцип родне равноправности. Индикатор је формулисан у складу са препорукама РОБ. Међутим да би индикатор могао да укаже на дубину жељене промене и ефекте уложених средстава препорука је да се он преформулише и изражава проценат програма обуке у којима је спроведен интегрисан принцип родне равноправности у односу на укупан број програма обуке. Тиме ће се створити аналитичка основа за разумевање обухвата програма у оквиру којих је спроведен интегрисан принцип родне равноправности, праћење стварног напретка у увођењу интегрисаног приступа родне равноправности, а евентуална одступања од пројектовних вредности индикатора ће моћи да утичу на дефинисање корективних акција. Охрабрујуће је што број родно одговорних програма расте са 20 на 30 до 2023. године.

Индикатор 2 Број руководилаца који су завршили уродњене обуке такође је од суштинске важности за јачање родних компетенција и интегрисање родне перспективе у јавну управу. У складу са чланом 12 Закона о родној равноправности орган је у обавези да сву статистику води разврстану по полу. Сходно томе, препорука за следећу годину за овог буџетског корисника је да овај индикатор буде изражен по полу.

Код индикатора 3 Удео реализација програма по полу види се оно што се често дешава у вези са балансирањем учешћа жена и мушкараца када су полазни подаци у корист жена, онда се одмах иде на паритет. Када је у питању подзаступљеност жена, иде се на 30% учешћа и спорију прогресију. Требало би да се уједначи приступ и када су у питању жене и када су у питању мушкарци.

Назив циља		Унапређивање капацитета запослених у јавној управи						
Назив индикатора	Извор верификације	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Пројек. вред. 2021	Пројек. вред. 2022	Пројек. вред. 2023	
Број полазника обука које је Национална академија реализовала (разврстан по полу)	Вебсајт Националне академије за јавну управу	Број	2018	4.081	10.000	13.000	13.000	

Коментар

У Циљ 1 Унапређивање капацитета запослених у јавној управи родна перспектива је експлицитно интегрисана кроз индикатор 1 *Број полазника обука које је Национална академија реализовала (разврстан по полу)*. У овом тренутку није могуће да се циљани резултати у буџету прикажу по полу, јер су они различити за различите групе полазница и полазника, али ће у извештају бити доступни приказани по полу. Како је више жена међу запосленима у јавној управи, а мање међу доносиоцима одлука, важно је да ове разлике буду јасно назначене. Зато је битно да се у извештају прикажу разложени подаци, који ће указивати на то да ли су и правац и интензитет промене адекватни.

Детаљни преглед примене РОБ-а у буџету за 2021. годину – Аутономна покрајина Војводина

ПРЕГЛЕД ПРОГРАМА, ПРОГРАМСКИХ АКТИВНОСТИ И ПРОЈЕКАТА СА ДЕФИНИСАНОМ РОДНОМ КОМПОНЕНТОМ

Раздео	Структура ка програмс	Циљ	Индикатор	Вредност индикатора			
				Базна	Г	Г+1	Г+2

01

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

2101 Политички систем

Примена принципа једнаких могућности за жене и мушкарце

Број одржаних седница
Одбора за равноправност
полова

1

2

3

5

21011001

Организација, редован рад, међупарламентарна и међурегионална сарадња Скупштине Аутономне покрајине Војводине

Осигурање имплементације принципа једнаких могућности кроз све мере и
политике које се доносе и спроводе

Број донетих закључака
Женске парламентарне
мреже

43

5

6

7

Процент спроведених
активности Одбора за
равноправност полове у
складу са Годишњим
програмом рада

35

35

40

60

Коментар: Скупштина АПВ у оквиру свог мандата и својих програмских циљева и припадајућих индикатора дефинисала је да прати активности рада Одбора за равноправност полове, са циљем мерења конкретног доприноса посланика и посланица примени принципа једнаких могућности и то кроз одржавање седница, број донетих закључака и проценат спроведених активности предвиђаних годишњим планом. Добро би било да се код извештавања по овом индикатору наведе и које су тачно активности спроведене од планираних.

Препорука: Пожељно је да Скупштина АПВ прати ове активности и даље на исти начин, а посебно имајући у виду и нове захтеве које предвиђа Закон о родној равноправности, да се РОБ продубљује додавањем нових активности од којих једна свакако може да буде и одржавање седнице посвећене примени РОБ-а у АПВ, како би се препознали напори с једне и омогућила пуну примена са друге стране. Посебно повећани надзор је неопходан над радом институционалних механизама за родну равноправност, а који би требало да пружају подршку буџетским корисницима приликом припреме и реализације буџета а у вези са политикама родне равноправности. Такође неопходно је сагледавање целокупних улагања у родну равноправност и досадашњих ефеката на АПВ. Препорука је да се у буџету за 2022. прати усклађивање аката са новим Законом о родној равноправности.

02

СЛУЖБА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

2101 Политички систем

Обезбеђење примене принципа једнаких могућности за жене и мушкарце и
осигурање његове имплементације у раду Службе Скупштине АП Војводине

Број запослених едукованих
из области родне
равноправности

0

2

4

5

21011005

Стручни, административни и технички послови Службе Скупштине Аутономне покрајине Војводине

Оснаживање административне подршке Скупштини АП Војводине за потребе интегрисања родне равноправности у њен рад

Број обука и семинара из области родне равноправности за секретаре одбора и запослене	0	2	4	5
---	---	---	---	---

Коментар: У оквиру службе Скупштине АПВ планирано је да се прати број едукованих из области родне равноправности, као и број обука за секретаре/ке одбора и запослене. Са становишта РОБ-а ово је значајно како би се осигурао континуитет у примени Закона о буџетском систему и других прописа из области родне равноправности.

Препорука: индикатор пратити као број запослених едукованих из области родне равноправности у односу на укупан број запослених, као и број обука и семинара из области РР у односу на укупан број обука намењених секретарима/кама одбора и запосленима. С обзиром на додатне захтеве које предвиђа Закон о родној равноправности, неопходно је да се у наредном буџетском циклусу укључи и обука на ову тему, посебно у вези са родном статистиком и Планом за унапређење родне равноправности.

03

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

2102 Подршка раду Владе

Праћење заступљености именованих и постављених лица по полу у покрајинским органима управе и стручним службама које образује Покрајинска влада

Укупан број именованих и постављених лица у покрајинским органима управе и стручним службама које образује Покрајинска влада	0	100	100	100
Процент учешћа жена у укупном броју именованих и постављених лица у покрајинским органима управе и стручним службама које образује Покрајинска влада	0	40	45	47
Процент учешћа мушкараца у укупном броју именованих и постављених лица у покрајинским органима управе и стручним службама које образује Покрајинска влада	0	60	55	53

21021001

Организација, редован рад и одлучивање

Праћење заступљености именованих и постављених лица по полу у покрајинским органима управе и стручним службама које образује Покрајинска влада

Процент учешћа жена у укупном броју именованих и постављених лица у покрајинским органима управе и стручним службама које образује Покрајинска влада	0	40	45	47
	0	60	55	53

Процент учешћа мушкараца у укупном броју именованих и постављених лица у покрајинским органима управе и стручним службама које образује Покрајинска влада

Коментар: Буџетски корисник у Програму 2102 Подршка раду Владе под циљем Праћење заступљености именованих и постављених лица по полу у покрајинским органима управе и стручним службама које образује увела родну перспективу која је изражена у намери циља да прати родну статистику. Индикатори Укупан број именованих и постављених лица у покрајинским органима управе и стручним службама које образује Покрајинска влада и Процент учешћа жена и мушкараца у укупном броју именованих и постављених лица у покрајинским органима управе и стручним службама које образује Покрајинска влада адекватно мере родну димензију. Циљане вредности постављене су прогресивно за други индикатор, чиме је потврђена намера да се ради на успостављању пуне родне равноправности. На овај начин успоставља се евиденција у именовањима и постављењима по полу, што представља значајан допринос родној равноправности и доприноси унапређењу квалитета статистичких података у складу са чланом 12 Закона о родној равноправности.

Пројектна активност 21021001 Организација, редован рад и одлучивање код циља Праћење заступљености именованих и постављених лица по полу у покрајинским органима управе и стручним службама које образује Покрајинска влада прати индикатор Процент учешћа жена и мушкараца у укупном броју именованих и постављених лица у покрајинским органима управе. Као и код програма, циљана вредност је предвиђено да расте са 35% у базној години на 47% након трогодишњег периода. То је пример како се РОБ може употребити са циљем да се уравнотежи учешће мање заступљеног пола, а у конкретном случају да се јача учешће жена у броју именованих и постављених лица у покрајинским органима управе.

04

СЕКРЕТАРИЈАТ ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

2102 Подршка раду Владе

Праћење именовања, постављења и разрешења по полу из надлежности Покрајинске владе

Годишњи извештај на основу евиденције о именовањима, постављењима и разрешењима по полу	0	1	1	1
Успостављена евиденција о именовањима, постављењима и разрешењима по полу	0	1	1	1

21021002

Стручни, административни и оперативни послови секретаријата

Праћење именовања, постављења и разрешења из надлежности Покрајинске владе по полу

Успостављена евиденција о именовањима, постављењима и разрешењима по полу	0	1	1	1
Годишњи извештај на основу евиденције о именовањима, постављењима и разрешењима по полу	0	1	1	1

Коментар: Буџетски корисник у Програму 2102 Подршка раду Владе у оквиру циља Праћење именовања, постављења и разрешења по полу из надлежности Покрајинске владе уводи родну перспективу кроз усмеравање циља на родну статистику. Индикатор Годишњи извештај на основу евиденције о именовањима, постављењима и разрешењима по полу представља велики допринос родној равноправности зато што чини доступним јавности годишњи извештај у коме

су представљени и анализирани подаци о именовањима, постављењима и разрешењима по полу. На овај начин обезбеђује се редовност и конзистентност у праћењу трендова, што је важно за родну равноправност. Индикатор Успостављена евиденција о именовањима, постављењима и разрешењима по полу уводи сталност у ову промену која се тиче доступности родно одговорних података у евиденцијама и регистрима у складу са чл. 12 Закона о родној равноправности.

У пројектној активности 21021002 Стручни, административни и оперативни послови секретаријата, родна перспектива уведена је у циљу Праћење именовања, постављења и разрешења из надлежности Покрајинске владе по полу и кроз индикатор Успостављена евиденција о именовањима, постављењима и разрешењима по полу. Овде су циљне вредности индикатора усмерене на праћење успостављености евиденције и доступности извештаја на основу евиденције. Већ у првом извештајном периоду, евиденција и извештај ће бити успостављени, међутим, могуће је да ће бити потребно неколико циклуса да се до краја ухода ова нова пракса, која значајно доприноси родној равноправности у складу са чл. 12 Закона о родној равноправности.

Препорука: Пратећи обавезе које приозилазе из Закона о родној равноправности за све органе јавне власти преопраке за овог буџетског корисника је да у буџету за 2022. годину уврсти нов циљ и нов индикатор, на пример:

Циљ: Усклађивање рада органа са Законом о родној равноправности

Предлог индикатора:

- Број органа који су ускладили свој рад са Законом о родној равноправности
- % уподобљених база, регистара и евиденција у склду са Законом о родној равноправности
- Проценат запослених која су обучена за примену Закона о родној равноправности, по полу
- Израђен план о управљању ризицима од повреде принципа родне равноправности

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО

05

0102 Заштита, уређење, коришћење и управљање пољопривредним земљиштем

Подстицај интензивнијег коришћења пољопривредног земљишта од стране жена као пољопривредних производијача

Број корисница средстава за санацију система за наводњавање, набавку конструкција и опреме за производњу у заштићеном простору и за заштиту од временских непогода

389

318

318

318

01021003

Подршка коришћењу пољопривредног земљишта

Интензивирање коришћења пољопривредног земљишта - Подршка производијачима за изградњу, реконструкцију, санацију система за наводњавање; набавку конструкција и опреме за производњу у заштићеном простору; набавку опреме за заштиту од временских непогода и набавку остале потребне опреме

Број корисница средстава за санацију система за наводњавање, набавку конструкције и опреме за производњу у заштићеном простору и за заштиту од временских непогода.

389

318

318

318

Коментар: У оквиру Програма за заштиту, уређење, коришћење и управљање пољопривредним земљиштем дефинисан је РОБ циљ да се подстакне интензивније коришћење земљишта од стране жена пољопривредних производијача. Као индикатор је дефинисан број корисника средстава за санацију система за наводњавање, чиме би се мерио обухват. Међутим, са овим индикатором има неколико потешкоћа. Не знамо колико је овим програмом уопште обухваћено пољопривредника/ца, нити колико има укупно пољопривредника које имају ову врсту потребе (ово може да се унапреди индикаторима који би појаснили удео жена обухваћених програмом од укупног броја обухваћених пољопривредника). Са становишта праћења стања и нивоа заштите земљишта било би важно да постоји информација о укупном земљишту које је обухваћено наводњавањем. Додатно, потребно је одвојити три ствари које овај програм

покрива (наводњавање, набавку конструкције и опреме за производњу у заштићеном простору), ако не код исказивања, онда код извештавања. Такође, циљне вредности индикатора су ниже од базне вредности: на овај начин се не иде у правцу јачања родне равноправности.

0103 Подстицаји у пољопривреди и руралном развоју

Оснаживање жена у пољопривреди и локалним заједницама

Удео жена носилаца пољопривредних газдинстава у укупном броју Програмом подржаних пројекта	24	30	30	30
--	----	----	----	----

Коментар: У оквиру Програма *Подстицаји у пољопривреди и руралном развоју* индикатор прати обухват жена носилаца пољопривредних газдинстава у пројектима који ће бити подржани кроз овај Програм и похвално је што се планира повећање удела жена, што доказује намеру буџетског корисника да инвестира у родну равноправност. Препорука је да повећава циљана вредност на минимум колики је удео пољопривредница међу РПГ а било би потребно и преко тога како би се затворио родни јаз.

01031001 Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политike за развој села на територији АПВ

Подршка оснаживању жена у пољопривреди и локалним заједницама

Удео жена носилаца пољопривредних газдинстава, које су реализовале инвестицију средствима ПСПВШ, чији су - пољопривредно земљиште или објекти у употреби у власништву, у односу на укупан број жена које су реализовале инвестицију средствима ПСПВШ	0	13	13	12
--	---	----	----	----

Подршка младима у руралним подручјима кроз "старт уп" програме

Удео средстава одобрених пројекта из Сектора месо и млеко младих носилаца пољопривредних газдинстава у укупним средствима за ову намену	31	65	67	67
---	----	----	----	----

Коментар: У оквиру Програма подршке за спровођење пољопривредне политike за развој села на територији АПВ дефинисана су два циља: један је Подршка оснаживању жена у пољопривреди и локалним заједницама, а други је подршка младима у руралним подручјима кроз "старт-ап" програме.

Препорука: Код индикатора за циљ 1 Подршка оснаживању жена у пољопривреди и локалним заједницама базна вредност је нула, иако је у претходне две године већ спроведена ова активност, па би свакако на основу извештаја требало приликом припреме буџета за 2022. годину уподобити информацију о базним вредностима. Такође, није јасно зашто је предвиђено да се у трећој години циљна вредност смањује. Код индикатора за други циљ Подршка младима у руралним подручјима кроз "старт-ап" програме би било значајно код извештавања приказати кориснике по полу зато што је родни јаз (показала је родна анализа у сектору пољопривреде) још дубљи код младих девојака и младића са села, на начин да су девојке значајно подзаступљене код започињања бизниса, а за шта нема оправданости, имајући у виду да у тој старосној доби девојке имају подједнак или виши ниво образовања од младића, стога разлоге треба идентификовати на другом месту и у сарадњи са другим секретаријатима отклањати препреке.

01031002 Кредитна подршка пољопривреди

Стимулисање и повећање учешћа броја жена у укупном броју одобрених кредита Покрајинског фонда за развој пољопривреде

	15	32	32	32
--	----	----	----	----

Удео броја кредита који су одобрени женама у укупном броју одобрених кредита Покрајинског фонда за развој пољопривреде

Коментар: Покрајински Фонд за пољопривреду по трећи пут примењује РОБ и значајан је буџетски корисник с обзиром да се преко овог Фонда одвија највећа подршка развоју пољопривреде у АПВ. Родна анализа свих програма Фонда била би најкориснији корак како би се у складу са тим одредиле циљане вредности за будућност и на одговарајући начин одговорило на потребе, а у складу са препорукама секторске родне анализе чију је израду за Покрајински секретаријат за пољопривреду шумарство и пољопривреду подржала Агенција УН за унапређење положаја жена и родну равноправност. Приликом припреме буџета за 2019. буџетски корисник је урадио прелиминарни пресек и навео да ће пратити следеће индикаторе: укупан број пријава по полу за све конкурсне, и по траженом износу, укупан број одобрених пријава по полу, по одобреном износу, намени за сваки програм. Међутим ови сви индикатори нису се нашли у буџету за 2019., а ни у буџету за 2020. годину. Могуће да ће они бити приказани у извештају. На тај начин могло би да се сагледа да ли и у којој мери постојећи програми одговарају на потребе које постоје на терену и у којој мери доприносе унапређењу положаја жена које се баве пољопривредом.

Препорука: укључити додатне индикаторе приликом припреме буџета за 2022. годину.. Информације о базним и циљаним вредностима требало би да се уподобе на основу извештаја о учинку за 2019. годину односно на основу прве године у којој је корисник применио РОБ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ-НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

06

0607 Систем јавне управе

Вођење родне статистике ради процене односа равноправне заступљености мушкараца и жена у укупном броју запослених на руководећим местима у покрајинским органима

% жена са положеним државним стручним испитом, на руководећим местима у покрајинским органима	55	55	55	55
% мушкараца са положеним државним стручним испитом, на руководећим местима у покрајинским органима	45	45	45	45

Коментар: Буџетски корисник увео је родну перспективу у програм 0607 Систем јавне управе кроз циљ Вођење родне статистике ради процене односа равноправне заступљености мушкараца и жена у укупном броју запослених на руководећим местима у покрајинским органима и индикатор % жена, односно мушкараца, са положеним државним стручним испитом, на руководећим местима у покрајинским органима. Велики је значај родно одговорне статистике без које нема ни родних политика. Имајући у виду да се у овом случају већ кренуло од прилично балансираног односа, сада је циљ да се очува равномерна заступљеност унутар сваке групе. Овај буџетски корисник евидентира стање водећи родну статистику, али нема утицаја на промене у вредностима зато што то није у надлежности овог буџетског корисника.

Препорука: У претходном извештају о напретку у увођењу РОБ-а у систем јавних финансија дата је препорука да се у наредном периоду инвестира у израду полугодишњег и годишњег извештаја о заступљености мушкараца и жена у укупном броју запослених и на руководећим местима у покрајинским органима, у оквиру истог циља, међутим та препорука није уврштена у буџет за 2021. годину. Израда таквог извештаја била би значајан допринос РР у оквиру надлежности, а било би и појашњено да овај корисник прикупља те податке, као и да израђује извештај који ће онда послужити другим органима код доношења одлука. Сходно томе понавља се иста препорука.

06071001

Организација и спровођење државног стручног испита

Ефикасна организација и реализација државног стручног испита.

Број пријављених кандидата за полагање државног стручног испита	185	200	200	200
---	-----	-----	-----	-----

Број пријављених кандидаткиња за полагање државног стручног испита	308	300	300	300
--	-----	-----	-----	-----

Вођење родне статистике ради процене односа равноправне заступљености мушкараца и жена у укупном броју кандидата који су положили државни стручни испит

% жена у односу на укупан број лица која су положила државни стручни испит.	61	55	55	55
---	----	----	----	----

% мушкараца у односу на укупан број лица која су положила државни стручни испит.	39	45	45	45
--	----	----	----	----

% жена са положеним државним стручним испитом, на руководећим радним местима у покрајинским органима	55	55	55	55
--	----	----	----	----

% мушкараца са положеним државним стручним испитом, на руководећим радним местима у покрајинским органима	45	45	45	45
---	----	----	----	----

Коментар: За Програмску активност 06071001 *Организација и спровођење државног стручног испита и циљ Ефикасна организација и реализација државног стручног испита*, вођење евиденције у вези са стручним испитима је још један пример начина на који овај буџетски корисник доприноси РОБ процесу кроз припрему и праћење одабраних збирних података по полу. Буџетски корисник прати родну статистику ради процене равноправне заступљености мушкараца и жена у укупном броју кандидата који су положили државни стручни испит, кроз индикаторе који мере учешће жена/мушкараца у укупном броју лица која су положила стручни испит, као и проценат жена/мушкараца са положеним стручним испитом али на руководећим радним местима у покрајинским органима. Овим додатним индикаторима буџетски корисник продубљује вођење родне статистике и тиме омогућава стварање адекватне аналитичке основе за доношење родно одговорних политика. Уочава се да је учешће жена међу онима који су положили стручни испит 55% и да је пројектовано да тако и остане у наредним годинама, међутим пројектована вредност се смањила у односу на 2020. годину када је пројектовано учешће 60%. Учешће жена на руководећим положајима је 55% и није предвиђено да се овај проценат мења. С обзиром на укупан број жена и мушкараца у покрајинским органима, треба да се размисли о томе који је жељени правац и темпо промене, односно да ли ће бити довољно да се на овај начин искористи РОБ као алат чији је превасходни циљ да допринесе остварењу родне равноправности делујући управо тамо где је потребно.

Препорука: Предлог из петог извештаја о напретку се понавља и у овом, а то је да се у наредном периоду уведу индикатори *Успостављена родно осетљива евиденција и Израђен извештај о родним аспектима државног испита*, који би пратили да ли је успостављен систем родно одговорних евиденција, те да ли је успостављена и реализована израда годишњег извештаја који би могао да посматра дубље од самих бројева кандидата. Подаци који се сада прате на основу индикатора били би део редовног извештаја. Из угла родне равноправности, релевантно је и питање даље десегрегације података, односно учешћа жена и мушкараца из појединих мањинских и маргинализованих група, нпр. Роми и Ромкиње, жене и мушкарци са инвалидитетом и слично, у укупном броју. Било би добро да се и ти подаци прате и да се о њима извештава у извештају о извршењу, у коментарима.

1602 Уређење и управљање у систему правосуђа

Вођење родне статистике у области правосудних испита и испита - провера знања за сталне судске преводитеље/преводитељке

% жена у односу на укупан број лица која су положила правосудни испит	52	50	50	50
% жена постављених за обављање функције сталне судске преводитељке	82	75	75	75
% мушкараца у односу на укупан број лица која су положила правосудни испит	48	50	50	50
% мушкараца постављених за обављање функције сталног судског преводиоца	18	25	25	25

Коментар: Вођење родне статистике у области правосудних испита и испита - провера знања за сталне судске преводитеље/преводитељке је циљ чије се остварење мери индикаторима % жена и мушкараца у односу на укупан број лица која су положила правосудни испит и % жена и мушкараца постављених за обављање функције сталне судске преводитељке или сталног судског преводиоца. У оба индикатора циљане вредности постављене су тако да се дисбаланс у корист жена смањи и спусти на ниво од 55% а да за мушкарце овај проценат порасте на 45%. Из угла родне равноправности, ово је прихватљиво уколико се паралелно ради на расту процента жена у оним областима у којима су оне мање заступљене, на пример на руковођећим местима.

16021001

Организација и спровођење правосудног испита и испита за судске тумаче

Вођење родне статистике у области правосудних испита и испита за сталне судске преводитеље/преводитељке

% жена у односу на укупан број лица која су положила правосудни испит	52	50	50	50
% жена постављених за обављање функције сталне судске преводитељке	82	75	75	75
% мушкараца у односу на укупан број лица која су положила правосудни испит	48	50	50	50
% мушкараца постављених за обављање функције сталног судског преводиоца	18	25	25	25

Коментар: Вођење родне статистике у области правосудних испита и испита за судске тумаче/ице је циљ чије се остварење мери индикаторима % жена и мушкараца у односу на укупан број лица која су положила правосудни испит и % жена и мушкараца постављених за обављање функције сталне судске преводитељке или сталног судског преводиоца. У индикатору проценат жена/мушкараца у односу на укупан број лица која су положила правосудни испит циљане вредности постављене су тако да се дисбаланс у корист жена које су заступљеније смањи и спусти на ниво од 50%, а да за мушкарце, овај проценат порасте на 50%. У индикатору проценат жена/мушкараца постављених за обављање функције сталног судског преводиоца циљане вредности постављене су тако да се дисбаланс у корист жена које су заступљеније смањи и спусти на ниво од 75%, а да за мушкарце, овај проценат порасте на 25%. Из угла родне равноправности, ово је прихватљиво, а посебно уколико се паралелно ради на расту процента жена у оним областима у којима су оне мање заступљене, на пример на руковођећим местима.

2001 Уређење, надзор и развој свих нивоа образовног система

Унапређивање ефикасности и вредновања система образовања и васпитања као и родно праћење учесника/учесница на стручним усавршавањима

Број учесница на стручним усавршавањима из области	1362	2000	2000	2000
--	------	------	------	------

унапређивања ефикасности и вредновања образовања и васпитања.	143	200	200	200
Број учесника на стручним усавршавањима из области унапређивања ефикасности и вредновања образовања и васпитања.				

Коментар: У програму 2001 Уређење, надзор и развој свих нивоа образовног система, у циљ Унапређивање ефикасности и вредновања система образовања и васпитања као и родно праћење учесника/учесница на стручним усавршавањима уведена је родна перспектива. РОБ индикатор прати Број учесница и учесника на стручним усавршавањима из области унапређивања ефикасности и вредновања образовања и васпитања. Број учесника вишеструко премашује број учесника. Како нема исказане намере да се инвестира у балансирање учешћа, потребно је да се у извештају образложи зашто је тако.

20011005	Развој стручно истраживачког рада у области образовања
Унапређивање ефикасности и вредновања система образовања и васпитања као и родно праћење учесника/учесница на стручним усавршавањима	
Број учесница на стручним усавршавањима из области унапређивања ефикасности и вредновања образовања и васпитања.	1362 2000 2000 2000
Број учесника на стручним усавршавањима из области унапређивања ефикасности и вредновања образовања и васпитања.	143 200 200 200

Коментар: У пројектној активности 20011005 Развој стручно истраживачког рада у области образовања, кроз циљ Унапређивање ефикасности и вредновања система образовања и васпитања као и родно праћење учесника/учесница на стручним усавршавањима уведена је родна перспектива у складу са програмском логиком. Поновљен је индикатор Број учесница и учесника на стручним усавршавањима из области унапређивања ефикасности и вредновања образовања и васпитања па важи и исти коментар.

2007	Подршка у образовању ученика и студената
Побољшање стандарда и услова школовања ученика/ученица средњих школа	
% ученица укључених у пројекте које подржава Секретаријат у односу на укупан број деце укључених у пројекте који су поднети Секретаријату за финансирање	50 50 50 50
% ученика укључених у пројекте које подржава Секретаријат у односу на укупан број деце укључених у пројекте који су поднети Секретаријату за финансирање	40 40 40 40

Коментар: У програму 2007 Подршка у образовању ученика и студената РОБ је уведен кроз циљ Побољшање стандарда и услова школовања ученика/ученица средњих школа. РОБ индикатор прати % ученика и ученица укључених

у пројекте које подржава Секретаријат у односу на укупан број деце укључених у пројекте који су поднети Секретаријату за финансирање. Вредности оба индикатора су увећане у односу на претходну годину. Учешће и ученица и ученика стагнира у односу на базну вредност.

20071005

Регресирање превоза ученика средњих школа

Побољшање услова образовања у смислу доступности установа образовања ученицима, регресирањем трошкова превоза

Број ученика дечака средњих школа који се укључују у систем регресирања из буџета АПВ.	10225	9898	9898	9898
Број ученица девојчица средњих школа које се укључују у систем регресирања из буџета АПВ.	10594	10181	10181	10181

Коментар: У оквиру Програмске активности 20071005 Регресирање превоза ученика средњих школа дефинисан је РОБ циљ Побољшање услова образовања у смислу доступности установа образовања ученицима, регресирањем трошкова превоза који прати Број ученика дечака и девојчица средњих школа који се укључују у систем регресирања из буџета АПВ. Предвиђено је да укупан број пада за оба пола. Овај индикатор пружио би квалитетнију информацију уколико би могло да се зна колики је укупан број ученика/ца средњих школа који путују односно имају потребу, као и каква је регионална расподела средстава и ученика/ца. За ово се одвајају значајна средства, иако се само делом регресира, пошто се преостали део финансира из буџета локалних самоуправа, па је важно да се прати доступност ученицима и ученицама на територији целе АПВ. Препорука је да буџетски корисник ове информације пружи приликом припреме извештаја.

07

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА КУЛТУРУ, ЈАВНО ИНФОРМИСАЊЕ И ОДНОСЕ С ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА

1202 Унапређење система заштите културног наслеђа

Унапређење садржаја пројекта у установама културе у области заштите културних добара са циљем подизања свести о значају родне равноправности

Број родно одговорних пројекта	0	11	16	20
--------------------------------	---	----	----	----

Коментар: Недовољно препознавање и подфинансирање родно одговорних садржаја доприноси очувању родних неравноправности у области културе и у друштву. Европски институт за родну равноправност, EIGE, препознаје културу као системе знања које дели једна шира група људи. Родни аспекти културе произистичу из чињенице да је она друштвено одређена, а да сама утиче на вредности које једно друштво негује, као и у ужем смислу, у односу на начине на које дефинишемо културне политике. Зато је важно и релевантно што је ПС препознао родну равноправност, односно културни садржај, а не форму, као вредност коју негује и унапређује. Такође је похвално што се исти индикатор користи за мерење унапређења родне равноправности у развоју различитих облика културног стваралаштва. На тај начин могу се поредити и допуњавати подаци који доприносе стварању шире слике. Важно је да критеријуми за одабир родно одговорних пројекта буду јасни и транспарентни, а да комисије које о томе одлучују имају капацитет да мере допринос у овој области.

Препорука: Како овако формулисани индикатори имају потенцијал да трансформативно делују на отклањање родних неравноправности у култури, препорука је да се у буџету за 2022. годину планира израда јавно доступног извештаја о родно одговорним пројектима у области културе који су финансираны из буџета АПВ. На овај начин могуће је да се позитивно дејство остварене подршке прошири и на друге пројекте и културне ствараоце.

12021008

Подршка раду установа у области заштите и очувања културног наслеђа

Унапређење садржаја пројекта у установама културе у области заштите културних добара са циљем подизања свести о значају родне равноправности

Број родно одговорних пројекта	0	10	15	20
--------------------------------	---	----	----	----

Коментар: Поред коментара на нивоу програма који се односи на целокупан сегмент културе, препорука је да буџетски корисник приликом извештавања детаљније извести о пројектима који су подржани, као и да у циљу продубљивања

обавезе коју има у оквиру РОБ-а почне да прати и територијалну покривеност, односно, где се на територији АПВ све допираје проектним активностима.

12024029

**Пројекат Архива Војводине „Европеан Вомен'с Ремембранс -PEWOMEN“
(Европско женско сећање) подржан средствима ЕУ фондова**

Повећање видљивости женске историје Европе и развијање међународне женске солидарности

Назив: Број реализованих активности планираних на годишњем нивоу (публикација, састанака, изложби и јавних презентација)

0

10

12

0

Коментар: Нови циљ који је уведен за 2021. годину, а који је везан за спровођење Пројекта Европско женско сећање. Похвално је да се спроводе пројекти овакве природе јер несумњиво доприносе разбијању родних стереотипа и афирмацији родне равноправности.

1203 Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва

Унапређење садржаја пројектата уметничког стваралаштва са циљем подизања свести о значају родне равноправности

број подржаних родно одговорних пројеката

0

12

14

14

Унапређење садржаја пројектата установа културе у области стваралаштва са циљем подизања свести о значају родне равноправности

број подржаних родно одговорних пројеката (награде, омажи, и друга признања женама) у установама културе.

1

1

1

1

број подржаних родно одговорних пројеката ауторки (композиторке, редитељке, драматуршкиње, књижевнице, сликарке и др.)

11

11

11

11

Коментар: Поред коментара на нивоу програма који се односи на целокупан сегмент културе препорука је да буџетски корисник приликом извештавања детаљније извести о пројектима који су подржани, као и да у циљу продубљивања обавезе коју има у оквиру РОБ-а почне да прати и територијалну покривеност односно где се на територији АПВ све допираје проектним активностима.

12031001

Подршка развоју визуелне уметности и мултимедије

Унапређење садржаја пројектата са циљем подизања свести о значају родне равноправности

Број подржаних родно одговорних пројеката

0

5

6

7

Коментар: Поред коментара на нивоу програма који се односи на целокупан сегмент културе препорука је да буџетски корисник приликом извештавања детаљније извести о пројектима који су подржани, као и да у циљу продубљивања обавезе коју има у оквиру РОБ-а почне да прати и територијалну покривеност односно где се на територији АПВ све допираје проектним активностима.

12031004

Подршка развоју музичког стваралаштва

Унапређење садржаја пројектата са циљем подизања свести о значају родне равноправности

број подржаних родно одговорних пројеката

0

5

5

5

Коментар: Поред коментара на нивоу програма који се односи на целокупан сегмент културе препорука је да буџетски корисник приликом извештавања детаљније извести о пројектима који су подржани, као и да у циљу продубљивања обавезе коју има у оквиру РОБ-а почне да прати и територијалну покривеност односно где се на територији АПВ све допираје пројектним активностима.

12031005

Подршка развоју сценског стваралаштва - позориште/уметничка игра

Унапређење садржаја пројектата са циљем подизања свести о значају родне равноправности

број подржаних родно одговорних пројеката

0

2

3

2

Коментар: Поред коментара на нивоу програма који се односи на целокупан сегмент културе препорука је да буџетски корисник приликом извештавања детаљније извести о пројектима који су подржани, као и да у циљу продубљивања обавезе коју има у оквиру РОБ-а почне да прати и територијалну покривеност односно где се на територији АПВ све допираје пројектним активностима.

12031006

Подршка раду установа у области стваралаштва

Унапређење садржаја пројектата установа културе у области стваралаштва са циљем подизања свести о значају родне равноправности

број подржаних родно одговорних пројеката
(награде, омажи, и друга признања женама) у установама културе.

1

1

1

1

Број подржаних родно одговорних пројеката ауторки (композиторке, редитељке, драматуршкиње, књижевнице, сликарке и др.)

11

11

11

11

Коментар: Поред коментара на нивоу програма који се односи на целокупан сегмент културе препорука је да буџетски корисник приликом извештавања детаљније извести о пројектима који су подржани, као и да у циљу продубљивања обавезе коју има у оквиру РОБ-а почне да прати и територијалну покривеност односно где се на територији АПВ све допираје пројектним активностима.

1204 Систем јавног информисања

Унапређење квалитета медијских садржаја који доприносе слободи медија, укључујући и унапређење родне равноправности, подизање медијских стандарда и медијске писмености

Број медијских садржаја подржаних из области родне равноправности

5

5

5

5

Коментар: Потенцијална улога медија у јачању родне равноправности и сузбијању родних стереотипа је велика. Јако је добро што је овај буџетски корисник, у оквиру својих надлежности преузео на себе да афирмише медијске садржаје који доприносе родној равноправности као делу свеукупног унапређења квалитета медијског садржаја и подизања медијских стандарда и медијске писмености.

Препорука: Потребно је да се истовремено јачају капацитети чланова/ица комисија које одлучују о додели средстава за разумевање садржаја из области родне равноправности, како би се спречило креирање неадекватне понуде која је у супротности са намерама циља да се буџетска средства уложе у трансформације негативних родних стереотипа и унапређење родне равноправности. Било би добро планирати израду анализе садржаја и њиховог евентуалног утицаја у јавности на различите циљне групе.

12041001

Остваривање и унапређивање јавног интереса у области јавног информисања

Увођење, побољшање или проширење програмских садржаја у новинама или електронским медијима укључујући родну равноправност

Број медијских садржаја подржаних из области родне равноправности	5	5	5	5
---	---	---	---	---

Коментар: Похвално је да је буџетски корисник, поред афирмације медијских садржаја који доприносе родној равноправности, препознао родну равноправност као елемент који доприноси остварењу и унапређењу јавног интереса у области јавног информисања. Оваква оријентација је у складу са препознатим приоритетима у Националном акционом плану за родну равноправност. Овакве, потенцијално трансформативне, активности дају свој резултат након више циклуса примене.

Препорука: Требало би да се размотри да ли би број медијских садржаја могао да се повећава.

08

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО

1802 Превентивна здравствена заштита

Благовремена дијагностика и лечење оболелих од појединих врста болести које су специфичне за аутономну покрајину, односно појединих категорија становништва узимајући у обзир родне карактеристике, старосне, полне и др.

Број пацијената обухваћених посебним програмима здравствене заштите	7858	14000	15000	15000
Број пациенткиња обухваћених посебним програмима здравствене заштите	10308	15000	17000	17000

Едукованост здравствених радника у реализацији посебних програма здравствене заштите.

Број едукованих доктора медицине укључених у реализацију посебних програма.	83	50	50	50
Број едукованих докторки медицине укључених у реализацију посебних програма.	114	80	80	80

Коментар: Родне неједнакости у сектору здравствене политike се своде на: здравствено стање и понашање, препреке у приступу услугама здравствене заштите, услуге заштите репродуктивног здравља, као и родна сегрегација у здравству када су у питању запослени здравствени радници и приступ усавршавању. Све су то области које би требало да се прате и да се у свакој од њих отклања родни јаз. Превентивни здравствени програми су од великог значаја за квалитет свакодневног живота жена и мушкараца и девојчица и дечака у АПВ, а предвиђени су Програмом 1802 у који буџетски корисник уводи родне индикаторе.

Препорука: Поред пола значајну улогу има и доступност здравствених услуга по месту становања (село/град) и по старости, па би од значаја било да овај буџетски корисник у својим извештајима прикупља и ове податке. Овај буџетски корисник планира значајно повећање обухвата са 7.858 м и 10.308 ж, на 15.000 м и 17.000 ж у 2021. години. Како би заиста овај индикатор могао да пружи квалитетну информацију о довољном обухвату програма, препоручује се и додавање индикатора % обухваћених „ж“ и „м“ у свим превентивним програмима од укупног броја циљане популације. Код извештавања раздвојити укупан број и приказати детаљно по категоријама становништва, а као што је назначено у самом циљу.

18024004

Неонатални скрининг на цистичну фиброзу у Аутономној покрајини Војводини

Рано откривање у неонаталном узрасту оболелих од цистичне фиброзе, њихово лечење и праћење

Процент извршених анализа у односу на укупан број новорођене деце	0	90	0	0
---	---	----	---	---

Број извршених анализа за дијагностиковање цистичне фиброзе код новорођене деце	9974	17000	0	0
---	------	-------	---	---

Коментар: Ова услуга значајно побољшава шансе новорођене деце да им се на време открије и излечи цистична фиброза. Број извршених анализа је дефинисан као индикатор којим се мери оствареност циља, с тим да је за 2021. Био планиран значајан пораст у броју анализа. Из разговора са буџетским корисником на инфосесијама добијена је информација да је овај пионирски програм АПВ-а показао одличне резултате што је препознalo Мин. здравља и сада бити доступан на територији целе Србије за сву новорођенчад и финансираће се из буџета Министарства здравља. И даље је важно напоменути да је потребна едукација будућих родитеља из свих циљних група пошто је за ово потребан пристанак и тест се ради одмах по рођењу бебе.

18024005 Рано откривање промена функције и ремоделинга леве коморе и циркадијалног ритма крвног притиска код хипертензивних трудница у Аутономној покрајини Војводини

Рано откривање потенцијално угрожених трудница и праћење контроле ефикасности терапије

Број обухваћених хипертензивних трудница	108	300	0	0
Број извршених прегледа (кардиолошких, ехокардиографских и мониторинг крвног притиска).	832	1200	0	0

Коментар: Код овог програма прати се обухват жена посебним програмом.

Препорука: код извештавања назначити разлоге зашто овај програм нема циљане вредности за 2022. и 2023. годину. Уместо броја обухваћених трудница, можда би дало квалитетнију информацију у овом случају % обухвата или удео у укупном броју трудница. Размотрити да се ова услуга прати и по неким другим показатељима (на пример да ли је регионално свуда доступна свим трудницама, да ли су посебно циљане труднице из осетљивих група и сл.).

18024007 Очување плодности код оболелих од малигних болести у Аутономној покрајини Војводини

Рано откривање и лечење оболелих од малигних болести

Број извршених прегледа и анализа код жена.	13	20	0	0
Број извршених прегледа и анализа код мушкараца.	16	20	0	0

Коментар: Код овог пројекта прати се обухват жена, односно мушкараца посебним програмом.

Препорука: Код извештавања појаснити зашто овај пројекат нема циљане вредности за 2022. и 2023. годину.

18024008 Унапређивање дијагностике и лечења оболења штитасте жлезде у Аутономној покрајини Војводини

Пружање правовремене минимално инвазивне терапије ендокринолошким и онколошким пациентима с минималним посттерапијским морбидитетом.

Процент жена обухваћених посебним програмом у односу на укупан број прегледаних.	80	80	0	0
Процент мушкараца обухваћених посебним програмом у односу на укупан број прегледаних.	20	20	0	0

Коментар: Код овог пројекта прати се обухват жена односно мушкараца посебним програмом.

Препорука: Код извештавања појаснити зашто овај пројекат нема циљане вредности за 2022 и 2023. годину.

18024009

Рано препознавање и смањење броја менталних поремећаја развојног доба у Аутономној покрајини Војводини

Едукација здравствених радника и здравствених сарадника у погледу адекватније дијагностике деце с психијатријским поремећајима.

Број едукованих доктора медицине.	42	60	0	0
Број едукованих докторки медицине.	15	30	0	0

Коментар: Индикатори су у односу на прошлогодишњи буџет и препоруке које су тада дате исправљени. У том смислу, индикатор је изменењен (било да се дошло до одговарајућих података или је напротив предметна едукација одрађена у току 2020. године), али за 2022 и 2023. годину нема циљаних вредности. Да ли то значи да ће се са едукацијом завршити у току 2021. године и да је достигнути број довољан?

Препорука: је да буџетски корисник појасни све те елементе код извештавања.

18024013

Прва мамографија

Унапређење превенције рака дојке.

Процент жена обухваћених мамографским прегледом у односу на број жена старости 45-49 година на подручју где се спроводе мамографски прегледи.	47	80	0	0
---	----	----	---	---

Коментар: Велики број жена умире од рака дојке, стога су превентивни мамографски прегледи изузетно значајни. Индикатор којим се мери циљ унапређење превенције рака дојке исказан је као постотак жена обухваћених мамографским прегледом у циљаној старосној групи. У односу на буџет за 2020. годину и препоруке РОБ експерткиња, буџетски корисник је усвојио коментар да је потребно прецизирати базну вредност, а и циљна вредност је повећана на 80%. Остаје нејасно зашто су циљне вредности у 2022. и 2023. години нула, стога би требало појаснити, односно исправити ове ставке.

Препорука: је да и даље да буџетски корисник појасни код извештавања како се дошло до ових %, те да се поред % прикаже и број жена у односу на број жена које би требало да буду обухваћене да би се заиста остварио циљ превенције. Такође, важно је да се сви подаци обухватају по окрузима АПВ како би се сагледао и регионални аспект обухвата. Посебно је важно сагледати обухват и за жене са села и жене са инвалидитетом.

18024017

Пилот пројекат раног откривања рака плућа на територији АП Војводине

Унапређење превенције рака плућа

Процент жена код којих је превентивним прегледима откријен карцином у односу на укупан број учесника скрининга.	0	5	0	0
Процент мушкараца код којих је превентивним прегледима откријен карцином у односу на укупан број учесника скрининга	0	8	0	0

Коментар: Рано откривање рака плућа од великог је значаја за адекватно лечење пацијената/киња. Међутим, овако исказан индикатор не говори много о самој активности у смислу да ли је довољна и на шта заправо указује. Код овога индикатора није јасно да ли је постотак пацијената у односу на укупан број жена које су прошли скрининг или и жена и мушкараца. Такође, није јасно који је укупан број жена и мушкараца који треба да прођу скрининг и **препорука** је да се то разјасни, као и то зашто је 5% или 8% по жељан (циљни) резултат.

Превенција функционалног слепила код радно способних пацијената са нерегулисаним глаукомом помоћу операције трабекулектомије са уградњом савременог дренажног импланта

18024021

Превенција слепила радно активних пацијената.

Број извршених операција код жена.	0	10	0	0
Број извршених операција код мушкараца.	0	10	0	0

Коментар: Нови циљ и индикатор, уведен за буџетску 2021. годину; похвално је да се увођењем овог циља указује на још један важан сегмент здравља, као и да се прати спровођење превенције према полу пацијената, међутим, зашто су циљне вредности у 2022 и 2023. години нула? Да ли се ради о једногодишњем пројекту?

Препорука је да се прати обухват пацијената/киња од укупног броја пацијената/киња који/е би требало да буду обухваћени/е у циљаној популацији.

09

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ, ДЕМОГРАФИЈУ И РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА

0902 Социјална заштита

Подстицање процеса деинституционализације кроз афирмацију породице као најбољег оквира заштите рањивих група и стимулацију породичне реинтеграције

Број дечака - корисника услуге породичног смештаја	1170	1200	1210	1250
Број девојчица - корисника услуге породичног смештаја	1127	1170	1200	1220

Подстицање процеса деинституционализације кроз афирмацију породице као најбољег оквира заштите рањивих група и стимулацију породичне реинтеграције

Број пунолетних корисница смештених на породичном смештају	309	320	340	350
Број пунолетних корисника смештених на породичном смештају	327	345	350	360

Коментар: Буџетски корисник у програму 0902 Социјална заштита уводи родну равноправност у циљ Подстицање процеса деинституционализације кроз афирмацију породице као најбољег оквира заштите рањивих група и стимулацију породичне реинтеграције. Родна перспектива уведена је кроз индикаторе *Број дечака и девојчица - корисника услуге породичног смештаја* и *Број пунолетних корисника/ца смештених на породичном смештају*. Већ је у претходном Извештају похваљена доследна и систематична примена родно осетљивих индикатора који се односе на лица, у складу са инструкцијама Покрајинског секретара за финансије, као и одредбе члана 12 Закона о родној равноправности. На нивоу програма остварена је јасна веза између деинституционализације као стратешког приоритета и индикатора који прате број девојчица и дечака, односно број пунолетних корисника/ца услуге породичног смештаја. Кроз циљане вредности је планиран даљи раст у броју корисника/ца током 3 сагледане године у поређењу са базним вредностима. Укупан број корисника и корисница породичног смештаја би, на крају треће године (2023.), требало да се сасвим приближи и скоро изједначи. Слично је и када је у питању број пунолетних корисника/ца породичног смештаја. Понавља се препорука из петог извештаја о напретку у вођењу РОБ-а у систем јавних финансија да би подаци који се добијају на основу ових индикатора били још квалитетнији када бисмо знали колика је укупна процењена потреба, дакле када би индикатори сагледавали однос броја дечака и девојчица којима је неопходан породични смештај и броја оних дечака и девојчица који услугу користе као малолетници-це или као пунолетни младићи и девојке. Из угла родне равноправности, веома је важна и заступљеност деце из мањинских заједница у овим бројевима, као и дечака и девојчица, младића и девојака са инвалидитетом. Родно одговоран систем социјалне заштите може да се развија само на основу анализе свих потребних параметара који су доступни по полу и осталим релевантним критеријумима. Свакако да је редовност у разврставању података о корисницима/цама социјалне заштите по полу корак у добром правцу.

09021014

Развој услуга социјалне заштите-Програм унапређења социјалне заштите у АПВ

Развој мреже услуга социјалне заштите у складу са специфичним потребама корисника које пружају удружења грађана

Број корисника жена /девојчица којим је обезбеђен неки вид подршке у сфери социјалне заштите кроз реализацију пројеката финансијски подржаних од стране Секретаријата, а које реализују удружења грађана	1200	1300	1300	1300
Број корисника мушкараца/дечака којим је обезбеђен неки вид подршке у сфери социјалне заштите кроз реализацију пројеката финансијски подржаних од стране Секретаријата, а које реализују удружења грађана	670	800	900	900

Коментар: У Програмској активности 09021014 *Развој услуга социјалне заштите – Програм унапређења социјалне заштите у АПВ*, предвиђен је развој нових и унапређење постојећих услуга у области социјалне заштите у АПВ. Код циља *Развој мреже услуга социјалне заштите у складу са специфичним потребама корисника које пружају удружења грађана*, постављен је индикатор *Број корисника којима је обезбеђен неки вид подршке у сфери социјалне заштите кроз реализацију пројеката финансијски подржаних од стране Секретаријата, а које реализују удружења грађана*. Буџетски корисник у буџету за 2021. годину није уврстио препоруке дате у петом извештају о напретку у увођењу РОБ-а у систем јавних финансија, те их овом приликом понављамо. Напомињемо да је важно обезбедити да се средства уложена кроз овај програм за остваривање формулисаног циља морају пратити на бољи начин како би мерила ефекте јавних средстава и квалитет пружених услуга. Дефинисање индикатора за праћење развоја мреже услуга није довљно само у апсолутним износима утврдити број корисник / корисница услуга већ сагледати меру у којој су задовољене њихове потребе. Тек на тај начин се подаци добијени праћењем индикатора могу користити за формулисање сврсисходнијих политика за пружање социјалних услуга.

Вредности овог индикатора су доступне разложене по полу корисника. Из базних и циљаних вредности се види да удео жена и девојчица значајно премашује удео мушкараца и дечака у овим услугама. Иако је начелно добро да се тежи равнотежи у приступу услугама, овде је важно, из угла родне равноправности, да се разуме и због чега је број жена константно већи међу корисницима социјалних услуга. На пример, насиље према женама у породици и партнерским односима јесте проблем целог друштва који много чешће погађа жене. Дакле, ту где је проблем изазван родно заснованим односима моћи, важно је да се инвестира у решавање проблема, а не у стварање привидног баланса уравнотежењем агрегатних статистика. Усмеравањем новца из буџета према удружењима грађана, могуће је да се креира тражња за одговорима који недостају. Из угла родне равноправности, важно је како се новац из буџета може искористити тако да се проблеми који имају родно засновано утемељење могу трајно решити, односно како да се услуге социјалне заштите дизајнирују и пруже тако да одговарају адекватно на различите потребе које имају различите групе жена и мушкараца, девојчица и дечака. Сам број корисника и корисница нам, дакле, није довољан показатељ обухвата, а ни квалитета услуга социјалне заштите. У том смислу, овај индикатор није довољан да самери намеру циља која је да обезбеди да мрежа услуга социјалне заштите одговара на специфичне потребе корисника/ца. Нема података о женама и мушкарцима са инвалидитетом, Ромкињама и Ромима, самохраним мајкама, женама жртвама насиља, женама на селу, сиромашним женама и мушкарцима који немају редовне приходе, женама и мушкарцима који живе са ХИВ-ом, као и о другим групама које имају специфичне потребе на које нема адекватног системског решења. Иако не може све што је од података важно да стане у буџет, ипак овај један индикатор разврстан по полу не нуди довољно добру и поуздану информацију у вези са нивоом остварености циља.

Подршка удружењима за програме у области социјалне заштите и заштите лица са инвалидитетом

09021015

Унапређење положаја жена и мушкараца са инвалидитетом

Број корисница - особа са инвалидитетом којима је	1071	1150	1200	1200
---	------	------	------	------

реализацијом пројекта обезбеђен неки вид подршке				
Број корисника - особа са инвалидитетом којима је реализацијом пројекта обезбеђен неки вид подршке	778	800	800	800

Коментар: Пројектна активност 09021015 *Подршка удружењима за програме у области социјалне заштите и заштите лица са инвалидитетом* постављена је на сличан начин као и претходна пројектна активност. Кроз подршку удружењима особа са инвалидитетом, обезбеђују се услуге за жене и мушкарце са инвалидитетом. Буџетски корисник треба прецизније да дефинише индикатор да ли се мисли на лиценцирана удружења или не. Број корисница расте, док број корисника остаје непоромењен. Недостаје податак који би нам помогао да успоставимо вези између броја особа са инвалидитетом које су обухваћене услугом и укупне тражње по полу. Није доволно ни да знамо да су неке особе са инвалидитетом обухваћене неком услугом, већ је потребно и да се боље разуме дистрибуција услуга по врсти услуге, општини и полу корисника. Нема препреке да се у извештају, у коментарима, доставе и ови подаци да би се боље разумело да ли су средства адекватна у односу на потребе и да ли равномерно развијамо услуге за особе са различитим врстама инвалидитета. На тај би начин РОБ остварио своју улогу у буџетском процесу.

Подршка раду за спровођењу јавних овлашћења и других планираних активности Црвеног крста Војводине

Брига о социјално угроженој становништву, а посебно девојчицама и дечацима и подршка Стратегији подстицања рађања

Број социјално угрожених дечака упућених на одмор и опоравак	25	32	32	32
Број социјално угрожених девојчица упућених на одмор и опоравак	39	32	32	32

Очување здравља становништва, спасавање живота и ублажавање последица повређивања кроз обуке жена и мушкараца у оквиру прве помоћи и деловања у несрећама

Број обучених жена у области прве помоћи и деловању у несрећама	30	23	23	23
Број обучених мушкараца у области прве помоћи и деловању у несрећама	36	27	27	27
Број жена које учествују на Покрајинском такмичењу у пружању прве помоћи	273	250	250	250
Број мушкараца који учествују на Покрајинском такмичењу у пружању прве помоћи	227	250	250	250

Подизање свести, посебно код младих жена и мушкараца, о неопходности усвајања и примени здравих стилова живота, добровољном давалаштву крви, Служби тражења, промоцији хуманитарних вредности, и ангажовању у социјалним и другим програмима

Број едукованих жена у области унапређења и очувања здравља,	110	124	124	124
--	-----	-----	-----	-----

добровољног давалаштва крви, Служби тражења, промоцији хуманитарних вредности, социјалним и другим програмима	102	72	72	72
Број едукованих мушкараца у области унапређења и очувања здравља, добровољног давалаштва крви, Служби тражења, промоцији хуманитарних вредности, социјалним и другим програмима	102	72	72	72

Коментар: У Пројектној активности 09021016 *Подршка раду за спровођењу јавних овлашћења и других планираних активности Црвеног крста Војводине*, циљ Брига о социјално угроженој становништву, а посебно девојчицама и дечацима и подршка Стратегији подстицања рађања, родна перспектива је уведена кроз индикатор *Број социјално угрожених дечака и девојчица упућених на одмор и опоравак*. Добро је што се Црвени крст определио за то да равномерно подстиче и дечаке и девојчице из социјално угрожених породица. Било би значајно да се ови бројеви доведу у везу са укупном потребом, тј да се боље разуме у којој мери се кроз ову активност одговара на укупне потребе циљаних група дечака и девојчица. Важно је и да се боље разуме расподела по општинама и за различите групе дечака и девојчица.

Код циља *Очување здравља становништва, спасавање живота и ублажавање последица повређивања кроз обуке жена и мушкараца у оквиру прве помоћи и деловања у несрећама* Црвени крст настоји да оствари избалansиран однос младића и девојака, мушкараца и жена у својим програмима. У томе му помажу историјски подаци током дугог претходног периода рада. Имајући у виду да Црвени крст регрутује волонтере и волонтерке, није увек лако да се обезбеди потпуни баланс у учешћу. Ипак, Црвени крст чини додатне напоре да разуме разлоге за и одговори на родни јаз тамо где би се он појавио. Пројектоване циљане вредности сведоче о овим напорима. У вези са извештавањем, препорука је да се евентуална одступања од циљаних вредности образложе детаљније од констатације да није било довољно заинтересованих учесника једног или другог пола, јер управо разлози за већу заинтересованост једних, а мању заинтересованост других доприносе бољем разумевању потреба у вези са јачањем родне равноправности у важној области деловања коју покрива Црвени крст.

Код циља *Подизање свести, посебно код младих жена и мушкараца, о неопходности усвајања и примени здравих стилова живота, добровољном давалаштву крви, Служби тражења, промоцији хуманитарних вредности, и ангажовању у социјалним и другим програмима* уведена је родна перспектива кроз индикатор *Број едукованих жена и мушкараца у области унапређења и очувања здравља, добровољног давалаштва крви, Служби тражења, промоцији хуманитарних вредности, социјалним и другим програмима*. Иако је базна вредност за жене и мушкарце приближна, пројектован је раст за учешће жена, а значајан пад за учешће мушкараца. Није јасно ни због чега је тако, нити на који начин то доприноси родној равноправности, осим што су подаци доступни разврстани по полу. Требало би да се индикаторима мери оствареност циља, а циљ је да више, а не мање, младих жена и мушкараца имају свест о неопходности усвајања и примене здравих стилова живота, добровољном давалаштву крви, Служби тражења, промоцији хуманитарних вредности, и ангажовању социјалним и другим програмима.

09021019 Развој, истраживање и друге стручне услуге у социјалној заштити

Унапређен систем социјалне заштите кроз анализе, истраживања и информсање опште и стручне јавност у АПВ.

Број родно осетљивих извештаја - анализа са препорукама за унапређење родне равноправности	1	1	1	1
--	---	---	---	---

Унапређење система социјалне заштите кроз развој стручних компетенција професионалаца и стручну подршку пружаоцима услуга у АПВ

Број професионалаца - мушкараца исказаних по полу, обухваћених	119	120	120	120
--	-----	-----	-----	-----

реализованим стручним подршкама				
Број професионалаца - жена, обухваћених реализованим стручним скуповима, подршкама и радним посетама	904	650	650	650

Коментар: У Пројектној активности 09021019 *Развој, истраживање и друге стручне услуге у социјалној заштити, циљ Унапређен систем социјалне заштите кроз анализе, истраживања и информисање опште и стручне јавност, уведена је родна перспектива кроз индикатор *Број родно осетљивих извештаја - анализа са препорукама за унапређење родне равноправности*. Ово је добар пример трансформативне употребе РОБ-а кроз увођење индикатора којим се, сваке године, уводи по један родно осетљив извештај све док сви извештаји не постану родно осетљиви. На овај начин сигурно ће доћи и до увођења родно одговорне социјалне политike јер ће подаци у извештајима навести доносиоце/тельке одлука и стручњаке/киње у овој области да више пажње посвете дизајнирању услуга и система за праћење доступности услуга за различите групе жена и мушкараца који живе у разним деловима АПВ.*

Циљ *Унапређење система социјалне заштите кроз развој стручних компетенција професионалаца и стручну подршку пружаоцима услуга у АПВ и индикатор *Број професионалаца – мушкараца исказаних по полу, обухваћених реализованим стручним подршкама* мало се разликује од индикатора који се односи на жене и гласи *Број професионалаца - жена, обухваћених реализованим стручним скуповима, подршкама и радним посетама*.* За похвалу је чињеница да се води родна статистика о развоју стручних компетенција у систему у коме број жена вишеструко надмашије број мушкараца. Из циљаних вредности се види да је циљ интервенције да се смањи учешће жена са 904 у базној години на 650 у посматраном периоду. Број мушкараца остаје практично исти, па се родна равноправност у бројевима остварује смањеним обухватом жена унапређењем стручних компетенција. Другим речима, штеди се на женама, а мушкарци остају на истом бројчаном нивоу, док се њихово процентуално учешће увећава, не тако што се улажу додатна средства, већ смањивањем шанса за жене. Требало би да се поново сагледа допринос овог циља родној равноправности.

09021020

Породични смештај и усвојење

Повећање броја пружаоца услуге породичног смештаја за Јужно-бачки, Сремски и Средње банатски округ ради задовољења потреба корисника за овом врстом услуге

Број дечака - корисника услуге породичног смештаја	161	195	212	233
Број девојчица корисника услуге породичног смештаја	190	228	248	264
Број лиценцираних пружаоца услуге породичног смештаја - породица	248	333	362	392

Коментар: У Пројектној активности 09021020 *Породични смештај и усвојење* у циљу Повећање броја пружаоца услуге породичног смештаја за Јужно-бачки, Сремски и Средње банатски округ ради задовољења потреба корисника за овом врстом услуге, уведена је родна перспектива кроз индикатор *Број дечака и девојчица - корисника услуге породичног смештаја*. Додатни је индикатор *Број лиценцираних пружаоца услуге породичног смештаја – породица*. Број корисника по полу у базној години указује на то да више девојчица него дечака има приступ овој услуги. Током три пројектоване године број корисника оба пола расте. Било би значајно да се утврди колики је укупан број дечака и девојчица који чекају на услугу, као и због чега има више девојчица него дечака међу корисницима. Ове податке требало би да садржи извештај о учинку.

0903

Породично-правна заштита грађана

Борба против стерилитета

Број парова којима су обезбеђена средства за суфинансирање поступка биомедицинско потпомогнутог оплођење
125

125	160	170	180
-----	-----	-----	-----

Подстицање демографског развоја у Аутономној покрајини Војводини

Број жена које роде треће односно четврто дете	3000	4000	4100	4100
---	------	------	------	------

Коментар: У Програму 0903 Породично-правна заштита грађана, програмски циљ Борба против стерилизитета своју оствареност мери индикатором **Број парова којима су обезбеђена средства за су-финансирање поступка био медицинско потпомогнутог оплођење за друго, треће и свако наредно дете**. Планирана средства за овај програм расту из године у годину, Као и сваке године, из угла родне равноправности, поставља се питање шта би још допринело бољој демографској слици у АПВ. Такође би било значајно да су подаци у извештају доступни разверстани по броју парова који су помоћи тражили за друго, треће, односно четврто и свако наредно дете.

Циљ **Подстицање демографског развоја у Аутономној покрајини Војводини** мери се индикатором **Број жена које роде треће односно четврто дете**. Постоји читав низ мера које би доприњеле остварењу овог циља, а фер и равномерна расподела неплаћених послова у кући свакако спадају међу важније. Већ је доказано да демографска политика не може бити ефикасна ако је усмерена само на чин рађања.

09031006

Подршка удружењима за програме у области друштвене бриге о деци и за популаризацију пронаталитетне политике

Унапређење друштвене бриге о деци и популаризација пронаталитетне политике

Број грађана који су информисани и стекли додатна знања о демографској ситуацији, планирању породице, промоцији здравог породичног живота и очувању репродуктивног здравља	175	190	200	200
Број грађанки који су информисани и стекли додатна знања о демографској ситуацији, планирању породице, промоцији здравог породичног живота и очувању репродуктивног здравља	246	250	250	250

Коментар: Пројектна активност 09031006 Подршка удружењима за програме у области друштвене бриге о деци и за популаризацију пронаталитетне политике има за циљ Унапређење друштвене бриге о деци и популаризација пронаталитетне политике. Индикатор **Број грађана и грађанки који су информисани и стекли додатна знања о демографској ситуацији, планирању породице, промоцији здравог породичног живота и очувању репродуктивног здравља** интегрисао је родну перспективу. На нивоу од 450 грађана и грађанки годишње у трећој години када је обухват највећи, није сасвим јасно у којој мери ова пројектна активност доприноси друштвеној бризи о деци и популаризацији пронаталитетне политике. Из индикатора се не види ни који је интензитет планиран за овако мали обухват грађана и грађанки. Најзад из доступних података се не види ни како ова пројектна активност доприноси родној равноправности, осим што је више жена укључено у јачање знања. Веће учешће жена у овом програму могло би се протумачити и као да се средства користе на начин који ојачава родни стереотип у коме терет бриге за децу и репродуктивно здравље превасходно пада на жене. У складу са родном агендом која је усвојена у АПВ и Републици Србији, потребно је да се средства интензивније улажу у равномернију расподелу ове бриге и у јачање учешћа мушкараца у неплаћеном раду у кући јер би то, такође, допринело рађању али и квалитету живота жена и мушкараца у АПВ, бризи о деци и родној равноправности.

09031008

Подстицаји унапређењу пронаталитетне популационе политике у Аутономној покрајини Војводини

Активан приступ решавању последица проблема неплодности

Број парова којима је обезбеђена финансијска подршка за суфинансирање поступка БМПО	125	150	150	150
Побољшање положаја услова становиња породица са троје односно четворо деце				
Број породица у којима се роди треће или четврто дете којима је обезбеђена финансијска подршка за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становиња на територији АПВ	55	110	130	150
Побољшање социјалног и материјалног положаја породица са више деце				
Број незапослених мајки које роде треће или четврто дете којима је исплаћен матерински додатак	657	1300	1400	1400

Коментар: Пројектна активност 09031008 *Подстичаји унапређењу пронаталитетне популационе политике у Аутономној покрајини Војводини* има за циљеве Активан приступ решавању последица проблема неплодности, Побољшање положаја услова становиња породица са троје односно четворо деце и Побољшање социјалног и материјалног положаја породица са више деце. Овде је за похвалу чињеница да је пакет мера усвојен са намером да се отклоне, уваже или реше различити аспекти проблема. Индикатор првог циља је *Број парова којима је обезбеђена финансијска подршка за суфинансирање поступка БМПО*. Вредност је стабилизована на 150 парова годишње што је пораст у односу на почетних 125 парова. Други циљ мери индикатор *Број породица у којима се роди треће или четврто дете којима је обезбеђена финансијска подршка за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становиња на територији АПВ* и пројектован број се сукцесивно повећава са 110 породица у 2021. години на 150 породица у 2023. години. Трећи циљ *Побољшање социјалног и материјалног положаја породица са више деце* мери индикатор *Број незапослених мајки које роде треће или четврто дете којима је исплаћен матерински додатак*. Пројектовано је да овај број расте што би се могло разумети као жеља буџетског корисника да више мајки не ради, већ да само гаје децу. Овакав индикатор не би доприносио родној равноправности и можда треба да се размисли о преформулисању индикатора, који би могао да гласи: *Удео незапослених мајки које роде треће или четврто дете којима је исплаћен матерински додатак*. Тако би се могао пратити однос броја мајки у овој ситуацији и обухват овим директним трансфером у области социјалне заштите. Из угла родне равноправности, важно је и ко је све искључен из ових мера које су намењене хетеросексуалним двородитељским паровима. Република Србија преузела је на себе обавезу да регулише законом истополне заједнице.

0904 Борачко-инвалидска заштита

Успостављање ефикасније заштите корисника борачко инвалидске заштите

Број жена корисника борачко инвалидске заштите	4800	4000	4000	4000
Број мушкараца - корисника борачко инвалидске заштите	4850	5000	5000	5000

Коментар: Пројектна активност 0904 *Борачко-инвалидска заштита* кроз циљ Успостављање ефикасније заштите корисника борачко инвалидске заштите увела је РОБ индикатор *Број жена и мушкараца корисника борачко инвалидске заштите*. Однос броја припадника оба пола је близу паритета, што је добро, гледано из родне перспективе. Препорука за буџетског корисника је да сагледа учешће жене и мушкараца корисника борачко инвалидске заштите у укупном броју корисника борачко инвалидске заштите.

Подршка удружењима за програме у области борачко-инвалидске заштите и заштите цивилних инвалида рата

Унапређење квалитета живота корисника борачко инвалидске заштите и цивилних инвалида рата

	84	300	400	400
--	----	-----	-----	-----

Број жена - корисника услуга из области борачко инвалидске заштите и заштите цивилних инвалида рата које пружају, у оквиру одобрених пројеката, удружења грађана

210

500

500

500

Број мушкараца - корисника услуга из области борачко инвалидске заштите и заштите цивилних инвалида рата које пружају, у оквиру одобрених пројеката, удружења грађана

Коментар: Пројектна активност 09041004 *Подршка удружењима за програме у области борачко-инвалидске заштите и заштите цивилних инвалида рата* има за циљ Унапређење квалитета живота корисника борачко инвалидске заштите и цивилних инвалида рата. Индикатор *Број жена и мушкараца - корисника услуга из области борачко инвалидске заштите и заштите цивилних инвалида рата које пружају, у оквиру одобрених пројеката, удружења грађана* представља РОБ индикатор. Препорука за буџетског корисника је да сагледа учешће жена и мушкараца корисника услуга из области борачко инвалидске заштите и заштите цивилних инвалида рата које пружају, у оквиру одобрених пројеката, удружења грађана у укупном броју корисника услуга из области борачко инвалидске заштите и заштите цивилних инвалида рата. Било би значајно да се у извештају о учинку наведе више података о томе да ли постоје разлике у врсти услуга подршке за унапређење квалитета живота за жене и мушкарце у циљној популацији.

1001 Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода

Унапређивање родне равноправности у АП Војводини

Број подржаних пројеката удружења жена у области родне равноправности

38

30

35

35

Унапређивање социјалне инклузије Ромкиња и Рома на територији АП Војводине

Број Рома обухваћених мерама подршке за образовање

8

10

11

12

Број Ромкиња обухваћених мерама подршке за образовање

12

13

14

14

Коментар: У програму 1001 *Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода*, циљ *Унапређивање родне равноправности у АП Војводини* уводи родну перспективу у артикулацију циља. Родна перспектива даље се продубљује индикатором *Број подржаних пројеката удружења жена у области родне равноправности* који је важан зато што удружења жена имају посебан значај за унапређење родне равноправности. Други индикатор *Број жена запослених код послодавца на основу финансијске подршке Секретаријата за реализацију програма економског оснаживања жена са истукством партнерског или породичног насиља* је такође погодак циља у односу на родну агенду. Један од највећих проблема са којим се суочавају жене са истукством партнерског и насиља у породици јесте економска зависност. Због тога је подршка у обезбеђењу редовног прихода важан корак у правцу трајног изласка из ситуације насиља. Због свега наведеног, овај пример представља добру праксу у употреби РОБ-а као родно трансформативног алата. Било би важно да се достојанство жена које се у овом програму запошљавају код послодавца заштити тако што се неће потенцирати да су оне са истукством партнерског и породичног насиља када улазе у колектив код послодавца. Такође, у мери у којој је неопходно да послодавац зна за ово истукство, важно је и да постоји програм за припрему послодавца за пријем и укључивање у тим жена из ове специфичне групе.

Циљ *Унапређивање социјалне инклузије Ромкиња и Рома на територији АП Војводине* интегрише родну перспективу у артикулацију циља. Индикатор *Број Рома и Ромкиња обухваћених мерама подршке за образовање* представља индикатор који у континуитету мери број жена и мушкараца из ове групе који су добили подршку. Овај број није велики у свакој од циљаних година, али представља значајан допринос који се у континуитету агрегира у повећање образовног

нивоа циљане заједнице у коме се посебно води рачуна о образовном обухвату жена. Као такав, овај циљ има родно трансформативни потенцијал.

10011014

Афирмација родне равноправности

Подизање свести јавности о значају родне равноправности и унапређење знања жена о механизима заштите у ситуацији насиља у породици и партнерским односима

Број информисаних жена односно девојчица о механизму заштите у ситуацији насиља

0

100

110

120

Повећана равноправност жена и мушкараца применом јавних политика и мера једнаких могућности

Број мушкараца предузетника полазница академије вештина

0

5

5

5

Систематско увођење родне перспективе у доношење, спровођење и праћење јавних политика

Број мушкараца који су завршили обуку за припрему и израду родно осетљивих стратешких докумената на нивоу локалне самоуправе

0

5

5

5

Унапређење родне равноправности путем штампања женског роковника у коме се афирмишу поједине категорије жена

Број жена којима је дат женски роковник

400

500

500

500

Број мушкараца којима је дат женски роковник

400

500

500

500

Унапређивање родне равноправности путем суфинансирања пројекта и активности

Број подржаних пројекта за унапређење родне равноправности чији су носиоци (подносиоци) жене

38

30

40

50

Коментар: У проектној активности 10011014 Афирмација родне равноправности, родна перспектива је интегрисана је у циљу Подизање свести јавности о значају родне равноправности и унапређење знања жена о механизима заштите у ситуацији насиља у породици и партнерским односима и прати се кроз индикатор Број информисаних жена односно девојчица о механизму заштите у ситуацији насиља. У окружењу у коме се бележи раст насиља над женама и девојчицама охрабрујуће је што буџетски корисник улаже средства да се јавност, а посебно жене, девојке и девојчице информишу о механизима заштите у ситуацији насиља и да број информисаних расте до 120 информисаних жена у 2023. години, међутим није јасно зашто је базна вредност индикатора нула уколико је у буџету за 2020. годину базна вредност била 497. Препорука је да буџетски корисник у наредној години повећа обухват жена, девојака и девојчица, што се може постићи и коришћењем јефтинијих средстава комуникације (нпр. друштвене мреже) у односу на традиционалне (новине, радио, телевизија).

Родна перспектива је интегрисана и у циљ Повећана равноправност жена и мушкараца применом јавних политика и мера једнаких могућности који се прати кроз индикатор Број мушкараца предузетника полазника академије вештина јер указује на намеру буџетског корисника да улаже средства у подизање капацитета мушкараца у вези са политикама једнаких могућности. Није јасно зашто је базна вредност индикатора нула уколико је у буџету за 2020. годину базна вредност била 6. Препроука је да се приликом израде буџета за 2022. години прати и број жена предузетница полазница академије вештина.

Циљ Систематско увођење родне перспективе у доношење, спровођење и праћење јавних политика на нивоу локалне самоуправе важан је узимајући у обзир са једне стране обавезу органа локалне самоуправе да приликом дефинисања планова развоја анализира и ефекте мера на родну равноправност као и обавезе које произилазе из Закона о родној равноправности. Овај циљ је такође добар пример коришћења надлежности буџетског корисника за вршење утицаја на локалне самоуправе да интегришу родну перспективу у сва стратешка документа у области социјалне заштите. Међутим није јасна намера буџетског корисника зашто није поновио индикаторе из претходне године, те се стиче утисак да је од тих активности одустао и да ову активност усмерава само ка мушкицима: Знања и капацитети у вези дефинисања родно одговорних политика морају да се унапређују како међу мушкарцима тако и међу женама. Препорука је да се у буџет за 2022. годину уврсти и индикатор који ће пратити број жена које су завршиле обуку за припрему и израду родно осетљивих стратешких докумената на нивоу локалне самоуправе, као и да се прати број општина у којима је родна перспектива укључена у стратешка документа локалне самоуправе.

У проектну активност 10011014 *Афирмација родне равноправности* кроз циљ *Унапређење родне равноправности путем штампања женског роковника* у коме се афирмишу поједине категорије жена интегрисана је родна перспектива. Индикатор *Број жена и мушкараца којима је дат женски роковник* мери напредак у овој активности која на симболичком нивоу јача родну перспективу тако што ради на афирмацији културе равноправности кроз промовисање жена из различитих група.

Циљ *Унапређивање родне равноправности путем су-финансирања пројекта и активности* врло директно подржава родну равноправност. Индикатор *Број подржаних пројекта за унапређење родне равноправности чији су носиоци (подносиоци) жене* адекватно мери намеру овог циља. Било би корисно да се више информација о врсти и дometу подржаних пројекта нађе у извештају о учинку.

10011015

Истраживачке, едукативне, промотивне, издавачке и подстицајне активности у области равноправности полова

Побољшан економски положај жена и мушкараца у руралним подручјима АПВ

Број жена власница непокретности	30	25	25	30
----------------------------------	----	----	----	----

Број мушкараца власника непокретности	30	25	25	30
---------------------------------------	----	----	----	----

Развијање истраживачких података и знања и повећање нивоа свести јавности о значају родне равноправности

Број објављених стручних и научних радова у области родне равноправности	3	2	2	3
--	---	---	---	---

Број анализа о ефектима програма о примени родно одговорног буџетирања у локалним самоуправама у АПВ	0	10	10	10
--	---	----	----	----

Унапређење положаја вишеструко дискриминисаних жена и рањивих група жена кроз сарадњу са удружењима

Број подржаних пројекта у области унапређења положаја жена и родне равноправности	23	10	15	20
---	----	----	----	----

Број промовисаних удружења жена и предузетница са територије АПВ поводом обележавања Међународног дана сеоских жена (15. октобар) подржаних пројекта у области унапређења	220	150	150	200
---	-----	-----	-----	-----

положаја жена и родне
равноправности

Коментар: Циљ Побољшан економски положај жена и мушкараца у руралним подручјима АПВ представља пример значајног доприноса остварењу родне агенде у АПВ. Индикатор *Број жена власница и мушкараца власника непокретности* такође мери значајан аспект неравноправности коју треба отклонити. Циљане вредности индикатора теже паритету. Један од начина да се сагледа употреба РОБ-а за унапређење родне равноправности јесте и где је примењена афирмативна мера за унапређење положаја жена и где су жене фаворизоване у циљаним вредностима. Узимајући у обзир економске неједнакости које постоје међу женама и мушкарцима у погледу власништва над непокретностима, тежња остваривању паритета у власништву може непосредно указивати на спречавање увећања родног јаза, али се родни јаз у власништву над непокретностима не затвара.

Родно одговоран циљ *Развијање истраживачких података и знања и повећање нивоа свести јавности о значају родне равноправности* прати се кроз родни индикатор *Број објављених стручних и научних радова у области родне равноправности*, који се смањује у 2021 и 2022. години, а затим расте у 2023. години да би се изједначио са базном вредношћу. Промене у вредностима овог индикатора указују на смањење средстава за објављивање стручних и научних радова у области родне равноправности што тумачимо као искорак у назад у увођењу РОБ-а. Мањи број објављених радова значи и мање аналитичких података који указују на проблеме и могућа решења у контексту унапређења родне равноправности. Други индикатор *Број анализа о ефектима програма о примени родно одговорног буџетирања у локалним самоуправама у АПВ* је родно одговоран и указује на намеру буџетског корисника да у неколико умањи негативне ефекте настале смањењем средстава намењених за спровођење стручних и научних радова у области родне равноправности.

Родно одговоран циљ *Унапређење положаја вишеструко дискриминисаних жена и рањивих група жена кроз сарадњу са удружењима* прати се кроз индикатор *Број подржаних пројеката у области унапређења положаја жена и родне равноправности* који се у 2021. години више него дупло смањује у односу на базну вредност да би током 2022. и 2023. године увећао, али опет испод нивоа базне вредности. Овај податак се тумачи као намеру буџетског корисника да смањи средства намењена унапређењу положаја вишеструко дискриминисаних жена и рањивих група жена што карактеришимо као искорак уназан у увођењу РОБ-а.

Индикатор *Број промовисаних удружења жена и предузетница са територије АПВ поводом обележавања Међународног дана сеоских жена (15. октобар)* је родно одговоран и представља добру намеру буџетског корисника да део својих активности усмери и на подстицање и промовисање жена са села, посебно имајући у виду тешке економске услове и изазове са којима се сукочавају жене које живе у селима.

10011016

Подршка социјалној инклузији Рома на територији АПВ

Унапређени капацитети институција и организација које се баве побољшањем положаја Рома и Ромкиња

Број координаторки за ромска питања	4	3	3	3
Број координатора за ромска питања	1	2	2	2

Унапређење образовне структуре Рома и Ромкиња у АПВ

Број стипендираних студената ромске националности	8	10	11	12
Број стипендираних студенткиња ромске националности	12	13	14	14

Унапређено учешће Рома и Ромкиња у процесима одлучивања и остваривања принципа равноправности полова у ромској заједници

Број одржаних семинара и едукација за: координаторе и координаторке, удружења и наставнике ромског језика	2	3	4	4
---	---	---	---	---

Коментар: Пројектна активност 10011016 Подршка социјалној инклузији Рома на територији АПВ, циљ Унапређени капацитети институција и организација које се баве побољшањем положаја Рома и Ромкиња и индикатор *Број*

координаторки и координатора за ромска питања је пример трансформативне употребе РОБ-а јер се у програме намењене инклузији истовремено интегрише родна димензија. Број координаторки је у базној години био за 1 већи него у пројектованим годинама, али он остаје и даље већи од броја координаторакоји је порастао са 1 на 2. Мала предност у броју координаторки овде има оправдања јер доприноси оснаживању жена које се налазе у неповољнијем положају у овој заједници која је, у целини гледано, такође у неповољнијем положају од већинске заједнице и потребно је да се ради на унапређењу капацитета институција за подршку социјалној инклузији. Координатори и координаторке јесу припадници ромске заједнице. Циљ Унапређење образовне структуре Рома и Ромкиња у АПВ има трансформативни потенцијал за родну равноправност али и за инклузију Рома и Ромкиња. Индикатор *Број стипендираних студената и студенткиња ромске националности* адекватно мери овај важан РОБ циљ. Број студенткиња је већи од броја студената и то јесте важно за родну равноправност јер образовање представља једну од најефикаснијих стратегија за оснаживање жена. Добро је, такође, да број стипендираних оба пола расте у пројектованом периоду.

Циљ Унапређено учешће Рома и Ромкиња у процесима одлучивања и остваривања принципа равноправности полова у ромској заједници мери индикатор *Број одржаних семинара и едукација за: координаторе и координаторке, удружења и наставнике ромског језика*. Иако је циљ веома значајан а индикатор мери важан сет активности, није до краја јасна веза између циља и индикатора. Такође изгледа као активност ниског интензитета број од 2, 3 или 4 семинара годишње. Није јасно из артикулације индикатора ни дали се сви семинари директно односе на родну равноправност. Најзад, не види се који је број координатора удружења и наставника ромског језика укључен у ове активности.

10011017

Заштита жена од насиља у породици и у партнерским односима у АП Војводини

Унапређење економског положаја жена са искуством насиља

Број жена запослених код послодавца на основу финансијске подршке Секретаријата за реализацију програма економског оснаживања жена са искуством насиља	13	13	13	13
--	----	----	----	----

Коментар: У пројектној активности 10011017 *Заштита жена од насиља у породици и у партнерским односима у АП Војводини* циљ Унапређивање економског положаја жена са искуством насиља у породици од великог је значаја за родну равноправност. Индикатор *Број жена запослених код послодавца на основу финансијске подршке Секретаријата за реализацију програма економског оснаживања жена са искуством партнеријског или породичног насиља* такође јасно одговара на препознате приоритете у родној агенди. Овај пример представља пример добре праксе у употреби РОБ-а.

10

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ

2301 Уређење, управљање и надзор финансијског и фискалног система

Унапређење партиципације цивилног сектора из области родне равноправности у процесу припреме, доношења и реализације буџета .

Учење коментара, сугестија, предлога и примедби које се односе на родну компоненту буџета у укупном броју коментара, предлога и примедби изнетих на расправи о буџету (у %)	0	25	30	30
---	---	----	----	----

Успостављено адекватно укључивање заинтересоване јавности у процес планирања и припреме буџета, укључујући и партиципацију јавности у области унапређења родне равноправности кроз родно буџетирање.

Број организованих састанака представника органа АПВ и јавних служби са заинтересованим грађанима и грађанкама и представницима стручне	0	2	2	2
---	---	---	---	---

јавности, јавног информисања, удр. грађана, ради разматрања и расправе о планирању буџета за наредну буџетску год.

Утврђен регулаторни оквир о начину укључивања јавности у процесу припреме, доношења и реализације буџета (који обавезно укључује и аспект унапређења родне равноправности у буџету)

Процент уређености правила, начина и метода учешћа јавности у процесу доношења и реализације буџета, којим се обезбеђује партиципација јавности у области унапређења родне равноправности.

0

100

100

100

Коментар: Буџетски корисник представља пример добре праксе у употреби РОБ-а као алата за интегрисање родне перспективе у рад органа и у послове који су у делокругу рада овог важног органа за функционисање целог система. ПС за финансије предводи РОБ процес на начин да се сваке године процес унапређује а обухват шири до потпуног укључења свих буџетских корисника у РОБ. У наредном периоду овај орган усмериће се на квалитет РОБ циљева и индикатора у сарадњи са другим буџетским корисницима. У програму 2301 Уређење, управљање и надзор финансијског и фискалног система, у циљу Унапређење партиципације цивилног сектора из области родне равноправности у процесу припреме, доношења и реализације буџета укршта два блиска процеса која се тичу транспарентности буџета у учешћу грађана и грађанки у процесу припреме, доношења и реализације буџета. Кроз постављање циља који се односи на учешће грађанског друштва или цивилног сектора, а затим усмеравање индикатора на праћење Учешћа коментара, сугестија, предлога и примедби које се односе на родну компоненту буџета у укупном броју коментара, предлога и примедби изнетих на расправи о буџету (у %) овај буџетски корисник на најдиректнији начин позива организације цивилног друштва да се укључе у јачање квалитета РОБ процеса. Због тога је овај пример одличан пример трансформативне употребе РОБ-а на начин који доводи до трајног и одрживог инвестирања у родну равноправност кроз затварање родног јаза и усмеравање буџетских средстава тако да користи за грађане и грађанке из различитих група буду максимизоване из доступних средстава. Укључивањем цивилног друштва, а посебно женских организација које систематично и у континуитету раде на сузбијању родно заснованих стереотипа, дискриминације и јаза у услугама, ствара се нова шанса за сарадњу јавног и непрофитног сектора.

Циљ Успостављено адекватно укључивање заинтересоване јавности у процес планирања и припреме буџета, укључујући и партиципацију јавности у области унапређења родне равноправности кроз родно буџетирање укључује родну перспективу у артикулацију циља. Званичан назив РОБ процеса је "родно одговорно буџетирање" па то можда треба усагласити у циљу због конзистентне употребе овог стручног термина. Индикатор Број организованих састанака представника органа АПВ и јавних служби са заинтересованим грађанима и грађанкама и представницима стручне јавности, јавног информисања, удружења грађана, ради разматрања и расправе о планирању буџета за наредну буџетску год. адекватно мери намеру циља. Нова пракса организовања састанака са грађанима и грађанкама, представницама и представницима стручне јавности, удружења грађана и новинара/ки представља важну процедуралну измену која буџет отвара за грађанке и грађанке. Како би ова родно трансформативна пракса имала свој пун смисао, потребно је да се ради на јачању капацитета ових актера за разумевање и учествовање у буџетском процесу. У овом погледу, буџетски корисник могао би да да значајан допринос и тако постави модел рада за друге органе.

Циљ Утврђен регулаторни оквир о начину укључивања јавности у процесу припреме, доношења и реализације буџета (који обавезно укључује и аспект унапређења родне равноправности у буџету) представља пример добре праксе зато што доприноси одрживости новог процеса који се успоставља. На основу првих искустава, буџетски корисник можиће да у потпуности разуме која све правила, начине и методе треба да донесе и користи како би квалитетно посредовао у процесу укључивања јавности у буџетски процес. Због тога се индикатор Процент уређености правила, начина и метода учешћа јавности у процесу доношења и реализације буџета, којим се обезбеђује партиципација јавности у области унапређења родне равноправности управо и бави степеном успешности овог процеса. То је добар пример зато што подразумева развојну димензију и учење на основу искуства у раду. Такође, овај индикатор усмерава пажњу органа на процес консултација на један дугорочан и организован начин. Када се заокружи доношење правила, биће то значајан допринос глобалној РОБ заједници.

Препорука: Како би се осигурала одрживост процеса увођења родно одговорног буџетирања у процес управљања јавним финансијама узимајући у обзир и обавезе које произилазе из Закона о родној равноправности и чланом 5, препорука за буџетског корисника је да се у оквиру Програма Уређење, управљање и надзор финансијског и фискалног система формулише нов циљ *Праћење напретка и продубљивања процеса увођења РОБ код корисника буџетских средстава – унапређење индикатора, циљева програма и/или програмских активности код корисника буџетских средстава, као и нов индикатора Број корисника буџетских средстава који су унапредили индикаторе, циљеве програма и/или програмских активности у односу на претходну буџетку годину.*

ПОСЛОВИ БУЏЕТА, ТРЕЗОРА, МАКРОЕКОНОМСКИХ И ФИСКАЛНИХ АНАЛИЗА И АДМИНИСТРАТИВНА ПОДРШКА ПРОЦЕСИМА ФИНАНСИЈСКОГ УПРАВЉАЊА И КОНТРОЛЕ

23011001

Унапређење партиципације цивилног сектора из области родне равноправности у процесу припреме, доношења и реализације буџета

Учешће коментара, сугестија, предлога и примедби које се односе на родну компоненту буџета у укупном броју коментара, предлога и примедби изнетих на расправи о буџету (у %).

0

25

30

30

Успостављено адекватно укључивање заинтересоване јавности у процес планирања и припреме буџета.

Број организованих састанака представника органа АПВ и јавних служби са заинтересованим грађанима и грађанкама и представницима стручне јавности, јавног информисања, удр. грађана, ради разматрања и расправе о планирању буџета за наредну буџетску год.

0

2

2

2

Процент уређености правила, начина и метода учешћа јавности у процесу доношења и реализације буџета, којим се обезбеђује партиципација јавности у области унапређења родне равноправности.

0

100

100

100

Коментар: У циљу Унапређење партиципације цивилног сектора из области родне равноправности у процесу припреме, доношења и реализације буџета и индикатору Учешће коментара, сугестија, предлога и примедби које се односе на родну компоненту буџета у укупном броју коментара, предлога и примедби изнетих на расправи о буџету (у %) се конзистентно прати намера изражена на нивоу програма. За похвалу је и чињеница да су циљне вредности пројектоване тако да се у првој години планира учешће коментара који се односе на РОБ од 20% у укупном броју коментара, док се на крају посматраног периода, у трећој години, очекује да чак трећина коментара буду у вези са РОБ. То је охрабрујуће јер значи да ће се култивисати укључивање цивилног друштва из области родне равноправности у РОБ, што јесте карика која у овом тренутку недостаје.

Као и на нивоу програма, циљ Успостављено адекватно укључивање заинтересоване јавности у процес планирања и припреме буџета прати индикатор Број организованих састанака представника органа АПВ и јавних служби са заинтересованим грађанима и грађанкама и представницима стручне јавности, јавног информисања, удружења грађана, ради разматрања и расправе о планирању буџета за наредну буџетску год. Пажња је дакле усмерена на напоре које ПС чини да би окупио ове актере, који треба да укључују и академску јавност, нпр. Центар за родне студије из Новог Сада. Код овог циља технички је недовршена једино реч 'адекватно' која има различита значења за различите појединце/ке, па је потребно да ова реч буде појашњена на начин да је могуће објективно сагледати да ли је укључивање заинтересованих страна адекватно, или није. Код циља Утврђен регулаторни оквир о начину укључивања јавности у процесу припреме, доношења и реализације буџета (који обавезно укључује и аспект унапређења родне равноправности у буџету) индикатор Проценат уређености правила, начина и метода учешћа јавности у процесу доношења и реализације буџета, којим се обезбеђује партиципација јавности у области унапређења родне равноправности већ је похваљен на нивоу програма. Можда овде само треба додати то да се, како се знаја самог ПС за финансије о овом процесу унапређују, може да дође до промене броја елемената који чине 100% скупа правила, начина и метода учешћа јавности. Зато је важно да се у извештају о учинку наведе шта све, према сазнањима којима у текућем буџетском циклусу буџетски корисник располаже, чини 100%, те како је алоцирана вредност у процентима за сваки од елемената у овом скупу.

11

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ, МЕЂУРЕГИОНАЛНУ САРАДЊУ И ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ

0601 Подршка приступању Србије ЕУ

Јачање свести о потреби родне равноправности у ЕУ

Процент знања грађана АП Војводине који препознају везу између родне равноправности и друштвено економског развоја	27	30	30	30
Процент знања грађанки АП Војводине који препознају везу између родне равноправности и друштвено економског развоја	38	40	40	40

Коментар: Буџетски корисник у програму 0601 Подршка приступању Србије ЕУ уводи родну перспективу кроз циљ Јачање свести о потреби родне равноправности у ЕУ. Већ је у претходним годинама похваљен овај циљ као пример употребе РОБ-а на трансформативан начин и уз повезивање приоритета који се односе на приступање Србије ЕУ и родне равноправности као једне од фундаменталних вредности које ова унија негује, а које су уткане и у највиша правна акта у Републици Србији и у АПВ. Индикатор Проценат знатија грађана и грађанки АП Војводине који препознају везу између родне равноправности и друштвено економског развоја представља добар РОБ индикатор због тога што је управо економски развој један од приоритета за грађане и грађанке, с једне стране, а не постоји довољно знатија о вези између инклузивног и одрживог економског развоја и родне равноправности, са друге стране. То се види и по базним вредностима које су испод трећине мушкараца и нешто изнад трећине жена у АПВ. Ово је пример веште и стратешке употребе РОБ-а као алате за стимулисање развоја културе равноправности.

06011003 Подршка раду Фонда "Европски послови" Аутономне Покрајине Војводине

Унапређење знатија о процесу приступања ЕУ

Број полазника обука у организацији Фонда "Европски послови"	78	80	80	80
Број полазница обука у организацији Фонда "Европски послови"	232	120	120	120
Број тематских јединица у оквиру модула који укључују родни аспект	1	1	1	1

Број тематских јединица, у оквиру једне обуке, које укључују родни аспект	1	1	1	1
Број полазника Специјалистичког програма Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“	24	15	15	15
Број полазница Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“	62	25	25	25

Коментар: У програмској активности 06011003 Подршка раду Фонда "Европски послови" Аутономне Покрајине Војводине постављен је циљ Унапређење знања о процесу приступања ЕУ. Напредак у остварењу овог циља мери се помоћу родно одговорних индикатора: Број полазника и полазница обука у организацији Фонда „Европски послови“; Број тематских јединица у оквиру модула који укључују родни аспект; Број тематских јединица, у оквиру једне обуке, које укључују родни аспект; и Број полазника и полазница Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“. Ово је добар пример због тога што се није ограничио само на праћење учешћа жена и мушкараца у обукама већ је укључио и праћење интегрисања родних садржаја у све обуке. РОБ и јесте алат који помаже буџетским корисницима да родну перспективу интегришу у свој редован рад, као и да препознају и одговоре на додатне потребе за инвестицијама у областима у којима постоји документовани родни јаз.

12

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

0404 Управљање заштитом животне средине

Увођење родне равноправности уз утврђивање приоритета за родну равноправност у области заштите животне средине

Израда Приручника Родна анализа Секретаријата	0	1	0	0
---	---	---	---	---

Коментар: Циљ Увођење родне равноправности уз утврђивање приоритета за родну равноправност у области заштите животне средине директно одговара на приоритет РОБ процеса. Како се на основу расположивих података не може једноставно утврдити који су конкретни приоритети у вези са остварењем родне равноправности у делокругу рада овог ПС, планирано је да се изради Родна анализа надлежности Секретаријата; како у међувремену није обављена ова активност због пандемије, важно је да се реализује ове године. На овај начин, укрстиће се експертиза у области родне равноправности са експертizом у делокругу рада овог буџетског корисника, са циљем да се утврде јасни и конкретни приоритети на којима ће овај буџетски корисник радити у наредних 3 до 5 година.

04041001

Администрација, управљање и надзор

Увођење родне равноправности уз утврђивање приоритета за родну равноправност у области заштите животне средине

Број Приручника Родна анализа Секретаријата	0	1	0	0
---	---	---	---	---

Коментар: У ПА 04041001 Администрација, управљање и надзор поновљен је циљ Увођење родне равноправности уз утврђивање приоритета за родну равноправност у области заштите животне средине са припадајућим индикатором Број Приручника Родна анализа Секретаријата. У наредним буџетским циклусима, овај буџетски корисник радиће на имплементацији приоритета које је препознао кроз родну анализу у свом делокругу рада. Због систематичности у приступу, овај пример сматра се добром праксом у употреби РОБ-а. Када буџетски корисник није сигуран шта тачно треба да уради како би у свом делокругу рада унапредио родну равноправност у складу са Законом о буџетском систему, онда је препорука да се инвестира у изради родне анализе које треба да помогне да се сагледа ситуација у сектору, да се конкретне надлежности органа укрсте са потребама и да се онда ради на имплементацији препознатих приоритета.

13

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ И НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ

0201 Развој науке и технологије**Унапређење мобилности истраживача и истраживачица из АП Војводине**

Број учешћа истраживача из АП Војводине на научним скуповима у иностранству	67	55	65	75
Број учешћа истраживачица из АП Војводине на научним скуповима у иностранству	85	75	85	95

Коментар: Буџетски корисник у програму 0201 Развој науке и технологије уводи родну перспективу у артикулацију циља Унапређење мобилности истраживача и истраживачица из АП Војводине и кроз индикатор *Број учешћа истраживача и истраживачица из АП Војводине на научним скуповима у иностранству*. Број истраживачица у базној години износи 85 да би се након три године укупан број повећао на 95. Мања заступљеност мушкараца одсликава њихово учешће у научно истраживачком раду.

Препорука: Буџетки корисник би у оквиру овог програма и у оквиру програмске активности 02011005 Унапређење рада невладиних организација у области науке могао би да формулише нов индикатор за Циљ 1 који би гласио *Број реализованих пројеката НВО у области науке у АП Војводини који су допринели родној равноправности*.

02011012**Подршка развоју научно-истраживачке делатности****Унапређење мобилности истраживача и истраживачица из АП Војводине**

Број учешћа истраживача из АП Војводине на научним скуповима у иностранству	67	55	65	75
Број учешћа истраживачица из АП Војводине на научним скуповима у иностранству	85	75	85	95

Коментар: Буџетски корисник у програмској активности 02011012 Подршка развоју научно-истраживачке делатности уводи родну перспективу у артикулацију циља Унапређење мобилности истраживача и истраживачица из АП Војводине и кроз индикатор *Број учешћа истраживача/истраживачица из АП Војводине на научним скуповима у иностранству*. На нивоу ПА пресликани су циљ и индикатор.

2005 Високо образовање**Повећање броја студената и студенткиња у АП Војводини**

Број студената у АП Војводини	24623	25800	25900	25950
Број студенткиња у АП Војводини	30485	31750	31800	31850

Коментар: У програму 2005 Високо образовање, циљ је *Повећање броја студената и студенткиња у АП Војводини*. Овде је интегрисана родна перспектива у формулацији циља. Индикатор прати број студената и студенткиња у АПВ. У базној вредности се види да број студенткиња надмашује број студената на нивоу високог образовања. Пројектовано је да укупан број расте за по 100 односно за по 50 сваке године. Дакле, одабран је паритет у броју новоуписаних, а не сматра се да има потребе да се утиче на дисбаланс у почетном стању. Из угла родне равноправности важно је питање због чега девојке више учествују у високом образовању него младићи. Препорука за буџетског корисника је да поред приказивања апсолутног броја студената / студенткиња прикаже и њихово учешће у укупном броју.

20051002**Подршка раду високообразовних установа****Повећање дипломираних студената и студенткиња у АП Војводини, кроз стварање повољнијих услова за обављање делатности високог образовања**

Годишњи број дипломираних студената у АП Војводини	4175	4300	4350	4400
Годишњи број дипломираних студенткиња у АП Војводини	6146	6150	6200	6250

Коментар: У програмској активности 20051002 *Подршка раду високо-образовних установа циљ Повећање дипломираних студената и студенткиња у АП Војводини*, кроз стварање повољнијих услова за обављање делатности високог образовања уводи родну перспективу кроз формулатију циља. РОБ индикатор *Годишњи број дипломираних студената и студенткиња у АП Војводини* указује на значајну разлику по полу. Међу уписанима у базној години девојке чине 55%. Међу дипломиранима је 58% девојака. Понавља се препорука из петог извештаја о напретку у увођењу РОБ у систем јавних финансија да је потребно да се уради родна анализа која би одговорила на питање због чега до ове разлике долази.

2007 Подршка у образовању ученика и студената

Повећање броја студената и студенткиња обухваћених системом заштите студентског стандарда у АП Војводини

Број студената обухваћен системом студентске заштите у АП Војводини	1877	2250	2300	2350
Број студенткиња обухваћен системом студентске заштите у АП Војводини	3015	3300	3350	3400

Коментар: Програм 2007 *Подршка у образовању ученика и студената* уводи родну перспективу кроз циљ *Повећање броја студената и студенткиња обухваћених системом заштите студентског стандарда у АП Војводини*. РОБ индикатор *Број студената и студенткиња обухваћен системом студентске заштите у АП Војводини* указује на то да је више студенткиња (61,6%) него студената обухваћено. Уколико за то постоји образложење, важно је да се оно наведе у извештају о учинку. Уколико не постоји разлог, потребно је да се инвестира у балансирање учешћа оба пола. Такође је важно колико младићи и девојке из различитих друштвених и етничких група имају приступ овом буџетском програму.

20071001 Систем установа студентског стандарда

Повећање смештајног капацитета у студентским домовима у АП Војводини

Број студената смештених у студентским домовима у АП Војводини	1199	1490	1500	1510
Број студенткиња смештених у студентским домовима у АП Војводини	1812	2150	2200	2220

Коментар: Пројектна активност 20071001 *Систем установа студентског стандарда* у циљу *Повећање смештајног капацитета у студентским домовима у АП Војводини* уводи РОБ кроз индикатор *Број студената и студенткиња смештених у студентским домовима у АП Војводини*. Разлика у броју конзистентно одсликава разлику у броју студенткиња и студената. Важно је да се пажљиво прате трендови и да се не испусти шанса да се охрабри учешће и девојака и младића у високом образовању и коришћењу смештајних капацитета у студентским домовима.

20071002 Регресирање студентског превоза

Побољшање услова високог образовања у смислу локацијске доступности установа високог образовања

Број студената - путника у АП Војводини	678	665	675	680
Број студенткиња - путника у АП Војводини	1203	1200	1250	1300

Коментар: Пројектна активност 20071002 *Регресирање студентског превоза* уводи циљ *Побољшање услова високог образовања у смислу локацијске доступности установа високог образовања* и индикатор *Број студената и студенткиња - путника у АП Војводини*. Разлика у броју путника оба пола је изнад разлике у учешћу у високом образовању у корист студенткиња па је потребно да се образложи у извештају о учинку. На пример, ако младићи чешће путују аутомобилом, важно је да се то нагласи, да не би испало да се фаворизује локацијска доступност за девојке на уштрб младића.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И САОБРАЋАЈ

0501 Планирање и спровођење енергетске политike

Повећање коришћења обновљивих извора енергије кроз веће учешће жена носилаца пољопривредних газдинстава

Удео РПГ чији су носиоци жене (којима су додељена средства на конкурсу) у односу на укупан број РПГ којима су додељена средства (изражено у %)	66	50	50	50
Број пољопривредних газдинстава чији су носиоци жене	9	5	5	5

Коментар: Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај у програму 0501 Планирање и спровођење енергетске политike уводи родну перспективу кроз циљ Повећање коришћења обновљивих извора енергије кроз веће учешће жена носилаца пољопривредних газдинстава. Овај је циљ пример родно трансформативне употребе РОБ-а. Индикатор Удео РПГ чији су носиоци жене (којима су додељена средства на конкурсу) у односу на укупан број РПГ којима су додељена средства (изражено у %) адекватно мери намеру циља и даје квалитетну информацију јер се удео жена сагледава и у односу на укупна додељена средства. Циљане вредности постављене су тако да се афирмише учешће жена што доприноси родној равноправности у овој области. Индикатор два, Број пољопривредних газдинстава чији су носиоци жене, указује на релативно скроман број РПГ, али је значај ове инвестиције велики. Потребно је да буде доступан податак и о броју РПГ чији су власници мушкарци, како би се могао пратити однос ова два броја.

05014016 Примена соларне енергије у пољопривредним газдинствима

Повећање учешћа регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ) чији су носиоци жене у коришћењу средства

Број пољопривредних газдинстава чији су носиоци жене	9	5	5	5
Удео РПГ чији су носиоци жене (којима су додељена средства на конкурсу) у односу на укупан број РПГ којима су додељена средства (изражено у %)	66	50	50	50

Коментар: ПА 05014016 Примена соларне енергије у пољопривредним газдинствима, у циљ Повећање учешћа регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ) чији су носиоци жене у коришћењу средства уводи родну перспективу. Индикатор Број пољопривредних газдинстава чији су носиоци жене, као и индикатор Удео РПГ чији су носиоци жене (којима су додељена средства на конкурсу) у односу на укупан број РПГ којима су додељена средства (изражено у %) понављају се и на нивоу ПА.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СПОРТ И ОМЛАДИНУ

1301 Развој система спорта

Повећање броја грађана и грађанки који се баве спортском рекреацијом

Број учесница различитих програма у области спортске рекреације	88028	74823	88028	88528
---	-------	-------	-------	-------

Број учесника различитих програма у области спортске рекреације	118899	95106	118899	119520
---	--------	-------	--------	--------

Повећање броја спортиста и спортсткиња који се баве физичким активностима и спортом, школским и универзитетским спортом

Број ученица које су укључене у рад школских спортских секција	10250	9000	10250	10400
--	-------	------	-------	-------

Повећање броја спортиста и спортсткиња који се баве физичким активностима и спортом, школским и универзитетским спортом

Број ученика који су укључени у рад школских спортских секција	11100	9753	11100	11300
--	-------	------	-------	-------

Број спортиста/спортсткиња који се баве спортом и физичким активностима у спортским организацијама	67324	57225	67324	68000
--	-------	-------	-------	-------

Број студената укључених у програме физичког вежбања и спорта, као и спортских такмичења на Универзитету	2200	1050	1500	1550
--	------	------	------	------

Број студенткиња укључених у програме физичког вежбања и спорта, као и спортских такмичења на Универзитету	750	324	415	420
--	-----	-----	-----	-----

Повећање броја спортиста и спортских стручњака у циљу постизања врхунских спортских резултата

Број спортских стручњака који раде са категорисаним спортистима	164	139	164	170
---	-----	-----	-----	-----

Број спортских стручњакиња које раде са категорисаним спортистима	78	66	78	80
---	----	----	----	----

Број спортских клубова из АПВ учесника највиших националних такмичења	555	475	555	560
---	-----	-----	-----	-----

Број спортиста са територије АПВ у националним репрезентативним селекцијама свих узрастних категорија	659	560	659	670
---	-----	-----	-----	-----

Број спортсткиња са територије АПВ у националним репрезентативним	335	284	335	340
---	-----	-----	-----	-----

селекцијама свих узрастних категорија

Коментар: Буџетски корисник представља већ више година пример добре и потпуне интеграције РОБ-а у рад органа кроз увођење родне перспективе у буџет. На нивоу програма 1301 *Развој система спорта*, циљ је *Повећање броја грађана и грађанки који се баве спортском рекреацијом*. Већ је овде јасно да се овај циљ односи и на грађане и на грађанке што је важна да се нагласи, јер начини на које се исти циљ остварује не морају бити исти. Разлоги због којих се жене мање него мушкарци баве спортском рекреацијом у неким групама становништва имају своју родну димензију. Индикатор Број учесница различитих програма у области спортске рекреације прати реално стање које је у базној години такво да жене много мање учествују у односу на мушкарце. Пројектован је раст у обе групе тако и циљ да и једна и друга група повећају своје учешће, као и да се отклоне баријере учешћу жена.

Циљ Повећање броја спортиста и спортисткиња који се баве физичким активностима и спортом, школским и универзитетским спортом такође укључује родну перспективу у артикулацију циља. Индикатори Број ученица и ученика који су укључени у рад школских спортских секција јасно мери да ли су шансе за бављење спортом у школи равномерно распоређене и доступне и девојчицама и дечацима, што је веома важно, поготово зато што се учешће девојчица у спортским секцијама не подудара са њиховом заступљеношћу у старосној групи. Дакле, већ у овом узрасту постоји опасност од испадања девојчица из обухвата спортским активностима што има негативне последице на здравље и благостање. Индикатор Број спортиста/спортисткиња који се баве спортом и физичким активностима у спортским организацијама даље прати ниво учешћа по полу. У извештају су подаци доступни разложени по полу, па ће у будућности и циљане вредности моћи на овај начин да се пројектују. Најзад, индикатор Број студената и студенткиња укључених у програме физичког вежбања и спорта, као и спортских такмичења на Универзитету указује на значајну подзаступљеност студенткиња у укупном броју. Такође се види да ће ПС за спорт и омладину да учини напор да се повећа број девојака које се баве спортом на Универзитету. Ово је најосетљивије доба за жене када многе престају да практикују редовне спортске активности што није добро за здравље становништва. Зато је потребно да се будно мотри пораст у броју студенткиња укључених у програме физичког вежбања и спорта и да се, по потреби, алоцирају додатна средства како би се охрабрило њихово веће учешће.

*Циљ Повећање броја спортиста и спортских стручњака у циљу постизања врхунских спортских резултата уводи родну перспективу кроз индикатор *Број спортских стручњака и стручњакиња који раде са категорисаним спортистима*. Из базних вредности се види колики је родни јаз међу спортским стручњацима/кињама. Потребно је да се додатно охрабре стручњакиње да раде са категорисаним спортистима/кињама, као и да се уложе средства у отклањање препека њиховом укључивању. Индикатор *Број спортских клубова из АПВ учесника највиших националних такмичења* не интегрише родну перспективу али се у даљој анализи може сагледати који је број спортских клубова у овој категорији који имају и женске спортиве и тимове. Најзад, индикатор *Број спортиста и спортисткиња са територије АПВ у националним репрезентативним селекцијама свих узрасних категорија* опет указује на подзаступљеност жена у спорту. Достицање родне равноправности у спорту није посао за један средњорочни буџетски циклус, али свака година јесте важна као шанса да се родни јаз смањи, а временом и затвори. Не постоје биолошки или објективни разлози због којих би се жене мање од мушкараца бавиле спортом. Узрок овој дискрепанцији лежи искључиво у родним стереотипима и расподели родних улога. У складу са својим делокругом рада, ПС за спорт и омладину може да да значајан допринос афирмацији жена у спорту.*

13011001

Активности покрајинских спортских савеза од значаја за АП Војводину

Повећање броја перспективних и талентованих спортиста у АПВ

Број такмичара узраста до 20 година учесника покрајинских такмичења	10632	9932	10100	10150
Број такмичарки узраста до 20 година учесница покрајинских такмичења	7685	6532	6720	7685
Број освојених медаља спортиста на великим међународним такмичењима у узрасту 14-20 година	13	11	12	13
Број освојених медаља спортисткиња на великим	12	9	10	12

међународним такмичењима у узрасту 14-20 година				
--	--	--	--	--

Коментар: У пројектној активности 13011001 *Активности покрајинских спортских савеза од значаја за АП Војводину* код циља *Повећање броја перспективних и талентованих спортиста у АПВ* родна перспектива уведена је кроз индикатор Број такмичара и такмичарки узрасла до 20 година учесника покрајинских такмичења као и Број освојених медаља спортиста и спортисткиња на великим међународним такмичењима у узрасту 14-20 година. Конзистентна је подзаступљеност жена у базној години у броју такмичара. Овде се не види покушај да се утиче на значајније повећање броја такмичарки што представља пропуштену шансу. Могуће је да би, уз додатна улагања, овај број могао да се значајније увећа током три године. Када је у питању број освојених медаља, спортисткиње доносе више медаља са много мање улагања. Ово је заиста пример који би требало да утиче на доносиоце одлука као један од окидача у примени родно одговорних политика и мера у области спорта.

Препорука: Буџетски корисник би у наредном циклусу израде буџета могао да размисли о формулисању новог циља на нивоу ове програмске активности - *Број спортских клубова који имају развијене механизме и протоколе за заштиту у превенцију од сексуалног узнемирања*

13011002

Афирмација спорта у АП Војводини кроз посебне програме

Подршка програмима за задовољавање потреба и интереса грађана у области спорта од значаја за АПВ

Број спортиста обухваћених финансијераним програмима	7435	5427	6250	7435
Број спортисткиња обухваћене финансијераним програмима	8615	6290	7320	8615

Коментар: У пројектној активности 13011002 *Афирмација спорта у АП Војводини кроз посебне програме* успостављен је важан циљ *Подршка програмима за задовољавање потреба и интереса грађана у области спорта од значаја за АПВ*. У овај циљ интегрисана је родна равноправност која се даље укључује и на нивоу индикатора Број спортиста и спортисткиња обухваћених финансијераним програмима. Овде је предност дата укључивању жена што је похвално из угла родне равноправности, зато што су жене у спорту подзаступљене па је потребно да се охрабри њихово укључивање.

13011003

Афирмација школског и универзитетског спорта у АП Војводини

Реализација школских и универзитетских спортских такмичења

Број ученица обухваћених системом школских спортских такмичења	13600	7800	13600	13600
Број ученика обухваћених системом школских спортских такмичења	22600	11300	22600	22600
Број студената обухваћених системом универзитетских спортских такмичења	900	450	650	900
Број студенткиња обухваћених системом универзитетских спортских такмичења	750	375	575	750

Коментар: У пројектној активности 13011003 *Афирмација школског и универзитетског спорта у АП Војводини* успостављен је циљ *Реализација школских и универзитетских спортских такмичења*. Родна перспектива интегрисана је кроз индикаторе *Број ученица и ученика обухваћених системом школских спортских такмичења* и *Број студената и студенткиња обухваћених системом универзитетских спортских такмичења*. Пројектоване вредности чувају родни јаз. Потребно је да се у наредном периоду РОБ искористи као алат за затварање родног јаза, односно да се инвестира у уклањање препрека већем укључивању ученица и студенткиња, а не само да се РОБ користи за вођење родне статистике уз очување статуса кво.

13014007

Подршка спортским и физичким активностима девојчица - Активне девојчице

Повећане свести о доступности спортских програма за девојчице у АП Војводини

Израђена апликација за таблете и паметне телефоне	1	0	0	0
---	---	---	---	---

Коментар: Пројекат 13014007 *Подршка спортским и физичким активностима девојчица - Активне девојчице* је ПА која је усмерен је на промовисање женског спорта и бављења физичким активностима за девојчице. Циљ је *Повећање свести о доступности спортских програма за девојчице у АП Војводини*. Индикатор *Израђена апликација за таблете и паметне телефоне* указује на намеру да се популаризација спорта обави кроз израду апликације током 2020. године. У пракси ће се показати у којој је мери овај начин афирмације спорта прилагођен и стимулативан за циљну групу девојчица. За похвалу је намера ПС за спорт и омладину да се на усмерен и циљан начин позабави повећањем свести о доступности спортских програма за девојчице у АПВ.

1302 Омладинска политика

Подршка даровитим младима у АП Војводини

Број ученица основних и средњих школа којима су додељене награде за постигнуте изузетне резултате на такмичењима	37	26	20	20
Број ученика основних и средњих школа којима су додељене награде за постигнуте изузетне резултате на такмичењима	46	20	20	20

Коментар: У програму 1302 *Омладинска политика*, циљ *Подршка даровитим младима у АП Војводини* уводи се родна перспектива кроз индикатор *Број ученица и ученика основних и средњих школа којима су додељене награде за постигнуте изузетне резултате на такмичењима*. Разлика у броју ученика и ученица у базној години сведочи о родним стереотипима који су уградјени у критеријуме за избор даровитих младих у АПВ. Број дечака значајно је већи од броја девојчица иако ни просечан успех у школи по полу, а ни друга достигнућа девојчица и дечака не оправдавају такве разлике. За похвалу је освешћивање родног јаза и употреба РОБ-а за успостављање родног баланса. Овде се не ради о вештачком успостављању равнотеже, већ се ради о томе да се ојачају капацитети наставника/ца који/е селекцију врше да препознају даровитост како код дечака тако и код девојчица јер таленти заиста нису распоређени по полу већ су у свакој популацији присутни у одређеном проценту, а адекватна нега и брига школског система и заједнице чини их видљивим и оствареним на добробит целе заједнице.

13021001

Подршка спровођењу омладинске политике

Унапређење области омладинске политике, положај, статус и учешће младих у друштву и квалитета њиховог живота

Број младих мушких пола обухваћених одобреним пројектима	13800	7300	7300	7300
Број младих женских пола обухваћених одобреним пројектима	14000	7300	7300	7300

Коментар: У пројектној активности 13021001 *Подршка спровођењу омладинске политике* уводи циљ *Унапређење области омладинске политике, положај, статус и учешће младих у друштву и квалитета њиховог живота*. Родна перспектива уведена је кроз индикатор *Број младих мушких и женских пола обухваћених одобреним пројектима*. Од базне године па у сва три буџетска циклуса, пројектован је паритет у обухвату младића и девојака, што је добро јер о положају, статусу и учешћу у друштву са циљем побољшања квалитета живота младићи и девојке морају одлучивати заједно и равноправно.

Препорука: Буџетски корисник би могао да формулише нов индикатор „*Број подржаних пројеката из области омладинске политике који су допринели родној равноправности*“. Како би индикатор могао бити измерен неопходно је да се у оквиру конкурсне документације постави питање да ли пројекат доприноси родној равноправности.

13021003

Подршка даровитим младима у АП Војводини

Препознавање младих талената и њихових награђивање

Број специјално награђених ученица	1	3	3	3
Број специјално награђених ученика	5	3	3	3
Број награђених најуспешнијих ученица који су постигли врхунске резултате на такмичењима у земљи или иностранству у области науке, технике, уметности	37	27	27	27
Број награђених најуспешнијих ученика који су постигли врхунске резултате на такмичењима у земљи или иностранству у области науке, технике, уметности	46	27	27	27

Коментар: У пројектној активности 13021003 Подршка даровитим младима у АП Војводини има за циљ Препознавање младих талената и њихових награђивање. Родна перспектива уведена је кроз индикатор Број специјално награђених ученика и ученица. У базној години и овде је као и код програмског циља Подршка даровитим младима у АП Војводини постојао родни јаз у корист дечака и младића. РОБ је допринео да се ухвати и санира овај неоправдан родни јаз. Циљане вредности индикатора постављене су на нивоу паритета. Слична је ситуација и са индикатором Број награђених најуспешнијих ученица и ученика који су постигли врхунске резултате на такмичењима у земљи или иностранству у области науке, технике, уметности. Циљне вредности постављене су тако да се на крају трогодишњег периода стигне до паритета. Када постоји значајна разлика у броју награђених најуспешнијих ученика и ученица на такмичењима у земљи и иностранству, онда је потребно да се утврди зашто до те разлике долази, јер за њу не могу бити одговорни дечаци и девојчице, већ само друштво и школа. Да би се овакве неравноправности и неправде уочиле и отклониле, развијен је РОБ алат, чија се успешна примена истиче код овог буџетског корисника. Препорука за буџетског корисника је да уведе нов индикатор, на пример „Број подржаних пројеката у области подршке даровитим младима који су допринели родној равноправности“. Како би индикатор могао бити измерен неопходно је да се у оквиру конкурсне документације за Конкурс за реализацију програма „Фонд за таленте“ постави питање да ли пројекат доприноси родној равноправности.

16

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ

0606 Подршка раду органа јавне управе

Спречити настанак акцидената, смањити број повреда на раду, као и професионалних болести и болести проузроковане радом код жена и мушкараца.

Родни индикатор проценат жена обухваћених мерама за унапређење безбедности и здравља на раду.	67	67	67	67
Родни индикатор проценат мушкараца обухваћених мерама за унапређење безбедности и здравља на раду.	33	33	33	33

Коментар: Безбедност на раду је од великог значаја, али је индикатор који мери циљ недовољан да га потпуно измери. Пре свега у циљу су три елемента (акциденти, повреде на раду, као и професионалне болести), што тражи посебне индикаторе.

Препорука: Предлаже се модификација индикатора тако да приказују колика је потреба, а колики обухват (укупан број жена обухваћен од укупног боја који би требало да буде обухваћен), исто и код мушкараца). Такође, препорука је да

овј корисник израђује годишње родно осетљиве извештаје о активностима. У циљу продубљивања РОБ обавезе предлаже се за 2022. годину израда извештаја обухвата мерама заштите, а на основу улагања у ту активност у претходних неколико година.

06061009

Безбедност и здравље на раду

Предузимање превентивних мера за спречавање настанка повреда на раду, професионалних болести и обольења у вези са радом, спровођење претходних, периодичних и циљаних лекарских прегледа код жена и мушкараца.

Родни индикатор проценат жена обухваћених лекарским прегледом	13	100	100	100
Родни индикатор проценат мушкараца обухваћених лекарским прегледом	13	100	100	100

Коментар: Предлаже се модификација индикатора који би требало да буде нумерички изражен (а не процентуално), тако да приказују колика је потреба, а колики обухват (укупан број жена обухваћен од укупног боја који би требало да буде обухваћен; исто и код мушкараца). Такође и по врстама прегледа (а што ће бити у извештају, не нужно у самим индикаторима).

0802 Уређење система рада и радно-правних односа

Обезбеђивање учешћа жена и мушкараца у саставу Покрајинског социјално-економског савета

Родни индикатор: Број жена у саставу чланова Покрајинског социјално-економског савета	4	4	4	4
Родни индикатор: Број мушкараца у саставу чланова Покрајинског социјално-економског савета	14	14	14	14

Коментар: Од изузетног је значаја достизање једнаког учешћа жена у Покрајинском социјалном економском савету, а у складу са политикама једнаких могућности и Покрајинском одлуком о родној равноправности. Такође, потребно је имати у виду обавезе које проистичу из Закона о родној равноправности, тако да правац промене треба да буде паритет, а не очување неједнакости. Препорука је да буџетски корисник покуша да утврди разлоге зашто су жене подзаступљене у овом важном Савету и укаже на ову неједнаку заступљеност и да` евентуалне препоруке како би ова ситуација могла да се промени.

08021001

Институционализација трипартичног социјалног дијалога у АП Војводини

Афирмишење родне равноправности код заузимања ставова о економским и социјалним питањима из делокруга рада

Родни индикатор: Број заузетих ставова у вези са родном равноправношћу	1	1	1	1
--	---	---	---	---

Коментар: Осим учешћа, важно је пратити и напоре које чини овај буџетски корисник да допринесе родној равноправности у домену свог деловања. Код извештавања навести пример заузетих ставова и пратити даљи ток одлучивања у односу на препоруку из заузетог става. Било би важно осигурати да се за сва разматрана питања на Савету увек сагледа и питање родне равноправности. Препорука је да се уведе још један индикатор. Извештај о родно одговорним активностима Савета.

0803 Активна политика запошљавања

Подстицање запошљавања и смањење незапослености жена и мушкараца

Родни индикатор Проценат жена запослених или радно ангажованих кроз све	50	50	50	50
---	----	----	----	----

програме и мере активне politike запошљавања	50	50	50	50
Родни индикатор Проценат мушкараца запослених или радно ангажованих кроз све програме и мере активне политike запошљавања				

Коментар: Родна перспектива је уведена кроз праћење ефекта у свим програмима и мерама активне политике. Циљане вредности би биле јасније уколико би постојала информација о укупном броју незапослених жена, односно мушкараца квалификованих за програм, да би онда могао да се прати резултат. На нивоу ових индикатора било би боље пратити апсолутне бројеве (број запослених м и ж/од укупног броја незапослених за мушкарце/жене обухваћених програмом). Важно је нагласити да буџетски корисник има утицај на обухват и учешће, али не и на крајњи исход (запошљавање), стога би требало ревидирати показатеље у складу са оним на шта буџетски корисник може да утиче.

08031001

Активна политика запошљавања у АП Војводини

Повећање запошљавања и радног ангажовања

Родни индикатор проценат жена запослених кроз програм самозапошљавања	45	50	50	50
Родни индикатор проценат мушкараца запослених кроз програм самозапошљавања	55	50	50	50
Родни индикатор проценат жена запослених и радно ангажованих кроз програме и мере активне политике запошљавања	51	50	50	50
Родни индикатор проценат мушкараца запослених и радно ангажованих кроз програме и мере активне политике запошљавања	49	50	50	50

Коментар: Родна перспектива је уведена кroz праћење учешћа жена у и мушкараца у програмима самозапошљавања и у другим мерама активне политике запошљавања. Циљане вредности би биле јасније уколико би постојала информација о укупном броју незапослених жена, односно мушкараца квалификованих за програм. Препорука: Прецизније дефинисати индикатор у 2022. години тако да је јасно од укупно које вредности су циљани проценти (на пример % жена запослених од укупног броја жена које су учествовале у програму незапослених који учествују у програму).

1507 Уређење и развој у области туризма

Увођење родне перспективе у мере унапређења туризма у АП Војводини

Родни индикатор: Број мера у које је уведена родна перспектива	2	3	3	3
--	---	---	---	---

Коментар: РОБ циљ је потенцијално трансформативан уколико се приликом креирања мера спроведе родна анализа. Препорука за цео Покрајински секретаријат за привреду је и даље да би било значајно да се уради родна анализа сектора како би се одредило где би најсврсисходније требало улагати, а како би се најбрже отклонио родни јаз. Пракса праћења учешћа жена, односно мушкараца у разним програмима је важна, али није довољна за затварање родног јаза.

15071001

Развој туристичког потенцијала АП Војводине

Подршка женама и мушкарцима за манифестације локалног, регионалног и међународног значаја које утичу на креирање атрактивне туристичке понуде

<p>Родни индикатор: Број жена чланица подржаних удружења које организују манифестације и учествују на манифестацијама</p>	802	856	869	869
<p>Родни индикатор: Број мушкараца чланова подржаних удружења који организују манифестације и учествују на манифестацијама</p>	1460	683	705	705

Коментар: Фестивали који се организују широм АПВ значајни су део туристичке понуде у многим местима, посебно сеоским, пошто се тада окупља већи број посетилаца/тељки. Из угла родне равноправности није од суштинске важности праћење броја оних који/е учествују у манифестацијама, а осим тога је и прилично тешко за праћење. Индикатори би могли да иду у правцу праћења врсте манифестација, коме су намењене по свом садржају, ко их организује (да ли су међу њима и на пример женска сеоска удружења), која су средства издвојена по манифестацији, те кога те манифестације највише ангажују (међу онима који на пример продају своје производе итд). Такође, напредак би био и подршка манифестацијама које негују допринос жена у конкретним заједницама и уклањају родне стереотипе, те подржавају културу различитости.

1509 Подстицаји развоју конкурентности привреде

Развијање родно осетљивог приступа привредном развоју.

<p>Родни индикатор: Број мера за унапређење положаја жена у области привреде</p>	1	1	1	1
---	---	---	---	---

Коментар: Код програма подстицаји развоју конкурентности привреде дефинисан је РОБ циљ *Развијање родно осетљивог приступа привредном развоју*, а *Родни индикатор број мера за унапређење положаја жена у области привреде*. Ово је трансформативни приступ с тим да би било врло значајно да буџетски корисник уради родну анализу којом би се препознао родни јаз па би и мере могле да буду адекватно осмишљене. Једна од мера може да буде управо израда родне анализе.

Подршка развоју предузетништва, микро, малих и средњих привредних друштава

15091001

Јачање женског предузетништва

<p>Родни индикатор: Удео подржаних предузетница и привредних друштава чије су власнице и управљачи жене у укупном броју корисника средстава</p>	55	30	30	30
<p>Родни индикатор: Учешће одобрених субвенција за жене - предузетнице и (су)власнице привредних друштава, у укупној вредности додељених субвенција</p>	37	30	30	30

Коментар: Код ПА Подршка развоју предузетништва, микро, малих и средњих привредних друштава дефинисан је РОБ циљ *Јачање женског предузетништва*, а прати се број подржаних предузетница и привредних друштава чије су субвластнице и управљачи жене, као и учешће одобрених субвенција у укупној вредности додељених субвенција. Циљана вредност за 2021. је 30% корисница, а која циљана вредност остаје у 2022. и 2023. години. Питање је зашто постотак подржаних предузетница и одобрених субвенција за жене опада у односу на базну годину. Препорука да се код извештавања припреме и подаци (број укупних пријава, број одобрених пријава по полу власника, намени, траженом износу, по величини бизниса), као да и се анализом утврде друге препреке за женско предузетништво које би онда могле да се отклањају другим мерама.

15091005

Подршка уметничким и старим занатима**Подршка старим и уметничким занатима и производима домаће радиности**

Родни индикатор: Удео субвенција (у %) за мушкарце осниваче занатских радњи (домаћој радиности)	60	63	61	61
Родни индикатор: Удео субвенција (у %) за жене оснивачице занатских радњи (у домаћој радиности)	40	37	39	39

Коментар: Родни аспект је приказан кроз праћење учешћа у субвенцијама за жене односно мушкарце, осниваче/ице занатских радњи. Циљане вредности нису оправдане и не доводе до јачања родне равноправности јер су средства ограничена и не покривају све осниваче радњи у сектору. Зато је неопходно да се алоцирају средства у равноправнијем односу за жене и за мушкарце, у циљу отклањања родног јаза.

Препорука за Покрајински секретаријат за привреду је и даље да би било значајно да се уради родна анализа сектора како би се одредило где би најсврсходније требало улагати, како би се најбрже отклонио родни јаз. Пракса праћења учешћа жена, односно мушкараца у разним програмима је важна, али није довољна за затварање родног јаза.

15091013

Подршка развоју капацитета социјалних предузећа и социјално предузетничких иновација**Унапређење конкурентности социјалних предузећа на територији АП Војводине**

Број подржаних социјалних предузећа/иницијатива у АПВ	13	15	20	20
Родни индикатор: Удео жена обухваћених подршком развоју социјалних предузећа и предузетничких радњи	47	90	100	100

Коментар: Социјално предузетништво важан је део предузетништва и за похвалу је препознавање тих иницијатива. Оно што би било корисно јесте да се разуме на основу којих критеријума се процењује да ли је у питању социјално предузетништво. Требало би пратити и број мушкараца обухваћених овим програмом.

УПРАВА ЗА КАПИТАЛНА УЛАГАЊА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

17

1505 Регионални развој

Имплементација родно равноправне компоненте у области образовања, ученичког и студентског стандарда

Број спроведених поступака доделе средстава у којима је имплементиран критеријум родне равноправности	0	1	5	10
---	---	---	---	----

Утврђивање приоритета за успостављање родне равноправности

Израда секторске родне анализе	0	1	0	0
--------------------------------	---	---	---	---

Коментар: Буџетски корисник у програму 1505 Регионални развој, под циљем Имплементација родно равноправне компоненте у здравственој и социјалној заштити и здравственим и социјалним услугама, кроз индикатор Број спроведених поступака доделе средстава у којима је имплементиран критеријум родне равноправности на потенцијално трансформативан начин користи РОБ. Наравно, ригорозност и доследност у имплементацији овог критеријума одредиће стварне ефекте ове интервенције. У свом потенцијалу, овај пример представља добру праксу. Сугестија буџетском кориснику је да се обезбеде адекватне родне компетенције оцењивачима који мере оствареност циља. У оквиру циља Утврђивање приоритета за успостављање родне равноправности буџетски корисник је одабрано одличан начин увођења родне перспективе не само у процес израде буџета већ и у процес израде секторских политика.

Буџетски корисник се определио за израду секторске родне анализе што је у случају да не постоје адекватни статистички подаци прави начин утврђивања родног јаза и дефинисања активности и мера за његово отклањање. Препорука за буџетског корисника је да у следећој години након израде родне анализе формулише нов индикатор, на пример: Израда плана активности у складу са препорукама из родне анализе.

15051010

Подршка пројектима у области образовања, ученичког и студентског стандарда

Обезбеђивање услова за равноправан приступ квалитетном образовању, ученичком и студентском стандарду свим лицима без обзира на родну припадност

Број одобрених пројекта који испуњавају критеријум родне равноправности	0	1	5	10
---	---	---	---	----

Коментар: Буџетски корисник кроз пројектну активност *Подршка пројектима у области образовања, ученичког и студентског стандарда* уводи родну перспективу у оквиру циља *Обезбеђивање услова за равноправан приступ квалитетном образовању, ученичком и студентском стандарду свим лицима без обзира на родну припадност*. Достицање циља прати се кроз РОБ индикатор *Број одобрених пројекта који испуњавају критеријум родне равноправности* који очитава јасну намеру буџетског корисника да у наредне три године улаже средства у подстицање пројекта у области образовања, ученичког и студентског стандарда узимајући у обзир и принцип родне равноправности сукцесивно повећавајући број пројекта.

18

ДИРЕКЦИЈА ЗА РОБНЕ РЕЗЕРВЕ АП ВОЈВОДИНЕ

2401 Управљање робним резервама

Вођење родне статистике у циљу праћења удела жена-директорица привредних субјеката, у укупном броју закључених уговора о куповини робних резерви и уговорима о складиштењу робних резерви

% Жена -директорица привредних субјеката, у односу на укупан број закључених уговора	20	16	21	21
--	----	----	----	----

Коментар: Буџетски корисник је започео процес вођења родне статистике код додељених уговора. На основу првих извештаја о учинку потребно је утврдити да ли и у којој мери постоји родни јаз, те којим би мерама могао да се отклони. Осим тога, циљне вредности су ниже од базне, тако да је потребно објаснити зашто. Препорука је да се не прати удео жена директорица, већ власница (предузећа са 51% и више власништва) са којима је закључен уговор.

24011001

Образовање, обнављање, смештај и чување робних резерви

Успостављање евиденције о проценту жена -директорица привредних субјеката, са којима је Дирекција закључила уговоре о куповини и складиштењу робних резерви у односу на укупан број закључених уговора о куповини и складиштењу робних резерви

% Жена-директорица привредних субјеката, са којима је Дирекција закључила уговор о куповини робних резерви, у односу на укупно закључени број купопродајних уговора	0	10	12	14
---	---	----	----	----

% Жена-директорица привредних субјеката, са којима је Дирекција закључила уговор о складиштењу робних резерви, у односу на укупно закључени број уговора за услуге складиштења робних резерви	28	28	28	29
---	----	----	----	----

Коментар: Као и за претходни циљ, на основу првих извештаја о учинку потребно је утврдити да ли и у којој мери постоји родни јаз, те којим би мерама могао да се отклони. Препорука је да се не прати удео жена директорица, већ власница (предузећа са 51% и више власништва) са којима је закључен уговор. Да би се затворио родни јаз, потребно је да циљна вредност буде амбициозније постављена.

19

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ ПОКРАИНСКИХ ОРГАНА

0614 Информационе технологије и електронска управа

Обезбеђење високог нивоа квалитета рада покраинских органа применом ИКТ

% испитаника мушких пола који је за стабилност - поузданост софтвера и сервиса који су имплементирани дао оцену 4 или оцену 5

81

82

83

84

% испитаника женског пола који је за стабилност - поузданост софтвера и сервиса који су имплементирани дао оцену 4 или оцену 5

89

82

83

84

% испитаника мушких пола који је за покривеност пословних процеса покраинских органа уведеним ИКТ системима/сервисима дао оцену 4 или оцену 5

81

80

81

82

% испитаника женског пола који је за покривеност пословних процеса покраинских органа уведеним ИКТ системима/сервисима дао оцену 4 или оцену 5

84

80

81

82

Коментар: Овај орган усмерен је на пружање подршке другим покраинским органима, па су и њихов РОБ циљ и индикатори окренути ка унутра. У складу са својим надлежностима, буџетски корисник прати степен задовољства испитаника оба пола поузданошћу софтвера и оцену покривености пословних процеса уведеним ИКТ системима. У оба случаја, циљане вредности су постављене једнако за испитанike оба пола. Биће занимљиво за праћење да ли ће резултати показати једнак степен задовољства и једнаку оцену стабилности, као и шта ће орган да предузме у случају да се појаве изражене разлике. У 2022. години ослонити се на резултате из извештаја о учинку из 2020. године.

06141001

ИКТ подршка раду покраинских органа

Обезбеђење високог нивоа квалитета ИКТ подршке раду покраинских органа

% задовољних испитаника мушких пола ИКТ корисничком подршком

85

86

87

88

% задовољних испитаника женских пола ИКТ корисничком подршком

95

92

93

94

Коментар: Видети коментар на нивоу програма. Различита истраживања задовољства корисника/ца ИКТ подршком у другим земљама где су подаци по полу доступни, указују на то да често постоје разлике у оценама међу испитаницима

мушкиг и женског пола које проистичу из њихових различитих искустава на основу прилагођености корисничке подршке њиховим потребама. Зато је јако добро што ће се подаци пратити разврстани по полу. На тај начин биће могуће да се брже „ухвате“ непокривене потребе него у збирним подацима. У 2022. години ослонити се на резултате из извештаја о учинку из 2020. године.

20

УПРАВА ЗА ИМОВИНУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

0605 Евиденција, управљање и располагање јавном својином

Вођење родне статистике ради процене заступљености мушкараца и жена у вези са имовинским захтевима физичких лица поднетих Управи за имовину Аутономне покрајине Војводине

% жена, подносилаца захтева, у односу на укупан број захтева поднетих по основу права прече куповине Управи за имовину Аутономне покрајине Војводине

45

40

40

40

% мушкараца, подносилаца захтева, у односу на укупан број захтева поднетих по основу права прече куповине Управи за имовину Аутономне покрајине Војводине

55

60

60

60

Коментар: Похвално је што је буџетски корисник почeo водити ову врсту родне статистике, као и да је поступио по препоруци РОБ експерата датој у прошлогодишњем Извешају о напретку и утврдио праве базне, а потом и циљане вредности; међутим, остаје нејасно зашто се постотак жена смањује у односу на базну годину, а постотак мушкараца повећава, чиме се продубљује родни јаз. Тачније, од релативно уједначених базних вредности, разлика се повећава у 2021. години и остаје на том нивоу и у наредне две године.

06051001 Евидентирање, упис, располагање и управљање јавном својином Аутономне покрајине Војводине

Вођење родне статистике ради процене заступљености мушкараца и жена у вези са имовинским захтевима физичких лица поднетих Управи за имовину Аутономне покрајине Војводине

% жена, подносилаца захтева, у односу на укупан број захтева поднетих по основу права прече куповине Управи за имовину Аутономне покрајине Војводине

45

40

40

40

% мушкараца, подносилаца захтева, у односу на укупан број захтева поднетих по основу права прече куповине Управи за имовину Аутономне покрајине Војводине

55

60

60

60

Коментар: Изузетно је похвално што је буџетски корисник почeo да води ову врсту родне статистике, пре свега зато што је имовина важан ресурс који доприноси економској независности жена и мушкараца. Буџетски корисник је поступио по препоруци РОБ експерата датој у прошлогодишњем Извешају о напретку и утврдио праве базне, а потом и циљане вредности. Исправљена је и прошле године постављена циљна вредност на нивоу од 50% подносилаца захтева оба пола, тако да је сада позиционирана на 40% жена и 60% мушкараца.

СЛУЖБА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА РАЗВОЈА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

0803 Активна политика запошљавања

Бесплатна обука незапослених лица у складу са потребама тржишта, како за непознатог тако и за познатог послодавца, у циљу обезбеђења радног места за незапослено, обучено, преквалификовано лице.

Број незапослених лица који је у Едукативном центру за обуке у професионалним и радним вештинама прошао бар једну обуку.

2210

2000

2050

2100

Број незапослених лица-жена, који је у Едукативном центру за обуке у професионалним и радним вештинама прошао бар једну обуку.

1362

1200

1230

1260

Број незапослених лица-мушкираца, који је у Едукативном центру за обуке у професионалним и радним вештинама, прошао бар једну обуку.

848

800

820

840

Коментар: Овај буџетски корисник родну перспективу уводи кроз праћење учешћа жена односно мушкираца међу онима који су завршили обуку у програму едукације за који предвиђа смањење у односу на базну вредност. Било би корисно да се код извештавања наведе поред броја и врста обуке коју су прошла незапослена лица.

Препорука: да се циљ преформулише са садашњег који је више активност у *Унапређење знања и вештина за запошљивост незапослених лица кроз обуке.*

08031002 Пословна едукација

Усклађивање компетенција незапослених лица (бесплатним обукама истих) са захтевима тржишта рада.

Број незапослених лица-жена који је кренуо бар на једну обуку.

1417

1260

1290

1320

Број незапослених лица - мушкираца који је кренуо бар једну обуку.

858

840

860

880

Број незапослених лица-укупно и мушкираци и жене, који је прошао бар једну обуку

2210

2000

2050

2100

Број обука за које је Едукативни центар за обуке у професионалним и радним вештинама оспособљен да спроводи.

45

49

51

53

Број незапослених лица-жена који је у Едукативном центру за обуке у професионалним и

1362

1200

1230

1260

радним вештинама, прошао бар једну обуку.

Број незапослених лица-мушкараца, које је прошао бар једну обуку у Едукативном центру за обуке у професионалним и радним вештинама.

848

800

820

840

Коментар: Овај буџетски корисник родну перспективу уводи кроз праћење учешћа жена односно мушкараца међу онима који су кренули на обуку у програму едукације за који предвиђа смањење у односу на базну вредност, као и они који су прошли обуку, а што се опет понавља на нивоу ПА.

Препорука: да буџетски корисник усклади ове индикаторе како их не би пратио на два места. На нивоу програма можда може да се односи на број оних који су завршили обуку, а на нивоу ПА на број оних који су кренули на обуку.

1509 Подстицаји развоју конкурентности привреде

Обука људских ресурса за пословање у складу са стандардима, стварање могућности за стандардизацију и сертификацију малих и средњих предузећа, како би иста била конкурентна на тржишту и како би се створила могућност за извоз домаћих производа на страна тржишта.

Број реализованих обука.	16	18	20	21
Број издатих потврда о похађању обука-жене	72	80	90	100
Број издатих потврда о похађању обука-мушкарци	51	70	80	80
Број полазника обука (број издатих потврда о похађању обука -укупно)	123	150	170	180

Коментар: Како је сам циљ усмерен на повећање могућности за извоз производа на страна тржишта кроз стандардизацију и сертификацију МСП, можда би сврсисходније било пратити број предузећа чије су власнице жене, а које су учествовале у овим програмима, односно њихови/е запослени/е.

Отварање предузетничких радњи, регистрација микро предузећа у оквиру пословног инкубатора а у циљу запошљавања незапослених жена и мушкараца.

Број предузетница који је основао предузетничку радњу или мало предузеће у пословном инкубатору.	5	9	11	10
Број предузетника који је отворио предузетничку радњу или мало предузеће у оквиру пословног инкубатора.	17	11	12	11
Број новооснованих предузетничких радњи, малих и средњих предузећа, која послују у оквиру пословних инкубатора.	22	20	23	21

Коментар: Буџетски корисник прати отварање нових бизниса у оквиру инкубатора у односу на пол власника, а што је одлично зато што ће омогућити циљане активности како би се повећао број жена које се одлучују да започну своје бизнисе, а које су на нивоу целе земље још увек заступљене са нешто мало више од 30%.

15091009

Пословна стандардизација и сертификација

Унапређење знања у области пословних стандарда.

Број реализованих обука	16	18	20	21
Број полазница обука, којима је издат сертификат-потврда о похађању обука.	72	80	90	100
Број полазника обука којима је издат сертификат, потврда о похађању обука.	51	70	80	80
Број полазника обука (број издатих потврда о похађању обука и женама и мушкарцима -укупно).	123	150	170	180

Коментар: Буџетски корисник прати број полазника/ца у оквиру обука за пословну стандардизацију а што је минимум захтева у процесу примене РОБ-а.

15091010

Пословни инкубатори

Развој предузетништва, оснивање микро предузећа у циљу запошљавања незапослених жена и мушкараца.

Број новооснованих фирм смештених у пословне инкубаторе	22	20	23	21
Број предузетница који је отворио предузетничку радњу или мало предузеће у пословном инкубатору.	5	9	11	10
Број предузетника који је отворио предузетничку радњу или мало предузеће у пословном инкубатору.	17	11	12	11

Коментар: За сваку је похвалу што овај буџетски корисник прати у којој су мери доступни програми предузетницима/цама у пословним инкубаторима.

Препорука: за овог буџетског корисника би било важно да планира рад са инкубаторима како би се њихови програми учинили родно сензитивнијим, па би то могла да буде нека од будућих планираних активности. Наиме, познато је да је потребна додатна активност како би се подстакле жене на започињање бизниса, стога је важно да инкубатори отклоне те додатне препреке узимајући у обзир родне специфичности (приступ ресурсима, избор предузетништва као начина за економску самосталност и избор сектора који се подржавају, а у којима жене чине мањи број, као код, на пример, ИКТ или других техничких наука).

22

СЛУЖБА ЗА УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА

0606 Подршка раду органа јавне управе

Организовање семинара из области родне равноправности

Број учесника мушких пола у укупном броју учесника и учесница семинара из области родне равноправности	6	10	10	10
Број учесница женских пола у укупном броју учесника и учесница семинара из области родне равноправности	21	20	20	20

Подизање капацитета запослених покрајинске управе

Заступљеност учесника мушких пола у укупном броју учесника и учесница на обукама	28	30	30	30
Заступљеност учесника женских пола у укупном броју учесника и учесница на обукама	72	70	70	70
Равномерна заступљеност предавача мушких и женских пола на обукама				
Заступљеност предавача мушких пола у укупном броју предавача на обукама	0	50	50	50
Заступљеност предавача женских пола у укупном броју предавача на обукама	100	50	50	50

Коментар: Буџетски корисник уводи родну перспективу у програм 0606 *Подршка раду органа јавне управе* кроз формулатију циља Организовање семинара из области родне равноправности. Велики је значај који има јачање родних компетенција запослених у органима јавне власти за имплементацију приоритета у области родне равноправности. Овај је циљ зато родно трансформативан јер користи РОБ за деловање на узроке родно заснованих неравноправности, дискриминације и предрасуда. РОБ индикатор прати Број учесника мушких и женских пола у укупном броју учесника и учесница семинара из области родне равноправности. У базним вредностима се види да се родна равноправност и даље сматра облашћу од превасходног интереса за жене. За похвалу је чињеница да је пројектован раст укупног броја учесника, али и учешћа учесника мушких пола. Овако се РОБ стратешки користи за јачање родне равноправности.

Циљ *Подизање капацитета запослених покрајинске управе* мери индикатор *Заступљеност учесника мушких и женских пола у укупном броју учесника и учесница на обукама*. И овде су извршене корекције у правцу веће заступљености мушкараца у односу на базне вредности, што је за похвалу јер се родно одговорно буџетирање усмерава на обезбеђење простора и услуга за подзаступљене групе, као и на затварање родног јаза.

Циљ *Равномерна заступљеност предавача мушких и женских пола на обукама* увео је родну перспективу кроз формулатију циља. Индикатор *Заступљеност предавача мушких и женских пола у укупном броју предавача на обукама* адекватно мери оствареност циља. Ово је редак пример потпуног искривљења базне вредности у корист жена. РОБ се користи како би се обезбедио паритет жена и мушкараца међу предавачима, у складу са циљевима РОБ-а где год је то могуће. Ово је пример да је могуће да се одмах коригује неравноправност, јер се не ради о великом броју предавача/ица па је такав нагли заокрет могућ. У другим областима може да буде потребно више времена за постепеније изједначавање учешћа.

06061002

Опште стручно усавршавање

Организовање семинара из области родне равноправности

Број учесника и учесница семинара из области родне равноправности	27	30	30	30
Број учесника мушких пола од укупног броја учесника и учесница семинара из области родне равноправности	6	10	10	10
Број учесника женских пола од укупног броја учесника и учесница семинара из области родне равноправности	21	20	20	20
Учешће руководилаца мушких пола у укупном броју учесника и учесница семинара из	7	5	5	5

области родне равноправности	11	5	5	5
---------------------------------	----	---	---	---

Учешће руководилаца
женског пола у укупном броју
учесника и учесница семинара
из области родне
равноправности

Подизање капацитета запослених покрајинске управе

Заступљеност учесника мушких пола у укупном броју учесника и учесница на обукама	28	30	30	30
---	----	----	----	----

Заступљеност учесника женског пола у укупном броју учесника и учесница на обукама	72	70	70	70
--	----	----	----	----

Равномерна заступљеност предавача мушких и женских пола на обукама

Заступљеност предавача мушких пола у укупном броју предавача на обукама	0	50	50	50
---	---	----	----	----

Заступљеност предавача женских пола у укупном броју предавача на обукама	100	50	50	50
--	-----	----	----	----

Коментар: Пројектна активност 06061002 *Опште стручно усавршавање* има за циљ *Организовање семинара из области родне равноправности*. Дакле, РОБ је уведен на нивоу циља као и кроз индикаторе *Број учесника и учесница мушких и женских пола од укупног броја учесника и учесница семинара из области родне равноправности* и *Учешће руководилаца мушких и женских пола у укупном броју учесника и учесница семинара из области родне равноправности*. Добро је што је пројектовано да се смањује разлика у обухвату мушкараца и жена међу учесницима семинара. Када су у питању руководиоци/тельке, постављен је паритет као циљ, али је нажалост смањен обухват руководилаца оба пола на семинарима, што је штета и, сасвим сигурно, преурањено.

Подизање капацитета запослених покрајинске управе мери РОБ индикатор *Заступљеност учесника мушких и женских пола у укупном броју учесника и учесница на обукама*. Малим корекцијама у односу на базне вредности, учешће мушкараца пројектовано је на 30% у укупном броју, што је у складу са учешћем у броју запослених.

РОБ циљ *Равномерна заступљеност предавача мушких и женских пола на обукама* мери РОБ индикатор *Заступљеност предавача мушких и женских пола у укупном броју предавача на обукама*. Као и на нивоу програма, успостављен је паритет како би се кориговао дисбаланс у корист жена.

23

СЛУЖБА ЗА ИНТЕРНУ РЕВИЗИЈУ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

2304 Ревизија јавних средстава

Праћење увођења родно одговорног буџетирања за кориснике буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине

Број ревизија којима је обухваћена оцена процедуре планирања и праћења унапређења родне равноправности кроз родно одговорно буџетирање	16	15	15	16
---	----	----	----	----

Коментар: Слично како то ради и Државна ревизорска институција, и интерна ревизија приликом ревизије рада буџетских корисника проверава и примену Закона који се односи на примену РОБ-а приликом планирања, спровођења и извештавања буџета. Ово је изузетно важно зато што јача тражњу и контролу примене.

23041001

Уређење и надзор финансијског и фискалног система

Праћење увођења родно одговорног буџетирања за кориснике буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине

Број ревизија којима је обухваћена оцена процедуре планирања и праћења унапређења родне равноправности кроз родно одговорно буџетирање

16

15

15

16

Коментар: Слично како то ради и Државна ревизорска институција, и интерна ревизија приликом ревизије рада буџетских корисника проверава и примену Закона који се односи на примену РОБ-а приликом планирања, спровођења и извештавања буџета. Ово је изузетно важно зато што јача тражњу и контролу примене.

24

СЛУЖБА ЗА БУЏЕТСКУ ИНСПЕКЦИЈУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

2301 Уређење, управљање и надзор финансијског и фискалног система

Контрола родно одговорног буџетирања

% буџетских корисника обухваћених годишњим планом Службе за буџетску инспекцију Аутономне покрајине Војводине код којих је извршена контрола родно одговорног буџетирања.

50

60

70

80

Коментар: Улога интерне ревизије у праћењу примене РОБ-а код покрајинских органа важан је сегмент институционализације РОБ-а у АПВ, а којим овај буџетски корисник доприноси родној равноправности у оквиру својих надлежности. И ДРИ на републичком нивоу има исту улогу, чиме се овај процес додатно појачава, те је утолико још важније што се интерна ревизија АПВ определила да има исти циљ.

Препорука: Буџетском кориснику се препоручује увођење новог програмског циља - Контрола постепене примене плана за унапређење родне равноправности и плана за управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности код корисника буџетских средстава. Предлог индикатора - % буџетских корисника обухваћених годишњим планом Службе за буџетску инспекцију код којих је извршена контрола постепене примене плана за унапређење родне равноправности и плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности код корисника буџетских средстава.

23011002

Инспекцијска контрола

Контрола родно одговорног буџетирања

% буџетских корисника обухваћених годишњим планом Службе за буџетску инспекцију Аутономне покрајине Војводине код којих је извршена контрола родно одговорног буџетирања.

50

60

70

80

Коментар: Улога интерне ревизије у праћењу примене РОБ-а код покрајинских органа важан је сегмент институционализације РОБ-а у АПВ, а којим овај буџетски корисник доприноси родној равноправности у оквиру својих надлежности. И ДРИ на републичком нивоу има исту улогу, чиме се овај процес додатно појачава, те је утолико још важније што се интерна ревизија АПВ определила да има исти циљ.

Препорука: Буџетском кориснику се препоручује увођење додатног програмског циља - Контрола продубљивања процеса родно одговорног буџетирања за кориснике буџетских средстава у складу са Упутством за РОБ. Предлог

индикатора - Број корисника буџетских средстава обухваћених годишњим планом службе који су продубили процес родно одговорног буџетирања у складу са Упутством за РОБ.

25

ПОКРАЈИНСКИ ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА - ОМБУДСМАН

1001 Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода

Повећати информисаност о раду и деловању Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана, са посебним акцентом на осетљиве друштвене групе.

Повећање броја посета веб страници и друштвеним мрежама институције.	22577	22800	23000	23200
Процент притужби жена са села.	5	5	6	7
Процент притужби жена које нису у надлежности Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана.	11	11	10	9

Унапредити заштиту и остваривање људских и мањинских права.

Број обраћања жена Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману.	433	455	469	486
Број обраћања мушкараца Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману.	460	467	476	487

Коментар: Буџетски корисник у програму 1001 Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода уводи родну перспективу кроз циљ Повећати информисаност о раду и деловању Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана, са посебним акцентом на осетљиве друштвене групе. РОБ индикатори Проценат притужби жена са села и Проценат притужби жена које нису у надлежности Покрајинског заштитника грађана – омбудсмана представљају добре примере како се, захваљујући РОБ алату, пажња буџетског корисника може усмерити на врло конкретно циљане подгрупе жена и мушкараца које се налазе у неповољнијем почетном положају од осталих жена и мушкараца. Због тога, ово представља пример добре праксе у трансформативној употреби РОБ-а. Препорука за буџетског корисника у процесу израде буџета за 2022. годину:

- је да се уведе нов индикатор који би пратио укупан број притужби грађана и грађанки.
- Код индикатора Повећање броја посета веб страници и друштвеним мрежама институције препорука је да буџетски корисник раздвоји посете по полу.
- Код индикатора Проценат притужби жена са села, у коментару код индикатора би било корисно навести број обраћања жена мејлом, лично, теренски, и навести где се може наћи та информација.

Циљ Унапредити заштиту и остваривање људских и мањинских права уводи РОБ кроз индикатор Број обраћања жена и мушкараца Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману. Буџетски корисник је применио препоруку из претходног извештаја о напретку у увођењу РОБ у систем јавних финансија у увећао вредност циљаних вредности индикатора Број обраћања жена / мушкараца Покрајинском заштитнику грађана – омбудсману.

10011002

Контрола законитости и целисходности поступања органа покрајинске управе

Повећати ниво заштите људских и мањинских права у раду покрајинских органа управе и органа градске/општинске управе у вршењу поверилих послова.

Број формираних предмета по притужбама жена.	118	123	129	136
Број формираних предмета по притужбама мушкараца.	0	130	134	137
Број покренутих поступака по сопственој иницијативи у специјализованим областима.	0	60	65	70

Повећати приступачност и информисаност о раду Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана, посебно женама.

Број обраћања жена путем телефона, мејлом, лично, писмено, друштвеним мрежама, теренским посетама.	315	332	340	350
Број обраћања мушкараца путем телефона, мејлом, лично, писмено, друштвеним мрежама, теренским посетама.	332	337	342	350
Процент обраћања жена у вези са заштитом права детета путем телефона, мејлом, лично, писмено, друштвеним мрежама, теренским посетама.	5	6	6	7

Коментар: У Програмској активности 10011002 Контрола законитости и целисходности поступања органа покрајинске управе и циљу Повећати ниво заштите људских и мањинских права у раду покрајинских органа управе и органа градске/општинске управе у вршењу поверилих послова, родна перспектива је уведена кроз РОБ индикатор Број формираних предмета по притужбама жена. Буџетски корисник је прихватио препоруку из претходног извештаја и уврстио је индикатор који прати број формираних предмета по притужбама мушкараца и увећао вредност индикатора број формираних предмета по притужбама жена. Буџетски корисник је за потребе праћења циља уврстио додатни индикатор Број покренутих поступака по сопственој иницијативи у специјализованим областима чиме изражава чврсту намеру да унапреди ниво заштите људских и мањинских права у раду покрајинских органа управе и органа градске/општинске управе у вршењу поверилих послова. Препорука буџетском кориснику је да се дода нови индикатор Број покренутих поступака по иницијативи организација цивилног друштва.

Родна перспектива уведена је у циљ Повећати приступачност и информисаност о раду Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана, посебно женама. РОБ индикатор је Број обраћања жена и мушкараца путем телефона, мејлом, лично, писмено, друштвеним мрежама, теренским посетама. Корисник прати % обраћања у вези са заштитом права детета. Број обраћања женама и мушкарцима расте у односу на базну годину би достигао паритет у 2023. годину. Процент обраћања жена у вези са заштитом права детета је у старту 5% а на крају трогодишњег улагања он расте на 7%. Препорука је да буџетски корисник пристућачност и информисаност о раду омбудсмана повећа и ка ОСИ те у складу са тиме формулише нов индикатор, на пример: Веб сајт доступан ОСИ (Да/Не индикатор).

10011021

Праћење и унапређивање остваривања људских права

Унапредити истраживања у специјализованим областима.

Број истраживања у области родне равноправности.	2	2	2	2
Број истраживања у области заштите права детета.	2	2	2	2
Број истраживања у области заштите права националних мањина.	2	2	2	2

Унапредити поступање институција у случајевима породичног и родно заснованог насиља.

Број стручних скупова за надлежне институције чланице мреже Живот без насиља.	1	1	1	1
---	---	---	---	---

Коментар: Праћење и унапређивање остваривања људских права, у циљ Унапредити истраживања у специјализованим областима, уводи родну перспективу кроз РОБ индикаторе: *Број истраживања у области родне равноправности*, *Број истраживања у области заштите права детета* и *Број истраживања у области заштите права националних мањина*. Ово је добар пример употребе РОБ-а за увођење родне перспективе у аналитички рад органа који служи као основа за израду унапређених политика и мера које још више доприносе родној равноправности и недискриминацији.

Циљ Унапредити поступање институција у случајевима породичног и родно заснованог насиља је добро усмерен на препознат приоритет у унапређењу родне равноправности. РОБ индикатор *Број стручних скупова за надлежне институције чланице мреже Живот без насиља* мери остварење циља. Могло би се поставити питање да ли је предвиђеном динамиком од 1 скупа годишње могуће да се адекватно одговори на потребу за унапређењем поступања институција у случајевима породичног и родно заснованог насиља и зато је важно да се у извештају о учинку наведу аргументи у прилог овако постављеној циљној вредности. Због чињенице да одговара на препознату потребу активностима које су у делокругу рада органа, овај пример представља пример добре праксе у употреби РОБ алата.

26

ПРАВОБРАНИЛАШТВО АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

0606 Подршка раду органа јавне управе

Транспарентно информисање грађанки и грађана о судским споровима у којима је АПВ странка у поступку

Процент ажурано објављених података о судским споровима

80

80

80

80

Коментар: Буџетски корисник у оквиру програма 0606 Подршка раду органа јавне управе уводи родну перспективу у циљ Транспарентно информисање грађанки и грађана о судским споровима у којима је АПВ странка у поступку. Напредак у реализацији циља прати кроз индикатор Процент ажурано објављених података о судским споровима који задржава исте вредности током 2021, 2022 и 2023. године у односу на базну. Охрабрујућа је намера буџетског корисника да информише грађане и грађанке о судским споровима у којима је АПВ странка у поступку, међутим препорука је да се подаци објављују на веб сајту буџетског корисника у форми извештаја као и да се учине лако доступним ОСИ.

06061010

Правна заштита имовине и заступање интереса АПВ и покрајинских органа

Транспарентно информисање грађанки и грађана о судским споровима у којима је АПВ странка у поступку

Процент предмета по којима Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине поступа у односу на број примљених захтева од органа које заступа.

100

100

0

0

Коментар: Буџетски корисник у оквиру програмске активности Правна заштита имовине и заступање интереса АПВ и покрајинских органа уводи родну перспективу у циљ Транспарентно информисање грађанки и грађана о судским споровима у којима је АПВ странка у поступку. Напредак у реализацији циља прати кроз индикатор Процент предмета по којима Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине поступа у односу на број примљених захтева од органа које заступа, међутим није јасна намера буџетског корисника да вредност индикатора у 2022 и 2023. годину буде нула. У том случају индикатор се тумачи као да не постоје предмети у којима Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине поступа у односу на број примљених захтева од органа које заступа што је мало вероватна претпоставка које је остварива у реалности. Препорука за буџетског корисника је да или у коментару индикатора објасни значење индикатора или да у наредном циклусу израде буџета ревидира вредности индикатора.

Report Summary

The Sixth Progress Report on the Introduction of Gender Responsible Budgeting in the Public Finance Planning System in the Republic of Serbia in 2020 (hereinafter: the Progress Report) presents an overview of all planned investments in advancing gender equality in the Republic of Serbia at the national level and level of Autonomous Province of Vojvodina in the budget for 2021. The report was prepared on the basis of the adopted Law on the Budget for 2021²⁴ and the adopted Provincial Decision on the Budget for 2021²⁵. A detailed overview at the level of local self-government units is not part of this Report. Development of this report was supported by UN Women within the framework of the regional project 'Transformative Financing for Gender Equality towards more Transparent, Inclusive and Accountable Governance in the Western Balkans', which is financially supported by the Government of Sweden – SIDA.

The Law on Budget System²⁶ (hereinafter: LBS) prescribes a gradual introduction of gender responsive budgeting (GRB) in budget planning, execution and reporting at all levels, starting from 2016 until 2024 at the latest, by which point GRB should be fully implemented and integrated as a regular part of the budget cycle. The gradual nature of this public financial management reform requires continuous improvement by all budget users at the national, provincial and local levels.

An overview and analysis of the application of GRB by individual budget users at the national level and at the level of the Autonomous Province of Vojvodina are provided in Annexes 1 and 2 of this Report. Illustrative examples of good practice for this phase of GRB implementation are marked green in the comments box below the respective GRB indicator and target value. In cases where the minimal GRB requirements are met and there is room for improvement on GRB objectives and indicators, the comments box is highlighted orange. More detailed information on the progress assessment methodology can be found in the section "Important methodological notes for budget users".

In 2021, 47 users at the national level were included in the Plan for the GRB introduction. Of that number, 42 effectively complied and introduced GRB in the program structure through GRB objectives and / or GRB indicators.

In AP Vojvodina, all 26 direct budget users introduced GRB in their program structure through GRB objectives and / or GRB indicators.

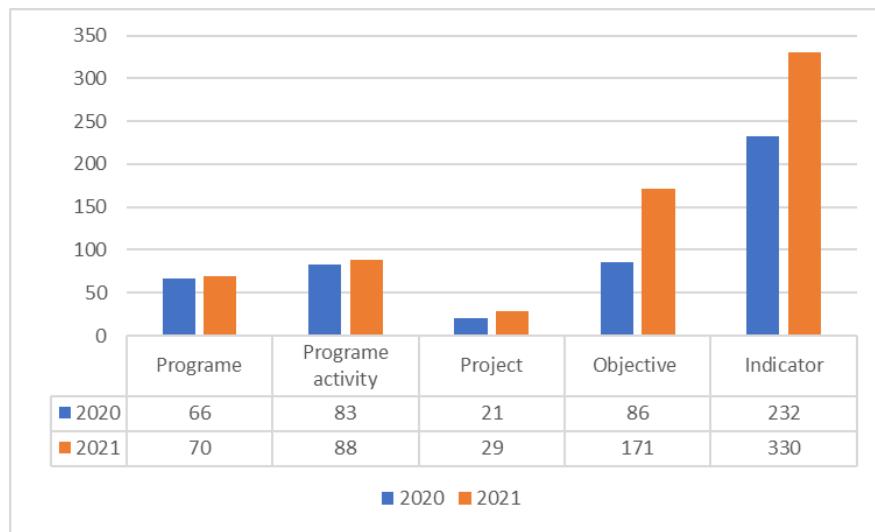
In comparison with the previous year, there was an increase in the use of GRB among national level budget users in programs and projects and program activities. The number of objectives and indicators that included a gender perspective also increased.

Graph 1: Status of budget elements that integrated a gender perspective in the program budgets for 2020 and 2021, at the national level

²⁴ "Official Gazette RS", No. 149 from December 11, 2020 and No. 40 from April 22, 2021

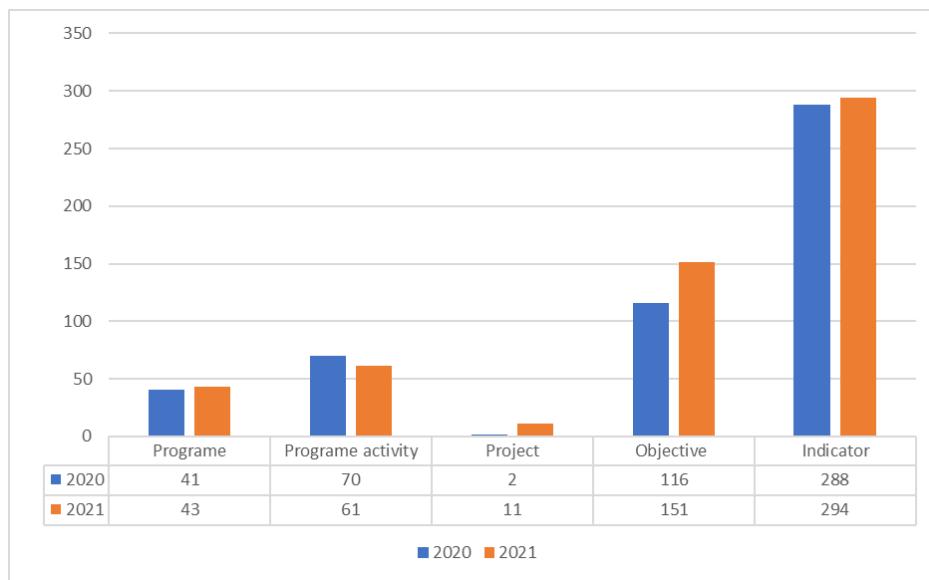
²⁵ "Official Gazette APV", No. 66 from December 17, 2020

²⁶ "Official Gazette RS", No. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - corr., 108/2013, 142/2014, 68/2015 – other law, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019 and 149/2020

Among budget users at the level of AP Vojvodina, there was an increase in the number of programmes, programme activities, projects, objectives and indicators that included a gender perspective, while the number of program activities that included a gender perspective decreased.

Graph 2: Status of budget elements that integrated a gender perspective in the program budgets for 2020 and 2021, at the AP Vojvodina level

In 2020, the process of gradual introduction of GRB was led by the Ministry of Finance, the Coordination Body for Gender Equality and the Provincial Secretariat for Finance, with the strategic and technical support of UN Women, the UN Agency for Gender Equality and Women's Empowerment.

This is the sixth Report on the implementation of GRB. The objectives of reporting on GRB implementation are to:

1. Reinforce this good and innovative practice that is developing in the Republic of Serbia that was made possible owing to the cooperation of competent public authorities and their commitment to gender equality, in accordance with the Constitution of the Republic of Serbia²⁷, the Law on Gender Equality²⁸, the National Strategy for Gender Equality from 2016

²⁷ „Official Gazette RS Official Gazette RS”, No. 98 from 10 November 2006.

²⁸ " Official Gazette RS ", No. 52 from 24. May 2021

to 2020²⁹, The Law on Budget System, ratified conventions in this area, and other subsidiary laws related to the prohibition of discrimination and equal opportunities and equality of citizens. Gender responsive budgeting is a tool that encourages the implementation of commitments in practice, in accordance with the competencies of public authorities;

2. **Contribute to the institutionalization of GRB in the budget system** and in the processes of planning, adoption, execution, monitoring and measuring of the results of public policies, measures and activities of bodies seeking to promote gender equality and close the gender gap in the Republic of Serbia at all levels;
3. **Support the process of mutual learning and joint progress by all budget users.** Comments and suggestions in the report should help budget users in implementation, as well as indicate all necessary steps to be taken to further improve the implementation of GRB, which contributes to the full use of tools aimed at improving the quality of daily lives of women and men, girls and boys and attainment of gender equality in the Republic of Serbia.

After the completion of the sixth cycle of support for the implementation of GRB in Serbia, it can be concluded that:

1. **The GRB process is still progressing.** However, both at the national level and at the level of AP Vojvodina, there is a slight stagnation with regards to deepening of GRB through budget redistribution and channelling expenditures towards a larger number of programs and program activities, as well as towards more gender transformative interventions. Despite the increase in the number of objectives and indicators that integrate a gender perspective, there is either an insufficient dynamic in the increase in the number of programmes and programme activities that incorporate a gender dimension or, in some cases, even a decrease in their number.
2. **The importance of gender analysis** as a first step in the introduction of GRB, especially in sectors where there is no information on the gender gap, is **recognized by a larger number of budget users, especially at the national level. This is a positive step towards more meaningful investments in the future.**
3. Although in absolute terms there has been an increase in the number of GRB objectives and indicators, both at the national and at the level of AP Vojvodina, there is noticeable **stagnation and inconsistency when it comes to deepening the GRB obligation among budget users.** This is explained by the fact that there was a decrease in the number of programmes and / or programme activities to which GRB was applied, that the recommendations from the fifth Progress Report on the implementation of the GRB³⁰ were not fully implemented, and that the indicator values did not change significantly compared to the past year, as well as a lack of growth in the number of gender transformative goals.
4. Among the budget users who were identified in the Fifth Progress Report as failing to fulfil the obligation to introduce GRB at the national level, only one did so this year. The other budget users who were recognized in the Fifth Progress Report as not fulfilling the obligation to introduce GRB in their program structure **still failed to fulfil their obligation.**
5. Budget users did not make a point of allocating resources to respond to the gender-based needs posed by the COVID-19 virus pandemic within their program structures, goals and indicators.

²⁹ New strategy for gender equality is currently under design

³⁰ The report is available at: <https://rodnaravnopravnost.gov.rs/sr/rodna-ravnopravnost/rodno-odgovorno-budzetiranje?page=1>

6. When drafting their GRB indicators and targets, it is advised that budget users take into account **the recommendations from previous Progress Reports on the gradual introduction of GRB**, as well as to consult **available GRB performance reports** regarding GRB targets and indicators.
7. In the following cycles, **it is necessary that budget users increase intensity of direct funding seeking to close the identified gender gap**. One of the main purposes of GRB is to shorten the time needed to achieve full gender equality through the reallocation of resources to close the gender gap and remove barriers to equal participation of women and men from different groups. Consequently, in the coming period, it is necessary for budget users to articulate more clearly their gender transformative GRB objectives and indicators in the programme structure of the budget.
8. Budget users ought to **regulate procedurally the process of work on GRB**. The necessary synergy resulting from cross-linking and alignment between gender-responsive policies and sectoral policies is still often lacking. Recognition of the gender gap within the specific area of work of each budget user, i.e. gender responsive planning, which is then reflected in the development of priority areas of funding (POF form), and later the budget, is not fully established. In the coming period, **it is necessary to strengthen the role of contact persons for gender equality** as key functions for improving the GRB process
9. **It is necessary to continue intensifying the institutionalization of the GRB process** by strengthening the joint work and coordination of the Ministry of Finance and the Provincial Secretariat for Finance, the Coordination Body for Gender Equality and the Provincial Secretariat for Social Policy, Demography and Gender Equality, UN Women and budget users at national and provincial levels. Only in this way can the sustainability of the GRB process be ensured.
10. **It is necessary to intensify the involvement of indirect budget users in the GRB process** in order to achieve full integration of GRB by all users of public funds and ensure that public funds available to indirect budget users are also aimed at promoting gender equality and closing the identified gender gap in policy areas for which they are responsible. In this way they can contribute to a more comprehensive realization of the effect of the GRB process on directing public funds to the attainment of gender equality.
11. **Strengthening the control and oversight role** to be performed by the national mechanism for gender equality (at the technical level and at the level of intersection with the gender agenda) and the National Assembly of the Republic of Serbia and the APV Assembly (in terms of respecting the intention of the Budget System Law and anti-discrimination laws) the most important flywheel in the direction of excellence of the domestic GRB model.
12. **The needs identified in the Fifth Progress Report remain valid**. They have been additionally confirmed in practice, and if they are not resolved, the application of GRB will not be able to progress with adequate speed and in the expected direction towards significant and tangible improvement of gender equality in the Republic of Serbia, in accordance with the intention of the legislator. In order to provide adequate support for the introduction of GRB, it is necessary to complete:
 - **Development of the Rulebook on GRB**, i.e., a methodology that would help each individual budget user to integrate GRB within planning. Budget users themselves have repeatedly indicated that they have this need and that such a rulebook is one of the bylaws that support law enforcement.
 - **Full integration of GRB into the progress of program budgeting**:

→ **Stabilization of the GRB process** through the establishment and strengthening of support pillars to ensure:

- coordination of the GRB process with the rest of the budget process by the Ministry of Finance and the Provincial Secretariat for Finance;
- coordination of gender policies and priorities and quality of content of GRB objectives and indicators³¹, which is the role of the national mechanism for gender equality in cooperation with mechanisms at the provincial and local level and other bodies and organizations with specific sector knowledge, and
- control of effects through consideration and measurement of the quality of the outcome of the GRB process, both at the level of individual budget users and as a whole of a gender-responsive budget. This important role could be played by various actors including the National Assembly, in particular the Finance Committee, the Gender Equality Committee and the Women's Parliamentary Network³², the State Audit Institution, the Fiscal Council and civil society organizations whose statutes include gender equality priority goal;

→ **Timely and strategic inclusion of new actors in GRB process;**

→ **Availability of existing materials and resources on the introduction and implementation of GRB** in the Republic of Serbia and the Autonomous Province of Vojvodina (manuals, instructions, guidelines, film) created with the support of UN Women;

→ **Support to budget users**, who are the best examples in the implementation of this reform, to capitalize on their success at home and abroad, through study visits, publications and participation in conferences;

→ **Promoting the overall contribution of GRB to gender equality** in Serbia and individual examples of good practice.

13. In the forthcoming period, **it is necessary to open the revenue side of the budget**, as well as **to consider the possibility of integrating GRB into other budget classifications in addition to the programme one** (e.g. in the functional classification that categorizes costs based on purpose, e.g. salaries, goods, services, transfers, interest or capital investments. Maybe the closing of the gender gap could be tested as part of a functional classification, i.e. a subtype of capital investments).

14. Work to **integrate GRB more permanently into the work of the Ministry of Finance** as a whole. For example, PEFA³³ (Public Expenditure and Financial Accountability) may provide such an initial framework in which the Republic of Serbia could make a significant contribution.

15. It is **necessary to involve civil society in GRB** now that the GRB introduction process is largely completed. In order to conduct a quality dialogue regarding gender responsive budgeting, it is necessary to strengthen the capacity of civil society organizations to understand and monitor the budget process as a whole, as well as the specifics of the GRB process itself.

³¹ In the Republic of Austria, for example, this has been addressed through the work of the Federal Performance Management Office (FPMO). This office is in charge of quality control, performance and reporting. The Federal Office for Results Management only looks at information on the effects, while the Ministry of Finance monitors the financial aspects, because these two elements, as in our country, are not directly absolutely related. For example, the FPMO monitors whether GRB objectives are relevant, consistent, comprehensive, contextualized with indicator values that are comparable over time, verifiable, and data-based.

³² For example, in the Republic of Austria, the Parliamentary Budget Office is tasked, among other things, to provide MPs with an analysis of GRB suggestions of all budget users before budget adoption, in order to make the budget debate as constructive and useful as possible.

³³ More information available at: <https://www.pefa.org/>

About the Report

The report³⁴ is intended primarily for **budget users** who are involved in the process of introducing GRB, so that they can consider the whole process and see their role in it, as well as to be able to further improve the process in their institutions, bodies, and / or sectors.

The report is intended for **heads of public authorities** who are responsible for the preparation of public policy documents and / or regulations. It is a useful overview that allows for comparison with other bodies, solely for the purpose of learning and disseminating ideas and expanding the space for activities.

The report should further serve as a guide for **participants in the GRB process** to further improve the process, recognizing that this reform, although in its sixth year, is still at an early stage and that it is important to keep in mind the entire path to be travelled towards a purposeful application. That is why it is important to recognize the growing capacities, as well as the need for their further strengthening, which are a precondition for deepening interventions aimed at permanently eliminating inequalities.

The report will be useful for **MPs**, especially for the **Finance Committee as well as the Women's Parliamentary Network**, which from year to year, from the very beginning, supports and monitors this process and has a mandate for oversight in this area, thus opening up space for dialogue on the best solutions to identified problems for which gender inequality is a cause or an effect.

The report will also be useful for **experts** working to promote gender equality, for activists in women's and other civil society organizations, for journalists and, indirectly, for the general public.

We hope that the report will be an occasion for **opening a dialogue and exchange of ideas** that will, together, lead to the improvement of GRB in the Republic of Serbia at all levels, but also, most importantly, concrete improvements in quality of life for all women and men, girls and boys, and especially those living in rural areas, do not have equal access to goods and services financed from the budget, do not participate equally in decision-making, economic opportunities and gains from the use of resources, minority groups whose rights are neglected or marginalized, as well as all women who carry a disproportionately large burden of unpaid or underpaid housework and care for children, elderly and chronically ill members of the household or community in which they live.

GRB in the Republic of Serbia - legal obligation and implementation

GRB process in the period 2015 - 2019: The process of gradual introduction of GRB in the system of planning and execution of the budget of the Republic of Serbia, AP Vojvodina and local governments began after the **adoption of amendments to the Budget System Law (BSL)**³⁵ in December 2015. The deadlines for the introduction of GRB in planning, execution and budget reporting at all levels have been changed several times. First, the BSL prescribed the gradual introduction of GRB starting from 2016 until 2020 at the latest, so that the amendments to the BSL in 2019 would move that deadline to 2021. The law defines that GRB³⁶ represents the introduction of the principle of gender equality in the budget process, which includes gender analysis of the budget and restructuring of revenues and expenditures in order to advance gender equality.

³⁴. The report was prepared with the financial support of UN Women, and was prepared by a team of experts and experts for GRB: Sanja Nikolin, Aleksandra Vladisljević, Aleksandra Milenković Bukumirović and Milan Vujović.

³⁵ „Official Gazette RS”, No. 103/2015

³⁶ Article 2 of the Budget System Law

GRB process during 2020: The deadline for the introduction of GRB in planning, execution and reporting on the budget at all levels has been extended again and the Law on Amendments to the Law on Budget System³⁷ from 2020 stipulates that until the adoption of the budget of the Republic of Serbia and local government budget for 2024 GRB will be applied in all programs, program activities and projects of all budget users, at all levels.

Advancing gender equality is one of the goals of the Law on the Budget System of the Republic of Serbia³⁸. The Law on Amendments to the Law on Budget System defines that, in order to achieve full implementation of the GRB by 2024, it is necessary to make visible progress every year, so Article 16 (s7)³⁹ of the same Law defines that no later than March 31 of the current year, the Minister in charge of finance, the Provincial Secretary of Finance and the body in charge of finance of local self-government units, in cooperation with the institutional mechanism for gender equality, adopt the annual Plan for the gradual introduction of the GRB, which determines which budget users are obliged to start implementing the GRB during the preparation of the budget for the subsequent year. The plan instructs the users in the manner of implementation, which is reiterated and confirmed in the instructions for budget preparation.

With the adoption of additional amendments to the Law on Budget System⁴⁰, from December 2016, budget users are required to report by program structure. Starting from 2020, when the annual report on budget execution for 2019 was prepared, budget users are obliged to report according to the program structure, and from that moment it is possible to monitor budget implementation against the stated objectives and performance indicators. Article 79 of the Law stipulates that the final budget account contains an annual implementation report, containing a report on the performance of the program, including the impact on advancing gender equality. These reports, i.e. their analysis, enables for a deeper understanding of the effects of spending in relation to the set goals.

Implementation of gender responsive budgeting

GRB implementation at the level of the Republic of Serbia

Overview of GRB implementation until 2019

After the pilot phase during 2015, the introduction of GRB in accordance with the BSL in the budget planning process at the level of the Republic of Serbia will begin in 2016, i.e., during the preparation of the budget for 2017. In accordance with the Plan for gradual introduction of GRB in the procedure of preparation and adoption of the budget of the Republic of Serbia for 2017, the obligation to apply GRB to at least one program / program activity and / or project had 28 budget users. The obligation was fulfilled by 26 out of 28 budget users, applying GRB to 45 program activities and projects.

During 2017 as part of the process of preparing the budget for 2018 and in line with the Plan of the Minister responsible for finance, 35 budget users at the national level were obliged to implement GRB and 33 of them fulfilled this obligation by applying GRB to 42 programs and 57 program activities.

In March 2018, the Minister in charge of finance, with the Plan for gradual introduction of GRB in the budget for 2019 imposed a requirement for a total of 40 budget users to implement GRB. Of this number, a total of 34 budget users have fulfilled this obligation and introduced GRB in 44 programs.

³⁷ " Official Gazette RS", No. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 -corr. 108/2013, 142/2014, 68/2015 – other law, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019 and 149/2020

³⁸ Article 4. Law on the Budget System

³⁹ Article of the Law on changes and amendments of the Law on Budget System "Official Gazette RS" No. 103/2015, 72/2019 and 149/2020

⁴⁰ „Official Gazette RS", No. 99 from 12 Dec 2016

During 2019, the Plan for gradual introduction of GRB in the budget preparation procedure for 2020 covered 47 budget users, of which 7 new budget users were supposed to apply GRB for the first time to at least one program and / or related program activity. Budget users already involved in the process were required to apply the GRB to at least one additional program objective and related program activities and projects that were not covered by the GRB. This obligation was fulfilled by 41 budget beneficiaries who applied GRB to 66 programs, 83 program activities and 21 projects.

GRB implementation in 2020 in the process of budget preparation for 2021

In March 2020, according to the Plan for gradual introduction of GRB in the process of budget preparation for 2021, it is not planned to include new budget users in the GRB process, but 47 budget users who were previously involved in the process are obliged to continue implementing and further improving gender-responsive budgeting, i.e., to do a gender analysis of expenditures. GRB was implemented by 42 budget users within 70 programs, 88 program activities, 29 projects, 171 goals and 330 indicators.

Table 2: Number of budget users required to implement GRB and the number of users who fulfilled that obligation by year

NATIONAL LEVEL					
	2017	2018	2019	2020	2021
Number of budget users required to implement GRB	28	35	40	47	47
Number of budget users who fulfilled GRB obligation	26	33	34	41	42
<i>In percentages</i>	92,8%	94,3%	85%	87,2%	89,4%

The specific requirements for budget users on was in which to implement the GRB are related to the length of their participation in the process of GRB implementation. The so-called old GRB participants should have included at least one additional program objective every year, while maintaining the one defined in the previous year. For the so-called new budget users who are just starting the process, a request was made to apply GRB to at least one program objective and related program activities / projects.

In the budget for 2021, 42 out of 47 budget users have fulfilled their obligation. GRB was implemented in 70 programs, 88 program activities and 29 projects, and was expressed through 171 GRB objectives and 330 gender sensitive indicators.

It is important to note that in accordance with the Law on Ministries⁴¹ passed after the elections held in June 2020, three new ministries were established in October of the same year, the Ministry of Human and Minority Rights and Social Dialogue, the Ministry of Family and Demography and the Ministry of Rural Care. Considering that at the time of the formation of these Ministries, the budget process for 2021 has already begun, the new Ministries have taken over programs, program activities and projects as well as related funds from institutions and / or organizational units that have ceased to exist since the moment of their establishment⁴². Accordingly, the Plan for the introduction of gender responsive budgeting in the process of preparation and adoption of the budget of the Republic of Serbia for 2021 did not include these three newly formed ministries. However, due to the consistency of information presentation, the Sixth Progress Report analysed objectives and indicators at the level of programs, program activities and projects of the Ministry of Human and Minority Rights and Social Dialogue, as the Ministry took over two institutions covered by the 2021 GRB Plan, the Office for Human and Minority Rights and the Office for Cooperation with Civil Society. With the plan to

⁴¹ "Official Gazette RS", No. 128/2020

⁴² For example: The Office for Cooperation with Civil Society and the Office for Human and Minority Rights have ceased to exist, and the Ministry of Human and Minority Rights and Social Dialogue has taken over the responsibilities.

introduce gender-responsive budgeting in the process of preparation and adoption of the budget for 2022, these institutions will be included in the next progress report.

An overview of the application and analysis can be found in Annex 1 of this report. Budget users who did not fulfil the obligation in 2020 are included in the report in 2021, and only the High Judicial Council introduced GRB in one indicator at the level of the program objective⁴³, while other users still did not fulfil their obligation⁴⁴. They will be covered again by the report for 2022.

The objective is to ensure a continuum of improvement in the GRB process, and to transform gender-sensitive goals and indicators into gender transformative ones when planning the budget, which will lead to permanent improvements in the subject area, and together to the improvement of gender equality in the Republic of Serbia.

GRB implementation in Autonomous Province of Vojvodina

Overview of GRB implementation until 2019

At the level of the Autonomous Province of Vojvodina, and after the pilot phase during 2015, the GRB is included in the budget planning process in accordance with the Law on Budget System. During the preparation of the budget for 2017, 10 budget users were obliged to apply the GRB to at least one program / program activity or project, in accordance with the Plan for gradual introduction of the GRB of the Provincial Secretary of Finance from March 2016. The obligation was fulfilled by all budget users determined by the Plan.

During 2017 and the preparation of the budget for 2018, the obligation to introduce GRB increased to 14 budget users and GRB was implemented by all 14 budget users that were included in the Plan for that year. GRB was applied to 23 programs and 36 program activities / projects.

According to the Plan for gradual introduction of GRB for budget preparation for 2019, the obligation to implement GRB covers a total of 18 out of 26 budget users. GRB was applied to 31 programs, through 83 gender responsive goals and 133 gender sensitive indicators.

According to the Plan for gradual introduction of GRB in the preparation of the budget for 2020, the GRB process includes 25 budget users. GRB was implemented in 41 programs, 70 program activities, 2 projects, and expressed through 116 gender-responsive goals and 288 gender-sensitive indicators.

GRB implementation in 2020 in preparation of the budget for 2021

During 2020 and budget preparation for 2021, 26 budget users implemented GRB in their program structure through 43 programs, 61 program activities, 11 projects through 151 gender responsive goals and 294 gender sensitive indicators.

Table 3: Number of budget users required to implement GRB and the number of users who fulfilled that obligation by year

LEVEL OF AP VOJVODINA					
	2017	2018	2019	2020	2021
Number of budget users required to implement GRB	10	14	18	26	26
Number of budget users who fulfilled GRB obligation	10	14	18	25	26

⁴³ It is a joint program whose holder is the Ministry of Justice, so the High Judicial Council has formulated an indicator at the level of the program, but it is not obliged to report on it.

⁴⁴ Among them are: the Office for Public Investment Management, the Republic Secretariat for Legislation, the Constitutional Court (with the special permission of the Ministry of Finance), the Agency for the Prevention of Corruption, the Republic Commission for the Protection of Rights in Public Procurement Procedures.

In percentages	100%	100%	100%	96%	100%
----------------	------	------	------	-----	------

The requirement differed for budget users, with the so-called old GRB budget users who entered the process earlier and where required to, wherever possible, expand use of GRB by defining a gender objective in additional program activities and projects in addition to those already defined in previous years. The so-called new users who are just starting the introduction of GRB were required to apply GRB in at least one program goal and related program activities / projects.

In the budget for 2021 all budget users have fulfilled their obligations.

GRB was implemented in 43 programs, 61 program activities, 11 projects through 151 gender responsive goals and 294 gender sensitive indicators.

An overview of the application of GRB is provided in Annex 2 to this Report. Budget users will further deepen their implementation during 2022. The goal is to further improve the process of introducing GRB, and to transform gender-sensitive indicators into gender-transformative measures in budget planning, which will be financed from the budget and improve gender equality in APV and the Republic of Serbia.

Examples of good practice in GRB implementation in the budget for 2021

Level of the Republic of Serbia

Through its activities, the **MINISTRY OF DEFENSE** will influence the increase in the number of female and male members of the Serbian Army trained to eliminate the consequences of natural disasters and technical-technological accidents. This is a significant step forward in the light of last year's state of emergency, declared with the aim of protecting the citizens of the Republic of Serbia and the health care system from COVID-19, in which members of the Serbian Army played a significant role.

THE MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE AND TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT has made great strides in the implementation of GRB in a large number of programs, program activities and projects. One of the objectives aims at increase of the number of popular science content for young people in order to support future generations of scientists and encourage gender equality in science and increase women's interest in careers in science. Research shows that there are gender inequalities in the academic community, the more important it is to define and achieve goals that reduce and eliminate gender stereotypes and inequalities based on gender. The gender perspective was also introduced through the setting of a goal aimed at strengthening the prevention of violence and discrimination in primary and secondary schools. Also, GRB supports increasing the availability of education and upbringing, as well as the prevention of dropouts, which provides support to specific vulnerable categories of the population, through minority education and social inclusion.

HIGHER PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICES, BASIC PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICES AND APPEAL PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICES through GRB contribute to increasing the representation of women in managerial positions in public prosecutor's offices, which is defined in the goal. In this way, a gender perspective is introduced through an increase in the participation of the underrepresented gender in managerial positions, which is also an example of a gender-transformative use of GRB.

INSTITUTE FOR INTELLECTUAL PROPERTY introduce activities to close the gender gap in the field of intellectual property protection in previous years. It introduced an indicator to track the objective of closing the gender gap in patent protection: Number of women applicants, thus reformulating this indicator character (now the emphasis is on the applicants, whereas before it was on the applications). The Institute also plans to publish a monograph "Women Inventors in Serbia 1920-2020", which is of

great importance for increasing the visibility and contribution of women to a segment that is important for the development of the economy and society. The achievement of this goal is monitored through the Performance Report.

THE OFFICE FOR INFORMATION TECHNOLOGIES AND ELECTRONIC GOVERNANCE once again stands out as an example of good practice, since in the budget for 2021 it went a step further by increasing the number of sound documents on its website, which shows a clear intention to continue improving and increasing the scope of its services. This example of the application of GRB is good because it shows how GRB can focus on closing the gender gap in access to public services - in the case of the Office this is achieved by sounding documents and increasing the availability of documents for those groups of men and women whose needs do not meet. the usual way of providing the service. This example also shows how GRB contributes to the implementation of the recommendations under the Convention on the Rights of Persons with Disabilities, as well as the National Action Plan for Gender Equality in the area of multiple discrimination and vulnerable groups.

THE MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION has decided to develop a gender analysis and action plan based on gender analysis, which could determine ways to contribute to the improvement of gender equality in the sector. In a situation where there are no defined gender policies in the sector, this is the most expedient way of planning resources within the GRB.

THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS is one of the budget users who have so far integrated the gender perspective into their work and budget in a comprehensive way. Setting goals that envisage a developed human resources management system that includes a policy of equal opportunities and improvement of human and material capacities, as well as related indicators that are gender sensitive, builds and improves gender competencies of current managers and invests in gender equality of future police officers. police officers

DIRECTORATE FOR AGRICULTURAL PAYMENTS in relation to the previous year, GRB introduces another project in which the clear intention of the beneficiaries to conduct gender-responsive agricultural policy is emphasized. Monitoring the share of women in approved grants, especially in the context of the goal of 50% of beneficiaries, is very important for improving the economic position of women in agriculture and facilitating access to finance

THE REPUBLIC SECRETARIAT FOR PUBLIC POLICIES is also responsible for controlling the application of the test of impact on gender equality during the preparation of public policy documents and regulations, in accordance with the Law on Planning System. Consequently, this beneficiary introduced GRB into the program activity related to the analysis of the effects of regulations and showed a clear intention to, in accordance with its original competencies, monitor the fulfilment of obligations of lawmakers to analyse the effects of the law on gender equality and thus directly contribute to gender mainstreaming. perspectives into the legal framework in a wide range of activities.

THE COMMISSIONER FOR INFORMATION OF PUBLIC IMPORTANCE AND PERSONAL DATA PROTECTION stands out as an example of good practice by strengthening the gender competencies of managers, which is an important step towards improving gender equality and strengthening the capacity of decision makers to create and implement gender responsive policies and measures. Also, this user included in the budget the implementation of recommendations from the gender analysis, which confirms the intention of the user to continuously implement activities to improve gender equality.

THE COMMISSIONER FOR THE PROTECTION OF EQUALITY is one of the first bodies to introduce the gender perspective in the entire budget and undertake a large number of activities and measures related to protection against discrimination and promotion of equality. Also, this budget user consistently improves the GRB process in each cycle in accordance with the Plan for the introduction

of GRB and the instructions of the Ministry of Finance, which is reflected in the constant increase in the number of objectives and indicators to which GRB is applied.

THE DIRECTORATE FOR FORESTS has decided to produce a gender analysis on the basis of which it could determine ways to contribute to the improvement of gender equality in the sector. In a situation where there are no defined gender policies in the sector, this is the most expedient way to plan activities.

Level of the Autonomous Province of Vojvodina

THE PROVINCIAL SECRETARIAT FOR CULTURE, PUBLIC INFORMATION AND RELATIONS WITH RELIGIOUS COMMUNITIES through the gender mainstreaming of the content of projects in cultural institutions in the field of protection of cultural goods with the aim of raising awareness of the importance of gender equality significantly contributes to breaking gender stereotypes and inequalities. Namely, the gender aspects of culture stem from the fact that it is socially determined and that it itself influences the values that a society nurtures; therefore, it is important and relevant that this institution has recognized gender equality, i.e., cultural content, and not form, as a value that it nurtures and promotes.

THE PROVINCIAL SECRETARIAT FOR HEALTH has recognized the specific needs of certain categories of the population, as well as the needs and requirements of health workers, in connection with education in the implementation of special health care programs (which is related to gender segregation regarding access to training, i.e. in this context the elimination of gender segregation). Through the objectives related to timely diagnosis and treatment of patients with certain types of diseases that are specific to the Autonomous Province, i.e. affect certain categories of the population taking into account gender, age, and other characteristics, as well as education of doctors, drugs involved in the implementation of special programs.

PROVINCIAL SECRETARIAT FOR ENERGY, CONSTRUCTION AND TRAFFIC set the objectives related to increasing the use of renewable energy sources through greater participation of women farm holders and increasing the share of registered farms whose holders are women in the use of funds. In this way the budget user introduces a gender perspective in this area and contributes to better insight into the situation and needs of women in rural areas, which represent a significant potential for women's employment, but also an area in which significant inequality based on traditional perceptions and heritage has been identified (especially regarding property ownership). In this way, it contributes to breaking gender stereotypes and affirms the participation of women, which contributes to gender equality.

THE PROVINCIAL SECRETARIAT FOR URBANISM AND ENVIRONMENTAL PROTECTION decided to make a gender analysis that will include the scope of work of this budget user, and on the basis of which priorities for strengthening gender equality will be determined, on which this budget user will work in 3 to 5 years.

THE PROVINCIAL SECRETARIAT FOR ECONOMY AND TOURISM has defined the objective of developing a gender-sensitive approach to economic development in the program to encourage the development of economic competitiveness, while the gender responsive indicator is the number of measures to improve the position of women in the economy. This is a gender transformative approach and can have a strong impact on defining future measures aimed at encouraging women's entrepreneurship and the position of women in the economy.

THE PROVINCIAL SECRETARIAT FOR REGIONAL DEVELOPMENT, INTERREGIONAL COOPERATION AND LOCAL SELF-GOVERNMENT supports Serbia's accession to the European Union (EU). During this process, the secretariat works to raise awareness of the link between gender equality and socio-economic development. In addition, the Secretariat is an example of good practice because it has not limited itself to monitoring the participation of women and men in training but has also included

monitoring the integration of gender in all training. GRB is a tool that helps budget users to integrate a gender perspective into their regular work, as well as to identify and respond to additional investment needs in areas where there is a documented gender gap.

THE SERVICE FOR INTERNAL AUDIT OF USERS OF BUDGET FUNDS OF THE AUTONOMOUS PROVINCE OF VOJVODINA is an example of good practice because within its original competencies it also checks the application of the Law related to the application of GRB during budget planning, implementation and reporting. This is extremely important because it strengthens the demand and control of the application of GRB in all users.

Support to GRB introduction

In 2020, UN Women continued to provide technical support to the Ministry of Finance and the Provincial Secretariat for Finance, however, the support was modified in line with the requirements posed by the COVID-19 pandemic. Therefore, the support was provided online to each individual budget user upon their request and in line with their demand.

Online GRB training was organized specifically for gender focal points in line ministries, and it was attended by representatives of 7 institutions (6 women and 1 men).

Recommendations based on the application of GRB in the budget for 2021

With the Law on Amendments to the Law on Budget System from 2020, the deadline for full implementation of the GRB has been moved to the budget for 2024. Given the commitment of the Ministry of Finance and the Provincial Secretariat for Finance, as well as the Coordination Body for Gender Equality to the process of introducing GRB, it is necessary to make additional efforts to preserve results, primarily through strengthening the institutionalization of the process, which would include the following recommendations:

Recommendation 1: Drafting of the Rulebook on GRB and procedural guidelines

This recommendation was introduced in the previous Progress Reports on the implementation of gender responsive budgeting in the public finance planning system in the Republic of Serbia, but no implementation of that recommendation followed. The implementation of GRB for 2021 has once again confirmed the justification of this recommendation because budget users who are in the process for a longer time are still stagnant, and as a result, after reaching the basic level of implementation, they now need a boost to move forward in the planning process in a way to recognize the gender gap and to define interventions that will contribute to the sustainable elimination of inequalities.

After the adoption of the Law on Gender Equality, as well as the Law on Planning System⁴⁵, gender responsive budgeting became a part of a broader system of public policy management in the Republic of Serbia. As such, it cannot be viewed only as part of the financial plan development process. After the sixth cycle of the introduction of GRB, the focus in the coming period should be on the fact that GRB as a tool should enable the intersection of gender-responsive policies with public policy documents of the budget user. Accordingly, in addition to the representatives of the organizational units in charge of drafting the financial plan of the institution, the representatives of all organizational

⁴⁵ "Official Gazette RS", No. 30/2018

units of the budget user who are responsible for drafting public policy documents and regulations should be included more intensively and in an organized way.

On the other hand, the development of a gender-responsive budget implies a two-way planning process:

- "Top down", so it is necessary for the management of the institution to participate in the GRB, because they have a mandate to make strategic decisions and determine priority measures and activities in accordance with the objectives of public policy and the Government;
- "Bottom up", or to engage in the process of gender budgeting those employees who are directly involved in the implementation of public policies and have relevant sectoral knowledge.

This recommendation relies on the development of additional bylaws and guidelines that will help to operationalize the GRB process within institutions. In practice, this document would formalize the key steps, procedures and tools to be used in the various GRB-related processes, their order, as well as lines of responsibility and communication.

Recommendation 2: Inclusion of the GRB component in the further development of program budgeting

This recommendation is repeated from previous Progress Reports on the introduction of gender budgeting in the public finance planning system in the Republic of Serbia, given that the success of the full introduction of GRB requires additional efforts to include it in the further development of program budgeting. Consequently, more intensive involvement of the GRB component in the development of program budgeting can be achieved through the Council for the Improvement of Program Budgeting, modifications in the budget software of the Ministry of Finance and additional support to GRB coordinators in order to fully harmonize the requirements in relation to budget users and in relation to other requirements on program budgeting. In particular, software upgrades would include GRB (objectives, indicators, reporting), to allow for easier monitoring of progress and more adequate customer support. A proposal on how to improve the software was made by GRB experts with the support of UN Women. AP Vojvodina has made improvements in their software in 2017, and that was key for their GRB process.

Recommendation 4: Stabilization of the GRB process

This is another recommendation that is repeated from previous Progress Reports on the introduction of gender responsive budgeting in the public finance planning system in the Republic of Serbia. This recommendation can be implemented through the establishment of stronger supports on four "pillars", without which there is a danger that the GRB process will remain incomplete, vulnerable, only partially implemented and partially considered. A stable process rests on:

- **Coordination of the GRB process** with the rest of the budget process conducted by the Ministry of Finance and the Provincial Secretariat for Finance. Both of these processes need to be further improved in a coordinated manner and with close cooperation throughout the budget process, as before. In that way, it is ensured that GRB is better integrated with the main tenants of the budget process, but not submerged in it, and that it continues to provide value added. In this part, the process can be further improved by introducing changes to the budget software, so that GRB targets and indicators have to be entered by the budget users to whom the GRB obligation applies. Once entered, they can be more easily listed and reviewed. Finally, additional reporting guidelines, instructions regarding changes in the level of objectives, indicators and target values and their harmonization are needed;
- **coordination of gender policies and priorities and quality of content of GRB goals and indicators**. Today, this function is performed by UN Women in close cooperation with the

Coordination Body for Gender Equality and the Provincial Secretariat for Social Policy, Demography and Gender Equality. The purpose of this second pillar of support is to provide good content quality and strategic orientation of GRB objectives and indicators. Over time, the progress report on the implementation of GRB, for example, could become a permanent activity of the national mechanism for gender equality;

- **reviewing and measuring the quality of outcomes at the level of individual budget users, as well as the whole budget in which the GRB has been introduced.** Various actors could contribute to this individually or jointly, including the National Assembly, in particular the Finance Committee, the Women's Parliamentary Network of the Republic of Serbia and AP Vojvodina, the State Audit Institution, the Fiscal Council and civil society organizations with gender equality and women's empowerment as one of the reasons for existence. Each of these actors needs additional capacity building, in order to fully assume these roles;
- **availability of existing materials on the introduction and implementation of GRB** (manuals, instructions, guidelines), that were created with the support of UN Women, and that should become available to users as soon as possible, through e.g. posting on a website.

Recommendation 5. Amendments and / or modifications regarding GRB planning at the level of local self-government units

The completed process of GRB introduction into the public finance planning system of the Republic of Serbia cannot be achieved without ensuring the introduction of GRB in the budgets of local self-government units. Although this report focuses on the national and provincial levels, different methodologies, ie a predefined framework for budget programs at the local level, make it difficult to adequately implement GRB, and thus weaken the outcome of both national and provincial policies, given that a large part of services for citizens is currently implemented at the local level and funds are provided by transfers from the budget of the Republic of Serbia and / or AP Vojvodina. It is proposed to introduce improvements through introduction of an additional program activity seeking to advance gender equality in all LGU programs. In that way, a more purposeful introduction of GRB will be enabled, which is at the level of local self-government in the biggest backlog, and due to which the obligation on its full implementation in the Law on Budget System has been postponed for 2024.

Important methodological considerations for budget users

We are pleased to note that the previous Progress Reports on the gradual introduction of GRB in the Republic of Serbia have managed to respond to their task - to start the process of mutual learning among budget users and to create demand for data on the quality of GRB in the budget planning process. An overview of the framework for measuring the contribution of gender equality is presented in the following table, which contains five possible levels of gender-responsive interventions, from gender-negative to gender-transformative.

Scale of integration of gender perspective	Explanation	The colour used to mark the report
Gender negative interventions	Gender inequalities are encouraged / maintained during the achievement of a program goal or program activity. Example: <i>maternity salary</i>	Red
Gender neutral interventions	Gender is not taken into account as relevant for achieving the program goal in activity planning. Example: <i>public calls that are general "open to all", without gender-sensitive indicators and data available by sex</i>	Red

Gender sensitive interventions	In planning, gender is considered important for achieving the program objective, and data are, at least in part, available by sex. There is no substantial adjustment of the program goal in relation to the causes of gender inequality, but the situation is being monitored. Example: <i>public calls that track participation by sex</i>	Orange
Gender positive interventions	Gender is considered key to achieving the program goal, and gender analysis is one of the most important parameters in planning and decision making. Specially designed programs that target the underrepresented gender have been designed to reduce the gender gap and address specific gender-based issues. In this way, the limited range for the participants in the intervention-covered gathering is improved. Example: <i>preventive urological examinations for men or ICT training for women, etc.</i>	Orange
Gender transformative interventions	It addresses the cause of the gender gap and the objective is to permanently eliminate it through intervention. The essence is the change from unequal to equal position. From the gender perspective, as well as from the budget perspective, this is the most effective change. It operates as close as possible to the cause of the problem, within the competence of the budget user. Example: <i>gender responsive education, gender responsive fiscal policy, systemic prevention of VAW in early childhood, sustainable instruments for monitoring of public policy implementation.</i>	Green

In line with this, budget users who have defined GRB objectives and indicators that have transformative potential are marked **green** in the overview of GRB implementation given in Annexes 1 and 2.

Budget users whose GRB objectives and indicators are marked **orange** have fulfilled their legal obligations and duties arising from the Plan of the Minister of Finance, i.e. the Provincial Secretary of Finance. However, they did not recognize the potential to go a step further, that is, their GRB objectives and indicators are classified as gender positive or gender sensitive, and not gender transformative. The purpose of marking in orange is to confirm that the budget user has met the minimum requirements of the process, as well as to draw attention to the fact that there is room for additions and changes in order to find the most appropriate way to invest budget funds in closing the gender gap.

Finally, those users who have not fulfilled their obligation arising from the Law on Budget System, i.e. the annual Plan on the gradual introduction of gender-responsive budgeting, are marked in **red**.

UN Women and GRB experts, based on their globally relevant experience in the implementation of GRB and in providing support to budget users, have defined criteria and factors for measuring the location of a particular GRB target and accompanying indicators on the scale above:

1. Whether the budget user just entered the GRB process or is involved for more than a single cycle - **knowledge of the requirements of the GRB process**;
2. Are there adequate data on gender-based inequalities and gender gap in the sector that cover the competencies of the budget user? If there is no adequate data, has the budget user considered to design and implement a gender analysis to ensure the availability of data - **reliance on gender statistics and data and their improvement**;

3. Has the budget user relied on GRB objectives and indicators to support the implementation of recognized priorities in the field of gender equality (NAP for gender equality and other relevant strategic frameworks) - **action on priority areas and aspects in order to close the gender gap as soon as possible**;
4. Can the budget user clearly respond to the identified gender gap within their competencies - **substantiation of the change in the gender aspects of the budget user's competencies**;
5. Has the budget user used the recognized space indicated by gender statistics, gender analyses, GRB training and info-sessions, as well as available recommendations - **readiness to work on improving gender equality**, in accordance with the competencies, the Constitution of the Republic of Serbia, the Law on the budget system and the broader framework consisting of recommendations under the UN Conventions, laws and strategies related to gender equality;
6. Is the gender perspective included in a systemic way so that it changes institutional practice and permanently, systemically contributes to gender equality - **the ambition of respective GRB objectives**;
7. Are the GRB objective and related indicators technically clearly presented and can everyone understand the logical setting, direction of change and the scope that the change should achieve - **technical characteristics of the GRB objective and indicators**.

Therefore, the contribution of each budget user to gender equality is measured on the basis of the same criteria, but in essence, each user is in a different situation and has its own special course of inclusion in the GRB process. **The intention is for budget users to continuously improve the quality of GRB through such a flexible and open process of joint learning.**

The contribution to gender equality can be increased in the following ways through the application of GRB:

- **Continuous improvement of objectives and indicators**, especially in the early stages of the implementation of GRB, as is the case in the Republic of Serbia;
- As mentioned above, **the most transformative GRB objectives contribute the most to gender equality in the shortest time**. That is, from the budget point of view, the most efficient way. In contrast, underfunded or small-scale interventions have insufficient impact on eradicating the causes of inequality or permanently eliminating them. It is, from a budget point of view, expensive and inefficient;
- **A more detailed view and analysis of the program structure and its view from the combined perspective of sectoral and gender priorities** is a good way to strategically direct the use of GRB tools to eradicate gender-based inequalities. That is why it is important to work together on the full implementation of GRB, both within each institution, through the cooperation of the entire GRB team, and in cooperation with other budget users who solve "other parts of the common problem" of inequality, which by its nature is necessary and always inter-sectoral. This is also in line with the Law on Planning System, which regulates the planning system in state administration and local governments, and explicitly lists cross-sectoral strategies in response to problems that have cross-sectoral characteristics and causes that arise in the gap between what we do in individual sectors;
- **A stronger foundation of GRB goals in the priorities in the field of gender equality** is another of the typical tips for process improvement. However, the reality is that budget users are sometimes guided by other criteria that do not address these priorities, such as lesser resistance of one department or sector to the introduction of GRB compared to others, or the existence of projects that are not funded from the budget where gender equality also represents a value that is acceptable to or requested by the donor, or highlighting something that is done anyway as 'gender responsible' as it is also available to or intended for women;

- **Stronger connection between the desired change and the way it is measured**, i.e. GRB target and GRB indicator. The ambition of the objective is also determined by the target values of the indicators and that is why it is important that there is a clear connection between what is planned, what has been achieved and what has been measured. When it comes to reporting, it is necessary to strengthen the capacity to monitor progress in achieving the objective, as well as to provide clear and supported justifications for deviations from the target values and plan for the next period, in relation to the results achieved, which deviate from the original plan;
- **Implementation of recommendations received at info-sessions and through the Progress Report on the gradual introduction of GRB.** It happens that budget users develop excellent proposals in info-sessions, but that these proposals do not enter the budget, but are replaced by lower quality GRB objectives and indicators. To prevent this from happening, it is important that the info-sessions, as well as during the entire cycle of preparation, execution and reporting on GRB objectives, involve the entire GRB team in the process, which includes decision makers, representatives of the finance department, as well as representatives programmatic side in the sector or department. It is also necessary to leave a written trace of the entire process of implementation of GRB, from the proposal that arises at the beginning, when after the adoption of the Minister's Plan in March, budget users begin work on the implementation of GRB, to the final proposal of GRB objectives and indicators to be entered in the budget. In APV, this practice of documentation has already begun, and has been shown to allow for easier monitoring of processes within institutions, and progress in the appropriateness of the proposals themselves.

In the course of engagement with budget users, the following questions were raised very often:

1. ***Why does GRB go beyond the women-men dichotomy?***
 - a) GRB does not imply separate budgets for women and men, but requires taking into account other characteristics, such as place of residence, level of education, property status, age, affiliation with a certain (minority) group, whether by ethnic background, disability, sexual orientation, etc. Due to this 'intersectionality' which is embedded in the relevant domestic normative strategic frameworks, and which is recognized by all relevant frameworks (UN, OSCE, EU), GRB should be rooted in the analysis and it never deals a priori and exclusively with women or men, but always seeks to consider the whole picture.
2. ***What to do if our institution is a small budget user or if our job is to fight against multiple inequalities or discrimination and the GRB is insufficiently highlighted in our program budget framework?***
 - a) Empirical evidence shows that larger budget users with a more complex program structure and a larger number of program goals, seemingly have more room to identify GRB objectives in their budget and have a greater choice to include or purposefully add a GRB objective to their structure. Smaller budget users, who have only one program objective, often think that their possibilities are exhausted in the first year of the introduction of GRB. Likewise, independent institutions that belong to the 'small' budget users and whose responsibilities cover multiple vulnerable groups, consider that they have limited space in the program structure to respond to the requirements of the GRB process. However, it has already been explained above that the GRB process is aimed at a strategic intervention in a sustainable elimination of gender-based inequalities within the competence of a budget user, and that the GRB process is interested in improving the position of all vulnerable groups, including women and men with disabilities, rural women, girls forced into early marriages, women with experience of domestic and other gender-based violence, women / men / girls / boys with

experience of trafficking, men deprived of access to preventive urological health care, women who do not have equal access to universal services in the public sector, and to all other subgroups of citizens who, most often by chance, fall out of the scope of goods and services financed from the budget.

When it comes to independent institutions, it is possible to sharpen **the strategic focus on resolving the specific problems** that have been identified in the respective area of work. This would mean that through annual or multi-annual projects, the budget user focuses on a certain priority for which a project activity was established and against which funds are allocated.

In addition, **records and registers** of all budget users should more consistently and systematically collect and present data disaggregated by gender (and other relevant characteristics), especially taking into account the requirement to keep gender-responsive statistics on the Law on Gender Equality (Article 12). The public availability of this data represents added value.

Finally, it is possible to **improve the quality of performance indicators** so that they more adequately measure the intended result. The minimum threshold is to provide sex disaggregated data for all indicators related to individuals (in accordance with Article 12 of the Law on Gender Equality, gender-sensitive statistics are mandatory).